ఈనాడు

విజయవాడ 17-2-2018 శనివారం సిటీ సంపుటి 44 . సంచిక 188

THE LARGEST CIRCULATED TELUGU DAILY

రూ. 5-00 పేజీలు 18+20 www.eenadu.net

Vijayawada, Visakhapatnam, Hyderabad, Tirupati, Ananthapuramu, Karimnagar, Rajamahendravaram, Suryapet, Guntur, Nellore, Srikakulam, Kurnool, Tadepalligudem, Warangal, Kadapa, Nizamabad, Khammam, Ongole, Mahaboobnagar, Chennai, Bengaluru, Mumbai, Delhi

దేశంలోని పిల్లలంతా... రాజకీయ నాయకులే!

మన దేశంలోని పిల్లలంతా.. పుట్టుకతోనే రాజకీయ నాయకుల వంటివారు. తమకు కావాల్సిందేమిటి, దాన్ని సాధించుకోవటమెలాగన్న విద్య వాళ్లకు బాగా తెలుసు!

మీకు పరీక్షలు ఎప్పుడో ఏడాదికి ఒకసారి వస్తాయి. మాకు అలా కాదు. 24 గంటలూ పరీక్షలే. దేశంలో ఎక్కడో మారుమూల ఉన్న ఒక మున్సిపాలిటీ ఎన్నికల్లో ఓడిపోతే 'మోదీకి ఎదురు దెబ్బ' అంటూ మీడియా మొత్తం బ్రేకింగ్ న్యూసులు వేసేస్తుంటుంది.

మీరు ఫలితాల గురించి భయపడటం మానేసి.. శక్తి వంచన లేకుండా చదువుకుంటూ ఉండండి. దృష్టి మొత్తం నేర్చుకోవటం మీదే పెట్టండి.. మీలోని అంతశ్శక్తులకు వీలైనంత ఎక్కువగా పదును పెట్టుకోండి. చదువుకోవటమనేదాన్ని ఒక ధర్మంగా పాటించండి. ఈ లక్ష్యంతో ముందుకు సాగుతుంటే.. మార్కులు, ఫలితాల వంటివన్నీ ఆ దారిలో అవే వస్తాయి... నేను రాజకీయాల్లో ఇదే సిద్ధాంతాన్ని ఆచరిస్తా!

నా సమయం, శక్తిసామర్థ్యాలన్నీ ప్రజా సంక్షేమం కోసమే వినియోగించాలనే చూస్తుంటాను. ఎన్నికలనేవి వస్తుంటాయి, పోతుంటాయి. మన దారిలో తగిలే బహుమతుల్లాంటివి అవి!

ఎప్పుడూ ఆశ వదులుకోవద్దు. ఎన్నడూ నిరాశలో కూరుకోవద్దు. పట్టువదలకుండా పరిశ్రమించటంలోనే ఉంటుంది విజయరహస్యం

దేశవ్యాప్తంగా పరీక్షల కోసం సన్నద్ధమవుతున్న బాలబాలికల్లో ఒత్తిడిని పారదోలి.. ఉత్తేజాన్ని నింపేందుకు ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ ఇచ్చిన స్ఫూర్తిమంతమైన సూచనలవి!

శుక్రవారం దిల్లీలోని తాల్కటోరా స్టేడియంలో విద్యార్థులతో ఆయన 'పరీక్షా పర్ చర్చా' కార్యక్రమంలో ముచ్చటించారు. వివిధ టీవీ ఛానెళ్లు, మొబైల్ యాప్, మైగావ్ వెబ్‌సైట్‌ల ద్వారా దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న వేలాది మంది విద్యార్థులతో ఆయన ముఖాముఖీ మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థులు అడిగిన రకరకాల ప్రశ్నలకు గంటన్నర పాటు ఆయన విపులంగా జవాబులిచ్చారు. సమగ్ర వివరాలు.. 10లో

అంతర్రాష్ట్ర నదులు అందరివీ

తమిళనాడులోని మెట్టూరు వద్ద కావేరి

అవి జాతీయ సంపద

- నదీ జలాలపై ఏ రాష్ట్రానికీ ప్రత్యేక హక్కులేదు
- కేటాయింపుల్లో తాగునీటి అవసరాలకే అత్యధిక ప్రాధాన్యం
- కావేరి జల వివాదంలో సుప్రీంకోర్టు కీలక తీర్పు
- కర్ణాటకకు పెరిగిన నీటి వాటా
- భూగర్భ జలాలా కేటాయింపు ద్వారా తమిళనాడు నష్టం భర్తీ

కావేరి కేటాయింపులు (టీఎంసీలలో)

2007లో ట్రైబ్యునల్ ప్రకారం

తమిళనాడు	కర్ణాటక	కేరళ	పుదుచ్చేరి
419	270	30	7

సుప్రీంకోర్టు తాజా తీర్పు ప్రకారం

తమిళనాడు	కర్ణాటక	కేరళ	పుదుచ్చేరి
404.25	284.75	30	7

★ మొత్తం కావేరి జలాలు 740 టీఎంసీలు

దిల్లీ

తమిళనాడు, కర్ణాటక మధ్య దశాబ్దాల పాటు అగ్గి రాజేసిన కావేరి జల వివాదంపై సుప్రీంకోర్టు శుక్రవారం కీలక తీర్పు వెలువరించింది. కర్ణాటక వాటాను 14.75 టీఎంసీలు పెంచింది. తమిళనాడు వాటాను తగ్గించిన కోర్టు.. 10 టీఎంసీల భూగర్భ జలాలను ఆ రాష్ట్రం తోడుకోవడానికి అనుమతించడం ద్వారా ఆ లోటును పూరించింది. నీటి కేటాయింపుల్లో తాగునీటి అవసరాలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని తీర్పులో స్పష్టం చేసిన ధర్మాసనం.. నదీ జలాల పంపిణీకి సంబంధించి పలు కీలక వ్యాఖ్యలు చేసింది. నది అనేది జాతీయ సంపద అని, ఏ రాష్ట్రమూ నదిపై ప్రత్యేక యాజమాన్యహక్కును ప్రకటించుకోవడానికి వీల్లేదని స్పష్టం చేసింది. తాగునీటి అవసరాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలన్న సూత్రాన్ని, బెంగళూరు అంతర్జాతీయ స్థాయి నగరంగా అవతరించిందన్న అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ కర్ణాటకకు వాటా పెంచడాన్ని ప్రధాన న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ దీపక్ మిశ్ర, న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ అమితవ రాయ్, జస్టిస్ ఎ.ఎం.ఖాన్‌విల్కర్‌తో కూడిన ధర్మాసనం సమర్థించింది. కావేరి జలాలపై తాము ఇచ్చిన తీర్పు మరో 15 ఏళ్ల పాటు అమల్లో ఉంటుందని చెప్పింది. 2007లో కావేరి జల వివాద ట్రైబ్యునల్ చేసిన కేటాయింపుల్లో కర్ణాటక, తమిళనాడు వాటాలను సవరించిన సుప్రీంకోర్టు.. కేరళ, పుదుచ్చేరి వాటాలను మాత్రం మార్చలేదు. కేరళకు 30 టీఎంసీలు, పుదుచ్చేరికి 7 టీఎంసీల (మిగతా 2లో)

చీఫ్ జస్టిస్ దీపక్ మిశ్ర

జస్టిస్ ఖాన్‌విల్కర్

జస్టిస్ అమితవరాయ్

తీర్పులోని ముఖ్యాంశాలు...

అన్ని రాష్ట్రాల జనాభాకు అవసరమయిన తాగునీటి అవసరాలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. నీటిని న్యాయబద్ధంగా పంపిణీ చేయడంలో తాగునీటి అవసరాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం ప్రాథమిక సూత్రం.

వివిధ రాష్ట్రాల గుండా ప్రవహించే అంతర్రాష్ట్ర నదీ జలాలు జాతీయ సంపద. ఏదో ఒక రాష్ట్రంలోనే నది ఉందని చెప్పడానికి వీల్లేదు. నది ప్రవాహ స్థితిలో ఉంటున్నందున ఆ జలాలపై ప్రత్యేక యాజమాన్య హక్కును రాష్ట్రాలు కోరలేవు. ఇతర రాష్ట్రాల న్యాయబద్ధ వాటాను తోసిపుచ్చేలా అనుభవిక (ప్రిస్క్రిప్టివ్) హక్కును బలవంతంగా పొందలేవు.

జలవనరుల కొరత తీవ్రంగా ఉన్నందున, రాష్ట్రాల తీవ్ర వాదనల నేపథ్యంలో ఇక నుంచి.. ఏ అవసరాల కోసం కేటాయించారో ఆ అవసరాలకే నీటిని వినియోగించాలి. ఈ కోర్టు తీర్పునకు భిన్నంగా వ్యవహరించరాదు.

కృష్ణమ్మే తదుపరి!

- గతంలోనే చెప్పిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం
- కావేరి ట్రైబ్యునల్ తీర్పులో 'సుప్రీం' మార్పులు
- భవితపై తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఆశలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కావేరి జల వివాదంపై సుప్రీం కోర్టు తుది తీర్పు ఇవ్వడంతో ఇక కృష్ణాజల వివాదంలో కదలిక వచ్చే అవకాశం ఉంది. కావేరి తీర్పు ముగిసిన వెంటనే కృష్ణాపై దృష్టి పెడతామని గతంలోనే సుప్రీంకోర్టు వెల్లడించింది. పెండింగ్‌లో ఉన్న స్పెషల్ లీవు పిటిషన్లను విచారించడం ఒక ఎత్తైతే, ప్రస్తుతం కావేరి తీర్పు ప్రభావం కృష్ణాపై ఉండే అవకాశం ఉందని నీటిపారుదల రంగ నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు. రాష్ట్రాల వాదనలు విన్న తర్వాత ట్రైబ్యునల్ ఇచ్చే తీర్పు సుప్రీం తీర్పుతో సమానంగా భావిస్తారు. ట్రైబ్యునల్‌కు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తే ఛైర్మన్‌గా వ్యవహరిస్తారు. అయితే కావేరి ట్రైబ్యునల్ తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు కొన్ని మార్పులు చేసి.. ట్రైబ్యునల్ తీర్పే తుది కాదనే సంకేతాలిచ్చింది. ఈ పరిణామాలతో భవిష్యత్తులో తమకు కూడా లాభం చేకూరే అవకాశముందని తెలుగు రాష్ట్రాలు భావిస్తున్నాయి. గతంలో ఎప్పుడూ ట్రైబ్యునల్ తీర్పును సుప్రీంకోర్టు మార్చలేదు. మొదటిసారిగా కావేరిలో తమిళనాడుకు ట్రైబ్యునల్ కేటాయింపులో 14.75 టీఎంసీలు సుప్రీంకోర్టు తగ్గించింది. బెంగళూరు తాగునీటికి 4.75, మరో 10 టీఎంసీలు కర్ణాటకలోని కరవు జిల్లాలకు కేటాయించింది. ఈ ప్రభావం కృష్ణాజలాలకు సంబంధించిన కేసుల్లోనూ, లేదా భవిష్యత్తులో ట్రైబ్యునళ్లు ఇచ్చే తీర్పుపై ఉండవచ్చని నిపుణులు భావిస్తున్నారు. అంతర్ రాష్ట్ర జలవివాద చట్టం (మిగతా 2లో)

సీడబ్ల్యూసీని రద్దు చేసిన రాహుల్

- దాని స్థానంలో స్టీరింగ్ కమిటీ ఏర్పాటు
- ప్లీనరీ బాధ్యతలు అప్పగింత
- కొత్త కమిటీలో తెలుగు నాయకులకు దక్కని చోటు

6లో

ఇదీ సంగతి!

అదే నన్ను డబ్బు అడుగుతోంది. ఏం చేద్దాం?

శుక్రవారం హైదరాబాద్‌లో జరిగిన జేఎఫ్‌సీ సమావేశం అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతున్న జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్. చిత్రంలో లోక్‌సత్తా పార్టీ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు జయప్రకాశ్‌నారాయణ, సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి మధు, సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణ తదితరులు

తప్పు ప్రభుత్వాలది.. శిక్ష ప్రజలకా!

- విభజన హామీలపై కేంద్రం, రాష్ట్ర వాదనలు పరస్పర విరుద్ధం
- పార్లమెంటు సాక్షిగా చట్టాలను విస్మరిస్తే దేశ సమగ్రతకే భంగం
- దేశం ఉత్తర.. దక్షిణ ప్రాంతాలుగా విడిపోతుంది
- వాస్తవాలు ప్రజలకు చెప్పేందుకే జేఎఫ్‌సీ
- కమిటీ తొలి రోజు సమావేశంలో జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్
- ముగ్గురితో ప్రత్యేక కమిటీ
- నేడు కూడా సమావేశం

12లో

ఆయువు తీసిన విషవాయువు

- కోళ్లఫారం వ్యర్థాల ట్యాంకులో ఘోర ప్రమాదం
- ఒకరి వెంట ఒకరు దిగి ఏడుగురు మృతి

ఈనాడు డిజిటల్ – చిత్తూరు, న్యూస్‌టుడే – పలమనేరు: కోళ్ల పరిశ్రమకు చెందిన వ్యర్థాల ట్యాంకులో దిగి ఏడుగురు అభాగ్యులు మరణించారు. చిత్తూరు జిల్లా పలమనేరు మండలం మొరం గ్రామంలోని వెంకటేశ్వర హేచరీస్‌లో శుక్రవారం ఈ దుర్ఘటన చోటుచేసుకుంది. సాధారణంగా 6 నెలలకోసారి ఈ ట్యాంకులోని వ్యర్థాలను మోటారు సాయంతో పంపింగ్ చేసి శుభ్రం చేస్తారు. ట్యాంకును శుభ్రపరిచేందుకు పనులు ప్రారంభించగా.. ట్యాంకులోని మోటారు పనిచేయలేదు. చెత్త ఇరుక్కొని ఉండొచ్చనే భావనతో ముందుగా మ్యాన్‌హోల్ నుంచి కార్మికుడు కేశవ దిగారు. ఎంతసేపటికీ బయటకు రాకపోవడంతో మరొకరు దిగారు. ఒకరి తర్వాత ఒకరు మొత్తం ఎనిమిది మంది లోపలికి వెళ్లారు. సమాచారం అందుకున్న తోటి ఉద్యోగులు (మిగతా 2లో)

ప్రమాదానికి కారణమైన వ్యర్థాల ట్యాంకు

సచివాలయంలో జరిగిన బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు. హాజరైన మంత్రులు, విభాగాధిపతులు

కేంద్రం నుంచి మరిన్ని నిధులు తెచ్చుకోవాలి

- ప్రజల సంతృప్తే అంతిమ లక్ష్యం
- బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశంలో సీఎం దిశానిర్దేశం
- 5 నుంచి అసెంబ్లీ
- 8న బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టనున్న యనమల

ఈనాడు అమరావతి: రాష్ట్ర సుస్థిరాభివృద్ధి, ప్రజల సంతృప్తే అంతిమ లక్ష్యంగా 2018-19 బడ్జెట్‌ను రూపొందించాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు తెలిపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యక్రమాల ద్వారా ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో గత ఏడాది కంటే ఎక్కువ నిధులు తెచ్చుకోగలిగామన్నారు. కొన్ని శాఖలే ఎక్కువ నిధులు తెచ్చుకున్నాయని, మిగతావీ ఆ దిశగా కృషిచేయాలని తెలిపారు. రాష్ట్రం ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నందున కేంద్రం నుంచి ఎక్కువ నిధులు తెచ్చుకోవడంపై శాఖలన్నీ దృష్టి పెట్టాలన్నారు. ఎక్కువ నిధులు తెచ్చుకున్న శాఖల్ని ఆయన అభినందించారు. మంత్రులు, కార్యదర్శులు, విభాగాధిపతులతో ముఖ్యమంత్రి శుక్రవారం సచివాలయంలో బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశం నిర్వహించారు. వినూత్న విధానాలతోనే అభివృద్ధి సాధ్యమని, దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రభుత్వ లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా పనిచేయాలని (మిగతా 2లో)

అంతర్రాష్ట్ర నదులు అందరివీ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

కేటాయింపులను అలాగే ఉంచింది. తాజా తీర్పు అమలయ్యేలా పథకాన్ని రూపొందించేందుకు కేంద్రానికి ధర్మాసనం 6 వారాల గడువు మంజూరు చేసింది. ఈ గడువును ఏ కారణం తోనూ పొడిగించబోమని స్పష్టం చేసింది. కావేరి ట్రైబ్యునల్ 2007లో జరిపిన కేటాయింపులను సవాల్ చేస్తూ కర్ణాటక, తమిళనాడు, కేరళ దాఖలు చేసిన విజ్ఞప్తులపై ధర్మాసనం ఈ తీర్పు వెలువరించింది. కావేరి జల వివాద ట్రైబ్యునల్ నిర్ణయమే తుది నిర్ణయమని, ఈ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా దాఖలయిన విజ్ఞప్తులను విచారించే పరిధి సుప్రీంకోర్టుకు లేదని కేంద్రం చేసిన వాదనను తోసిపుచ్చింది.

రాష్ట్రాలకు చేసిన కేటాయింపులు కాకుండా పది టీఎంసీల నీటిని పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఉపయోగించాలని ధర్మాసనం పేర్కొంది. సముద్రంలోకి అనివార్యంగా కలిసిపోయే నీటిని 4టీఎంసీలుగా లెక్కగట్టింది. కర్ణాటకకు అదనంగా ఇచ్చిన 14.75 టీఎంసీలలో 10 టీఎంసీలను తమిళనాడులో భూగర్భ జలాల లభ్యతను దృష్టిలో ఉంచుకుని పెంచింది. కావేరి పరివాహక ప్రాంతంలో భూగర్భ జలాల గణాంకాలు ఉజ్జాయింపు లెక్కలేనన్న ట్రైబ్యునల్ అభిప్రాయంతో సుప్రీంకోర్టు అంగీకరించలేదు. అనుభవపూర్వక పరిశీలనతో రూపొందించిన గణాంకాలను బట్టి తమిళనాడులోని కావేరి పరివాహక ప్రాంతంలో 20 టీఎంసీల భూగర్భజలాలు అందుబాటులో ఉన్నాయని స్పష్టం చేసింది. భూగర్భ జలాలను మితిమీరి తోడడం వల్ల కలిగే ముప్పును పరిగణనలోకి తీసుకుని అందులో 10 టీఎంసీలను తమిళనాడుకు కేటాయించవచ్చని పేర్కొంది.

తీర్పు ఫలితంగా కర్ణాటక... తమిళనాడు సరిహద్దుల్లో ఉన్న బిల్లిగుండ్లు ఆనకట్ట వద్ద నుంచి తమిళనాడుకు 177.25 టీఎంసీల నీటిని విడుదల చేయాల్సి ఉంటుంది. వివిధ దేశాల గుండా ప్రవహించే నదీ జలాలను న్యాయబద్ధంగా పంపిణీ చేయడానికి సంబంధించి అంతర్జాతీయ నిబంధనలైన హెల్సింకీ, కాంపిఒన్‌లను ధర్మాసనం ప్రస్తావించింది.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పులోని ముఖ్యాంశాలు

- బెంగళూరులో మూడింట ఒకవంతు భాగం మాత్రమే కావేరి పరివాహక ప్రాంతం పరిధిలోకి వస్తుందనే కారణంతో కర్ణాటకకు గృహ, పారిశ్రామిక అవసరాల నిమిత్తం ఇవ్వాల్సిన వాటాను ట్రైబ్యునల్ గణనీయంగా తగ్గించింది. తాగునీటి అవసరాల్లో 50శాతాన్ని భూగర్భ జలాల ద్వారా తీర్చుకోవచ్చన్న కారణంతో కూడా వాటాను తగ్గించింది. తాగునీటికి సంబంధించిన ప్రాథమిక సూత్రాన్ని ట్రైబ్యునల్ విస్మరించింది. బెంగళూరు కీలక ముఖ్య నగరంగా రూపాంతరం చెందింది. అద్భుత మేధో నగరంగా ఎదిగింది. ముఖ్యంగా సమాచార సాంకేతిక రంగంలో చాలా పురోగతి సాధించింది. నగర జనాభా రోజురోజుకూ పెరుగుతోంది. అన్ని రకాల పౌర అవసరాలకు డిమాండ్ పెరుగుతోంది. కృత్రిమ సరిహద్దులు గీసి ప్రజల ప్రాథమిక అవసరమయిన తాగునీటిని నిరాకరించడాన్ని ఊహించలేం. బెంగళూరు అంతర్జాతీయ స్థాయి నగరం అన్న సంగతిని దృష్టిలో ఉంచుకుని కర్ణాటకకు అదనంగా 4.75 టీఎంసీలను కేటాయిస్తున్నాం.
- రాజ్యాంగం అమల్లోకి రావడానికి ముందు చేసుకున్న ఒడంబడికలు, ఒప్పందాలకు సంబంధించి తలెత్తే విభేదాల్లో కోర్టులు జోక్యం చేసుకోకుండా రాజ్యాంగంలోని 363 అధికరణం కింద నిషేధం ఉన్నందున కావేరి జలాల వివాదంపై సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు ఇవ్వరాదన్న వాదన చెల్లదు. ఈ కేసులోని అంశాలకు, భారత దేశ సార్వభౌమత్వం, సమగ్రత భావనకు సంబంధం లేదు. అందువల్ల ఈ కేసుకు 363 అధికరణం వర్తించదు.
- తమిళనాడులో సాగు విస్తీర్ణానికి సంబంధించి ట్రైబ్యునల్ తుది నిర్ధారణ తప్పు అని చెప్పలేం. తమిళనాడు గృహ, పారిశ్రామిక అవసరాలకు కేటాయించిన నీటికి సంబంధించి ట్రైబ్యునల్ గణాంకాల్లో తప్పులు లేవు.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పునకు వ్యతిరేకంగా కోయంబత్తూరులో నిరసనకు దిగిన వారిని అదుపులోకి తీసుకుంటున్న పోలీసులు

ఆ నాటి ఒప్పందాలకు సర్వాధికార సిద్ధాంతం వర్తించదు

దిల్లీ: బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ సర్వాధికార నిర్ణయం కారణంగా కావేరి జలాల పంపిణీలో తమకు సరైన న్యాయం జరగలేదన్న కర్ణాటక వాదనను సుప్రీంకోర్టు తోసిపుచ్చింది. మైసూరు సంస్థానం, మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ మధ్య 1892, 1924లో జరిగిన ఒప్పందాల్లో తమకు బేరసారాలాడే శక్తి లేకపోయిందని కర్ణాటక చేసిన వాదనతో ధర్మాసనం ఏకీభవించలేదు. ఆనాటి ఒప్పందాలకు సర్వాధికార సిద్ధాంతం వర్తించదని స్పష్టం చేసింది. ఆ ఒప్పందాలు రాజకీయ ఒప్పందాలు కావని, ప్రజాప్రయోజనాలు దృష్టిలో ఉంచుకుని చేసుకున్నవని ధర్మాసనం తేల్చి చెప్పింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత బ్రిటిష్ సర్వాధికార సిద్ధాంతానికి అవకాశం లేనే లేదని తేల్చి చెప్పింది. ఆ రెండు ఒప్పందాలు తప్పని స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, రాజ్యాంగం వచ్చిన తర్వాత, లేదంటే రాష్ట్రాల పునర్విభజన చట్టం వచ్చిన తర్వాతయినా ఎందుకు ప్రకటించలేదని ప్రశ్నించింది. 1924 నాటి ఒప్పందం గడువు 1974లో ముగిసిపోయిందని గుర్తు చేసింది. ప్రస్తుతం అంతర్రాష్ట్ర నదీ జలాల కేటాయింపులు న్యాయబద్ధ పంపిణీ సూత్రాల ద్వారా జరుగుతున్నాయని స్పష్టం చేసింది.

- 1881లో మైసూరు పాలకులు కావేరిపై ఆనకట్ట నిర్మించాలనుకున్నారు. అందుకు మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ అభ్యంతరం తెలియజేసింది.
- 1892, 1924లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రెండింటి మధ్య రాజీ కుదిర్చింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత కావేరి జలవివాద పరిష్కారానికి 1990లో ట్రైబ్యునల్ ఏర్పాటయింది.

కృష్ణమ్మే తదుపరి!

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

సెక్షన్5(2) ప్రకారం 2010లో బ్రిజేష్‌కుమార్ ట్రైబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చింది. దీనిని సవాలు చేస్తూ ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో పాటు కర్ణాటక సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించాయి. తదుపరి విచారణపై స్టేకు నిరాకరించిన సుప్రీంకోర్టు తుది తీర్పును గెజిట్‌లో ప్రచురించవద్దని సూచించింది. సెక్షన్5(3) ప్రకారం తదుపరి విచారణ జరిగి తుది తీర్పు కూడా వచ్చింది. దీనిని సవాలు చేస్తూ మళ్లీ రాష్ట్రాలు సుప్రీంను ఆశ్రయించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన తర్వాత తెలంగాణ కూడా సుప్రీం తలుపు తట్టింది. త్వరలోనే కృష్ణాకు సంబంధించిన కేసు సుప్రీంలో విచారణకు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

బెంగళూరు పద్ధతిలోనే హైదరాబాద్‌కు అంటున్న తెలంగాణ

బేసిన్ అవసరాలు తీరకుండా పక్కబేసిన్‌లో అవసరాలకు నీటిని కేటాయించడంపైన కూడా ట్రైబ్యునళ్ల ఎదుట వాదనలు జరుగుతున్నాయి. అయితే ప్రస్తుత కావేరి తీర్పులో బెంగళూరు నగర నీటి కేటాయింపు అంశాన్ని కూడా కోర్టు వివరంగా పేర్కొంది. బెంగళూరు తాగునీటి అవసరాలను 2011 వరకు ఒకసారి, 2025 వరకు మరోసారి ట్రైబ్యునల్‌కు కర్ణాటక నివేదించింది. వాస్తవానికి బెంగళూరు నగరంలో మూడో వంతు భాగం మాత్రమే కావేరి ప్రాంత పరిధిలోకి వస్తుందని ట్రైబ్యునల్ పేర్కొంది. దీని ప్రకారం బెంగళూరు అవసరాలను మొత్తం 24 టీఎంసీలుగా పరిగణనలోకి తీసుకొని ఇందులో మూడో వంతు లెక్కగట్టింది. తాగునీటికింద కేటాయించిన నీరు 20 శాతం మినహా మిగిలింది మళ్లీ నీటిలో కలిసి వినియోగంలోకి వస్తుంది కాబట్టి 20 శాతం నీటిని కేటాయిస్తే సరిపోతుందని 1.75 టీఎంసీలు కేటాయించింది. అయితే సుప్రీం కోర్టు బెంగళూరు మొత్తం అవసరాలు, ప్రాధాన్యతను పరిగణనలోకి తీసుకొని 20 శాతం కిందనే అదనంగా 4.75 టీఎంసీలు కలిపి మొత్తం 6.5 టీఎంసీలు కేటాయించింది. దీనికి ఐదు రెట్లు అంటే సుమారు 33 టీఎంసీలు వినియోగించుకోవచ్చు. కానీ ఆరున్నర టీఎంసీలే పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. హైదరాబాద్ నగరానికి, మిషన్‌భగీరథ కింద తాగునీటి వినియోగాన్ని ఇదే పద్ధతిలో లెక్కించాలని తెలంగాణ కొంతకాలంగా కోరుతుంది. అంతర్ రాష్ట్ర నది జాతీయ సంపద అని, ఏ ఒక్క రాష్ట్ర హక్కు కాదని కూడా సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. కావేరిలో తమ రాష్ట్రంలో లభ్యమయ్యే నీటిని ఎక్కువ భాగం తమిళనాడుకు ఎందుకు వదలాలన్న కర్ణాటక వాదనను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ వ్యాఖ్య చేసినట్లు నిపుణులు భావిస్తున్నారు. సుప్రీంకోర్టు ఇలా పేర్కొనడం పట్ల తమిళనాడు రైతులు కూడా హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభావం ఇతర ట్రైబ్యునళ్ల తీర్పులపై కూడా పడే అవకాశముంది.

డిజిటల్ విభాగంలో ఎస్టోనియా ఆదర్శనీయం

- త్వరలో జియో, ఎస్టోనియోలతో అవగాహన ఒప్పందం
- బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశంలో సీఎం వెల్లడి

ఈనాడు డిజిటల్, అమరావతి: రిలయన్స్ జియో, ఎస్టోనియో దేశం, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలిసి సాంకేతిక అంశాలపై త్వరలో ఓ అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకోనున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. ఆయన్ను కలిసేందుకు శుక్రవారం సచివాలయానికి వచ్చిన ఎస్టోనియా ప్రతినిధులు బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశంలో ప్రత్యేక అతిథులుగా పాల్గొన్నారు. ఏపీలో నాలుగోవంతు భూభాగం ఉన్న ఎస్టోనియా దేశం డిజిటల్ వేదికపై సాధించిన పురోగతిని చంద్రబాబు ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావించారు. డిజిటల్ విభాగంలో ఆ దేశాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుంటామన్నారు. అంతకుముందు చంద్రబాబుతో భేటీ అయిన ఆదేశ ప్రతినిధులు.. 15 ఏళ్ల వ్యవధిలో డిజిటల్ పరంగా తాము సాధించిన ప్రగతిని వివరించారు. ప్రభుత్వ పాలనా వ్యవస్థ మొత్తం ఆన్‌లైన్ ద్వారా నిర్వహించిన తొలిదేశం తమదేనని తెలిపారు. ఏపీలోనూ ఇదే తరహాలో మార్పు రావాల్సి ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు.

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుతో జరిగిన సమావేశంలో పాల్గొన్న ఎస్టోనియా దేశ ప్రతినిధులు

ఆధ్యాత్మిక పర్యాటకానికి 'వజ్ర' బస్సులు

తొలుత శ్రీశైలం.. ఆపై మిగతా పుణ్యక్షేత్రాలకు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్టీసీ సేవలను విస్తరించే దిశగా అడుగులు వేస్తోంది. నగరంలో సిటీ బస్సులు తిప్పడంతోనే సరిపెట్టకుండా జిల్లాల, అంతర్రాష్ట్ర సర్వీసులను నడుపుతోంది. ఇలా ఇప్పుడు ఆధ్యాత్మిక యాత్రలకు సిద్ధమవుతోంది. ఈ క్రమంలోనే మినీ బస్సులను సమకూర్చుకుంటోంది. ఇప్పటికే వరంగల్, నిజామాబాద్, కరీంనగర్, గోదావరిఖనిలకు మినీ 'వజ్ర' బస్సులను నడుపుతున్న టీఎస్ఆర్టీసీ వాటిని వివిధ పుణ్యక్షేత్రాలకు నడిపేందుకు చర్యలు తీసుకుంటోంది. కాలనీల నుంచే ఈ బస్సులను నడిపేలా ప్రణాళికలు రచిస్తున్నారు.

నగరం నుంచి ముందుగా శ్రీశైలంలో ఉన్న మల్లన్న గుడికి ఆర్టీసీ 'వజ్ర' మినీ బస్సులను తిప్పాలని నిర్ణయించింది. శ్రీశైలం వైపు ఆధ్యాత్మికతతోపాటు పర్యాటక ప్రదేశాలు ఎక్కువగా ఉండడంతో ఈ బస్సులను అటువైపు నడిపితే ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇప్పటికే తెలంగాణ పర్యాటకాభివృద్ధి సంస్థ కృష్ణా నదీ తీరానికి అంటే.. నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం యాత్రలకు పర్యాటకులను తీసుకెళ్తోంది. ప్రతి సోమవారం ముందు రోజు ఈ మార్గంలో రద్దీ బాగుంటుంది. మిగతా రోజుల్లో ఒక్కోసారి పెద్ద బస్సులు నిండని పరిస్థితి ఎదురవుతోంది. అలాగే ఈ మార్గంలో ఏసీ బస్సులు కూడా లేవు. ఈ అంశాలన్నిటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏసీ మినీ బస్సులయితే ఉభయతారకంగా ఉంటుందని ఆర్టీసీ భావిస్తోంది.

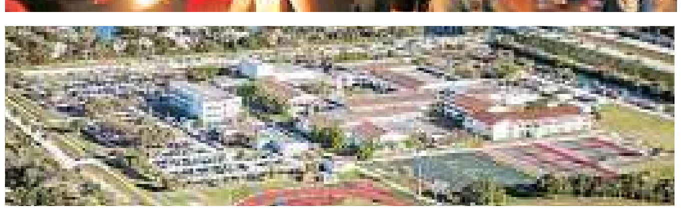
ప్రధానమంత్రి కార్యాలయం వాకబు!

- ప్రారంభానికి, శంకుస్థాపనలకు సిద్ధంగా ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టులపై ఆరా

ఈనాడు, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రారంభోత్సవానికి లేదా శంకుస్థాపన కోసం సిద్ధంగా ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టుల వివరాలపైన ప్రధానమంత్రి కార్యాలయం ఆరా తీసింది. ఈ మేరకు వాటికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని అందజేయాలని దిల్లీలోని ఏపీ భవన్ రెసిడెంట్ కమిషనర్‌ను శుక్రవారం కోరింది. అలాంటివి ఏవైనా ఉంటే వాటి ప్రారంభోత్సవానికి ప్రధాని నరేంద్రమోదీ రావాలని భావిస్తున్నట్లు సమాచారం. మరోవైపు కేంద్ర హోంమంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శి నేతృత్వంలో ఈ నెల 21న దిల్లీలో జరగనున్న ఏపీ, తెలంగాణ రాష్ట్రాల ప్రధాన కార్యదర్శుల భేటీకి విభజన అంశాలతో ముడిపడి ఉన్న కీలకమైన అయిదు శాఖలకు సంబంధించిన కార్యదర్శులు హాజరుకానున్నారు. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నెలకొన్న విభజన సమస్యలు, పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టంలో పేర్కొన్నప్పటికీ ఇప్పటికీ అపరిష్కృతంగా ఉన్న అంశాలపైన ఈ భేటీలో చర్చించేందుకు ఆర్థిక, పరిశ్రమలు తదితర శాఖలకు సంబంధించిన కార్యదర్శులను ఆహ్వానించారు. అలాగే ఈనెల 19, 20వ తేదీల్లో దిల్లీలో జరగనున్న అంతర్రాష్ట్ర మండలి సమావేశంలో ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడితో పాటు విభజన సమస్యలపై పనిచేస్తున్న ఎల్.ప్రేమచంద్రారెడ్డి, బాలసుబ్రమణ్యం కూడా పాల్గొననున్నారు.

పార్క్‌లాండ్‌లోని డగ్లస్ పాఠశాలలో నిర్వహించిన సంస్మరణ కార్యక్రమంలో కొవ్వొత్తులతో నివాళి అర్పిస్తున్న విద్యార్థులు

పార్క్‌లాండ్‌లోని డగ్లస్ పాఠశాల

నేనే కాల్చి చంపా

ఫ్లోరిడాలో కాల్పులు తానే జరిపానని అంగీకరించిన క్రూజ్

పార్క్‌లాండ్ (అమెరికా): ఫ్లోరిడాలోని మర్జోరీ స్టోర్‌మన్ డగ్లస్ పాఠశాలలో విచక్షణారహితంగా కాల్పులు జరిపి, 17 మందిని చంపింది తానేనని పూర్వ విద్యార్థి నికోలస్ క్రూజ్ (19) అంగీకరించాడు. నిందితుడు గురువారం ఓ న్యాయమూర్తి ముందు దృశ్యాత్మక విచారణకు హాజరయ్యాడు. పాఠశాల నుంచి బహిష్కృతుడైన క్రూజ్.. పూర్వాలోచితంగానే కాల్పులకు తెగబడ్డాడని విచారణాధికారులు నేరారోపణ చేశారు. అతనిపై మొత్తం 17 ఆరోపణలను నమోదు చేశారు. ఉద్దేశపూర్వకంగానే నిందితుడు ఈ దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టాడని పేర్కొన్న న్యాయమూర్తి... జామీనుకు తావులేకుండా అతడిని జైలుకు తరలించాలని పోలీసులను ఆదేశించారు.

నికోలస్ క్రూజ్ పేరుతో "నేను ఆరితేరిన స్కూల్ షూటర్‌ని కాబోతున్నాను" అన్న యూట్యూబ్ హెచ్చరికల నేపథ్యంలో- గత సెప్టెంబరులోనే సమాఖ్య దర్యాప్తు సంస్థ (ఎఫ్‌బీఐ) పోలీసు యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేసింది. అయితే, బెదిరింపులకు పాల్పడిన వ్యక్తి ఎవరన్నది మాత్రం తాము పసిగట్టలేకపోయామని ఆ సంస్థ తాజాగా పేర్కొంది. ఈ వైఫల్యంపై పలు భద్రతా వ్యవస్థలు మల్లగుల్లాలు పడుతున్నాయి.

కేంద్రం నుంచి మరిన్ని నిధులు తెచ్చుకోవాలి

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

సూచించారు. అన్ని శాఖల్లో సంస్కరణలు తెస్తున్నా, కొన్నింటిలో పురోగతి కనిపించడం లేదన్నారు. విద్యుత్, వ్యవసాయం, జలవనరుల శాఖల్లో తీసుకున్న నిర్ణయాలు సానుకూల ఫలితాలనిచ్చాయన్నారు. విద్యుత్ శాఖలో సంస్కరణలు తెచ్చి సఫలమయ్యామని, మనకంటే ముందే సంస్కరణలు తెచ్చినా ఒడిశా విఫలమైందని తెలిపారు. ఉత్తమ ఫలితాలతో పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఎన్నో పురస్కారాలు దక్కించుకుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. సులభతర వాణిజ్యంలో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాల సాధనకు కృషిచేస్తున్నామని, ఈ నెల 24 నుంచి విశాఖలో జరిగే సీఐఐ భాగస్వామ్య సదస్సులో దీనిపై ప్రత్యేకంగా సమావేశం నిర్వహిస్తామన్నారు. ఓడీఎఫ్ తరహాలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను పీహెచ్ఎఫ్(పాట్ హోల్స్ ఫ్రీ) రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు తెలిపారు.

5 నుంచి శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాలు

ఈనాడు అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాలు మార్చి 5న ప్రారంభమవుతాయి. ఆ రోజు గవర్నర్ ఈఎస్ఎల్ నరసింహన్ ఉభయ సభలను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తారు. 8న రాష్ట్ర వార్షిక బడ్జెట్‌ను ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు ప్రవేశపెడతారు. ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు బడ్జెట్ సన్నాహక సమావేశంలో ప్రకటించారు.

గ్రహం అనుగ్రహం

17-2-2018 శనివారం

శ్రీ హేవళంబి నామ సం॥రం॥ ఉత్తరాయణం శిశిర రుతువు; ఫాల్గుణ మాసం; శుక్ల పక్షం
విదియ: తె. 3-53 తదుపరి తదియ
శతభిషం నక్షత్రం: ఉ. 11-01 తదుపరి పూర్వాభాద్ర
అమృత ఘడియలు: తె. 3-43 నుంచి 5-23 వరకు
వర్జ్యం: సా. 5-41 నుంచి 7-21 వరకు
దుర్ముహూర్తం: ఉ. 6-29 నుంచి 8-01 వరకు
రాహుకాలం: ఉ. 9-00 నుంచి 10-30 వరకు
సూర్యోదయం: ఉ.6-30; సూర్యాస్తమయం: సా.5-57
చంద్రదర్శనం

ఆయువు తీసిన విషవాయువు

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

వెంటనే జేసీబీ సాయంతో ట్యాంకు పైకప్పు పెకిలించారు. స్పృహ తప్పి పడిపోయిన వారిని బయటకు తీశారు. వారిలో ఆరుగురు అప్పటికే మృతి చెందారు. ఇద్దరిని పలమనేరు ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించేలోగా ఒకరు మరణించారు. మరొకరిని వేలూరు సీఎంసీకి తరలించారు.

మృతుల వివరాలు

1. రమేష్(30), మొరం గ్రామం, పలమనేరు
2. వెంకటరాజులు(24), అరిగులవారిపల్లె, చంద్రగిరి
3. గోవిందస్వామి(45), ఎగువ కూర్మాయి, పలమనేరు
4. కేశవ(20), అయ్యంరెడ్డిపల్లె, పలమనేరు
5. రామచంద్రయ్య(23), కొలమాసనపల్లె, పలమనేరు
6. రెడ్డప్ప(40), మొరం, పలమనేరు
7. బాబు(45), తిమ్మయ్యపల్లె, ముల్‌బాగల్, కర్ణాటక

- అనంతపురం జిల్లా కదిరికి చెందిన శివకుమార్ రెడ్డి(46) ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు.

పోస్టుమార్టం గదిలో కార్మికుల మృతదేహాలు

పరిస్థితిని అంచనా వేయనందునే..

సాధారణంగా కోళ్ల పరిశ్రమలో వ్యర్థాలు బయటకు పంపేందుకు దూరంగా గుంత తవ్వి అందులోకి వదులుతారు. అదంతా భూమిలోకి ఇంకిపోవడంతో పాటు ఆవిరవుతుంది. అప్పుడప్పుడు పూర్తిగా ఆరబెట్టి వ్యర్థాలను విషరహితంగా మారుస్తారు. ఇదే పద్ధతిలో వెంకటేశ్వర హేచరీస్‌లో సెప్టిక్ ట్యాంకులను ఏర్పాటుచేశారు. ట్యాంకు లోపలి పంపును పరిశీలించేందుకు, పరిస్థితిని అంచనా వేయకుండా ఒకరి వెంట ఒకరు దిగిన ఎనిమిది మందిలో ఏడుగురిని నెలల తరబడి పోగయిన విషవాయువు ఫార్మాలిన్ కబళించింది. దుర్గంధం భరించలేక గుంతలోకి దిగకుండా ఆగిన కార్మికుడు మహేశ్ ఘటనకు ప్రత్యక్షసాక్షిగా మిగిలారు.

రూ.25లక్షల చొప్పున పరిహారం

సంఘటన స్థలాన్ని చిత్తూరు జిల్లాకలెక్టర్ పీఎస్ ప్రద్యుమ్న, ఎస్పీ రాజశేఖర్‌బాబు పరిశీలించారు. మృతుల కుటుంబసభ్యులను ఓదార్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సూచనల మేరకు కలెక్టర్ ప్రద్యుమ్న మృతుల కుటుంబాలకు చంద్రన్న బీమాకింద రూ.5లక్షలు, ప్రత్యేక కేసుగా పరిగణించి మరో రూ.5లక్షలు, పరిశ్రమ యాజమాన్యం తరఫున రూ.15లక్షల చొప్పున ఒక్కో కుటుంబానికి రూ.25 లక్షల పరిహారం ప్రకటించారు. రాష్ట్ర కోళ్లపరిశ్రమల సమాఖ్య ప్రతినిధులు యాజమాన్యంతోచర్చించి నష్టపరిహారం అందించడంలో తగిన పాత్ర పోషించారు. రాష్ట్ర పరిశ్రమల మంత్రి అమర్‌నాథరెడ్డి ఫోన్‌ద్వారా సమాచారం అందుకుని ప్రగాఢ సానుభూతి ప్రకటించారు. ప్రమాదానికి కారణాలను పరిశీలించి చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంటామని ఆయన వీడియోకాల్ ద్వారా విలేకరులకు తెలిపారు. మృతదేహాలనుస్వస్థలాలకు తరలించారు. పోస్టుమార్టం నిర్వహించిన పలమనేరు ఆస్పత్రివద్ద మృతుల బంధువుల రోదనలు మిన్నంటాయి. మృతులంతా పేదలుకావడం, బతుకుదెరువుకోసం కూలీ చేసుకుంటూ అకాలమరణం చెందడంతో పెద్దదిక్కును కోల్పోయిన కుటుంబీకుల వేదన వర్ణనాతీతంగా ఉంది. అంత్యక్రియలకు రూ.పది వేల చొప్పున తాత్కాలిక సాయాన్ని అధికారులు అందించారు. 304(ఏ)సెక్షన్ కింద యాజమాన్యంపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

చలి - పులి

ప్రాంతం	కనిష్ఠ	గరిష్ఠ
హైదరాబాద్	16.7	32.5
రాజమహేంద్రవరం	18.0	34.5
విశాఖపట్నం	18.4	30.8
కడప	19.0	34.0
శ్రీకాకుళం	19.0	34.5
అనంతపురం	19.3	32.5
తిరుపతి	19.6	32.4
నరసాపురం	19.8	32.5
తాడేపల్లిగూడెం	20.0	31.0
విజయవాడ	20.0	33.2
కర్నూలు	20.2	35.0
గుంటూరు	20.8	33.6
నెల్లూరు	21.0	30.0
ఒంగోలు	21.3	33.7
సూర్యాపేట	23.0	34.0
ఖమ్మం	23.0	36.0

935 మంది రైల్వే ఉద్యోగులపై నజర్

- విధులకు గైర్హాజరవుతున్నట్లు గుర్తించిన దక్షిణ మధ్య రైల్వే
- సత్వర ఉద్వాసనపై రైల్వే బోర్డు దృష్టి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: దీర్ఘకాలంగా అనుమతి లేకుండా విధులకు గైర్హాజరవుతున్న ఉద్యోగులను దక్షిణ మధ్య రైల్వే గుర్తించింది. జోన్ పరిధిలో దాదాపు 935 మంది మూడు నెలలు, అంతకంటే ఎక్కువ కాలం నుంచి విధులకు దూరంగా ఉన్నట్లు గుర్తించి వివరాలను రైల్వే బోర్డుకు పంపినట్లు తెలిసింది. విధి నిర్వహణలో ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరిస్తున్న ఉద్యోగులకు ఉద్వాసన పలకాలని రైల్వే బోర్డు నిర్ణయించింది. ఇలా దేశవ్యాప్తంగా 13 వేల మంది ఉన్నట్లు గుర్తించింది. ఉద్యోగుల తొలగింపులో ప్రస్తుతం ఉన్న విధానంలో ముందుకెళితే ఎక్కువ కాలం పట్టే అవకాశం ఉండటంతో కొత్త విధివిధానాలు తీసుకువచ్చి వెంటనే వేటు వేసేందుకు రంగం సిద్ధం చేస్తున్నట్లు సమాచారం.

దక్షిణ మధ్య రైల్వే జోన్ పరిధిలో 740 రైల్వేస్టేషన్లు ఉన్నాయి. నిత్యం 750 రైళ్లలో దాదాపు 10.50 లక్షల మంది ప్రయాణిస్తుంటారు. రైళ్ల రాకపోకలు, భద్రతాపరమైన అంశాలతో పాటు జోన్ పరిధిలో పెద్ద సంఖ్యలో ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. జోన్ పరిధిలో దాదాపు 15 వేల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. భద్రత విభాగంలోనే 9,698 పోస్టులు భర్తీ చేయాల్సి ఉంది. దీనికితోడు పెద్ద సంఖ్యలో ఉద్యోగులు విధులకు దూరంగా ఉండటం మరింత సమస్యగా మారింది.

ఇతర ఉద్యోగాలు, వ్యాపారాలు.. ద.మ. రైల్వే పరిధిలో దాదాపు వెయ్యి మంది ఉద్యోగులు దీర్ఘకాలంగా విధులకు హాజరవడం లేదు. కొందరు ఉద్యోగంలో చేరి మరో ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నిస్తుండగా, మరికొందరు వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్నారు. ఇంకొందరు వ్యక్తిగత అవసరాల పేరుతో విధులకు గైర్హాజరవుతున్నారని రైల్వే వర్గాల సమాచారం. దీంతో ఉన్న ఉద్యోగులపై పని ఒత్తిడి పెరిగి రైళ్ల రాకపోకలు, భద్రత, ప్రాజెక్టుల పనులపై ప్రభావం చూపుతున్నట్లు అధికారులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. లోకోపైలెట్లు, అసిస్టెంట్ లోకోపైలెట్ల పోస్టుల భర్తీ చేపట్టిన రైల్వే శాఖ తాజాగా ఆరు వేల పైచిలుకు పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. ఇంకా ఏడెనిమిది వేలకు పైగా పోస్టులు ఖాళీగా ఉండనున్నాయి. 935 మందిపై వేటు పడితే ఖాళీల సంఖ్య మరింత పెరగనుంది.

‘పెన్నా’ కేసులో జగన్‌కు ఈడీ కోర్టు సమన్లు

- విజయసాయిరెడ్డి, ప్రతాప్‌రెడ్డిలకూ..
- మార్చి 16న హాజరు కావాలంటూ ఆదేశం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: అక్రమాస్తుల వ్యవహారంలో పెన్నా కేసులోనూ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు (అభియోగ పత్రం)ను ఈడీ ప్రత్యేక హోదా ఉన్న సీబీఐ కోర్టు విచారణకు (కాగ్నిజెన్స్) పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఇందులో ప్రధాన నిందితుడైన వై.ఎస్.జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికి సమన్లు జారీ చేసింది. జగన్‌తోపాటు నిందితులైన వి.విజయసాయిరెడ్డి, పునత్తం రెడ్డి ప్రతాప్‌రెడ్డి, పెన్నా గ్రూపునకు చెందిన పి.ఆర్.ఎనర్జీ హోల్డింగ్ లిమిటెడ్, పెన్నా సిమెంట్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, పయనీర్ హాలిడే రిసార్ట్స్ లిమిటెడ్, పెన్నా తాండూర్ సిమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, జగన్‌కు చెందిన కార్మెల్ ఏసియా హోల్డింగ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, జనని ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఇందిరా టెలివిజన్‌లకు సమన్లు జారీ అయ్యాయి. మార్చి 16న నిందితులతోపాటు కంపెనీల తరపున వారి ప్రతినిధులు హాజరుకావాలంటూ కోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈడీ తరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కె.మన్మథరావు ఫిర్యాదు దాఖలు చేశారు. సీబీఐ అభియోగ పత్రం ఆధారంగా ఈడీ దర్యాప్తు చేపట్టింది. దర్యాప్తులో మనీ లాండరింగ్ నిరోధక చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహారాలు జరిగినట్లు తేల్చింది. నాటి వై.ఎస్.ప్రభుత్వం అనంతపురం జిల్లా యాడికి మండలం కమలపాడు, గుడిపాడు, కుందనకోట, నిట్టూరు గ్రామాల్లో 231.09 ఎకరాలను కేటాయించింది. పెన్నా గ్రూపు అవసరాల నిమిత్తం నిబంధనలకు విరుద్ధంగా భూసేకరణ జరిగింది. 2006 డిసెంబరులో 114 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములను తిరిగి తీసుకునే ప్రక్రియ పూర్తికావడంతో అదే నెలలో జగన్‌కు చెందిన కార్మెల్ ఏసియా హోల్డింగ్స్‌లో పెన్నా గ్రూపు రూ.23 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టింది. కర్నూలు జిల్లాలో పెన్నాకు 304.74 హెక్టార్లలో ప్రాస్పెక్టింగ్ లీజు మంజూరు చేయడంలోనూ నిబంధనల ఉల్లంఘన జరిగింది. కర్నూలులో లీజు మంజూరు, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో లీజు పునరుద్ధరణలతో ప్రతాప్‌రెడ్డికి లబ్ధి చేకూర్చారు. ప్రతిఫలంగా జగన్ కంపెనీలైన జగతిలోకి రూ.45 కోట్లు, కార్మెల్ ఏసియాలోకి రూ.23 కోట్ల ముడుపులు పెట్టుబడులుగా పెన్నా గ్రూపు నుంచి వచ్చి చేరాయి. అప్పటి గనుల శాఖ డైరెక్టర్ 304.740 ఎకరాలకుగాను పెన్నాకు ప్రాస్పెక్టింగ్ లీజు మంజూరు చేయాలని సిఫార్సు చేస్తూ అదే సమయంలో అల్ట్రాటెక్ మైనింగ్ లీజును తిరస్కరించాలనీ సూచించారు. ఫైలు అప్పటి భూగర్భ గనుల శాఖ డైరెక్టర్ వద్ద ఉండగా.. జగన్‌కు చెందిన జగతిలో రూ.20 కోట్లు పెన్నా గ్రూపునకు చెందిన పయనీర్ ఇన్‌ఫ్రా పెట్టుబడి పెట్టింది. రంగారెడ్డి జిల్లా తాండూర్ వద్ద రద్దయిన మైనింగ్ లీజులను పెన్నాకు పునరుద్ధరించడంలోనూ అధికార దుర్వినియోగం జరిగింది. రంగారెడ్డి జిల్లాలో 1,021.26 ఎకరాల్లో సున్నపురాయి మైనింగ్ లీజులు వాల్‌చంద్ తాండూర్ సిమెంట్ కంపెనీకి కేటాయింపులు జరిగి రద్దయిపోగా, ఈ కంపెనీని పెన్నా స్వాధీనం చేసుకోవడంతో లీజులను కూడా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పునరుద్ధరించారు. వెంటనే పయనీర్ ఇన్‌ఫ్రా హోల్డింగ్స్ ద్వారా ప్రతాప్‌రెడ్డి జగతిలో రూ.20 కోట్లు పెట్టుబడులు పెట్టారు. బంజారా హిల్స్‌లో 150 గదులతో 4 నక్షత్రాల హోటల్ నిర్మాణానికి పయనీర్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్‌తో 2003లో ప్రభుత్వానికి అవగాహన ఒప్పందం కుదిరింది. ప్రాజెక్టు గడువు తీరిపోయినా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పయనీర్ దరఖాస్తును పునరుద్ధరించాలని ఆదేశించారు. దీంతో పయనీర్ ఇన్‌ఫ్రా ద్వారా జగతిలోకి రూ.10 కోట్లు పెట్టుబడులు వెళ్లాయి. మనీలాండరింగ్ నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 3, 4 కింద నిందితులను శిక్షించాలని ఈడీ కోరింది.

45రోజుల్లో 5.60 కోట్ల పనిదినాలు కల్పించాలి

- కలెక్టర్ల వీడియో కాన్ఫరెన్సులో మంత్రి నారా లోకేష్

ఈనాడు, అమరావతి: ఉపాధి కార్మికులకు పనిదినాల కల్పనలో గత రెండు నెలలుగా కొన్ని జిల్లాలు వెనుకబడ్డాయని కలెక్టర్లతో నిర్వహించిన వీడియో కాన్ఫరెన్సులో పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి లోకేష్ పేర్కొన్నారు. ఈ ఏడాది 24కోట్ల పనిదినాలు కల్పించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోగా.. ఇప్పటివరకు 18.40కోట్ల పనిదినాలు పూర్తయ్యాయని మిగతా వాటిని రాబోయే 45రోజుల్లో పూర్తి చేయాలని సూచించారు. శుక్రవారం సచివాలయంలో ఉపాధిహామీ పథకం, భూగర్భ మురుగునీటి వ్యవస్థ, ఎల్ఈడీ వీధి లైట్లు, గ్రామీణ నీటి సరఫరాపై కలెక్టర్లతో వీడియో కాన్ఫరెన్సు నిర్వహించారు. ఉపాధి కూలీల సగటు వేతనం పెరిగేలా అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లు ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని సూచించారు. 45రోజుల్లో 5.60కోట్ల పనిదినాలు కల్పించేందుకు ప్రతిరోజు 13లక్షల పనిదినాలు లక్ష్యంగా పెట్టుకొని పని చేయాలని, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు, నెల్లూరు, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు పనితీరు మెరుగుపర్చుకోవాలని, పెండింగ్‌లో ఉన్న వెయ్యికి పైగా క్షేత్రస్థాయి సహాయకుల నియామకాలను వచ్చే వారం రోజుల్లో పూర్తి చేయాలని తెలిపారు. పనిదినాల లక్ష్యాన్ని చేరుకునేందుకు అధికారులందరూ క్షేత్రస్థాయిలోనే ఉండాలని వెల్లడించారు. భూగర్భ మురుగునీటి వ్యవస్థ పనులు ప్రారంభించిన అన్ని గ్రామాలపై ప్రత్యేక దృష్టిపెట్టాలని, పనులను తక్షణమే పూర్తి చేయాలని సూచించారు. వేసవిలో తాగునీటి సరఫరా, ట్యాంకర్ల పర్యవేక్షణకు అధునాతన సాంకేతికతతో యాప్‌ను సిద్ధం చేశామని, దీంతో అన్ని జిల్లాల్లో నీటి సరఫరాను పర్యవేక్షించబోతున్నామని లోకేష్ వెల్లడించారు.

‘రిలయన్స్’ ప్రతినిధులతో మంత్రి భేటీ

సచివాలయంలోని రియల్‌టైం గవర్నెన్స్ సెంటర్‌లో శుక్రవారం రిలయన్స్ గ్రూపు ప్రతినిధులతో పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి నారాలోకేష్ భేటీ అయ్యారు. ధ్రువీకరణ పత్రాలు అవసరంలేని(సర్టిఫికెట్ లెస్) వ్యవస్థ తీసుకురావాలని ప్రయత్నిస్తున్నామని చెప్పారు. ప్రజలకు అంతర్జాల సదుపాయం ప్రాథమిక హక్కుగా మారబోతోందని తెలిపారు. ఫైబర్‌గ్రిడ్‌ను ఏర్పాటు చేసి, రూ.149కే వైఫై, అంతర్జాలం, టెలివిజన్ అందిస్తున్నామని చెప్పారు. రియల్‌టైం గవర్నెన్స్ సెంటర్, రియల్ టైం గవర్నెన్స్ అమలు తీరు తమ అధినేత ముకేశ్ అంబానీని ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నాయని, తమను కూడా చూసిరమ్మని పంపించారని రిలయన్స్ గ్రూపు ప్రతినిధులు వెల్లడించారు.

ఆర్టీసీలో ఉద్యోగం పేరుతో నకిలీ నియామకపత్రం

కృష్ణలంక, న్యూస్‌టుడే: ఏపీఎస్ ఆర్టీసీలో ఉద్యోగం పేరుతో నకిలీ నియామక పత్రం జారీ అయిన ఘటనపై విజయవాడలో కేసు నమోదైంది. ఈ నెల 5వ తేదీన కడపకు చెందిన షేక్ చాన్‌బాషా అనే పేరు గల వ్యక్తిని ఆర్టీసీలో జూనియర్ అసిస్టెంట్‌గా నియమిస్తూ జారీ అయిన పత్రాలు సచివాలయంలోని రవాణాశాఖ విభాగానికి చేరాయి. అందులో ఏపీఎస్ ఆర్టీసీ ఎండీ మాలకొండయ్య వద్ద ఓఎస్డీగా విధులు నిర్వహిస్తున్న ఒ.వి.నాగేశ్వరరావు సంతకం ఉంది. రవాణా కార్యాలయంలోని సంబంధిత అధికారులు ఆ పత్రాలను పరిశీలించారు. నియామకాలు చేపట్టే అధికారం ఓఎస్డీకి లేకపోవడంతో ఇవి ఎలా జారీ అయ్యాయనే దానిపై విచారణ చేపట్టగా, ఓఎస్డీ సంతకాన్ని ఎవరో ఫోర్జరీ చేసినట్లు తేలింది. దీనిపై ఓఎస్డీ నాగేశ్వరరావుకు సమాచారం అందించారు. ఆయన తన సంతకాన్ని గుర్తుతెలియని వారు ఫోర్జరీ చేసి నకిలీ నియామకపత్రం సృష్టించినట్లు గురువారం కృష్ణలంక పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. వారు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేపట్టారు.

చెవిలో పూలతో చిత్తూరు ఎంపీ శివప్రసాద్ వినూత్న నిరసన

నరేంద్ర మోదీది నమ్మకద్రోహం

- భాజపాకూ కాంగ్రెస్ గతే: ఎంపీ శివప్రసాద్

తిరుపతి(ఎస్వీ విశ్వవిద్యాలయం), న్యూస్‌టుడే: విభజన హామీలను నెరవేర్చడంలో ఏపీ ప్రజలకు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నమ్మకద్రోహం చేశారని చిత్తూరు ఎంపీ ఎన్.శివప్రసాద్ ధ్వజమెత్తారు. విభజన హామీలు నెరవేర్చాలంటూ తిరుపతిలోని శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ఎన్టీఆర్ స్టేడియంలో శుక్రవారం టీఎన్ఎస్ఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన నిరసన కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొని ప్రసంగించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ 2014లో వెంకన్న స్వామి సాక్షిగా ఆయన ఇచ్చిన హామీలను ప్రస్తుతం పెడచెవిన పెడుతున్నారని దుయ్యబట్టారు. వాగ్దానాలు నెరవేర్చకుంటే కాంగ్రెస్‌కు పట్టిన గతే భాజపాకూ పడుతుందని శివప్రసాద్ జోస్యం చెప్పారు.

ఎంపీల రాజీనామాలతో కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేవాలి

- హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ పి.లక్ష్మణరెడ్డి

హైదరాబాద్, న్యూస్‌టుడే: రాజకీయాలకు అతీతంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎంపీలు రాజీనామాలు చేసి కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేవడం ద్వారా ప్రత్యేక హోదా, విభజన చట్టంలోని 19 అంశాలను సాధించుకునే అవకాశం ఉందని హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ పి.లక్ష్మణరెడ్డి అన్నారు. హైదరాబాద్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో శుక్రవారం విలేకర్ల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. హోదా కోసం అంతా ఐక్య పోరాటం చేయాలన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి ఐ.వై.ఆర్. కృష్ణారావు మాట్లాడుతూ అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణ రూపేణా అమరావతిలో రాజధాని ఏర్పాటుచేసినపుడు హైకోర్టును ఇంకోచోట నెలకొల్పాల్సిందేనన్నారు. జనచైతన్య వేదిక అధ్యక్షులు వి.లక్ష్మణరెడ్డి మాట్లాడుతూ హోదా సాధనకు రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉద్యమించాలన్నారు.

మాట్లాడుతున్న హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ పి.లక్ష్మణరెడ్డి, చిత్రంలో మాజీ సీఎస్ ఐవైఆర్ కృష్ణారావు, జన చైతన్య వేదిక అధ్యక్షులు వి.లక్ష్మణరెడ్డి

అమాత్యా.. ఈ అవస్థలు చూడరా..!

సౌకర్యాల కొరతకు తోడు రోగుల సంఖ్యకు అనుగుణంగా సిబ్బందిని నియమించకపోవడంతో.. గుంటూరులోని సర్వజన ఆసుపత్రి(జీజీహెచ్)కి వచ్చే రోగులు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆసుపత్రి సిబ్బంది అందుబాటులో ఉండకపోవడంతో.. రోగులను వారి బంధువులే స్ట్రెచర్లపైకి చేర్చాల్సిన దుస్థితి. శుక్రవారం ఒక వ్యక్తి తన తల్లిని వైద్య పరీక్షల కోసం స్వయంగా స్ట్రెచర్‌పైకి ఎక్కించి.. మొదటి అంతస్తు నుంచి తీవ్ర ప్రయాసల నడుమ దిగువకు తీసుకొచ్చాడు.. అదేసమయంలో మంత్రి కామినేని శ్రీనివాస్ వారి ముందు నుంచే వెళ్లిపోయారు. ఆసుపత్రిలో వైద్యసౌకర్యాల పరిశీలనకు మంత్రి వచ్చినా.. ఈ విషయం ఆయన దృష్టికి రాకపోవడం గమనార్హం. **–ఈనాడు, గుంటూరు**

ప్రకటించింది ప్రత్యేక సాయం.. అదీ రాలేదు!

- జగన్ ప్రజల్ని మభ్యపెడుతున్నారు: మంత్రులు

ఈనాడు అమరావతి: వైకాపా అధ్యక్షుడు జగన్మోహన్‌రెడ్డి ప్రత్యేక హోదా పేరుతో ప్రజల్ని తప్పుదారి పట్టించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు ధ్వజమెత్తారు. ప్రత్యేక హోదా సాంకేతికంగా కుదరదు కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి ‘ప్రత్యేక సాయం’ ప్రకటించిందన్నారు. 2016 సెప్టెంబరులో కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి అరుణ్‌జైట్లీ చేసిన ప్రకటనలో ‘ప్రత్యేక సాయం’ అన్న మాట ఉంది తప్ప, ఎక్కడా ప్రత్యేక ప్యాకేజీ అన్న మాట లేదన్నారు. ప్రత్యేక హోదాతో సమానమైన అన్ని ప్రయోజనాలు, నిధులు, రాయితీలు ఇస్తామని చెప్పినందుకే ప్రత్యేక సాయానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని ఆయన శుక్రవారం సచివాలయంలో విలేఖరుల సమావేశంలో తెలిపారు. వైకాపా నాయకులు ప్రత్యేక సాయాన్ని, ప్రత్యేక ప్యాకేజీ అంటూ దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారని, ప్రజల్ని మభ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. 2014 నుంచి ఇప్పటి వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్రానికి వచ్చిన నిధులపై నాలుగైదు శ్వేతపత్రాలు విడుదల చేయాలని యోచిస్తున్నట్లు గంటా పేర్కొన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు దిల్లీని తలదన్నే రాజధాని నిర్మిస్తామని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తిరుపతిలో వెంకన్న సాక్షిగా ప్రకటించారని ఆయన గుర్తుచేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం దానికి భిన్నంగా వ్యవహరిస్తోందన్నారు. భాజపా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు హరిబాబు మళ్లీ పాతపాటే పాడారన్నారు. ఆయన చెప్పిన ఐదు జాతీయ విద్యాసంస్థల తరగతుల్ని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల్లోను, ప్రైవేట్ ఇంజినీరింగ్ కళాశాలల్లోను నిర్వహిస్తున్నామని, కర్నూలు ట్రిపుల్ ఐటీ తరగతులు కంచిలో నిర్వహిస్తున్నామని తెలిపారు. ఈ అంశాలపై ఎక్కడైనా చర్చకు సిద్ధమేనని తెలిపారు.

హాస్యాస్పదం..!: ప్రత్యేక హోదా కోసం అందరం కలిసి పోరాడాలని జగన్ పిలుపునివ్వడం హాస్యాస్పదంగా ఉందని విడివిడిగా జరిగిన విలేకర్ల సమావేశాల్లో మంత్రులు కాలవ శ్రీనివాసులు, నక్కా ఆనందబాబు వ్యాఖ్యానించారు. ఆర్థిక నేరాల్లో ప్రధాన నిందితుడుగా ఉన్న జగన్ లాలూచీ రాజకీయాలను వీడి, తన వైఖరేమిటో స్పష్టం చేయాలన్నారు. కేంద్రంపై దశలవారీగా ఒత్తిడి పెంచుతున్నామని కాలవ శ్రీనివాసులు పేర్కొన్నారు. పవన్‌కల్యాణ్ నిర్వహించిన సమావేశానికి హాజరుకావాలని తమకు సమాచారం అందలేదని చెప్పారు. తాజా పరిణామాలపై ఎలాంటి సమాచారం అడిగినా అందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామన్నారు. ప్రణాళిక సంఘం ఉపాధ్యక్షుడు కుటుంబరావు మాట్లాడుతూ.. భాజపా నేత హరిబాబు ఇటీవల 27పేజీల స్క్రిప్టును చదివారని, దానినే డాక్యుమెంట్ రూపంలో 18 పేజీలకు కుదించారని వ్యాఖ్యానించారు.

విభజన హామీలపై అఖిలపక్షం ఏర్పాటు చేయాలి: చలసాని

హైదరాబాద్, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా, విభజన చట్టంలో పేర్కొన్న అంశాలకు సంబంధించి ఏపీ ప్రభుత్వం అఖిలపక్షాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఆంధ్ర మేధావుల ఫోరం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు చలసాని శ్రీనివాస్ కోరారు. శుక్రవారం రాత్రి హైదరాబాద్‌లోని సుందరయ్య కళానిలయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ లిబర్టీస్ అసోసియేషన్ (ఏపీసీఎల్ఏ) ఆధ్వర్యంలో ఏపీ విభజన చట్టం హామీలు- అమలు అనే అంశంపై నిర్వహించిన రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం విభజన చట్టం హామీలను అమలు చేయడంలో ఘోరంగా విఫలమైందన్నారు. పార్టీలు సొంత ప్రయోజనాలు మానుకుని కలసికట్టుగా పోరాటం చేయకుంటే భవిష్యత్తు తరాలకు తీరని నష్టం జరుగుతుందన్నారు.

రూ.10,406.56 కోట్లకు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ప్రతిపాదనలు

ఈనాడు, అమరావతి: రానున్న 2018-19 బడ్జెట్‌లో రూ.10,406.56 కోట్లు కేటాయించాలని వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ఆర్థిక శాఖను కోరింది. సచివాలయంలో ఆర్థిక మంత్రి నిర్వహించిన సమావేశంలో వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి కామినేని శ్రీనివాస్, ముఖ్య కార్యదర్శి పూనం మాలకొండయ్య ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో ఓపీ, ఐపీ రోగులు పెరిగిందని పేర్కొన్నారు. వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి పూనం మాలకొండయ్య మాట్లాడుతూ గిరిజన ప్రాంతాల్లో 24 గంటల వైద్య సేవలతోపాటు బైక్ అంబులెన్సులను కూడా అందుబాటులోనికి తీసుకురాబోతున్నామని తెలిపారు. మరో 14 డయాలసిస్ కేంద్రాలు రోగులకు అందుబాటులోనికి రాబోతున్నాయన్నారు. వైద్యుల పోస్టుల భర్తీకి తగిన స్పందన రావడంలేదని, ఈ బాధ్యతను ఏపీపీఎస్సీకి అప్పగించాలన్నారు.

పేరేచర్లలో కేబీసీ క్రషర్‌లో రెయిన్‌గన్నులతో దుమ్ము పైకి ఎగిసిపడకుండా కంకరు ఉత్పత్తి చేస్తున్న దృశ్యం

దుమ్ముపై నీటి తుంపరులు

ఈనాడు–అమరావతి: కంకర పరిశ్రమల నుంచి దట్టమైన పొగలా వెలువడే దుమ్ము, ధూళి కట్టడికి కాలుష్య నియంత్రణ మండలి(పీసీబీ) ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టింది. గుంటూరు జిల్లా పేరేచర్ల వద్ద ఉన్న స్టోన్ క్రషర్లలో తుంపర సేద్యం పరికరాలు(ఆటోమెటిక్ వాటర్ స్ప్రింక్లర్లు) బిగించింది. దుమ్ము, ధూళి పైకి ఎగిసిపడకుండా క్రషర్ పనిచేసినంత సేపు పరిశ్రమ ఆవరణలో ఉన్న రెయిన్ గన్నుల నుంచి నీళ్లు చల్లేలా ఏర్పాట్లు చేశారు. యంత్రాలపై పెద్ద రాళ్లను చిన్నగా విడగొట్టేటప్పుడు కూడా బెల్టుమీదకు నీళ్లు చిమ్మించి దుమ్ము పైకి ఎగరకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు గుంటూరు జిల్లా పీసీబీ అధికారులు వెల్లడించారు. దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లోనే ఈ విధానంలో కంకర ఉత్పత్తి చేయటం పేరేచర్లలోనే ప్రథమమని తెలిపారు.

నిర్దోషిగా తేలేవరకూ అధ్యక్షుడిగా మరొకరిని పెట్టండి

- జగన్‌కు మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్‌రెడ్డి హితవు

ఈనాడు–తిరుపతి: ఒక పార్టీకి అధ్యక్షుడిగా ఉండే వ్యక్తి ప్రతి ఒక్కరికీ ఆదర్శంగా సందేశం ఇవ్వాలని మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. వైకాపా అధ్యక్షుడు జగన్‌పై ఇప్పటికే సీబీఐ, ఈడీ ద్వారా 11 కేసులు నమోదయ్యాయని, 14 ఛార్జిషీట్లు దాఖలైనట్లు వెల్లడించారు. న్యాయస్థానంలో నిర్దోషిగా తేలేవరకూ అధ్యక్షుడిగా రోజా, అంబటి రాంబాబులో ఎవరినైనా నియమించుకోవాలని హితవు పలికారు. శుక్రవారం తిరుపతిలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. విభజన హామీలపై ఒకవైపు తాము పోరాటం చేస్తుంటే మరోవైపు కేంద్రబడ్జెట్‌ను మహాభారతంతో పోల్చింది ఎవరని ప్రశ్నించారు. ప్రత్యేక హోదా అంశంపై దిల్లీలో పిల్లిలా ప్రవర్తించి ఇక్కడకు వచ్చి తమపై ప్రతాపం చూపుతున్నారని ఎద్దేవా చేశారు. జనసేన అధినేత పవన్ కల్యాణ్ మంచివాడేననీ.. వివిధ అంశాలపై ఆయన వివరాలు అడుగుతున్నారని వాటిని యూట్యూబ్‌లో, అంతర్జాలంలో వెతికితే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏం చెప్పాయనేది తెలుస్తుందన్నారు.

కఠిన నిర్ణయం తప్పదు

మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు

సోంపేట, న్యూస్‌టుడే: ఆంధ్రుల ఆత్మగౌరవం కోసం ఎంతటి కఠిన నిర్ణయమైనా తీసుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రి వెనుకాడరని, హక్కుల సాధన కోసం కేంద్రంపై ఒత్తిడి తెస్తారని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు పేర్కొన్నారు. శుక్రవారం శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేటలో మంత్రి మాట్లాడుతూ.. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుపై కేసులు లేవని, మోదీకి భయపడాల్సిన అవసరం లేదని స్పష్టం చేశారు. 11 కేసులతో మోదీకి భయపడుతున్నందునే ఎంపీ విజయసాయిరెడ్డితో దిల్లీలో ప్రధాన మంత్రి, ఇతర మంత్రుల చుట్టూ పైరవీలు చేయిస్తూ జగన్ నాటకాలాడుతున్నారన్నారు.

ఏపీకి అన్నీ రాబడతాం

రామ్మోహన్‌నాయుడు

సోంపేట, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్ర విభజన సందర్భంగా ఇచ్చిన హామీలు, ప్రయోజనాలన్నీ కేంద్రం నుంచి రాబడతామని, ప్రజా సహకారంతో పార్లమెంట్‌లో పోరాటాలు ఉద్ధృతం చేస్తామని ఎంపీ రామ్మోహన్‌నాయుడు పేర్కొన్నారు. సోంపేటలో ఎంపీ మాట్లాడుతూ.. విశాఖ రైల్వే జోన్ కోసం ప్రైవేటు బిల్లు తాము పెట్టామని, దీంతో కదలిక వచ్చిన అంశాన్ని గుర్తుచేశారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు చెందిన ఏడు రైల్వేస్టేషన్లు కుర్దా డివిజన్‌లో ఉన్నాయని వాటిని ఆంధ్రాలోనే ఉండేలా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామన్నారు.

దుబాయ్‌కు ఐఆర్‌సీటీసీ నాలుగు రోజుల యాత్ర

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఐఆర్‌సీటీసీ(ఇండియన్ రైల్వే క్యాటరింగ్ అండ్ టూరిజం కార్పొరేషన్) తాజాగా దుబాయ్ యాత్రకు సిద్ధమైంది. హైదరాబాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం నుంచి మార్చి 18న ఉదయం 10.15 గంటలకు ఎమిరేట్స్ విమానంలో దుబాయ్‌కు బయలుదేరి తిరిగి అక్కడి నుంచి 22వ తేదీ తెల్లవారుజామున 2.45 గంటలకు హైదరాబాద్ చేరుకుంటారు. మొత్తం 4 రోజుల పాటు ఈ యాత్ర సాగుతుంది. విమాన టిక్కెట్లతోపాటు 3 నక్షత్ర హోటళ్లలో బస, భోజనం సౌకర్యం ఉంటుంది. ఇందుకుగాను ఒక్కరే బస చేయాలనుకుంటే రూ.69698లు, ఇద్దరు కానీ ముగ్గురు కానీ కలిసి బస చేసినట్లయితే ఒక్కొక్కరికీ రూ.61042లు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. పూర్తి వివరాలకు www.irctc-tourism.com లో గానీ, 040-277012407, 23800580 నంబర్లలో గానీ సంప్రదించాలని ఐఆర్‌సీటీసీ జీజీఎం నరసింగరావు సూచించారు.

మెకాన్ ముసాయిదా నివేదిక సిద్ధం

ఈనాడు, దిల్లీ: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కడప, తెలంగాణలోని ఖమ్మం జిల్లాల్లో ఉక్కు కర్మాగారాల ఏర్పాటుపై మెకాన్ సంస్థ ముసాయిదా సాధ్యాసాధ్యాల నివేదికలను తయారుచేసినట్లు కేంద్ర ఉక్కుశాఖ మంత్రి శుక్రవారం ఒక ప్రకటనలో వెల్లడించింది. నివేదికపై తాము రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో చర్చిస్తామంది. తద్వారా విభజన చట్టంలోని 13వ షెడ్యూల్‌లో చెప్పినట్లుగా స్టీల్‌ప్లాంట్ ఏర్పాటు లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి ఇది దోహదపడుతుందని తెలిపింది.

ఈనాడు

సమన్యాయానికి ఎత్తుపీట

నూట యాభయ్యేళ్లకు పైగా రగులుతున్న కావేరీ జల వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తూ సుప్రీంకోర్టు త్రిసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తాజా తీర్పు ఎంతో విలక్షణమైనది. కావేరీ జీవనదే కాని, దానిపై వ్యాజ్యం చిరంజీవి కానక్కర్లేదంటూ నీటి వాటాల ప్రక్రియలో మౌలిక మార్పులకు చొరవ చూపాలన్న తమిళనాడు వాదనను మన్నిస్తున్న రీతిగా- దాని కేటాయింపులకే కోత పెట్టిన తీర్పు తమిళ తంబిని దిగ్భ్రాంతపరుస్తోంది. కరవు ఉరుముతున్న రోజుల్లో కూడా దిగువ రాష్ట్రానికి నిర్దిష్ట పరిమాణంలో నీటి సరఫరాలు సాగించాల్సిందేనన్న సుప్రీం ఆదేశాల్ని తరచూ బేఖాతరు చేసి మొట్టికాయలు వేయించుకొన్న కర్ణాటకకు తాజా న్యాయనిర్ణయంతో రొట్టె విరిగి నేతిలో పడ్డట్టయింది. ఎనుబోతుల న్యాయ వివాదంలో పిల్ల కక్షిదారులైనా తమకూ ఏ కొంచెమైనా మేలు జరగకపోతుందా అని ముందడుగు వేసిన కేరళ, పుదుచ్చేరి ఆశలపై నీళ్లు చల్లిన తీర్పు ఇది. దేశ సమగ్రత, సార్వభౌమత్వాలకు సంబంధించిన ఎలాంటి అంశాలూ ఈ వ్యాజ్యంలో లేవనడం- స్వాతంత్ర్యానికి ముందు కాలానికి చెందిన నదిజలపట్టికి కావేరీ వివాదాన్ని విచారించే న్యాయాధికారం తనకు ఉందని ధర్మాసనం స్పష్టీకరించింది. రాష్ట్రాలకు సమాన హోదా, సమన్యాయ సూత్రాల ఆధారంగానే కేసు పరిష్కారం సాగాలంటూ అంతర్రాష్ట్ర నదులు జాతి సంపదేనని, ఏ ఒక్క రాష్ట్రమూ నీటిపై ప్రత్యేక యాజమాన్య హక్కును ప్రకటించుకోజాలదని తీర్మానించింది. ఏ రాష్ట్రంవారైనా ప్రజల తాగునీటి అవసరాలకే తొలి ప్రాధాన్యం దక్కితీరాలంటూ కేరళ జలవిద్యుత్ ఆకాంక్షల్ని తోసిపుచ్చిన ధర్మాసనం- కావేరీ ట్రైబ్యునల్ ఆదేశాల్ని సవరించి మరీ బెంగళూరు మహానగరం దాహార్తి తీర్చేందుకు మరో 4.75 శతకోటి ఘనపుటడుగు(టీఎమ్‌సీ)ల వాటాను కేటాయించింది. తమిళనాట కావేరీ బేసిన్‌లో ట్రైబ్యునల్ పరిగణనలోకి తీసుకోని 20 టీఎమ్‌సీల భూగర్భ జలాల్లో 10 టీఎమ్‌సీల్ని ఆ రాష్ట్రం వాడుకోగల వీలుందంటూ, మొత్తం 14.75 టీఎమ్‌సీల్ని కర్ణాటకకు అదనంగా కేటాయించింది. తమకు అన్యాయం జరిగిందని తమిళనాడు ఆక్రోశిస్తుంటే, ఇప్పటికి న్యాయం దక్కిందని కన్నడసీమ ఆనందంతో కదం తొక్కుతోంది!

మునుముందు నీటికోసం యుద్ధాలు తప్పవన్న భవిష్యవాణిని కొన్నేళ్లుగా కర్ణాటక-తమిళనాడు కళ్లకు కడుతూనే ఉన్నాయి. దశాబ్దాలుగా తమిళనాడు కోరుతున్న కావేరి జలవివాద ట్రైబ్యునల్ ఏర్పాటు చెయ్యాలని 1990 మే నెలలో సుప్రీంకోర్టు కేంద్రాన్ని ఆదేశించింది. అదే సంవత్సరం జూన్‌లో ఏర్పాటైన ట్రైబ్యునల్ 17 ఏళ్ల సుదీర్ఘ విరామం తరవాత 2007 ఫిబ్రవరిలో అవార్డు ప్రకటించింది. 1892, 1924 సంవత్సరాల్లో ఇరు రాష్ట్రాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందాలకు విలువ ఉందంటూ, కావేరిలోని 740 టీఎమ్‌సీల జలరాశిలో తమిళనాడుకు 419 టీఎమ్‌సీలు, కర్ణాటకకు 270 టీఎమ్‌సీలు, కేరళకు 30, పుదుచ్చేరికి ఏడు టీఎమ్‌సీల కేటాయింపుల్ని ట్రైబ్యునల్ ఖరారు చేసింది. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం జరిగిన ఒప్పందాలకు చెల్లుబాటు లేదు పొమ్మన్న సుప్రీంకోర్టు- పర్యావరణ పరిరక్షణ నిమిత్తం కర్ణాటకకు కేటాయింపులు పెంచి, తాజా సర్దుబాటు వచ్చే పదిహేనేళ్ల కాలానికి వర్తిస్తుందని వెల్లడించింది. తమ పరగణాలో రెండు పంటలు సాగవుతున్నా ఒక్క పంటనే పరిగణనలోకి తీసుకొని ట్రైబ్యునల్ నీటి కేటాయింపులు జరిపిందని వాదించిన తమిళనాడు, తన కోటాను పెంచడంతోపాటు నీటి యాజమాన్య బోర్డును ఏర్పాటుచేసి తమ వాటా సక్రమంగా విడుదల చేసేలా చూడాలని గట్టిగా కోరింది. ట్రైబ్యునల్ అవార్డును గెజిట్‌లో ప్రచురించడానికే ఆరేళ్ల సమయం తీసుకొన్న కేంద్రంపై తమకు విశ్వాసం లేదంటూ నిర్వహణ బోర్డును అవతరింపజేయాలని ధర్మాసనానికి పదేపదే విన్నవించింది. దిగువ రాష్ట్రం నీటి దిగులు తీర్చేలా నిర్వహణ యంత్రాంగానికి ‘సుప్రీం’ తథాస్తు పలకడంతో- ఇకపై రాజకీయ కోలాటాలకు తెరపడనుంది!

‘రైతులు తమిళులా, కన్నడిగులా అన్నది కాదు; సమస్త రైతాంగ ప్రయోజనాలు ముఖ్యం’ అని కావేరి జలవివాద వ్యాజ్యంలోనే పదిహేనేళ్ల క్రితం సుప్రీంకోర్టు జాతీయతాస్ఫూర్తికి ఎత్తుపీట వేసింది. తాజాగా సమన్యాయ సూత్రాన్ని ఔదలదాలుస్తూ ధర్మాసనం వెలువరించిన నిర్ణయం- నీటితో నిప్పును రాజేసే నికృష్ట రాజకీయాలకు చెల్లుకొట్టడంతోపాటు, యావత్ సేద్య ప్రణాళికల్లోనూ శాస్త్రీయ మార్పునకు ప్రోది చేసేది కావాలి! కావేరి బేసిన్‌లో క్షేత్రస్థాయి స్థితిగతుల్ని అధ్యయనం చేసేందుకు కేంద్ర జల సంఘం అధ్యక్షుడి సారథ్యంలో ‘సుప్రీం’ ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ 2016 అక్టోబరులో ఆందోళనకర నివేదిక సమర్పించింది. పంట కాలంలో పొలాల్ని నీటితో నింపడం అనే కాలంచెల్లిన అశాస్త్రీయ విధానాన్ని రైతులు అనుసరిస్తున్నారని, పర్యవసానంగా కాటక పరిస్థితుల్లో దిక్కుతోచక ఆత్మహత్యలకూ పాల్పడుతున్నారని ఆ కమిటీ నిర్ధారించింది. పొలాలకు నీరు అందించే కాల్వల వ్యవస్థ శతాబ్ద కాలంనాటిదని, నీటిని గరిష్ఠ స్థాయి వినియోగానికి వీలుగా వాటిని ఆధునికీకరించడం, గొట్టాల ద్వారా నీటి పంపిణీ, సూక్ష్మ సేద్యాలపై దృష్టి పెట్టాలనీ సూచించింది. వివాదాలు మాని వినియోగంపై దృష్టిపెడితే నీటికొరత ఎదుర్కొంటున్న రాష్ట్రాలకు నిజంగా మేలు జరుగుతుందనడంలో మరోమాట లేదు. నిర్వహణ సరిగ్గా లేక భారీ రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యమూ గణనీయంగా కోసుకుపోయిన నేపథ్యంలో కేంద్రం ప్రతిపాదిస్తున్న దిద్దుబాటు చర్యలు సత్వరం పట్టాలకెక్కక తప్పదు. ఈలోగా రైతుల్లో శాస్త్రీయ దృక్పథం పెంచి, పరిమిత నీటి వినియోగంతోనే గరిష్ఠ దిగుబడులు ఒడిసిపట్టే మెలకువల్ని మప్పాలి. దుర్రాజకీయాల్ని పక్కనపెట్టి జాతీయతా స్ఫూర్తితో రాష్ట్రాలు కలిసి సాగితే జీవనదులు జాతి సౌభాగ్య ప్రదాతలవుతాయి!

పారు బాకీల జోరుతో బేజారు

తుమ్మల కిశోర్

ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకు (పీఎస్‌బీ)ల మొండిబాకీల సమస్య నానాటికీ తీవ్రరూపం దాల్చుతోంది. ఒకవైపు ప్రభుత్వం, రిజర్వు బ్యాంకు మరోవైపు వాణిజ్య బ్యాంకులు నిరర్థక ఆస్తుల భారాన్ని తగ్గించేందుకు శతవిధాల ప్రయత్నిస్తున్నప్పటికీ- మొండిబాకీలు ఆందోళనకర స్థాయికి చేరుతున్నాయి. సమీప భవిష్యత్తులో పీఎస్‌బీల మొండిబాకీలు మరింతగా పెరిగే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. మొండిబాకీలపై అధిక ‘ప్రొవిజనింగ్’(కేటాయింపులు) చేయాల్సి రావడంతో అధికశాతం పీఎస్‌బీలు నష్టాలబాట పడుతున్నాయి. కొన్ని బ్యాంకులు అత్తెసరు లాభాలతో సరిపెట్టుకోవలసి వస్తోంది. ఇటీవల కొన్ని ప్రముఖ ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు ప్రకటించిన మూడో త్రైమాసిక (అక్టోబరు-డిసెంబర్) ఆర్థిక ఫలితాలను పరిశీలించినట్లయితే- మున్ముందు అవి మరింత గడ్డు పరిస్థితి ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుందని అర్థమవుతుంది.

పెచ్చరిల్లుతున్న నష్టాలు

దేశంలో అతిపెద్ద వాణిజ్య బ్యాంకైన స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు మూడో త్రైమాసికంలో రూ.1,99,141 కోట్లకు పెరిగాయి. మొత్తం రుణాల్లో నిరర్థక ఆస్తుల శాతం 10.35 శాతానికి చేరింది. రెండో త్రైమాసికంలో స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు 9.83 శాతం ఉన్నాయి. మొండిబాకీలపై భారీగా ప్రొవిజనింగ్ చేయడంవల్ల ఎస్‌బీఐ నష్టాల బాట పట్టింది. గడచిన త్రైమాసికంలో మొండిబాకీలపై రూ.17,760 కోట్ల కేటాయింపులు చేయాల్సి రావడంతో రూ.2,416 కోట్ల భారీ నికర నష్టాన్ని చవిచూసింది. అదే విధంగా బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు రూ.46,307 కోట్ల నుంచి రూ.48,480 కోట్లకు పెరిగాయి. ఈ మొండిబాకీలపై చేసిన కేటాయింపులు ఏకంగా రూ.1,638 కోట్ల నుంచి రూ.3,155 కోట్లకు ఎగబాకడంతో బ్యాంకు నికరలాభం 56 శాతం మేర క్షీణించింది. బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు సైతం రూ.49,307 కోట్ల నుంచి రూ.64,248 కోట్లకు చేరుకున్నాయి. వీటిపై రూ.4,373 కోట్ల దాకా కేటాయింపులు జరపడంతో గడచిన త్రైమాసికానికి ఈ బ్యాంకు రూ.2,341 కోట్ల నికర నష్టం చవిచూడాల్సి వచ్చింది. పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్ (పీఎన్‌బీ) స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు 13.31 శాతం నుంచి 12.11 శాతానికి తగ్గడంతో రూ.230 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది. ఇప్పటిదాకా దాదాపు 16 పీఎస్‌బీలు వాటి త్రైమాసిక ఆర్థిక ఫలితాలను ప్రకటించగా వాటిలో మూడు (పీఎన్‌బీ, బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా, ఇండియన్ బ్యాంక్) మినహా మిగిలిన బ్యాంకులు నష్టాల బాటపట్టాయి. వాటి మొండిబాకీలు అనూహ్యంగా పెరగడంవల్లే భారీ నష్టాలు చవిచూడాల్సి వచ్చింది. స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా గడచిన ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రకటించిన స్థూల, వాస్తవ నిరర్థక ఆస్తులకు మధ్య వ్యత్యాసాన్ని ఆర్‌బీఐ గుర్తించడంతో ఈ బ్యాంకులు మొండిబాకీలపై భారీ కేటాయింపులు చేయాల్సివచ్చింది. ఫలితంగా అవి నష్టాల పాలయ్యాయి. యూకో బ్యాంకు, కార్పొరేషన్ బ్యాంకు, సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, ఓబీసీ, సిండికేట్ బ్యాంక్, ఆంధ్రా బ్యాంకులూ నష్టాలు మూటకట్టుకోవాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది.

మొండిబాకీలు అదుపు తప్పి మరింత పెరిగినట్లయితే గతంలో ప్రభుత్వం పీఎస్‌బీలకు ప్రకటించిన రూ.2.11లక్షల కోట్ల మూలధన ప్యాకేజీ కూడా సరిపోకపోవచ్చు. గడచిన సెప్టెంబర్ 30 నాటికి పీఎస్‌బీల మొండి బకాయిలు రూ.7.33 లక్షల కోట్లుండగా 2018 మార్చినాటికి ఆ మొత్తం ఎనిమిది లక్షల కోట్ల రూపాయలను దాటే ప్రమాదముంది. మొత్తం బ్యాంకుల ‘స్ట్రెస్డ్ అసెట్స్’ (మొండిబాకీలు +పునర్వ్యవస్థీకరించిన ఖాతాలు) రూ.10 లక్షల కోట్లకు చేరే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా విద్యుత్, మౌలికరంగాలు, టెలి కమ్యూనికేషన్, స్థిరాస్తి సహా పలు రంగాల్లో మొండిబాకీలు మరింత పెరిగే సూచనలున్నాయి.

మొండిబాకీల భారాన్ని తగ్గించుకొనేందుకు ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు శతవిధాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం పలు సంస్కరణలు చేపట్టింది. నిరంతర పర్యవేక్షణతో ఆర్‌బీఐ ఎప్పటికప్పుడు దిద్దుబాటు చర్యలు చేపడుతూనే ఉంది. అయినా మొండిబాకీల సమస్య కార్చిచ్చులా విస్తరిస్తూనే ఉంది. కార్పొరేట్ రంగంలో మొండిబాకీలు తగ్గించేందుకు గతంలో బ్యాంకులు పలు పథకాలు అమలుచేశాయి. రుణ ఖాతాల పునర్వ్యవస్థీకరణతోపాటు ఎస్‌డీఆర్ (వ్యూహాత్మక రుణ పునర్వ్యవస్థీకరణ), ఎస్4ఏ (స్కీమ్ ఫర్ సస్టెయినబుల్ స్ట్రక్చరింగ్ ఆఫ్ స్ట్రెస్డ్ అసెట్స్) వంటి పథకాల అమలుద్వారా మొండిబాకీల తీవ్రతను తగ్గించుకొనే ప్రయత్నం చేశాయి. కొన్నింటిని ఏఆర్‌సీ(అసెట్ రీకన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెనీ)లకు అమ్మి నిరర్థక ఆస్తులను తగ్గించుకొనే ప్రయత్నాలు చేశాయి. ఇంకా చేస్తున్నాయి. దివాలా చట్టం (ఇన్‌సాల్వెన్సీ అండ్ బ్యాంక్రప్టసీ కోడ్) అమలుతో బ్యాంకులు వాటి మొండిబాకీలను నిర్దిష్ట కాలపరిమితిలోపు ఎన్‌సీఎల్‌టీ (నేషనల్ కంపెనీ లా ట్రైబ్యునల్) ద్వారా వసూలు చేసుకొనే వెసులుబాటు కలిగింది. అయినప్పటికీ బ్యాంకుల మొండిబాకీల పెరుగుదలకు అడ్డుకట్ట పడకపోగా మరింత జటిలమవుతోంది.

మరింత గడ్డుకాలం

గతంలో బ్యాంకులు సామదాన దండోపాయాలను ప్రయోగించినా వసూలుకాని కొన్ని కార్పొరేట్ మొండిబాకీలను రద్దు చేశాయి. ఏటా రద్దులపర్వం కొనసాగుతూనే ఉంది. గతంలో కొన్ని బ్యాంకులు ఇష్టానుసారంగా పద్దులు రద్దు చేసి కొన్ని కార్పొరేట్ సంస్థలకు లబ్ధి చేకూర్చే విధంగా వ్యవహరించాయి. వాస్తవానికి బకాయిల రద్దు అరుదైన సందర్భాల్లోనే జరగాలి. సాంకేతికంగా రద్దు చేసినప్పటికీ వసూళ్ల ప్రయత్నాలు కొనసాగుతూనే ఉంటాయి. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ పద్దుల రద్దు మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది. బ్యాంకులు చేసిన బకాయిల రద్దులో అధిక శాతం కార్పొరేట్ రంగానికి చెందినవే. పీఎస్‌బీలు వాటి మొండిబాకీలను తగ్గించుకొనే లక్ష్యంతో పెద్దయెత్తున బకాయిల రద్దును చేపట్టాయి. అయినా ఆశించిన ఫలితాలు రాలేదు. ఆర్‌బీఐ గణాంకాల ప్రకారం గడచిన అయిదేళ్లలో బ్యాంకులు రూ.2.49 లక్షల కోట్ల మొండిబాకీలను రద్దు చేశాయి. గడచిన ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం రూ.81,683 కోట్లను రద్దు చేశాయి.

ఇప్పటికే నష్టాల బాటపట్టిన బ్యాంకులతోపాటు మరిన్ని బ్యాంకులు మొండి బాకీల ఊబిలో కూరుకుపోయే ప్రమాదం ఉంది. గతంలో ఈ బ్యాంకులు పెద్దయెత్తున పునర్వ్యవస్థీకరించిన రుణఖాతాలు క్రమంగా మొండిబాకీలుగా మారుతుండటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. మూడో త్రైమాసికంలో పలు బ్యాంకుల మొండిబాకీలు పెరగడానికి ఇదీ ఒక కారణం. ఇకపోతే బాండ్లపై వడ్డీరేట్లు హెచ్చడం వల్ల బ్యాంకుల ట్రెజరీ కార్యకలాపాలపై వచ్చే ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గనుంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో చాలా బ్యాంకులు వాటి ట్రెజరీ కార్యకలాపాలపైన నష్టాలు చవిచూడాల్సిన పరిస్థితి రావచ్చు. ముఖ్యంగా మొండిబాకీల వసూళ్ల ప్రక్రియను మరింత వేగవంతంచేసే దిశలో తాజాగా రిజర్వుబ్యాంకు కఠిన నిబంధనలు రూపొందించిన దృష్ట్యా- పీఎస్‌బీల మొండిబాకీలు మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది. ప్రస్తుతం మొండిబాకీలు తగ్గించేందుకు బ్యాంకులు అమలు చేస్తున్న పలు రుణ పునర్వ్యవస్థీకరణ పథకాలకు రిజర్వుబ్యాంకు ముగింపు పలికింది. అంతేకాక పెద్ద కార్పొరేట్ రుణాలపై ఆర్‌బీఐ పర్యవేక్షణ అధికం కానుంది. ఆర్‌బీఐ విడుదల చేసిన తాజా నిబంధనలు దీర్ఘకాలంలో బ్యాంకుల మొండిబాకీలను అరికట్టేందుకు దోహదపడతాయి!

(రచయిత- బ్యాంకింగ్ రంగ నిపుణులు)

రైతన్న నిజాయతీ

కార్పొరేట్ సంస్థలు, దిగ్గజ పారిశ్రామికవేత్తలు మొండి బాకీల చట్రం నుంచి బయటపడేందుకు పలు పథకాలను అమలు చేస్తూ రాయితీలను అందిస్తున్న బ్యాంకులు, పంట రుణాలు తీసుకున్న చిన్న, సన్నకారు రైతుల విషయంలో మాత్రం పెద్దగా వెసులుబాటు కల్పించడం లేదు. దశాబ్దాలుగా భూమినే నమ్ముకొని వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి అర్ధాకలితో అష్టకష్టాలు పడుతూ దేశజనాభాకు వ్యవసాయోత్పత్తులు అందిస్తున్న అన్నదాతకు ఏటికేడు రుణభారం పెరుగుతోంది. ఒకవైపు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, మరోవైపు నకిలీ విత్తనాల ఉత్పాతం, గిట్టుబాటు కొరత వంటి పలు సమస్యలతో దేశ రైతాంగం అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతోంది. రిజర్వు బ్యాంక్ గణాంకాల ప్రకారం 2016 నాటికి వ్యవసాయ రంగ రుణాల్లో రూ.48 వేల కోట్ల మేర మొండి బాకీలున్నాయి. 2017 మార్చి నాటికి ఆ మొత్తం రూ.60వేల కోట్లకు పెరిగింది. అయినప్పటికీ మొత్తం వ్యవసాయరంగ రుణాల్లో నిరర్థక ఆస్తులు కేవలం ఆరు శాతమే. కార్పొరేట్ రంగ రుణాల్లో అది 21 శాతం పైగా ఉంది. రుణ చెల్లింపుల విషయంలో దేశ రైతాంగం ఎంత నిజాయతీగా వ్యవహరిస్తోందో వెల్లడిస్తున్న గణాంకాలివి.

ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల నికర నష్టాలు

బ్యాంకు	రూ.కోట్లలో
స్టేట్‌బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	2,416
బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	2,341
అలహాబాద్ బ్యాంక్	1,264
యూకో బ్యాంక్	1,016
కార్పొరేషన్ బ్యాంక్	1,240
సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	1,664
ఓరియంటల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ కామర్స్	1,969
ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంక్	971
సిండికేట్ బ్యాంక్	870
యునైటెడ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	638
బ్యాంక్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర	597
సిండికేట్ బ్యాంక్	870
ఆంధ్రాబ్యాంక్	532
దేనా బ్యాంక్	380

(31-12-2017 నాటికి)

గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రద్దు చేసిన ఎన్‌పీఏల విలువ

	రూ.కోట్లలో
ఎస్‌బీఐ	20,339
పీఎన్‌బీ	9,205
బీఓఐ	7,346
కెనరాబ్యాంకు	5,545
బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా	4,348
కార్పొరేషన్ బ్యాంకు	3,574
ఐఓబీ	3,066
ఐడీబీఐ	2,868

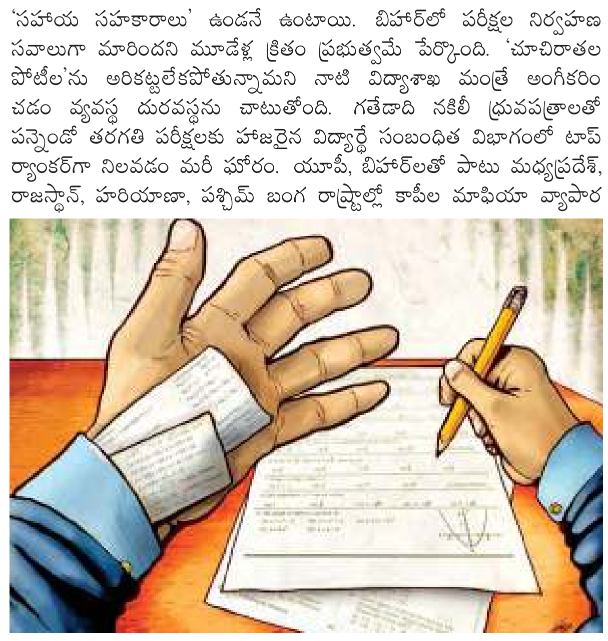
ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో సెప్టెంబర్ 30 నాటికి అన్ని పీఎస్‌బీలు మొత్తంగా రద్దు చేసిన మొండిబాకీల విలువ రూ.53,625 కోట్లు

పరీక్షా సమయం

‘పరీక్ష’ అనే మూడక్షరాలు విద్యార్థుల జీవితాల్ని శాసిస్తున్నాయి! వాటిని ధిక్కరించే ధోరణులూ దేశంలో ప్రబలుతున్నాయి. ఉత్తర్ ప్రదేశ్ పరిస్థితే దీనికి తాజా ఉదాహరణ. ఆ రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న పది, పన్నెండు తరగతుల పరీక్ష తొలి నాలుగు రోజుల్లో వాటికి డుమ్మాకొట్టిన వారి సంఖ్య పది లక్షలు దాటింది! అక్రమాల నిరోధానికి గట్టి చర్యలు చేపడుతున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించడమే దీనికి కారణమని ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ చెబుతున్నారు. ‘పరీక్షలనేవి అభ్యర్థుల్ని అదే పనిగా భయపెట్టకూడదు. చూచిరాతల సంస్కృతిని అవి పెంచి పోషించడమూ తగదు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆశించే పోరాట యోధులు (ఎగ్జామ్ వారియర్స్) కావాలే కానీ- భయాందోళనతో పరీక్ష ఎగ్గొట్టేవారు, ఏదోవిధంగా గట్టెక్కాలని ప్రయత్నించేవారు కాదు’ అని ఆయన వ్యాఖ్యానించడం వెనక ఎంతో అంతరార్థముంది. యూపీలో అభ్యర్థుల మూకుమ్మడి గైర్హాజరు ఇదే ప్రథమం కాదు. నిరుడు అయిదు లక్షలమంది, అంతకుముందు ఏడాది దాదాపు ఆరున్నర లక్షలమంది అక్కడ పరీక్షలు రాయలేదు. ముఖ్యంగా ఆంగ్ల, గణిత పాఠ్యాంశాలంటే వారికి గుండెదడ. పరీక్షలకు మొహం చాటేసినవారిలో ఎక్కువమంది, తరగతుల్లో ఎప్పుడో తప్ప కనిపించని అతిథులు! పరీక్షల్లో దండయాత్రలు వారికి ఓ అలవాటు. ఉత్తీర్ణత కోసం ఎన్ని చట్టవిరుద్ధ పనులకైనా పాల్పడేవారున్నారు. ‘అసలు ఈ పరీక్షల వ్యవస్థే ఆసాంతం మారి తీరాలి. లేకుంటే భవిష్యత్తులో ఏమవుతుందో...’ అన్నది ఒక్క యూపీ సీఎంనే కాదు- అందరి మదినీ తొలుస్తున్న ప్రశ్న!

మాఫియా విజృంభణ

‘ఈ చదువులేమిటో, ఈ పరీక్షలెందుకో’ అంటూ పెదవి విరిచేవారే అంతటా కనిపిస్తారు. పరీక్షలు అనగానే ‘భారతరత్న’ ఆచార్య సీఎన్‌ఆర్ రావు గుర్తుకొస్తారు. పదేళ్లు నిండక ముందే సెకండరీ పరీక్షల్లో ప్రథములుగా ఉత్తీర్ణులైన మేధావి ఆయన. పదిహేడేళ్లకే డిగ్రీ పట్టా సాధించి, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయంలో సరికొత్త రికార్డు సృష్టించారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 63 వర్సిటీల నుంచి గౌరవ డాక్టరేట్లు అందుకున్న రావు దృష్టిలో- ఇండియాలో పరీక్షల వ్యవస్థే తప్ప విద్యావ్యవస్థ లేదు. అదీ ‘నానాటికీ తీసికట్టు’ బాపతు! భ్రష్టుపట్టడం అంటే ఏమిటో, మన పరీక్షల విధానాన్ని చూస్తే ఇట్టే అర్థమవుతుంది. ఆ తరహా మాఫియాకు పెట్టింది పేరు- బిహార్. అక్కడ రెండేళ్లనాడు ప్రభుత్వం పట్టు బిగించడంతో, పరీక్షల్లో మూడింట రెండొంతుల మంది వైఫల్యం బయటపడింది. ఆ రాష్ట్రంలో ముందుగానే కాసుల వేట మొదలవుతుంది. ప్రశ్నపత్రాలు అంగడి సరకుగా మారతాయి. పరీక్ష కేంద్రాల ఎంపికలో అడ్డగోలు వ్యవహారాలన్నీ చోటుచేసుకుంటాయి. ఆయా చోట్ల ‘పర్యవేక్షకులు’గా ఎవరెవర్ని ఉంచాలో ముందుగానే నిర్ణయించుకుంటారు. అదను చూసి, మూడో కంటికి తెలియకుండా అభ్యర్థులకు సమాధానాల్ని చేరవేస్తారు. ఆ పత్రాల్ని దిద్దే సమయం (మూల్యాంకనం)లోనూ మార్కుల ప్రదానాలు అలవోకగా జరిగిపోతాయి. వీటన్నింటికీ పై యెత్తున ‘సహాయ సహకారాలు’ ఉండనే ఉంటాయి. బిహార్‌లో పరీక్షల నిర్వహణ సవాలుగా మారిందని మూడేళ్ల క్రితం ప్రభుత్వమే పేర్కొంది. ‘చూచిరాతల పోటీ’లను అరికట్టలేకపోతున్నామని నాటి విద్యాశాఖ మంత్రే అంగీకరించడం వ్యవస్థ దురవస్థను చాటుతోంది. గతేడాది నకిలీ ధ్రువపత్రాలతో పన్నెండో తరగతి పరీక్షలకు హాజరైన విద్యార్థే సంబంధిత విభాగంలో టాప్ ర్యాంకర్‌గా నిలవడం మరీ ఘోరం. యూపీ, బిహార్‌లతో పాటు మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హరియాణా, పశ్చిమ్ బంగ రాష్ట్రాల్లో కాపీల మాఫియా వ్యాపార

చూచిరాతల పోటీ!

పరిమాణం వేలాది కోట్ల రూపాయలకు విస్తరించింది.

ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో చూచిరాతల వంటి పరీక్షల అక్రమాలకు లెక్కే లేదు. పదో తరగతి, ఇంటర్ పరీక్షల్లో సామూహిక కాపీల వల్ల విద్యాప్రమాణాలు పూర్తిగా దిగజారుతున్నాయని ఉమ్మడి ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇటీవల వ్యాఖ్యానించింది. కాపీరాయుళ్లపై కేసులు నమోదు చేయకుండా, పరీక్షల అవకతవకల్ని ఎలా అరికట్టగలరని ప్రభుత్వాల్ని సూటిగా ప్రశ్నించింది. నిరుడు పదో తరగతి పరీక్షలకు సంబంధించి తెలంగాణలో నాలుగు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒకే ఒక కేసు నమోదు కావడం పట్ల ధర్మాసనం విస్మయం వ్యక్తపరచింది. ‘చూచిరాతల్ని అరికట్టే చట్టం ఒకటి ఉందని తెలుసా’ అంటూ హైకోర్టు అప్పట్లోనే నిలదీసింది. పరీక్ష గదుల్లో సీసీ కెమెరాల ఏర్పాటు ప్రక్రియ ఇప్పటికీ ఆశించినంతగా పుంజుకోలేదు. వాటి నిర్వహణ వ్యయాన్ని ఎవరు భరించాలన్న అంశంపైనే ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు సంస్థల మధ్య నేటికీ చర్చలు సాగుతున్నాయి. కాపీయింగ్‌కు అవకాశమే లేని విధానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నామని రెండు రాష్ట్రాలూ చెప్పినప్పటికీ, అటువంటివేవీ ఇంకా ఆచరణకు రాలేదు. ఎంపిక చేసిన పాఠశాలల్లో- పరీక్షల నిర్వహణ ప్రక్రియ అంతటినీ ప్రయోగాత్మకంగా వీడియో రికార్డింగ్ చేయాలన్నదీ కార్యరూపం ధరించలేదు. గుజరాత్‌లో అమలవుతున్న ఆ పద్ధతిని అనుసరించడంలో తాత్సార ధోరణి కనిపిస్తోంది. తెలంగాణలో ప్రభుత్వ గుర్తింపు లేని పాఠశాలల యాజమాన్యాలు కొన్ని- తమ విద్యార్థులు పదో తరగతి పరీక్షలు రాసేలా తప్పుడు పత్రాలు సృష్టించాయి. దీని వెనక విద్యాశాఖలోని కొందరి హస్తం ఉందని తేలడం వ్యవస్థ వైఫల్యానికి సూచిక. ‘విద్యార్థుల జీవితాలతో ఆడుకుంటే ఖబడ్దార్’ అని ఏపీ ప్రభుత్వం గతంలోనే హెచ్చరించింది. నెల్లూరులో గత సంవత్సరం పదో తరగతి ప్రశ్నపత్రం వాట్సాప్‌లో ప్రత్యక్షమైంది. దోషుల్ని వదిలిపెట్టేది లేదని ఎవరేమి చెప్పినా ఆచరణలో ఆ వేగం కనిపించలేదు. మైక్రో ఫోన్, బ్లూటూత్ వంటి ఆధునిక పద్ధతుల వినియోగంతో ‘హైటెక్ కాపీయింగ్’ రెండు రాష్ట్రాల్లోనూ కొన్నిచోట్ల సాగుతోంది. ఆయా పరికరాలతో పరీక్ష గదిలోకి వెళ్లేందుకు కొందరు ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించిన చొక్కాల్ని నాలుగేళ్ల క్రితం పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అలాంటి చొక్కాలే మొన్నీమధ్య బయటపడటం ‘పరిస్థితి’లో ఎటువంటి మార్పూ రాలేదని స్పష్టీకరిస్తోంది.

అక్రమాలపై ఉక్కుపాదం

పరీక్షల సంస్కరణలు ప్రశ్నపత్రాల తయారీ దశ నుంచి మొదలు కావాలి. పేపర్లు బయటకు పొక్కాయంటే, అదంతా ఇంటిదొంగల పనే! ఆ గుట్టు రట్టు కావాలంటే, కొత్త చట్టాలు అవసరం లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్న నిబంధనలకు పదును పెడితే, అక్రమాల పని పట్టగల వీలుంది. పరీక్ష కేంద్రాలు గల చోట్ల ఎత్తుగా ఉండే ప్రహరీలు నిర్మించడం, వివిధ సేవాసంస్థల భాగస్వామ్యంతో విరివిగా సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటుచేయడం- అక్రమాల్ని ఎంతో కొంత నిరోధిస్తాయి. నేలమీద, చెట్లకింద కూర్చొని పరీక్షలు రాయాల్సిన దుస్థితిని తొలగిస్తే తప్ప వ్యవస్థ బాగుపడదు. గదుల కేటాయింపులో జాగ్రత్తలు, నిరంతర పర్యవేక్షణ, ఎక్కడికక్కడ కేసుల నమోదు, చేపట్టే చర్యలపై ముందస్తు ప్రచారాల వల్ల లోటుపాట్ల పరిహరణకు అవకాశముంది. సొంత పాఠశాల లేదా కళాశాలలో కాకుండా వేరేచోట పరీక్ష రాయడానికి ఉద్దేశించిన జంబ్లింగ్ విధానమూ ఆచరణ లోపాలతో నీరుగారుతోంది. వీటన్నింటినీ చక్కదిద్దాలన్న సంకల్పం ప్రభుత్వాలకు ఉండాలి. అక్రమాలు చేసి పట్టుబడితే శిక్ష తప్పదన్న భయం అభ్యర్థుల్లో కలగాలి. ఈ రెండూ జతకూడినప్పుడే, చూచిరాతకు చెల్లుచీటీ!

– శరత్

రామకృష్ణ పరమహంస

ఆధ్యాత్మిక జాతీయోద్యమ రథసారథుల్లో అగ్రగామి రామకృష్ణ పరమహంస. ఆయన గురు అవతార పరంపరకు చెందిన మహోపదేశికులు. ప్రతి మతానికీ సత్యనిరూపణ చేసిన ఆత్మజ్ఞాన శోభితులు. రామకృష్ణుల చిన్ననాటి పేరు- గదాధరుడు. అమ్మవారి ఆలయంలో అర్చకత్వ విధి నిర్వర్తిస్తూ, గంటల తరబడి భజన గీతాలతో పాటు దేవీస్తోత్రం చేసేవారు. దైవం, భక్తి, జ్ఞానం అనే మూలాల మీద నిర్మితమైన భారతీయ సంస్కృతిని ప్రేరకంగా భావించారు. సమాజంలో మూఢనమ్మకాల్ని రూపుమాపేందుకు కంకణబద్ధులయ్యారు.

ఆయన జీవితం భగవంతుణ్ని ప్రత్యక్షంగా దర్శింపజేసే దర్పణం. భగవత్ తత్వం మూర్తీభవించిన మహామనీషిగా ఆయనను బాపూజీ ప్రస్తుతించారు. గాంధీజీ ప్రసంగాలకు రామకృష్ణుల తాత్విక ప్రేరణ ఎంతగానో ఉపయోగపడింది. ‘తత్వబోధ ఆ గురుదేవులదే’ అనేవారు స్వామి వివేకానంద.

భక్తి రహస్యాలు తెలుసుకున్న పరమహంస, ఆ తరవాత అద్వైత ఉపదేశం పొందారు. నిర్వికల్ప సమాధి స్థితిలో ‘మాయ, భగవంతుడు’ మధ్య గల అభేద స్థితిని అభివర్ణించారు. గార్హస్థ్యం, సన్యాసం- ఈ రెండూ ఆయన జీవితంలో సంభవించాయి. ‘సంసారికైనా, సన్యాసికైనా త్యాగమనేది ఓ సులక్షణం. అప్పుడే ముక్తి సాధ్యమవుతుంది’ అని భావించేవారు. ఏ బంధాలకు, ప్రలోభాలకు ప్రభావితం కాకుండా తన విధుల్ని తాను ధర్మబద్ధంగా నిర్వర్తించడమే మానవుడి కర్తవ్యమని ప్రబోధించారు.

ప్రతి స్త్రీనీ జగన్మాతగా భావించాలని రామకృష్ణులు చెబుతుండేవారు. మానవ జీవితానికి లక్ష్యం ధనార్జన కాదని, ధర్మార్జన అని చాటారు. ‘నేను’ అన్నది మానవుణ్ని భ్రమలోకి నెడుతుంది. అతడికి, దేవుడికి మధ్య ఉండే అడ్డుగోడ అదే... అంటూ సరళమైన, సుబోధకమైన కథల ద్వారా పరమ సత్యాల్ని వివరించారాయన.

అంతర్యామి

శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత వల్ల ధార్మిక సాధన సాధ్యమవుతుంది. మానవులందర్నీ నారాయణ స్వరూపులుగా భావించడమే నిజమైన జ్ఞానం. ప్రతి సాధకుడూ తన మనసును భగవంతుడికి అర్పించాలని రామకృష్ణులు సులభగ్రాహ్య రీతిలో ఉద్బోధించారు.

నరేంద్రుణ్ని వివేకానందుడిగా తీర్చిదిద్దిన ఆయన, అందుకు తన శక్తినంతా ధారపోశారు. ప్రపంచానికి నవనవోన్మేషమైన మహావరాన్ని ప్రసాదించి లోకారాధ్యులయ్యారు. తన శిష్యుల్ని మంచి మాటలతో ఆకట్టుకొంటూ కర్తవ్యోన్ముఖం చేసేవారు. సత్ప్రవర్తన, ఆధ్యాత్మిక దృష్టి మనిషికి ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసల వంటివి. ఆ పారమార్థిక జ్ఞాన గంగాప్రవాహంలో స్వార్థం, సంకుచితత్వం వాటంతట అవే కొట్టుకుపోతాయన్నది ఆయన బోధల సారాంశం.

కేశవచంద్ర సేన్, ఈశ్వర చంద్ర విద్యాసాగర్ వంటి మహనీయులెందరో పరమహంస ప్రబోధాలకు ప్రభావితులయ్యారు. ఆయన తనకు తాను ఏ గొప్పదనాన్ని, కీర్తిని ఆపాదించుకోలేదు. ఎవరు నమ్మిన సత్యాన్ని వారు అనుసరించాలని సలహా ఇచ్చేవారు. కనుమరుగవుతున్న ధర్మాన్ని తిరిగి పూర్వ వైభవంతో లోకమంతటా పరివ్యాప్తం చేయాలన్న తృష్ణ ఆయనలో పుష్కలంగా ఉండేది.

రామకృష్ణ పరమహంస గొంతువ్యాధితో బాధపడుతున్నప్పుడు, శారదామాత అపారమైన శుశ్రూష చేసేవారు. ఆయనకు ఆమె ప్రథమ శిష్యురాలు. ఆమెకు పతి, గురువు, మార్గ నిర్దేశకుడు, సర్వస్వం ఆయనే. ఆమె సూచన మేరకే వివేకానందులు అమెరికాకు వెళ్లి, తన వాగ్ధాటితో అక్కడివారిని మంత్రముగ్ధుల్ని చేశారు. రామకృష్ణుల సూక్తి ‘వసుధైక కుటుంబం’ ప్రపంచ వ్యాప్తమైంది.

మానవీయ విలువల్ని దేశభక్తి అనే సరోవరంలో కలువల్లా పూయించాలన్నదే రామకృష్ణుల సందేశం. ఆయన నిర్దేశనంలో దేశవిదేశాల్లో మఠాలు స్థాపితమయ్యాయి. ఆ అలౌకిక సాహిత్యాన్ని, సిద్ధాంతాల్ని అవి నేటికీ అంకితభావంతో ప్రచారం చేస్తున్నాయి.

– వేదప్రియ

యథార్థాన్ని అంగీకరించండి

- కేంద్రాన్ని పొగడకపోయినా ఫర్వాలేదు
- పార్టీలకు భాజపా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కంభంపాటి హరిబాబు సూచన
- ప్రత్యేక ప్యాకేజీ, రెవెన్యూలోటు భర్తీపై కసరత్తు జరుగుతున్నట్లు వెల్లడి
- రైల్వేజోన్ తప్పకుండా వస్తుందని ధీమా

★ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, ఏపీ ప్రజల పట్ల కేంద్రానికి ఉన్న ప్రత్యేక శ్రద్ధ కారణంగానే రాష్ట్రానికి ఎంతో సాయం వచ్చింది. ఇది నిరంతర ప్రక్రియ. మూడున్నరేళ్లకే అంతా అయిపోదు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ఆశీస్సులు, అంగీకారం, సహకారం రంతోనే వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలు ఏపీకి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మంజూరుచేశాయి.

★ కేంద్రం ఏమేమి ఇచ్చిందో వాస్తవాలు తెలుసుకోండి. ఇంకా సాయం కావాలంటే అడిగి, మరిన్ని ప్రాజెక్టులు సాధించడానికి ప్రయత్నిద్దాం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పరస్పర సహకారం చుకుంటూ పోతేనే ఏపీ ప్రయోజనాలు నెరవేరుతాయి. రెండు ప్రభుత్వాలు కలిసి పనిచేయడంవల్లే విడిపోయిన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అందరికీ కనిపించేటంత అభివృద్ధి జరుగుతోంది.

★ మేము రూ.లక్ష కోట్ల జాతీయ రహదారులు మంజూరయ్యాయంటే కొందరు లక్ష కోట్లు ప్రభుత్వానికి అంద లేదని మాట్లాడడం విచారకరం. ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ అమల్లోకి వస్తే అంత మొత్తం డబ్బు ఏపీలో ఖర్చు చేస్తారని అర్థం చేసుకోవాలి. మంజూరు చేసిన ప్రాజెక్టు వ్యయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమచేయరు.

– హరిబాబు

ఈనాడు – దిల్లీ

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన సాయంపై అధికారపక్షంతోపాటు వివిధ రాజకీయపార్టీలు చేస్తున్న విమర్శలను భాజపా ఏపీ అధ్యక్షుడు కంభంపాటి హరిబాబు తిప్పికొట్టారు. ఆయన శుక్రవారం ఇక్కడి పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో జాతీయ అధికార ప్రతినిధి జీవీఎల్ నరసింహారావుతో కలిసి విలేకర్లతో మాట్లాడారు. రాష్ట్రానికి కేంద్రం చేసిన సాయంపై 13 పేజీల నివేదిక విడుదల చేశారు. ఇప్పటివరకూ కేంద్రం చేసిన సాయం మా హక్కు... ఇవ్వనిది నరేంద్రమోదీ పాపం అన్నట్లు విమర్శలు చేయడం సరికాదన్నారు. విభజన చట్టంలోని సెక్షన్ 93 ప్రకారం పదేళ్లలో విద్యాసంస్థలు ఏర్పాటుచేయాలని ఉన్నప్పటికీ మోదీ ప్రభుత్వం మూడున్నరేళ్లలోనే దాదాపు 100% ఏర్పాటు చేసిందన్నారు. ఇప్పటివరకూ కేంద్రం చేసిన సాయాన్ని పొగడక్కర్లేదని, యథార్థాన్ని అంగీకరిస్తే చాలన్నారు. స్మార్ట్‌సిటీలుగా ఎంపికైన విశాఖ, కాకినాడ, తిరుపతిలకు కేంద్రం రూ.590 కోట్లు విడుదల చేసిందని, ఆ నిధులు వాటి ఎస్‌పీవీ ఖాతాల్లో ఉన్నాయని గుర్తుచేశారు. "కడప స్టీల్‌ప్లాంట్‌పై మెకాన్‌సంస్థ ఇప్పటికే సానుకూల నివేదిక ఇచ్చింది. కేంద్రం రాష్ట్రంతో మాట్లాడుతోంది. త్వరలో సానుకూల నిర్ణయం తీసుకుంటుంది.

★ దుగరాజపట్నంపై నీతిఆయోగ్ అభ్యంతరం చెప్పినందున ప్రత్యామ్నాయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చూపిన చోట పోర్టు పెట్టడానికి కేంద్రం సుముఖంగా ఉంది.

★ ఏ రాష్ట్రానికీ ఇబ్బందిలేకుండా విశాఖ కేంద్రంగా రైల్వేజోన్ ఏర్పాటును కేంద్రం పరిశీలిస్తోంది. తప్పక వస్తుంది.

★ 2017 మెట్రో విధానానికి అనుగుణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విశాఖ, విజయవాడ మెట్రో ప్రాజెక్టులపై ప్రతిపాదనలు పంపిన వెంటనే రెండింటిపై కేంద్రం సానుకూల నిర్ణయం తీసుకుంటుంది.

★ ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించిన ప్రత్యేక ఆర్థిక సాయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరినట్లుగా దేశీయ ఆర్థిక సంస్థల నుంచి అందించడానికి కేంద్రం ప్రయత్నిస్తోంది.

★ తొలి సంవత్సరం రెవెన్యూలోటు 14వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సులకు అనుగుణంగా ఇవ్వడానికి చర్చలు జరుగుతున్నాయి" అని హరిబాబు వివరించారు.

హోదా సంజీవిని కాదు: జీవీఎల్

ప్రత్యేక హోదాను సంజీవినిగా చూపుతూ ప్రజలను మభ్యపెట్టేందుకు చాలా పార్టీలు ప్రయత్నిస్తున్నాయని భాజపా అధికార ప్రతినిధి జీవీఎల్ నరసింహారావు పేర్కొన్నారు. ఏడు జిల్లాలకు సెప్టెంబరు 30, 2016న పన్ను రాయితీలు కల్పిస్తూ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారని, ఆ రాయితీలను వాడుకొని ఎలాంటి పెట్టుబడులు తెచ్చారో తెలపాలని, వైఫల్యాలు చెప్పాలని సవాల్ విసిరారు. అమరావతి నిర్మాణానికి రూ.48వేల కోట్ల ప్రతిపాదనలు పంపడాన్ని జీవీఎల్ తప్పుబట్టారు. అక్కడ నిర్మించేది ప్రభుత్వ కార్యాలయాలా? మయసభా? అని ప్రశ్నించారు. ఊహాజనిత లెక్కలతో ప్రజలను భయపెట్టకూడదని వ్యాఖ్యానించారు.

బంగారాన్ని బ్యాంకు అధికారులకు అందజేస్తున్న ముక్కంటి ఆలయ ఈవో భ్రమరాంబ

ముక్కంటి బంగారం బ్యాంకులో భద్రం

- వెండిని విక్రయించి 53 కిలోల బంగారం కొనుగోలు

శ్రీకాళహస్తి, న్యూస్‌టుడే: చిత్తూరు జిల్లా శ్రీకాళహస్తి ముక్కంటి ఆలయంలో పేరుకుపోయిన వెండి నిల్వలను కరిగించి తద్వారా వచ్చిన నగదుతో బంగారం బిస్కట్లు కొనుగోలు చేసి బ్యాంకులో భద్రపరిచారు. గతంలో వంద కిలోల బంగారు బిస్కట్లను హైదరాబాద్‌లోని స్టేట్‌బ్యాంక్‌లో భద్రపరచిన ఆలయ అధికారులు శుక్రవారం స్థానికంగా ఉన్న స్టేట్‌బ్యాంక్‌లో మరో 53 కిలోల బంగారాన్ని జమచేశారు. దీని విలువ రూ.17.05 కోట్లు ఉంటుందని, ఈ బంగారాన్ని బంగారు బాండ్ పథకం కింద ఇక్కడి బ్యాంకులో భద్రపరిచినట్లు ఆలయ ఈవో భ్రమరాంబ తెలిపారు. కార్యక్రమంలో స్టేట్‌బ్యాంక్ డిప్యూటీ జనరల్ మేనేజరు హెచ్.ఎం.కుశాల్, రీజనల్ మేనేజరు ఎం.ఎం.పాత్రో, స్థానిక బ్యాంకు మేనేజరు హరిప్రసాద్, దేవాలయ అధికారులు పాల్గొన్నారు.

సెల్ వెలుతురులోనే శస్త్రచికిత్స నిజం కాదు

- మంత్రి కామినేని శ్రీనివాస్

గుంటూరు, న్యూస్‌టుడే: సర్వజనాసుపత్రిలో చరవాణి కాంతిలో శస్త్రచికిత్స నిర్వహించారనే విషయంలో ఏమాత్రం వాస్తవం లేదని మంత్రి కామినేని శ్రీనివాస్ స్పష్టం చేశారు. రాష్ట్ర వైద్య విద్య సంచాలకులు సుబ్బారావుతో కలిసి మంత్రి కామినేని శస్త్రచికిత్స మందిరాన్ని శుక్రవారం ఉదయం సందర్శించారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ఈ నెల 10న 4 విడతలుగా విద్యుత్తు సరఫరాకు అంతరాయం ఏర్పడిందన్నారు. మొదటి 3 పర్యాయాలు కొద్దిసెకండ్ల వ్యవధిలోనే విద్యుత్తు పునరుద్ధరణ జరిగిందన్నారు. నాలుగోసారి ఎంటీటీ ట్రిప్ అయినందున విద్యుత్తుసరఫరా పునరుద్ధరణకు 5నిమిషాలు జాప్యం జరిగిన మాట వాస్తవమేనన్నారు. ఆ సమయంలో ప్లాస్టిక్ సర్జరీ విభాగం వైద్యులు సెల్‌ఫోన్ వెలుతురులో రోగికి నిర్వహిస్తున్న ఆపరేషన్‌ను పర్యవేక్షించారన్నారు. అంత మాత్రాన సర్జరీని సెల్‌ఫోన్ కాంతిలోనే చేశారని ప్రజలను భయభ్రాంతులకు గురిచేయడం మంచి విధానం కాదన్నారు. అది ఎమర్జెన్సీ సర్జరీ కాదన్న విషయాన్ని అందరూ తెలుసుకోవాలన్నారు. దీనిపై రాష్ట్ర వైద్య విద్య సంచాలకుల విచారణ నిర్వహించి నివేదిక ఇవ్వాల్సిందిగా ఆదేశించామన్నారు. సర్జరీ అనంతరం వార్డులో చికిత్స పొందుతున్న రోగి వెంకాయమ్మను మంత్రి పరామర్శించారు.

జపాన్‌లో పర్యటించనున్న గల్లా జయదేవ్

ఈనాడు, దిల్లీ: భారత్-జపాన్ స్నేహ సంబంధాలు మరింత పటిష్ఠపరిచేందుకు శనివారం నుంచి ఆ దేశంలో పర్యటించనున్న పార్లమెంటరీ కమిటీలో తెదేపా ఎంపీ గల్లా జయదేవ్ కూడా ఉన్నారు. ఆయనతో లోక్‌సభ సభ్యులతో కూడిన ఈ కమిటీ.. పలు కీలక సమావేశాల్లో పాల్గొనున్నట్లు ఎంపీ జయదేవ్ శుక్రవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ది నిప్పాన్ ఫౌండేషన్ ఛైర్మన్ యోహీ సాసా, ది జపాన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంటర్నేషనల్ అఫైర్స్ డీజీ యోషిజీనామితో భేటీ కానున్నట్లు తెలిపారు. ఇరు దేశాల వ్యాపార సంబంధాలు మరింత మెరుగు పరిచేందుకు జపాన్ బిజినెస్ ఫెడరేషన్‌తో భేటీ కానున్నట్లు జయదేవ్ పేర్కొన్నారు.

సేవల్లో వెనకబడ్డ ఏపీ విమానాశ్రయాలు

- విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టు కొంత నయం

ఈనాడు, విశాఖపట్నం: ఎయిర్‌పోర్ట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా విడుదల చేసిన తాజా ర్యాంకింగుల్లో రాష్ట్రంలోని విమానాశ్రయాలు గతం కన్నా వెనకబడ్డాయి. ఒక్క విశాఖపట్నం మినహా రాజమహేంద్రవరం, తిరుపతి, విజయవాడ విమానాశ్రయాల్లోని సేవల మీద ప్రయాణికులు కొంత అసంతృప్తితో ఉన్నట్లు ఏఏఐ నివేదిక వెల్లడి చేసింది. మేజర్ ఎయిర్‌పోర్టు జాబితాలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి విశాఖపట్నం విమానాశ్రయం గతేడాది జులై - సెప్టెంబరు మధ్య 221వ ర్యాంకు సాధించగా, అక్టోబరు - డిసెంబరు మధ్య 161వ ర్యాంకు సాధించి కాస్త మెరుగనిపించుకుంది. అంతర్జాతీయ సగటు ప్రమాణాలతో పోల్చితే విశాఖ కూడా మరింత మెరుగవ్వాల్సి ఉందని ఏఏఐ సూచించింది. ఆ తర్వాతి శ్రేణి విమానాశ్రయాల్లో రాజమహేంద్రవరం 31వ ర్యాంకు (గతంకన్నా 0.22 రేటింగ్ తక్కువ), తిరుపతి 32వ ర్యాంకు (-0.23), విజయవాడ 35వ ర్యాంకు (-0.31) సాధించాయి. ప్రయాణికుల నుంచి తీసుకున్న అభిప్రాయాల ద్వారా ఈ రేటింగ్ ఇచ్చినట్లు ఏఏఐ పేర్కొంది.

ఎపిలాన్ పై తా సంస్థ అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్‌గా ఈదర వెంకట్

ఈనాడు, అమరావతి: సాంకేతిక, మేనేజ్‌మెంట్ రంగాల్లో ప్రతిభను గుర్తించి, ప్రోత్సహిస్తున్న ఎప్సిలాన్ పై తా సంస్థ అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్‌గా ఏపీ ఉన్నత విద్యా సలహాదారు ఈదర వెంకట్ నియమితులైనట్లు ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ మేరకు ఆ సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ కేవిన్ ఆర్ హాఫ్‌లెండ్ ఉత్తర్వులు జారీచేసినట్లు వెల్లడించారు. అమెరికాలోని ఒహియో కేంద్రంగా 1929లో ఈ సంస్థ ఆవిర్భవించింది.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పలు ప్రాంతాల్లో షాదీఖానా, చర్చి తదితర సంస్థల మరమ్మతులకు రాష్ట్ర మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ రూ.2.18 కోట్లను కేటాయించింది. ఈ మేరకు శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కె.ప్రవీణ్‌కుమార్ శుక్రవారం ఉత్తర్వులిచ్చారు.

పట్టణాభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థల ఆస్తులు పెంచాలి: సీఎం

ఈనాడు డిజిటల్, అమరావతి: వివిధ నగరాల పట్టణాభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థలను పరిశీలించిన అనుభవంతో మరింత మెరుగ్గా పనిచేయాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పట్టణాభివృద్ధి సంస్థల అధ్యక్షులను సూచించారు. ప్రతి సంస్థ ఆర్థికంగా స్వయంసమృద్ధి సాధించేందుకు కృషి చేయాలని, ఇందుకోసం నెలలో కార్యాచరణ సిద్ధం చేయాలని ఆదేశించారు. శుక్రవారం సచివాలయంలో పట్టణాభివృద్ధి సంస్థల అధ్యక్షులు ముఖ్యమంత్రితో సమావేశమయ్యారు. మంత్రి నారాయణ పాల్గొన్నారు.

తెలుగు భాషా వికాస సంవత్సరంగా 2018

అధికారికంగా ప్రకటించిన ప్రభుత్వం

ఈనాడు, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2018ని తెలుగు భాషా వికాస సంవత్సరంగా అధికారికంగా ప్రకటించింది. తెలుగుభాష ప్రాశస్త్యం, అభివృద్ధి, వ్యాప్తికి అవసరమైన కార్యక్రమాలను రూపొందించి ఈ సంవత్సరం పొడవునా అమలు చేయాలని అధికారులను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర పర్యాటక, వారసత్వ, అధికారిక భాషా శాఖ కార్యదర్శి ముకేష్‌కుమార్ మీనా శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. జనవరి 1న విజయవాడలోని తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రంలో జరిగిన విజయవాడ పుస్తక మహోత్సవ ప్రారంభ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ముఖ్యమంత్రి తెలుగు అభివృద్ధికి అవసరమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని అధికారులను ఆదేశించారు. ముఖ్యమంత్రి ఆదేశాల మేరకు శుక్రవారం ఉత్తర్వులు వెలువరించారు.

తవ్వకాల్లో లభ్యమైన పురాతన సీతారామ పంచలోహ విగ్రహాలు

బయటపడ్డ సీతారామలక్ష్మణ పంచలోహ విగ్రహాలు

తుగ్గలి, న్యూస్‌టుడే: కర్నూలు జిల్లా తుగ్గలి మండలం చెన్నంపల్లి కోటలో జరుగుతున్న తవ్వకాల్లో శుక్రవారం పురాతన సీతారామలక్ష్మణ విగ్రహాలు బయటపడ్డాయి. కోటలోని ప్రధాన బురుజు పక్కన శిథిల నిర్మాణాల వద్ద ఈ పంచలోహ విగ్రహాలు బయటపడినట్లు స్పెషల్ కలెక్టర్ సుబ్బారెడ్డి, ఆర్డీఓ ఓబులేసు తెలిపారు. మెటల్ డిటెక్టర్‌తో పరిశీలన చేస్తుండగా యంత్రం సూచించిన ప్రదేశంలో తవ్వగా మొదట పూజా సామగ్రి, ఆ తరువాత విగ్రహాలు బయట పడ్డాయని పేర్కొన్నారు. ఒక్కో విగ్రహం ఒక అడుగుపైనే ఉండి, 5 కేజీల వరకు బరువున్నాయి. పూజా సామగ్రిలో వెండితో తయారు చేసినవి కొన్ని ఉన్నాయి. విజయనగర వంశం రాజులు ఈ కోటను పాలించిన విషయం తెలిసిందే. భారత ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ పరిశోధకులు కోటలో అన్వేషణ చేసిన తరువాత తవ్వకాలకు రెండు ప్రదేశాలు ఎంపిక చేశారు. వారు ఎంపిక చేసిన ఒక దాంట్లోనే విగ్రహాలు బయట పడ్డాయని ఆర్డీఓ తెలిపారు. వారు 20 అడుగుల లోతు తవ్వాలని సూచించారు. ఇప్పుడు 10 అడుగుల మాత్రమే తవ్వకాలు చేపట్టాం. తవ్వకాలు కొనసాగుతాయన్నారు. విలువైన ఖనిజం కోట భూగర్భంలో ఉందని జీఎస్ఐ ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చిందని, కలెక్టర్ ఆదేశాల ప్రకారం తవ్వకాలు చేయిస్తున్నట్లు ఆర్డీఓ తెలిపారు. తవ్వకాలలో పురాతన సామగ్రి లభిస్తుండడం బట్టి కోటకు పోలీసుబందోబస్తు పెంచాలని ఆర్డీఓ కోరారు.

స్టూడెంట్ పోలీసు కేడెట్ ఆవిర్భావం

దేశంలోనే తొలిసారి

చిత్తూరు, న్యూస్‌టుడే: పాఠశాల విద్యార్థులను సమాజంలో బాధ్యతగల పౌరులుగా తీర్చిదిద్దేందుకు స్టూడెంట్ పోలీసు కేడెట్(ఎస్‌పీసీ) పథకం పోయకుందని జిల్లా ఎస్పీ రాజశేఖర్‌బాబు తెలిపారు. శుక్రవారం చిత్తూరు జిల్లా తవణంపల్లి మండలం అరగొండ బాలుర ఉన్నత పాఠశాలలో ఎస్‌పీసీని ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. చిన్నతనం నుంచే విద్యార్థుల్లో విలువలను పెంచడానికి ఎస్‌పీసీ ప్రారంభించామని అన్నారు. ప్రధాని నరేంద్రమోదీ సలహామేరకు దేశవ్యాప్తంగా ప్రారంభించాలన్న ఎస్‌పీసీ కార్యక్రమాన్ని తెలుగురాష్ట్రాల్లోనే తొలిసారి అరగొండలో ప్రారంభించడం సంతోషంగా ఉందని అన్నారు. కార్యక్రమంలో విజయవంతంగా ముందుకు తీసుకెళుతూ విద్యార్థుల్లో క్రమశిక్షణ, సేవాదృక్పథాన్ని సెంపుతామని తెలిపారు.

భాగస్వామ్య సదస్సుకు పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు

- 26 దేశాల నుంచి పారిశ్రామికవేత్తలు
- 15 దేశాల మంత్రులు వస్తారని అంచనా

విశాఖపట్నం, న్యూస్‌టుడే: విశాఖపట్నంలో ఈ నెల 24న ప్రారంభం కాబోతున్న అంతర్జాతీయ భాగస్వామ్య సదస్సుకు పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు హాజరు కానున్నాయి. జిల్లా కేంద్రానికి అందిన సమాచారం ప్రకారం దేశీయంగా పేరొందిన ప్రముఖ పారిశ్రామిక సంస్థల ముఖ్యులు తరలివస్తున్నారు. ఇందులో రిలయన్స్, అదానీ గ్రూపుల అధినేతలూ ఉన్నారు. 15 దేశాలకు చెందిన మంత్రులు సదస్సుకు హాజరవుతున్నట్లు జిల్లా యంత్రాంగానికి సమాచారం అందింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం, భారత పరిశ్రమల సమాఖ్య(సీఐఐ) భాగస్వామ్యంతో ఆర్కేబీచ్ రోడ్డులోని ఏపీఐఐసీ మైదానంలో జరగనున్న మూడు రోజుల సదస్సును ఉపరాష్ట్రపతి ఎం.వెంకయ్యనాయుడు ప్రారంభిస్తారు. అందుకోసం ఆయన ఈనెల 23న విశాఖకు చేరుకుంటారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుతో పాటు కేంద్ర మంత్రులు సురేష్‌ప్రభు, నితిన్ గడ్కరీ తదితరుల పర్యటనలు ఖరారయ్యాయి. విదేశాల నుంచి వచ్చే మంత్రులను ప్రభుత్వ అతిథులుగా పరిగణించి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. 26 దేశాల నుంచి పారిశ్రామిక ప్రతినిధి బృందాలు వస్తున్నాయి. 2వేల మంది వరకు విదేశీ ప్రతినిధులు, మరో 4వేల మంది వరకు దేశీయ పారిశ్రామికవేత్తలు హాజరవుతారని భావిస్తున్నారు. ప్రోటోకాల్ పరిధిలో 117మంది వరకు ఉంటారని అంచనా వేస్తున్న యంత్రాంగం అందుకు తగ్గట్లుగా వసతి, రవాణా, భద్రత ఏర్పాట్లను చేస్తోంది. ఇతర ప్రతినిధుల వసతి, ఏర్పాట్లను సీఐఐ ప్రతినిధులు పర్యవేక్షిస్తున్నారు. రిలయన్స్ అధినేత ముఖేష్ అంబానీ వస్తారన్న సమాచారం ఉన్నా ఏ తేదీల్లో వస్తారో స్పష్టత రాలేదు.

24నే కన్వెన్షన్ సెంటర్‌కు భూమిపూజ

విశాఖనగరం ఆర్కేబీచ్ రోడ్డు ఏపీఐఐసీ మైదానంలో లూలూ గ్రూపు తలపెట్టిన భారీ కన్వెన్షన్ సెంటర్ నిర్మాణానికి ఈ నెల 24న భూమిపూజ నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కార్యక్రమానికి ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు ముఖ్యఅతిథిగా రానున్నారు.

స్వాధీనం చేసుకున్న తుపాకీ, తూటాలు

అలిపిరిలో తుపాకీ స్వాధీనం.. అదుపులో నిందితుడు

రామన్ పాణిగ్రహి

తిరుపతి, న్యూస్‌టుడే: తిరుపతి అలిపిరి తనిఖీ కేంద్రంలో శుక్రవారం తనిఖీలు చేస్తున్న తితిదే విజిలెన్స్, ఎస్‌పీఎఫ్ సిబ్బంది శుక్రవారం ఒక తుపాకీ, 2 తూటాలు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈ సంఘటనకు సంబంధించి తితిదే ముఖ్యనిఘా, భద్రతాధికారి ఆకే రవికృష్ణ విలేకరులకు తెలిపారు. తిరుమలకువెళ్లే వాహనాలను అలిపిరి తనిఖీ కేంద్రం వద్ద శుక్రవారం ఉదయం 7.45గంటల ప్రాంతంలో ఒడిశాకు చెందిన ఓడీ 33 5554 అనే స్కోడా వాహనంలో స్టీరింగ్ కింద దాచి ఉంచిన అనుమతిలేని(లైసెన్సులేని) 7.65ఎంఎం పిస్టల్..2 తుపాకీ గుండ్లు కనిపించాయి. వాటిని స్వాధీనం చేసుకుని అలిపిరి ఏవీఎస్‌వో గంగరాజుకు అందించారని రవికృష్ణ తెలిపారు. వాహన చోదకుడు ఒడిశాలోని భువనేశ్వర్‌కు చెందిన రామన్ పాణిగ్రహి(36)గా గుర్తించామన్నారు. అతడిపై గతంలో ఒడిశాలో పలు కేసులు ఉన్నట్లు ప్రాథమిక విచారణలో వెల్లడవుతోంది.. విచారణ నిమిత్తం రామన్‌ను తిరుమల టూటౌన్ పోలీసులకు అప్పగించామని చెప్పారు.

నీట్ పీజీలో 'ప్రకాశం'

- అఖిలభారత స్థాయిలో 9, 16 ర్యాంకులు సొంతం

కంభం, దర్శి, న్యూస్‌టుడే: వైద్య విద్య పీజీ ప్రవేశ పరీక్ష (నీట్)లో ప్రకాశం జిల్లా వాసులు సత్తాచాటారు. గిద్దలూరు పట్టణానికిచెందిన బండారు సాయివిరించి యాదవ్ జాతీయ స్థాయిలో తొమ్మిదో ర్యాంకు సాధించగా.. దర్శి పట్టణానికి చెందిన నుసుం ఉమామహేశ్వర 16వ ర్యాంకు సొంతం చేసుకుంది. ఈ పరీక్షలో సాయి విరించి 1200 మార్కులకు 877 మార్కులు సంపాదించాడు. ఇతడు చిన్నప్పటి నుంచి చదువులో సత్తాచాటుతున్నాడు. పుట్టపర్తి సత్యసాయి పాఠశాలలో పదో తరగతి చదివిన సాయి 10కి 10 పాయింట్లు సాధించాడు. హైదరాబాద్ శ్రీచైతన్య కళాశాలలో ఇంటర్ చదివి రాష్ట్ర స్థాయిలో 7వ ర్యాంకు, ఎంసెట్‌లో ఆల్ ఇండియా స్థాయి 3వ ర్యాంకు సాధించాడు. అనంతరం బెనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీ ప్రవేశపరీక్షలో 3వ ర్యాంకు సాధించి అక్కడే ఎంబీబీఎస్ పూర్తి చేశాడు. పీజీ కోర్సు కోసం చండీగఢ్ విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహించిన పరీక్షలో 6వ ర్యాంకు సాధించి జనరల్ సర్జన్‌లో చేరాడు. ఎయిమ్స్ నిర్వహించిన ప్రవేశ పరీక్షలో మొదటి ర్యాంకు సాధించాడు. ఇప్పుడు పీజీ నీట్‌లో 9వ ర్యాంకుతో మరో విజయాన్ని నమోదు చేశాడు. సాయి తండ్రి డాక్టర్ రంగారావు కంభం ప్రభుత్వ వైద్యశాలలో సూపరింటెండెంట్‌గా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. శుక్రవారం ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ కుమారుని విజయాల వివరాలు వెల్లడించారు.

★ 16వ ర్యాంకర్ ఉమామహేశ్వరి తల్లిదండ్రులు నాగిరెడ్డి, లక్ష్మీరాజ్యం ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేసేవారు. తండ్రికి ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ సోకడంతో ఏడేళ్ల కిందట మరణించారు. తన తండ్రి మరణానికి కారణమైన క్యాన్సర్ రోగ్‌పై పరిశోధనలే లక్ష్యమని ఉమామహేశ్వరి తెలిపారు.

తండ్రి డాక్టర్ రంగారావుతో బండారు సాయి విరించి యాదవ్

పీజీ నీట్ ర్యాంకులు వెల్లడి

ఈనాడు, అమరావతి: పీజీ వైద్య విద్యలో ప్రవేశాలకు సంబంధించిన నీట్ ర్యాంకులను కేంద్రం వెల్లడించింది. జాతీయ స్థాయిలో ఈ ర్యాంకులు వెలువడ్డాయి. రాష్ట్రాల వారీగా ర్యాంకుల జాబితా వచ్చే వారం ఆయా రాష్ట్రాలకు అందే అవకాశం ఉంది.

యువతే దేశానికి గొప్పవరం

- మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్‌రెడ్డి
- ముగిసిన వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాల యువజనోత్సవాలు
- ఓవరాల్ ఛాంపియన్‌షిప్ సాధించిన ఒడిశా వర్సిటీ

సమావేశంలో ప్రసంగిస్తున్న మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్‌రెడ్డి

తిరుపతి, న్యూస్‌టుడే: దేశంలో 15-35 సంవత్సరాల వయసున్న యువత.. దేశానికి గొప్పశక్తి.. వరం అని రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. తిరుపతిలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర పశువైద్య విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో భారత వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి(ఐసీఏఆర్) సహకారంతో నిర్వహించిన 18వ వార్షిక జాతీయ అంతర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాల యువజనోత్సవాల ముగింపుకార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. శ్రీ వేంకటేశ్వర పశువైద్య విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతి డాక్టర్ వై.హరిబాబు అధ్యక్షత వహించారు. దేశవ్యాప్తంగా 52 వ్యవసాయ, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు చెందిన విశ్వవిద్యాలయాలు యువజనోత్సవాల్లో పాల్గొన్నాయి. 18విభాగాల్లో పోటీలు నిర్వహించారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రైతుల ఆదాయం రెట్టింపు చేయాలన్న లక్ష్యంతోపనిచేస్తున్నాయని సోమిరెడ్డి అన్నారు. 2050నాటికి దేశంలో పెరిగే జనాభా అవసరాలకు అనుగుణంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు సాధించాలంటే యువత వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధికి పాటుపడాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు. భువనేశ్వర్‌లోని ఒడిశా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఓవరాల్ ఛాంపియన్‌షిప్ దక్కించుకోగా.. రన్నర్సప్‌గా పంజాబ్‌లోని లూధియానా పశువైద్య విశ్వవిద్యాలయం నిలిచింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ బడ్జెట్‌ను 20శాతం పెంచేందుకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేసి ఆర్థిక మంత్రికి పంపినట్లు మంత్రి సోమిరెడ్డి తెలిపారు.

ఉపముఖ్యమంత్రి కేఈ తనయుడిపై అరెస్టు వారెంట్

నారాయణరెడ్డి హత్యకేసులో మరో ఇద్దరికి జారీ చేసిన డోన్ న్యాయస్థానం

డోన్, న్యూస్‌టుడే: కర్నూలు జిల్లాకు చెందిన వైకాపా నాయకుడు చెరుకులపాడు నారాయణరెడ్డి హత్య కేసులో ఉపముఖ్యమంత్రి కేఈ కృష్ణమూర్తి తనయుడు కేఈ శ్యాంబాబుతోపాటు మరో ఇద్దరిపై డోన్ జ్యుడీషియల్ మెజిస్ట్రేట్ ఫస్ట్‌క్లాస్ కోర్టు శుక్రవారం అరెస్టు వారెంట్లు జారీ చేసింది. గత ఏడాది మేలో నారాయణరెడ్డి హత్యకు గురికాగా కేఈ శ్యాంబాబు, ఆస్పరి జడ్పీటీసీ సభ్యురాలు కప్పట్రాళ్ల బొజ్జమ్మలతో పాటు మరో 13 మందిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. విచారణ అనంతరం వీరిద్దరి పేర్లను పోలీసులు తొలగించడంతో.. నారాయణరెడ్డి భార్య కంగాటి శ్రీదేవి డోన్ కోర్టులో ప్రైవేటు కేసు దాఖలు చేశారు. హత్యలో వీరిద్దరితో పాటు అప్పటి పత్తికొండ ఎస్‌ఐ నాగ తులసీ ప్రసాద్ పాత్ర ఉందని కోర్టు దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. కేసు విచారించిన ప్రిన్సిపల్ జూనియర్ సివిల్ జడ్జి ఐ.అంజనేయులు.. శ్యాంబాబుతో పాటు కప్పట్రాళ్ల బొజ్జమ్మ, ఎస్‌ఐ నాగతులసి ప్రసాద్‌లకు అరెస్టు వారెంట్లు జారీ చేశారు. తదుపరి విచారణను మార్చి 16 వాయిదా వేశారు. న్యాయవాది పాటిల్ యుగంధర్ రెడ్డి, కంగాటి శ్రీదేవి విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ఇసుక అక్రమాలపై న్యాయపోరాటం చేయడం జీర్ణించుకోలేకనే నారాయణరెడ్డిని హత్య చేయించారని ఆరోపించారు. ఎస్‌ఐ పక్షపాతంతో వ్యవహరించి గన్ లైసెన్సు ఇవ్వకుండా నిరాయుధుని చేసి ఈ హత్య చేయించడంలో కుట్రపన్నారన్నారు.

కేంద్రానికి సరైన సమాచారమివ్వాలి

- కాపు రిజర్వేషన్లపై ముద్రగడ వ్యాఖ్య

అమలాపురం పట్టణం, న్యూస్‌టుడే: కేంద్రానికి సమాచారం అందించడంలో జాప్యాన్ని విడనాడి, చట్టబద్ధతతో కూడిన కాపు రిజర్వేషన్ల అమలు చేయాలని బాధ్యత ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుదేనని కాపు ఉద్యమ నేత ముద్రగడ పద్మనాభం అన్నారు. శుక్రవారం తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఉప్పలగుప్తంలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. కాపు రిజర్వేషన్ ప్రక్రియకు సంబంధించిన అంశాలపై కేంద్ర హోంమంత్రిత్వ శాఖ అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేసినట్లు వివిధ పత్రికలు వెల్లడించాయని గుర్తుచేశారు. రాష్ట్రంలో నిర్వహించిన స్మార్ట్‌పల్స్ సర్వే, మంజునాథ కమిషన్‌కు సంబంధించిన సమాచారాన్ని కేంద్రానికి పంపించకపోవడంతోనే అభ్యంతరం వచ్చినట్లు తెలుస్తుందన్నారు. రిజర్వేషన్ ప్రక్రియ మొదటి మెట్టుగా రాష్ట్రంలో గవర్నర్ ఆమోదించాలని, తర్వాతే అమలు చేయవచ్చునని న్యాయనిపుణులు చెబుతున్నారన్నారు. ఇక్కడ అమలు చేసిన తరువాత కేంద్రంలో కృషి చేయాలన్నారు. మార్చి 31వ తేదీ లోపు అమలు చేయాలని, లేకపోతే తదుపరి కార్యాచరణను త్వరలోనే వెల్లడిస్తామని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో కాపు ఐకాస ప్రతినిధులు నల్లా విష్ణుమూర్తి, కల్వకొలను తాతాజీ, నల్లా పవన్, ఆకుల సూర్యనారాయణమూర్తి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

25న కాపు ఉద్యోగుల ఆత్మీయ సమావేశం

ఈనాడు డిజిటల్, అమరావతి: రాష్ట్ర స్థాయి కాపు ఉద్యోగుల ఆత్మీయ సమావేశం ఈనెల 25న పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తణుకులో నిర్వహిస్తున్నట్లు కాపు ఉద్యోగుల సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు రావి శ్రీనివాస్ తెలిపారు. సమావేశానికి ముఖ్యఅతిథిగా తెలగ, బలిజ, కాపు, జేఏసీ రాష్ట్ర కన్వీనర్ దాసరి రాము హాజరుకానున్నారని ఆయన ప్రకటనలో తెలిపారు.

శ్రీశైలంలో శుక్రవారం మహాశివరాత్రి బ్రహ్మోత్సవాలు ఘనంగా ముగిశాయి. రాత్రి 7 గంటలకు అశ్వవాహనంపై శ్రీస్వామిఅమ్మవార్లకు ఉత్సవం నిర్వహించారు. అనంతరం ఆలయ అర్చకులు పుష్పోత్సవం జరిపారు. అద్దాలమండపాన్ని పుష్పాలతో ముస్తాబు చేసి శయనోత్సవం, ఏకాంత సేవలు జరిపి ఉత్సవాలకు ముగింపు పలికారు.

వైభవోపేతం.. వాయులింగేశ్వరుని వివాహోత్సవం

శ్రీకాళహస్తి, న్యూస్‌టుడే: మహాశివరాత్రి వార్షిక బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా శుక్రవారం వేకువజామున శ్రీకాళహస్తిలోని వాయులింగేశ్వరుని వివాహ మహోత్సవం అత్యంత వైభవోపేతంగా జరిగింది. ఈ విశేషోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని గురువారం అర్ధరాత్రి సమయంలో బంగారు గజ వాహనాన్ని అధిరోహించిన సోమస్కంధమూర్తిని, బంగారు సింహ వాహనంపై కొలువుదీరిన జ్ఞానప్రసూనాంబిక అమ్మవార్లను వేర్వేరుగా వివాహ వేదిక వద్దకు తీసుకువచ్చారు. పట్టణంలోని పెళ్లిమండపం కూడలిలో ఏర్పాటు చేసిన వేదిక వద్ద వేదపండితుల మంత్రోచ్చారణల మధ్య బ్రహ్మ ముహూర్తం 4.15-4.40 గంటలకు భక్తకోటి శివనామస్మరణల మధ్య కల్యాణోత్సవ కమనీయంగా పూర్తి చేశారు. ఈ శుభతరుణంలో దాదాపు 35 మంది నూతన వధూవరులు ఒక్కటయ్యారు. ముక్కంటి ఆలయ స్వర్ణాభరణ ట్రస్టు ద్వారా బంగారు తాళిబొట్లను ఉచితంగా అందజేశారు.

వివాహోత్సవం పూర్తయ్యాక పురవీధుల్లో భక్తులకు దర్శనమిస్తోన్న సోమస్కంధమూర్తి, జ్ఞానప్రసూనాంబిక

చక్రతీర్థస్నానం...వంశధార జనసంద్రం

శ్రీకాకుళం జిల్లా జలుమూరు మండలం శ్రీముఖలింగం పుణ్యతీర్థంలో శుక్రవారం నిర్వహించిన చక్రతీర్థస్నానాల ఘట్టానికి భారీ సంఖ్యలో భక్తులు తరలివచ్చారు. శ్రీముఖలింగేశ్వరస్వామి ఆలయం నుంచి ఉత్సవ విగ్రహాలను మధ్యాహ్నం 12 గంటల సమయంలో ఆలయ నుంచి వంశధార నదీతీరానికి చేర్చారు. ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని వివిధ జిల్లాల నుంచి వచ్చిన భక్తులు చక్రతీర్థ స్నానాల్లో పాల్గొన్నారు.
–న్యూస్‌టుడే, జలుమూరు, నరసన్నపేట

సెన్సెక్స్ ▼ 287
34010

నిఫ్టీ ▼ 93
10452

రూపాయి 64.21 ▼
(ఒక అమెరికా డాలరుకు) 30 పైసలు

బంగారం 30915 ▲
(ముంబయిలో 10 గ్రా. 99.9 స్వచ్ఛత) రూ.లలో 190

వెండి 38710 ▲
ముంబయిలో కిలో రూ.లలో 55

ముడి చమురు 65.04 ▲
(బ్రెంట్ ధర డాలర్లలో)

ప్రధాన ప్రపంచ మార్కెట్లు

సూచీ	ముగింపు	లాభం/నష్టం
డోజోన్స్	25,326	+126
నాస్‌డాక్	7,279	+22
నిక్కీ 225 (జపాన్)	21,720	+255
స్ట్రెయిట్స్ టైమ్స్ (సింగపూర్)	---	---
షాంఘై(చైనా)	---	---
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ (బ్రిటన్)	7,295	+60
డాక్స్ (జర్మనీ)	12,452	+106

డోజోన్స్, నాస్‌డాక్ సూచీలు అమెరికా కాలమానం ప్రకారం శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 1.00కు (భారత కాలమానం ప్రకారం రాత్రి 11:30 గంటలకు).

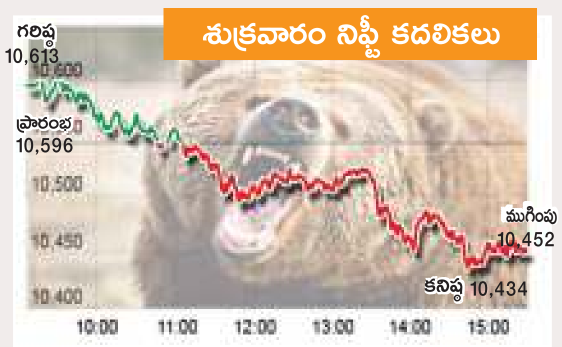
విదేశీ మారకపు రేట్లు

(థామస్ కుక్) (రూ.లలో)

కరెన్సీ	కొనుగోలు	అమ్మకం
అమెరికా డాలరు	58.09	67.36
పౌండ్ స్టెర్లింగ్	81.99	95.10
యూరో	72.77	84.41
జపనీస్ యెన్/100	54.70	63.44
ఆస్ట్రేలియా డాలరు	46.18	53.45
సింగపూర్ డాలరు	44.42	52.61
థాయ్ బాత్/100	185.96	222.42
బహ్రెయిన్ దీనార్	157.32	180.28
కువైట్ దీనార్	176.25	219.41
సౌదీ రియాల్	15.45	18.31
యూఏఈ దిర్హమ్	15.81	18.49
మలేషియా రింగిట్	14.60	17.97
చైనీస్ యువాన్	7.11	11.56

శుక్రవారం నిఫ్టీ కదలికలు

కుట్రపూరిత ఛార్జీలుంటే రూ.50 లక్షల జరిమానా

ట్రాయ్ కొత్త నిబంధనలు

దిల్లీ: భారతీ ఎయిర్‌టెల్, వొడాఫోన్, ఐడియా సెల్యులార్ సంస్థలు రిలయన్స్ జియోపై చేసిన ఆరోపణల నేపథ్యంలో టెలికాం నియంత్రణ సంస్థ ట్రాయ్ కొత్త నిబంధన తీసుకొచ్చింది. మార్కెట్‌లో పోటీదారుల నుంచి పోటీని తగ్గించుకునేందుకు లేదా పోటీదారుల్ని అసలు లేకుండా చేసేందుకు కుట్రపూరితంగా ఛార్జీల్ని నిర్ధరిస్తే సదరు ఆపరేటర్లకు రూ.50 లక్షలదాకా (సర్కిల్‌కు) జరిమానా విధిస్తామని ట్రాయ్ హెచ్చరించింది. గత ఏడాది ఏప్రిల్‌లో జియో కూడా భారతీ ఎయిర్‌టెల్‌పై ట్రాయ్‌కు ఫిర్యాదు చేసింది. టారిఫ్‌ల విషయంలో నిబంధనలు ఉల్లంఘించి ఒకే గ్రూపులో ఉన్నవారికి వేర్వేరుగా ఛార్జీలు వసూలు చేస్తున్నారని అందులో పేర్కొన్న సంగతి తెలిసిందే. దీనికి ట్రాయ్ స్పందిస్తూ 'ఒకే తరహా టారిఫ్‌లో ఉన్న వినియోగదారులందరికీ ఒకే రకమైన సేవలు అందించాల'ని తెలిపింది. మనదేశంలో 22 టెలికాం సర్కిళ్లు ఉన్నాయి. భారతీ ఎయిర్‌టెల్, వొడాఫోన్, ఐడియా, జియో అన్ని సర్కిళ్లలో కార్యకలాపాలు సాగిస్తుండగా, బీఎస్ఎన్ఎల్ 20 సర్కిళ్లు, ఎంటీఎన్ఎల్ 2 సర్కిళ్లు, ఎయిర్‌సెల్ కొన్ని సర్కిళ్లలో కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నాయి.

వెంటాడిన పీఎన్‌బీ భయాలు

● ఆరంభ లాభాలు ఆవిరి ● మదుపర్ల లాభాల స్వీకరణ ● 287 పాయింట్లు కోల్పోయిన సెన్సెక్స్

ఆరంభ లాభాలను చేజార్చుకున్న సూచీలు.. భారీ నష్టాలు చవిచూశాయి. పీఎన్‌బీ కుంభకోణం భయాలు బ్యాంకింగ్ షేర్లను వెంటాడింది. వాహన, లోహ, యంత్ర పరికరాలు, స్థిరాస్తి షేర్లకు అమ్మకాలు వెల్లువెత్తడం ఇందుకు తోడైంది. నిఫ్టీ 10500 దిగువకు చేరగా, సెన్సెక్స్ 34,000 పాయింట్లను నిలబెట్టుకోగలిగింది. జనవరిలో వాణిజ్య లోటు మూడేళ్ల గరిష్ఠానికి చేరడం సైతం సెంటిమెంట్‌పై ప్రభావం చూపింది. ఆసియా మార్కెట్లలో జపాన్ నిక్కీ రాణించగా, ఐరోపా షేర్లు మెరుగ్గా ట్రేడయ్యాయి. ఇక వారం ప్రాతిపదికన చూస్తే.. సెన్సెక్స్ 5 పాయింట్లు పెరగ్గా, నిఫ్టీ 2.65 పాయింట్లు నష్టపోయింది.

సెన్సెక్ ఉదయం 34411.24 పాయింట్ల వద్ద లాభాల్లోనే ప్రారంభమైంది. అదే జోరును కొనసాగిస్తూ.. 34,508.24 పాయింట్ల వద్ద ఇంట్రాడే గరిష్ఠాన్ని నమోదు చేసింది. అయితే అనంతరం లాభాల స్వీకరణతో నష్టాల్లోకి జారుకున్న సూచీ.. ఏదశలోనూ కోలుకోలేకపోయింది. ఇంట్రాడేలో 33,957.33 పాయింట్ల వద్ద కనిష్ఠానికి పడిపోయిన సెన్సెక్స్, చివరకు 286.71 పాయింట్ల నష్టంతో 34,010.76 దగ్గర స్థిరపడింది. ఇక నిఫ్టీ సైతం 93.20 పాయింట్లు కోల్పోయి 10,452.30 వద్ద ముగిసింది. ఇంట్రాడేలో ఈ సూచీ 10,434.05- 10,612.90 పాయింట్ల మధ్య కదలాడింది.

3 సెషన్లలో రూ.8,731 కోట్లు: పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్ షేరు పతనం కొనసాగింది. ఇంట్రాడేలో 6.03 శాతం కోల్పోయిన షేరు.. రూ.120.60 వద్ద ఇంట్రాడే కనిష్ఠాన్ని తాకింది. చివరకు 2.10 శాతం నష్టంతో రూ.125.65 వద్ద ముగిసింది. గత మూడు సెషన్లలో బ్యాంక్ మార్కెట్ విలువ రూ.8,731.5 కోట్లు తగ్గి రూ.30,477.50 కోట్లకు చేరింది. ఇక గీతాంజలి జెమ్స్ సైతం 20 శాతం కుప్పకూలి రూ.37.55 వద్ద ముగిసింది.

✦ పీఎన్‌బీ కుంభకోణంలో రూ.1900 కోట్లు సంబంధం ఉన్నట్లు వెల్లడించడంతో యూనియన్ బ్యాంక్ షేరు 3 శాతం కోల్పోయి 52 వారాల కనిష్ఠమైన రూ.116.50 తాకింది. బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా 4.12 శాతం, సిండికేట్ బ్యాంక్ 2.77 శాతం, సెంట్రల్ బ్యాంక్ 2.76 శాతం, ఐడీబీఐ 2.76 శాతం, దేనా బ్యాంక్ 2.72 శాతం, కార్పొరేషన్ బ్యాంక్ 2.50 శాతం చొప్పున డీలాపడ్డాయి.

సెన్సెక్స్ 30 షేర్లలో 25 నష్టాలు చవిచూశాయి. ఎస్‌బీఐ 2.55%, యెస్ బ్యాంక్ 2.52%, ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్ 2.31%, భారతీ ఎయిర్‌టెల్ 2.07%, మారుతీ సుజుకీ 2%, అదానీ పోర్ట్స్ 1.70%, టాటా స్టీల్ 1.65%, ఎల్ అండ్ టీ 1.64%, ఇండస్ఇండ్ బ్యాంక్ 1.62%, టాటా మోటార్స్ 1.49%, కోల్ ఇండియా 1.42%, పవర్‌గ్రిడ్ 1.34%, రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ 1.32%, బజాజ్ ఆటో 1.20% చొప్పున డీలాపడిన వాటిలో ఉన్నాయి. కోటక్ మహీంద్రా బ్యాంక్ 1.04%, ఇన్ఫోసిస్ 0.96%, డాక్టర్ రెడ్డీస్ 0.83%, ఏషియన్ పెయింట్స్ 0.62%లు మాత్రం రాణించాయి. రంగాల వారీ సూచీల్లో వాహన 1.65% నీరసపడింది. లోహ, పీఎస్‌యూ, స్థిరాస్తి, యంత్ర పరికరాలు, చమురు-గ్యాస్, బ్యాంకింగ్ షేర్లు అదే బాటలో నడిచాయి. ఐటీ షేర్లు మాత్రం రాణించాయి.

ఆర్ఐఎల్ చేతికి ఐఎఫ్‌సీ!

● 65 శాతం వాటా కొనుగోలు
● విలువ రూ.1,105 కోట్లు

దిల్లీ: ఇండియన్ ఫిల్మ్ కంబైన్ (ఐఎఫ్‌సీ)లో 65 శాతం వాటాను రూ.1105 కోట్లకు కొనుగోలు చేయనున్నట్లు రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ (ఆర్ఐఎల్) వెల్లడించింది. ప్రస్తుతం ముంబయి బాంద్రా కుర్లా కాంప్లెక్స్‌లో 12 ఎకరాల స్థలంలో డ్రైవ్ ఇన్ థియేటర్, హోటల్, రిటైల్ మాల్, క్లబ్‌లను ఐఎఫ్‌సీ నిర్మిస్తోంది. ఐఎఫ్‌సీలో 65 శాతం వాటాను రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ అనుబంధ సంస్థ రిలయన్స్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్స్ అండ్ హోల్డింగ్స్‌కు కొనుగోలు చేయనుందని ఎక్స్ఛేంజీలకు సమాచారం ఇచ్చింది. ఐఎఫ్‌సీలో 20 శాతం వాటాను జాండర్ గ్రూప్ మారిషస్ విభాగం నుంచి రూ.340 కోట్లకు, 45 శాతం వాటాను ఇతర సంస్థల నుంచి రూ.765 కోట్లకు ఆర్ఐఎల్ కొనుగోలు చేయనుంది. ఐఎఫ్‌సీ మిగిలిన 35 శాతం వాటాను మేకర్ గ్రూప్ అట్టిపెట్టి ఉంచుకోనుంది. ఈ కొనుగోలు మే 31కు పూర్తి కావొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు.

స్మార్ట్‌ఫోన్ కొనండి... రూ.2200 పొందండి!

వినియోగదారులకు జియో కానుక

దిల్లీ: ప్రస్తుతం ఉన్న వినియోగదారులతోపాటు కొత్తగా జియో కుటుంబంలో చేరే వారి కోసం జియో సరికొత్త పథకం (జియో ఫుట్‌బాల్ ఆఫర్) ప్రకటించింది. 22 సంస్థలకు చెందిన (శామ్‌సంగ్, షియోమి, నోకియా, ఇంటెక్స్, హువాయ్, బ్లాక్‌బెర్రీ తదితర కంపెనీలు) ఏదైనా స్మార్ట్ ఫోన్ కొని కొత్తగా జియో కనెక్షన్ తీసుకొని మార్చి 31వ తేదీలోపు రూ.198 లేదా రూ.299తో రీఛార్జి చేయించుకొంటే రూ.50 విలువ చేసే 44 (రూ.2,200) ఓచర్లు వినియోగదారుడి మైజియో ఖాతాలోకి చేరతాయని, వాటిని తరవాత రీఛార్జిలకు వాడుకోవచ్చని కంపెనీ వర్గాలు తెలిపాయి. లైఫ్, మోటొరోలా, మైక్రోమ్యాక్స్, ఆసుస్, పానసోనిక్, ఎల్‌జీ, అల్కాటెల్, కోమియో, జీవీ, సెల్‌కాన్, స్వైప్, జియోక్స్, జెన్, ఐవూమి, సెంట్రిక్ స్మార్ట్‌ఫోన్లపై కూడా ఫుట్‌బాల్ ఆఫర్ వర్తిస్తుందని జియో వెల్లడించింది.

మార్కెట్ కబుర్లు

✦ ఒక్కో షేరు రూ.300.82 చొప్పున మొత్తం 29,25,33,741 షేర్లను ప్రభుత్వానికి జారీ చేయడం ద్వారా రూ.8800 కోట్ల మూలధనాన్ని పొందనున్నట్లు **ఎస్‌బీఐ** ప్రకటించింది.

✦ **హెచ్‌జీ ఇన్‌ఫ్రా ఇంజినీరింగ్** తన పబ్లిక్ ఇష్యూ ధర శ్రేణిని రూ.263-270గా నిర్ణయించింది. ఫిబ్రవరి 26-28 మధ్య వచ్చే ఈ ఇష్యూ ద్వారా రూ.462 కోట్ల నిధులను సమీకరించాలని కంపెనీ భావిస్తోంది.

✦ స్పెక్ట్రమ్, టవర్లు, ఫైబర్, టెలికాం మౌలిక వసతులు, ఇతర ఆస్తులను నగదీకరించడానికి వాటాదార్ల నుంచి ఆమోదం లభించినట్లు **రిలయన్స్ కమ్యూనికేషన్స్** తెలిపింది. వాటాదార్లు 99.91 శాతం మెజారిటీతో ఇందుకు అనుమతినివ్వడం విశేషం.

✦ ఉత్తరప్రదేశ్‌లో వారణాసి-దాగమాగ్పూర్ ప్రాజెక్టుకు రూ.670.50 కోట్లతో అతి తక్కువ బిడ్ వేసిన సంస్థగా **దిలీప్ బిల్డ్‌కాన్** అవతరించినట్లు ఎన్‌హెచ్ఏఐ ప్రకటించింది.

✦ పంజాబ్‌లో 18 మెగావాట్ల సామర్థ్యంతో ముకేరియన్ హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్ట్(హెచ్ఈపీ)ను ప్రారంభించినట్లు **భెల్** తెలిపింది.

✦ ఆన్‌మొబైల్ సిస్టమ్స్ ఇంక్‌లో తన మొత్తం వాటాను 2.49 మిలియన్ డాలర్లకు **ఇన్ఫోసిస్** విక్రయించింది.

✦ ఐపీఓకు రావడం కోసం **ఫ్లెమింగో ట్రావెల్ రిటైల్** సెబీ వద్ద ముసాయిదా పత్రాలను దాఖలు చేసింది. ఈ ఇష్యూ ద్వారా రూ.2600 కోట్లను సమీకరించాలని ఈ కంపెనీ భావిస్తోంది.

డైరెక్టర్లకు నష్టభయం పెరిగింది

● కఠిన నిబంధనలే కారణం
● బీమాతో రిస్క్ తగ్గించుకోవాలి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కంపెనీల చట్టంలో వచ్చిన మార్పులు, కొత్త దివాలా చట్టం, కఠినంగా మారుతున్న సెబీ నిబంధనలు తదితరాల కారణంగా కంపెనీల బోర్డుల్లో డైరెక్టర్లుగా ఉన్న వారికి నష్టభయం (రిస్క్) పెరిగిపోతోందని, కొన్ని సందర్భాల్లో వ్యక్తిగత ఆస్తులను కూడా జప్తు చేసే పరిస్థితులు తలెత్తుతున్నాయని అంతర్జాతీయ ప్రత్యామ్నాయ వివాద పరిష్కార కేంద్రం, హైదరాబాద్ కార్యాలయం కార్యదర్శి జె.ఎల్.ఎన్.మూర్తి తెలిపారు. కార్పొరేట్ డైరెక్టర్లుగా పని చేయడానికి చాలా మంది భయపడుతున్నారని అన్నారు. కంపెనీల్లోని వాటాదారులు, ఉద్యోగులు, రుణదాతలు, ఖాతాదారులు, పోటీదారులు, ప్రభుత్వ, నియంత్రణ ఏజెన్సీలు మొదలైన అందరికీ కంపెనీలో జరిగే పొరపాట్లు, అవకతవకలు, నిబంధనల ఉల్లంఘన, పనితీరు, రుణాలు తదితరాలకు డైరెక్టర్లు బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుందని వివరించారు. గతంతో పోలిస్తే.. కంపెనీల్లో డైరెక్టర్ల బాధ్యత బాగా పెరిగిందని, అవకతవకలు జరిగినప్పుడు సొంత ఆస్తులు, ఆర్థిక పరంగా గడ్డు పరిస్థితులు ఎదుర్కొనకుండా ఉండాలంటే. . లైయబిలిటీ బీమా తీసుకోవాలని, దీనిపై డైరెక్టర్లలో అవగాహన పెరగాలన్నారు. డైరెక్టర్ల లైయబిలిటీ బీమాపై ఎఫ్‌టాప్సీతో కలిసి ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ (ఐఓడీ) ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో మూర్తి ప్రత్యేక ఉపన్యాసం చేశారు. డైరెక్టర్లు వృత్తిపరమైన నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి ఉందని, ఇందుకు ఐఓడీ ప్రత్యేక శిక్షణ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తోందని చెప్పారు. కంపెనీల్లో స్వతంత్ర డైరెక్టర్లకు ఎటువంటి వాటా, ఆర్థిక ప్రయోజనాలు ఉండవని.. వారు వాటాదారుల ప్రయోజనాలకు రక్షకులుగా వ్యవహరించాలని ఐఓడీ గౌరవ కార్యదర్శి తుమ్మలపల్లి.శివరావు తెలిపారు. బోర్డు సమావేశాల్లో స్వతంత్ర డైరెక్టర్లు అన్ని అంశాలను పరిశీలించాలని, అప్పుడు కంపెనీల్లో అవకతవకలు జరగడానికి అవకాశాలు తగ్గుతాయన్నారు. మారిన పరిస్థితుల్లో డైరెక్టర్లు ఎదుర్కొనే నష్టభయానికి బీమా తప్పనిసరని వ్యాఖ్యానించారు. కంపెనీలు డైరెక్టర్ల బీమా వ్యయాన్ని భరిస్తున్నాయని చెప్పారు. కార్యక్రమానికి తెలంగాణ న్యాయ విభాగం అసెంబ్లీ వ్యవహారాలు, లీగల్ వ్యవహారాల కార్యదర్శి వి.నిరంజన్‌రావు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేశారు. కంపెనీల డైరెక్టర్లు తమ హక్కులు, బాధ్యతలు, లైయబిలిటీలపై పూర్తి అవగాహనతో ఉండాలన్నారు. ఎఫ్‌టాప్సీ ప్రెసిడెంట్ గౌర శ్రీనివాస్ ప్రారంభోపన్యాసం చేశారు. ప్రతి కంపెనీకి కీలకమైన వ్యక్తి ఉంటారని.. ఇటువంటి వారికి బీమా కల్పించడానికి 'కీమన్' పాలసీని తమ కంపెనీ అందిస్తోందని ఎస్‌బీఐ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ ప్రాంతీయ మేనేజరు పి.చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. ప్రామాణిక డైరెక్టర్స్ అండ్ ఆఫీసర్స్ (డీ అండ్ ఓ) పాలసీలు మాత్రమే పూర్తి కవరేజీని అందించగలవని యునైటెడ్ ఇన్సూరెన్స్‌కు చెందిన సీమా గౌర్ అన్నారు. నిబంధనల పరంగా కార్పొరేట్ రంగంలో వస్తున్న మార్పులు, బీమా ప్రాముఖ్యంపై న్యాయ సలహాదారు ఎస్.వి.రామకృష్ణ, పి.ఉమేశ్ తదితరులు సదస్సుకు వచ్చిన వారి సందేహాలను తీర్చారు.

సదస్సులో అంతర్జాతీయ ప్రత్యామ్నాయ వివాద పరిష్కార కేంద్రం హైదరాబాద్ కార్యదర్శి జె.ఎల్.ఎన్.మూర్తి (ఎడమ నుంచి రెండో వ్యక్తి). ఐఓడీ గౌరవ కార్యదర్శి శివరావు, తెలంగాణ అసెంబ్లీ వ్యవహారాల కార్యదర్శి వి.నిరంజన్‌రావు, ఎఫ్‌టాప్సీ ప్రెసిడెంట్ గౌర శ్రీనివాస్

జూన్ కల్లా 5జీ ప్రణాళిక

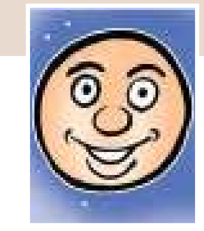
టెలికాం కార్యదర్శి అరుణా సుందరరాజన్

దిల్లీ: 5జీ టెలికాం సేవల కార్యాచరణ ప్రణాళిక (రోడ్‌మ్యాప్)ను జూన్ నాటికి టెలికమ్యూనికేషన్ల శాఖ (డాట్) విడుదల చేయనున్నట్లు టెలికాం కార్యదర్శి అరుణా సుందరరాజన్ పేర్కొన్నారు. పరిశ్రమ సంఘం అసోచామ్ నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఆమె మాట్లాడుతూ 'కొత్త టెలికాం విధానం-2018లో 5జీ సేవలకు సంబంధించి మంచి స్పందన లభించింది' అని తెలిపారు. టెలికాం విధానం- 2018 ముసాయిదా తుది దశల్లో ఉందని, త్వరలోనే విడుదల కానుందని వివరించారు. మార్చి చివరకు దేశవ్యాప్తంగా 4జీ సేవలు అందుబాటులోకి వస్తాయని అన్నారు. కంపెనీలు 4జీ సేవలను ప్రారంభించడంతో పాటు 5జీ సేవలకు సైతం సిద్ధమవుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. కాల్ అంతరాయాల సమస్య గురించి మాట్లాడుతూ ట్రాయ్ తీసుకొచ్చిన కొత్త నియంత్రణ విధానం కింద కఠిన నిబంధనలను కంపెనీ పాటించాల్సి ఉంటుందని సుందరరాజన్ వెల్లడించారు. విమానాల్లో అనుసంధానతకు సంబంధించి అనుమతులు పొందే పనిలో డాట్ ఉందని అన్నారు.

ఐవీఆర్‌సీఎల్ నష్టం రూ.316 కోట్లు

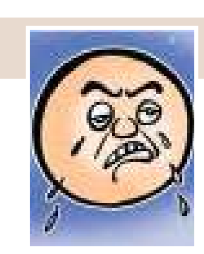
ఈనాడు, హైదరాబాద్: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం మూడో త్రైమాసికానికి ఐవీఆర్‌సీఎల్ నష్టం రూ.315.69 కోట్లకు పెరిగింది. ఏడాది క్రితం ఇదే కాలంలో రూ.249.26 కోట్లు ఉన్నట్లు కంపెనీ తెలిపింది. మొత్తం ఆదాయం రూ.404.44 కోట్ల నుంచి రూ.322.85 కోట్లకు తగ్గింది. 2017, డిసెంబరుతో ముగిసిన తొమ్మిది నెలలకు రూ.1,257.07 కోట్ల ఆదాయంపై రూ.838.78 కోట్ల నష్టాన్ని చవి చూసింది.

అంబుజా సిమెంట్స్

రూ.254.30 వద్ద ప్రారంభమై రూ.254.30 - 261.50 మధ్య కదలాడి క్రితం ముగింపు 253.40తో పోలిస్తే రూ.3.65 (1.44%) లాభంతో రూ.257.05 వద్ద స్థిరపడింది. ఎన్ఎస్ఈలో చేతులు మారిన షేర్లు 48,70,752

ఐషర్ మోటార్స్

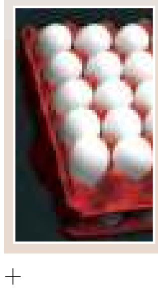
రూ.28,400 వద్ద మొదలై రూ.27,151-28,424.95 మధ్య చలించి క్రితం ముగింపు 28,340.45తో పోలిస్తే రూ.1012.30 (3.57%) నష్టంతో రూ.27,328.15 వద్ద ముగిసింది. ఎన్ఎస్ఈలో 49,309 షేర్లు చేతులు మారాయి.

52 వారాల గరిష్ఠం (రూ.లలో)		52 వారాల కనిష్ఠం (రూ.లలో)	
బీసీ పవర్ కంట్రోల్స్	160.90	గ్లెన్‌మార్క్ ఫార్మా	520.40
బ్లూచిప్ టెక్స్ ఇండస్ట్రీస్	196.95	పీఎన్‌బీ	120.60
డెనోరా ఇండియా	633.15	మ్యాక్స్ ఇండియా	98.10
ఎకో ప్లాస్ట్	163.50	కార్పొరేషన్ బ్యాంక్	32.95
జీజీపీఎల్	309.90	దేనా బ్యాంక్	21.15
కేఈసీ ఇంటర్నేషనల్	413.10	గీతాంజలి జెమ్స్	37.55

ఎఫ్ఐఐలు, డీఐఐల లావాదేవీలు (రూ.కోట్లలో)

	విదేశీ మదుపర్లు (ఎఫ్ఐఐలు)			దేశీయ మదుపర్లు (డీఐఐలు)		
తేదీ	కొనుగోళ్లు	అమ్మకాలు	నికరం	కొనుగోళ్లు	అమ్మకాలు	నికరం
16/02	3,105	4,171	−1066	3,926	2,798	−1128
15/02	4,272	4512	−240	3,024	2,975	+49
14/02	6,413	7,141	−729	3,546	3,698	−152
12/02	4,345	5,159	−814	3,942	2,599	1343
08/02	4,396	6,693	−2,297	5,671	3,297	2,374

16న ఫారంగేటు అమ్మకం ధరలు (నెక్)

కోడిగుడ్లు (100కు రూపాయలలో)

హైదరాబాద్	391	వరంగల్	393
చిల్లరగా(ఒక గుడ్డు)	4.50	విశాఖపట్నం	400
బెంగళూరు	405	చెన్నై	415
17వ తేదీకి...		చిత్తూరు	408
విజయవాడ/గోదావరి	395	నమక్కల్	395

ఎన్ఎస్ఈ

శుక్రవారం ముగింపు, క్రితం ముగింపు, ట్రేడింగ్ పరిమాణం (వరుసగా)

నిఫ్టీ 50

ADANI PORT & 405.45 (411.70) 1740283
AMBUJA CEMEN 257.05 (253.40) 4870752
ASIAN PAINTS 1143.85 (1135.45) 734476
AUROBIND PHA 589.30 (592.55) 1814153
AXIS BANK LT 537.85 (543.70) 3910503
BAJAJ AUTO L 3103.90 (3143.50) 132450
BAJAJ FINANC 1675.25 (1677.05) 947685
BHARTI AIRTE 419.70 (428.95) 3968970
BHARTI INFRA 327.55 (331.05) 2397216
BOSCH LTD 19553.60 (19502.45) 5355
BPCL 465.70 (475.05) 2413209
CIPLA 611.10 (605.85) 906025
COAL INDIA L 303.50 (308.10) 1931615
DR. REDDYS 2213.55 (2195.80) 458897
EICHER MOTOR 27328.15 (28340.45) 49309
GAIL 468.30 (475.90) 1364734
HCL TECH 937.10 (939.70) 2849070
HDFC 1815.50 (1829.50) 2368880
HDFC BANK 1878.60 (1881.90) 895880
HERO MOTOCOR 3494.20 (3527.25) 219454
HINDALCO IND 247.65 (251.50) 7629453
HINDUSTAN UN 1352.10 (1358.15) 1091144
HPCL 386.95 (390.90) 1439798
ICICI BANK 321.05 (328.65) 17585994
INDIABULLS H 1272.35 (1312.30) 1437076
INDIAN OIL 375.05 (376.80) 2501186
INDUSINDBANK 1658.90 (1686.15) 1088167
INFOSYS LTD 1128.05 (1114.45) 4944611
ITC 266.45 (268.10) 6164187
KOTAK MAHIND 1050.20 (1042.15) 1655606
LARSEN & TOU 1328.40 (1350.35) 1424576
LUPIN 825.10 (822.30) 589728
M&M 743.75 (749.35) 1042980
MARUTI SUZIK 8836.95 (9020.25) 632659
NTPC LTD 162.80 (163.20) 6117270
ONGC 186.90 (188.30) 4167034
POWER GRID C 195.55 (197.90) 3516874
RELIANCE IND 921.30 (935.65) 4401672
SBI 271.65 (278.70) 30338112
SUN PHARMA 575.25 (575.75) 6640151
TATA CONSULT 2933.05 (2925.85) 1257878
TATA MOTORS 370.75 (375.80) 8545282
TATA STEEL L 689.75 (700.55) 5012760
TECH MAHINDR 584.35 (605.65) 2887255
ULTRATECH 4166.35 (4187.85) 114025
UPL LIMITED 703.60 (716.10) 1123772
VEDANTA LIMI 319.75 (324.40) 9116738
WIPRO 291.00 (292.50) 3078393
YES BANK LTD 311.80 (319.80) 18611798
ZEE ENTERTAI 569.60 (570.90) 1908094

నిఫ్టీ నెక్స్ట్ 50

ABB 1514.65 (1550.50) 50718
ACC 1650.60 (1621.30) 523625
ASHOK LEYLAN 133.95 (137.25) 14941293
AVENUE SUPER 1173.50 (1183.95) 199767
BAJAJ FINSER 5058.25 (5130.35) 88468
BANK OFBAROD 152.40 (159.05) 22647050
BEL 155.70 (156.95) 2515803
BHEL 94.30 (94.65) 6881218
BRITANNIA 4781.95 (4755.75) 82784
CADILA HEALT 414.30 (417.10) 513765
COLGATE PALM 1076.55 (1088.85) 214405
CONTAINER 1317.25 (1326.00) 268316
CUMMINS INDI 849.90 (842.10) 137030
DABUR INDIA 342.75 (339.60) 871481
DLF LIMITED 225.65 (231.15) 6524609
EMAMI LIMITE 1083.40 (1090.30) 89967
GLAXOSMI CON 6535.70 (6405.30) 8784
GLAXOSMI PHA 2438.45 (2448.60) 10415
GLENMARK PHA 521.00 (529.65) 752538
GODREJ CONSU 1030.90 (1026.25) 226858
HAVELLS INDI 504.25 (516.25) 1295373
HINDUSTAN ZI 313.05 (313.40) 2220694
ICICI PRU LI 402.20 (406.70) 412281
IDEA CELLULR 82.05 (83.10) 8872420
INTERGLOBE A 1264.65 (1262.00) 476654
JSW STEEL LT 312.40 (307.80) 5742059
LIC HOUS.FIN 521.40 (528.50) 1400275
MARICO LIMIT 306.75 (309.95) 879423
MCDOWELL 3245.30 (3313.20) 557486
MOTHERSON 326.75 (341.20) 13368026
MRF 71162.55 (72156.25) 5347
NHPC LTD 28.30 (28.65) 5031555
NMDC LTD 131.20 (134.90) 3921831
OIL INDIA 361.30 (362.00) 562678
ORACLE FIN S 4043.50 (4033.90) 22759
P&G HYG&HEAL 9354.85 (9300.65) 1138
PETRONET LNG 248.20 (249.65) 1396833
PIDILITE IND 891.65 (888.30) 891469
PIRAMAL ENTE 2621.10 (2711.00) 112641
PNB 125.55 (128.25) 156691203
POWER FIN CO 107.15 (108.85) 5078197
RURAL ELEC C 141.20 (143.25) 4645551
SAIL 88.40 (92.30) 14791218
SHREE CEMENT 16976.60 (17356.70) 12749
SHRIRAM TRAN 1318.45 (1360.15) 514554
SIEMENS 1267.60 (1259.00) 246916
SUN TV LTD 925.10 (979.55) 1996290
TATA POWER 86.65 (86.25) 3919700
TITAN IND 803.20 (814.85) 1698333
TORRENT PHAR 1423.15 (1420.95) 368088

ఇతర ప్రధాన షేర్లు

ABAN OFFSHOR 173.70 (177.35) 1039243
ADANI ENTERP 207.80 (214.75) 5458989
ADANI POWER 32.35 (33.10) 6906543
ALL BANK 54.85 (54.95) 6356502
AMARA RAJA 815.75 (825.05) 351943
ANANT RAJIND 59.05 (60.30) 882204
ANDHRA BANK 46.60 (46.90) 2402584
APOLLO HOSPI 1141.85 (1207.95) 1146020
APOLLO TYRES 261.30 (272.75) 2417120
APTECH 307.10 (323.40) 703771

BAJAJ ELECT. 505.55 (499.80) 345462
BAJAJ HIND 13.20 (13.40) 1605212
BAJAJ HOLDIN 2738.10 (2749.25) 9992
BALAJI TELE 141.75 (144.20) 43805
BALLARPUR IN 13.75 (14.05) 1188607
BALRAMPUR CH 116.65 (120.20) 1596326
BANK OF MAHA 18.45 (18.75) 1147275
BANK OFINDIA 130.45 (133.35) 6105039
BATA INDIA 700.25 (719.90) 614759
BGR ENERGY S 120.55 (123.65) 64412
BHARAT FORGE 742.25 (752.10) 785849
BHUSHAN STEE 44.95 (46.55) 3465088
BIOCON LTD 606.90 (601.55) 2240692
BOMBAY DYE 274.00 (281.30) 8810992

CANARA BANK 307.45 (310.35) 3199483
CEAT LIMITED 1627.40 (1646.25) 892246
CENTRAL BANK 67.00 (68.90) 300864
CHAMBAL FERT 156.15 (158.30) 267496
CHENNAI PETR 368.30 (378.15) 401716
CITY UNIBANK 173.20 (168.90) 742090
CORPO BANK 33.05 (33.90) 271192
COX & KINGS 244.05 (250.45) 132085

D B REALTY L 55.10 (56.25) 824643
DELTA CORP L 362.60 (377.85) 3468122
DENA BANK 21.35 (21.95) 1843515
DHANALAKBANK 23.75 (24.40) 397519
DIVIS LAB 1045.65 (1048.10) 632838
VDELWEISS CA 261.40 (269.40) 1810229

EID PARRY 321.20 (323.45) 62722
EIH 177.15 (180.00) 69568
ESSAR SHIPPI 26.30 (26.45) 25692
ESTER INDUST 61.70 (63.10) 90468
EXIDE INDUST 211.45 (214.30) 762041

FEDERAL BANK 96.20 (94.65) 10766835
FINOLEX CABL 707.00 (713.00) 155998

G E SHIP LTD 390.10 (397.25) 55233
GAMMON INFRA 3.25 (3.35) 5751660
GATI LIMITED 113.60 (114.95) 615448
GAYATRI PROJ 217.70 (222.80) 491900
GITANJALIGEM 37.45 (46.80) 5616530
GMR INFRASTR 18.30 (18.70) 35450986
GODREJ IND 541.80 (542.60) 236613
GRASIM IND 1100.05 (1103.65) 413853
GUJ ALK&CHEM 790.15 (807.40) 125692

HCL INFOSYS 63.45 (65.40) 6543542
HEXA TECH 333.30 (332.15) 759023
HIMACHAL FUT 28.45 (28.80) 3627771
HOUSING DEV 52.05 (52.25) 9219697

IDBI 61.80 (63.45) 8099023
IDFC 51.75 (52.00) 2385375
IFCI 23.10 (23.40) 8192040
IL&FS TRANS 72.15 (73.55) 231210
IND SWIFTLAB 78.15 (76.40) 138900
INDBULLS REL 221.90 (227.35) 9190821
INDIA CEM 156.30 (155.60) 2537058
INDIAN BANK 336.95 (345.35) 860437
INDO RAMA SY 35.55 (38.15) 185471
INDRAPRASTHA 295.05 (304.20) 1786150
IND-SWIFTLTD 9.50 (9.70) 12500
INGERSOLL-R 759.60 (755.35) 19804
IOB 20.35 (20.70) 894504
IPCA LAB 626.50 (601.05) 311158
IRB INFRA DE 229.95 (227.80) 2007597

J&K BANK 69.55 (69.15) 358950
JAI CORP 162.80 (167.45) 1228529
JAIN IRRIGAT 118.80 (120.05) 6857458
JAYPEE INFRA 14.00 (14.15) 1656532
JAYSHREE TEA 102.85 (105.25) 31967
JET AIRWAYS 739.95 (756.20) 5252159
JINDAL SAW 132.45 (135.55) 1171499
JINDAL STEEL 251.50 (265.35) 13825697
JK LAKSHMI C 420.75 (422.75) 79428
JK PAPER LIM 138.15 (141.15) 439728
JM FINANCIAL 156.45 (156.25) 531287
JP ASSOCIATS 17.35 (17.00) 29986556
JSW ENERGY L 80.10 (80.45) 1650445
JUBILANT FOO 1951.65 (2011.90) 1086108
JUBILANT ORG 931.75 (937.05) 309794
JYOTHY LABS 347.85 (352.60) 30275
JYOTI STRUC 10.25 (10.20) 513910

KARNATA BANK 133.85 (135.05) 1482475

ఘనం (+)

నిఫ్టీ	16న	మార్పు %
AMBUJA CEM	257.05	1.44
INFOSYS	1128.05	1.22
CIPLA	611.10	0.87
DR. REDDYS LAB	2213.55	0.81
KOTAK MAHI BANK	1050.20	0.77
ASIAN PAINTS	1143.85	0.74
LUPIN	825.10	0.34

గ్రహణం (-)

నిఫ్టీ	16న	మార్పు %
EICHER MOTORS	27328.15	-3.57
TECH MAHINDRA	584.35	-3.52
INDIABULLS HSG FIN	1272.35	-3.04
SBI	271.65	-2.53
YES BANK	311.80	-2.50
ICICI BANK	321.05	-2.31
BHARTI AIRTEL	419.70	-2.16

KEC INTL LTD 391.40 (391.90) 2347007
KOLTE PATIL 344.60 (356.40) 169699
KPIT CUMMINS 205.90 (208.20) 2659057

L&TFIN.HOLD 160.55 (166.10) 4903134
LAK VIL BANK 121.60 (122.60) 699159

M & M FINANC 439.30 (454.75) 1229874
MANAPPURAM G 110.05 (109.70) 6588286
MMTC LIMITED 54.95 (56.00) 618242
MPHASIS LTD 862.80 (879.20) 115328
MRPL 118.05 (119.30) 656619
MTNL 22.25 (22.60) 1141174

NAGARJUNA OI 4.55 (3.80) 4462263
NCC LIMITED 125.10 (123.40) 9234393
NETWORK18 FI 49.50 (49.90) 621309
NEULAND LAB 714.10 (711.25) 11341
NIIT LTD 93.05 (96.15) 357846
NIIT TECHNOL 820.30 (825.60) 1264192

OMAXE LTD 228.60 (230.80) 501220
ONMOBILE GLO 51.35 (48.90) 2253609
ORIENT PAPER 38.15 (38.50) 404528
ORIENTALBANK 105.55 (104.75) 4529440

PARSVNATH DE 23.05 (22.95) 693808
PATEL ENGG 75.05 (77.10) 344703
PFIZER 2315.15 (2315.50) 14924
POLARIS SOFT 469.90 (469.95) 112133
POWERTRADING 99.30 (100.00) 2507482
PRAJ IND 92.30 (93.25) 745576
PRISM CEMENT 123.00 (125.35) 785561
PROVOGUE (IN 6.15 (6.10) 138973
PUNJ LLOYD 20.35 (20.85) 1308044
PUNJAB & SIN 39.60 (40.85) 96713
PURAVANKARA 142.50 (142.40) 377973
PVP VENTURES 7.35 (7.65) 465719
PVR LIMITED 1402.30 (1403.90) 121552

RADICO KHAIT 347.85 (357.45) 1305940
RAJESH EXPOR 803.05 (800.95) 135074
RALLIS INDIA 227.20 (227.95) 156535
RAMCO IND 257.55 (259.95) 54938
RAMCO SYS 459.65 (470.20) 60288
RAMKY INFRA 200.25 (205.55) 191721
RAYMOND 929.95 (962.65) 589261
RELIANCE CAP 482.65 (484.65) 6093969
RELIANCE COM 28.35 (27.95) 84858890
RELIANCE INF 452.30 (443.90) 4262795
RELIANCE POW 44.30 (44.75) 7852360
ROLTA INDIA 68.00 (70.95) 1840503

SAGAR CEMENT 1002.95 (993.85) 15368
SAREGAMA 718.40 (740.65) 74029
SHANTHI GEAR 145.95 (149.40) 22974
SHIPPNG CORP 80.10 (80.70) 693983
SHREE RENUKA 15.50 (15.55) 1273438
SINTEX IND 21.85 (22.20) 1835858
SOBHA DEVELO 557.85 (555.30) 138796
SOUTHINDBANK 26.75 (26.95) 6091837
SRS LIMITED 1.15 (1.20) 361702
STERLITE TEC 347.85 (353.90) 1156055
SUJANA METAL 1.45 (1.45) 15267
SUN PHARMA 424.10 (434.90) 154321
SUND FASTNER 545.40 (534.90) 194559
SUZLON ENERG 13.15 (13.20) 16775159
SYND. BANK 59.55 (61.40) 4459917

TATA CHEM 718.65 (719.00) 875430
TATA COFFEE 137.90 (139.50) 237694
TATA COMMUN 640.05 (646.45) 423687
TATA GLOBAL 275.60 (279.05) 1925414
TATA METALIK 813.15 (818.30) 72776
TATA MOT DVR 208.20 (212.80) 1640778
TATA TELESER 6.45 (6.55) 590955
THE INDIAN H 133.20 (134.20) 848112
TORRENT POWE 265.65 (269.55) 432799
TRIVENI ENGG 69.70 (70.10) 558629
TTK PRESTIGE 7020.55 (7047.10) 2083
TV TODAY NET 465.60 (490.35) 103134
TV18 BROADCA 54.90 (56.10) 3898451
TVS MOTOR 654.70 (656.10) 606815

UCO BANK 28.50 (28.75) 509103
UNION BANK 118.35 (120.20) 7817508
UNITECH 7.45 (7.85) 26070888
UNITED BANK 14.85 (14.95) 582439
UNITED BREWE 1010.40 (1040.15) 422993
USHA MARTIN 21.80 (22.75) 859415

VADILAL INDU 892.05 (886.95) 28413
VENKYS 2797.40 (2802.50) 93855
V-GUARD IND 231.80 (226.80) 1708462
VIJAYA BANK 58.55 (58.40) 1167576
VIP 344.65 (347.55) 668731
VOLTAS 584.65 (583.75) 1359810

ZEE LEARN LI 42.20 (44.00) 874676
ZUARI GLOBAL 199.35 (208.75) 118096
ZYDUS WELLNE 1171.35 (1179.05) 4837

ALPHAGEO 818.25 (832.70) 3687
AMAR RAJA BA 814.65 (826.65) 38167
ANDHRA BANK 46.70 (47) 228970
ANDHRA CEMEN 11.25 (11.61) 46195
ANDHRA PAPER 319.80 (331.55) 12410
ANDHRA PETRO 57.80 (59) 65634
ANDHRA SUGAR 487.65 (495.70) 5421
ANJANI PORTL 195.80 (202.60) 710
ASTRA MICROW 104.85 (106.50) 60931
AUROBINDO PH 589.10 (593.45) 200335
AVANTEL SOFT 551.40 (578.80) 9785
AVANTI FEEDS 2344 (2371.50) 7286
AVON ORG 13.95 (13.30) 5755
BALAJI AMIN 649.75 (654.20) 8649
BARTRONICS 13.11 (13.34) 15485
BHAGIRA CHEM 297.90 (304.90) 2640
BHAGYA NAG 46.35 (48.30) 13572
BN RATHI SEC 40.95 (42.85) 10487
BRILLIANT SE 12.25 (12.85) 171828
CONT COFFEE 283.85 (284.60) 2005
COROMAN FERT 526.40 (528.40) 15337
CYBERMATE 3.36 (3.52) 242644
CYIENT LIMIT 608.65 (617.95) 17687
DECCAN CEMEN 588.40 (599) 1317
DIVI'S LAB 1048.65 (1048) 76251
DR REDDY 2212.75 (2194.45) 54369
GATI CORPN 113.50 (114.55) 78581
GAYATRI PROJ 216.95 (223.35) 112629
GMR INFRASTR 18.30 (18.70) 9470592
GOLDST INFRA 192.60 (197.25) 43488

బీఎస్ఈలో రాష్ట్ర కంపెనీలు

GRANULES (I) 117.60 (117.65) 123533
GSS AMERICA 45.80 (43.65) 889024
GVK POWER 17.85 (18.75) 1552435
HBL NIFE POW 56.75 (57.55) 109951
HYD INDUS 1768.30 (1776.45) 1070
ILFS ENGINEE 45.75 (48.15) 18556
INNAREDY COM 3.72 (3.80) 13394
IVRCL INFRAS 4.71 (4.77) 83139
KAKATIYA CEM 298.05 (300.40) 5622
KAVERI SEED 459.25 (472.45) 14995
KCP LTD 128.65 (131.70) 33524
KNR CONSTRUC 314.20 (321.10) 30998
LANCO INDUS 367.60 (374.40) 13907
LANCO INFRAT 1.26 (1.32) 873488
LAURUS LABS 524.75 (525.25) 9851
LOKESH MACH 65.65 (67.75) 17855
MADHUCON PRO 28.50 (28.55) 23405
MIC ELECTRON 7.29 (7.58) 105194
MOLD-TEK.TEC 61.20 (63) 12158
MOLDTK PLA 334.30 (348.95) 5018
NAGARJAGRICH 44.30 (47.10) 27227
NATCO PHARMA 797.65 (787.05) 66716
NAVA BH VENT 146.10 (152.45) 25595
NCC 124.85 (123.40) 895109
NCL IND 241.55 (243.45) 23328
NETTLINX 87.85 (88.40) 19337
NEULAND LAB 713.40 (711.70) 415
OIL COUNTRY 43 (43.90) 3191
PANYAM CEMEN 50.10 (51.20) 64790
PENNER IND 61.05 (62.40) 52496
PITTI LAMIN 88.60 (93) 20361
POKARNA 212.95 (215.80) 4087
PRAJAY ENGS 13.45 (14.15) 46118
PREMIER EXPL 391.45 (396.20) 2415
PRISM CEMENT 123 (125.50) 128521
PRUDENTL PHA 4.55 (4.59) 129354
RAIN INDUSTR 364.25 (376.75) 391256
RAM INFORMAT 39.55 (41.15) 36002
SAGAR CEM 1005.35 (993.55) 4298
SAMKRG PIST 307.85 (307.35) 4496
SATVAH. ISPA 21.95 (23.50) 7888
SMS PHARMA 91.85 (92.70) 4910
SREE RAYAL A 59.45 (61.60) 177197
SRINIVASA SH 60.30 (64.45) 17631
STEEL EXCHAN 33.35 (33.50) 31775
SUJANA METAL 1.36 (1.43) 47643
SUJANA UNIVE 0.98 (0.95) 76397
SURYALAKSH.C 79.55 (81.35) 19421
SUVEN PHARMA 196.10 (197.30) 42434
TAJ GVK HOTE 171.15 (176.45) 7101
TANLA 31.35 (32.35) 70993
VICEROY HOTE 15.75 (15.90) 43411
VIMTA LABS 212.45 (212.85) 4817
VISAKA IND 689.65 (716.05) 14652
VIVIMED LABS 83.25 (84.60) 90155
YBRANT DIGIT 5.58 (5.59) 1153550
ZENTECH 119.80 (122) 44775

✦ రంగంలోకి సెబీ, ఎక్స్ఛేంజీలు

రూ.11,400 కోట్ల కుంభకోణానికి సంబంధించి పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్, గీతాంజలి జెమ్స్‌ల ప్రమేయంపై సెబీ దర్యాప్తును ప్రారంభించింది. ట్రేడింగ్ లావాదేవీలను, వెల్లడి వివరాలను పరిశీలిస్తోంది. నీరవ్ మోదీతో సంబంధమున్న అన్ని సంస్థల స్టాక్ మార్కెట్ ట్రేడింగ్ లావాదేవీలను విశ్లేషించే పనిని సెబీ, ఎక్స్ఛేంజీలు మొదలుపెట్టాయి. మరోవైపు మెహుల్ చోక్సీ, ఆయన సంస్థ గీతాంజలి జెమ్స్ ఏమైనా నిబంధనల ఉల్లంఘనకు పాల్పడ్డాయా అనే విషయాన్ని కూడా సెబీ, ఎక్స్ఛేంజీలు దర్యాప్తు చేస్తున్నాయి.

✦ తగిన చర్యలు తీసుకుంటాం: ఆర్‌బీఐ

పీఎన్‌బీలో నియంత్రణ వ్యవస్థల పరిశీలనను ఇప్పటికే ప్రారంభించామని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) తెలిపింది. పరిశీలన అనంతరం తగువిధంగా చర్యలు చేపడతామని పేర్కొంది. మరోవైపు ఇతర బ్యాంకులకు జారీ చేసిన ఎల్ఓయూల ప్రకారం అవి ఇచ్చిన రుణాలకు నిధులు సర్దుబాటు చేయాల్సిందిగా ఆదేశాలు ఇచ్చినట్లు వస్తోన్న వార్తలను ఆర్‌బీఐ ఖండించింది.

✦ నేడు బ్యాంకర్ల సంఘం భేటీ

పీఎన్‌బీలో వెలుగుచూసిన రూ.11,400 కోట్ల కుంభకోణంపై చర్చించేందుకు ఇండియన్ బ్యాంక్స్ అసోసియేషన్ (ఐబీఏ) నేడు సమావేశం కానుంది. ఇంతకుముందు పీఎన్‌బీకి మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా ఉన్న ఉషా అనంతసుబ్రమణియన్ ప్రస్తుతం ఐబీఏకు ఛైర్‌పర్సన్‌గా వ్యవహరిస్తుండటం గమనార్హం. అలాగే ఈమె అలహాబాద్ బ్యాంక్‌కు ఎండీగా కూడా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. పీఎన్‌బీ కొన్ని ఎల్ఓయూలను అలహాబాద్ బ్యాంక్‌కు కూడా జారీ చేసినట్లు తెలుస్తోంది. మరోవైపు ఎలాంటి మోసాలు జరగకుండా వ్యవస్థల పటిష్ఠంపై సమీక్ష నిర్వహించాలని బ్యాంకులకు ఆర్థిక శాఖ సూచించింది. ఒకవేళ ఏమైనా లోపాలు గుర్తిస్తే, తగువిధంగా దిద్దుబాటు చర్యలు చేపట్టాలని తెలిపింది.

✦ ఆడిటర్ల పాత్రపై ఐసీఏఐ కమిటీ ఏర్పాటు

పీఎన్‌బీ రూ.11,400 కోట్ల కుంభకోణంలో ఆడిటర్ల పాత్రపై చార్టెడ్ అకౌంటెంట్ల అత్యున్నత సంఘం ఐసీఏఐ (ద ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ చార్టెడ్ అకౌంటెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా) దృష్టి సారించింది. ఇందుకు వివిధ దర్యాప్తు సంస్థల నుంచి సమాచారాన్ని సేకరిస్తోంది. అలాగే కుంభకోణానికి దారితీసిన పరిణామాలు, వ్యవస్థీకృత లోపాలను అధ్యయనం చేసేందుకు కమిటీని కూడా ఏర్పాటు చేసింది. ముఖ్యంగా ఆడిటర్ల తరపున ఏమైనా అవకతవకలు చోటుచేసుకున్నాయా అనే విషయాన్ని పరిశీలించనుంది. పీఎన్‌బీ కుంభకోణం వ్యవహారాన్ని సుమోటో కేసుగా స్వీకరించినట్లు ఐసీఏఐ ప్రెసిడెంట్ నవీన్.ఎన్.డి.గుప్తా తెలిపారు.

రూ.2000 కోట్లు
(అలహాబాద్ బ్యాంక్)

రూ.1360 కోట్లు
(ఎస్‌బీఐ)

పీఎన్‌బీ ఇచ్చిన ఎల్ఓయూ (లెటర్ ఆఫ్ అండర్‌టేకింగ్) ఆధారంగా నీరవ్ మోదీకి పై రెండు బ్యాంకులు ఇచ్చిన రుణాలు. 'నీరవ్ అప్పు తిరిగి చెల్లిస్తాడా లేదా అనే విషయంతో మాకు ప్రత్యక్ష సంబంధం ఉండదు. పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకే ఆ వ్యవహారం చూసుకుంటుంద'ని ఎస్‌బీఐ ఛైర్మన్ రజనీశ్ కుమార్ వెల్లడించారు.

150 డొల్ల కంపెనీలకు నీరవ్‌తో సంబంధం

నీరవ్ మోదీ, అతని సంబంధీకులతో 150 డొల్ల కంపెనీలకు సంబంధం ఉందని ప్రభుత్వ దర్యాప్తులో తేలింది. కార్పొరేట్ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ఆ మేరకు వెల్లడించింది. దర్యాప్తు సంస్థలు, ఆదాయ పన్ను అధికారుల దర్యాప్తుతో పాటు ఈ మంత్రిత్వ శాఖ కూడా దర్యాప్తు జరుపుతున్న సంగతి తెలిసిందే. వ్యాపార కార్యకలాపాలు పెద్దగా లేనప్పటికీ కేవలం చట్టవ్యతిరేకంగా లావాదేవీలను జరపడం కోసం ఈ డొల్ల కంపెనీలకు ఉపయోగించుకుంటుంటారు.

లక్ష రుణానికీ యక్ష ప్రశ్నలు

- ఖాతా తెరవాలన్నా ఇబ్బందే
- ఇంటి రుణానికీ ఇక్కట్లే!
- బ్యాంకుల నిబంధనలు సామాన్యులకేనా..!

గత 15 ఏళ్లలో దాదాపు రెండున్నర లక్షల మంది రైతన్నలు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు.

వీరిలో చాలామంది ఆత్మహత్యల వెనుక కారణం.. అప్పులే.

2015లో 3000 మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకోగా.. వీరిలో 80 శాతం మంది రుణాలు చెల్లించలేక తనువు చాలించినట్లు ఒక అధ్యయనం వెల్లడించింది కూడా. వీళ్లందరి సగటు రుణం రూ.2 లక్షల్లోపే.

మరి నీరవ్ మోదీ విషయానికొస్తే..

రూ.11,000 కోట్లు పైబడిన రుణం. అది కూడా ఓ బ్యాంకును తప్పుదారి పట్టించి.. ఎగ్గొట్టేయడం.. దేశం విడిచిపారిపోవడం..

తలుచుకుంటేనే రక్తం మరిగిపోదూ...

సామాన్యుడి కోణంలో ఆలోచించినప్పుడు నీరవ్ ఉదంతం మాత్రం కచ్చితంగా మన బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ లోటుపాట్లను తెలియజెప్పేదే..

★★★★

మా అబ్బాయికి ఓ జాతీయ బ్యాంకులో ఖాతా ఉంది. హైదరాబాద్‌లో ఉండగా ఆ ఖాతా ప్రారంభించాడు. ఇప్పుడు మేం బెంగళూరు వచ్చేశాం. అక్కడి ఖాతాను బెంగళూరుకు మార్చి యాక్టివేట్ చేయించాలన్నది మా ఉద్దేశం. ఇందుకోసం బ్యాంకు చుట్టూ తిరగడం ఇప్పటికిది పన్నెండోసారి. ఈరోజు కూడా పని పూర్తవుతుందన్న నమ్మకం మాత్రం లేదు. అన్ని డాక్యుమెంట్లూ పట్టుకునే వెళ్లా. దానిమీద మా అబ్బాయి సంతకాలు కూడా ఉన్నాయి.. అయితేనేం.. అయిదుసార్లు తిప్పించుకున్న తర్వాత వాళ్లు చెప్పిన మాట ఏమిటంటే.. మీ అబ్బాయి రావాల్సిందేనని. వాడికి సెలవు దొరకడం లేదు.. అందుకే రాలేకపోతున్నాడు. నేను అతని తండ్రినే. కావాలంటే చూడండి అంటూ ఆధారాలు కూడా చూపించాను. నాకు పాస్‌బుక్, ఏటీఎం కార్డు... ఏదీ ఇవ్వొద్దు. కేవలం ఖాతా యాక్టివేట్ చేయండి చాలు. వీలు చూసుకుని మా అబ్బాయి వచ్చి వాటిని తీసుకెళ్తాడు అని భరోసా ఇచ్చా. పట్టించుకుంటేగా.. పొద్దున వెళితే సాయంత్రం రమ్మంటారు.. సాయంత్రం వెళ్తే.. రేపు రమ్మంటారు. వెళ్లినప్పుడల్లా అరగంట కూర్చోబెడుతున్నారు. మా అబ్బాయి రావాల్సిందేనంటున్నారు.. నేను డబ్బు కాజేసే రకం కానందుకేనేమో ఈ ఇబ్బందులు అనిపిస్తోంది.. నీరవ్ మోదీకి రూ.11,400 కోట్లు ఇచ్చే విషయంలో ఇలాంటి నిబంధనలన్నీ ఏమయ్యాయో...'

- ఓ సగటు ఖాతాదారు ఆవేదన..

అంటే బ్యాంకు అధికారులను నిబంధనలు ఉల్లంఘించమని కాదు. సామాన్యుల విషయంలో ఇంత కచ్చితంగా వ్యవహరించే బ్యాంకులు.. బడాబాబుల విషయానికొచ్చేసరికి.. ఎందుకు నీళ్లొదిలేస్తున్నారన్నది సామాన్యుడి ప్రశ్న. ఓ విజయ్ మాల్యా.. ఓ నీరవ్ మోదీ..నోట్ల రద్దు సమయంలో పెద్ద ఎత్తున దొరికిన కొత్త నగదు నిల్వలు.. వీటి గురించి విన్న సాధారణ ఖాతాదారులకు ఇలాంటి ఆవేదనే కలుగుతుంది... ఆ బాధలో కాస్త నిజం కూడా ఉందనిపిస్తుంది... ప్రజాస్వామ్య దేశం.. ప్రజలే ప్రభువులు.. సామాన్యులకైనా.. అసామాన్యులకైనా.. నిబంధనలు ఒక్కటే... కానీ, కొంత మందికి ఇందులో కొన్ని సడలింపులు ఉంటున్నాయా..!!

బ్యాంకులో నగదు నిల్వ ఉంటుంది. అందులో నుంచి ఓ రూ.10వేలు తీసుకుందామంటే.. ఎక్కడా కుదరదు.. ఎన్ని ఏటీఎంలకు వెళ్లినా.. డబ్బే దొరకదు. బ్యాంకుకు వెళ్తే.. చాంతాండంత వరసలు. గట్టిగా రూ.20వేలు ఇవ్వాలంటే కూడా పాన్ కావాలి.. ఆధార్ కావాలంటూ ఆరాలు.. అదే.. బ్యాంకుకు కావాల్సిన వ్యక్తి రాగానే.. అడిగిన మొత్తం కట్టలుకట్టలుగా ఇచ్చేస్తుంటారు.. ఇక్కడ వారికి ఏ 'రూలూ' వర్తించదు.

✦ సొంతిల్లు కలను నిజం చేసుకోవాలనుకొనే సగటు వేతన జీవి... గృహ రుణం కోసం వెళ్తాడు.. ఆస్తి విలువలో 80శాతం వరకూ వస్తుందని అనుకుంటారు.. కానీ, క్రెడిట్ స్కోరు.. రుణ చరిత్ర అంటూ మొదటే నిబంధనలు అడ్డుకుంటాయి.. పైగా ఇప్పటికి ఎన్నిసార్లు రుణం కోసం బ్యాంకులను అడిగారు.. ఏళ్ల తరబడి లెక్కలు... ఎప్పుడో ఏళ్ల క్రితం మనం మర్చిపోయిన క్రెడిట్ కార్డుకు రూ.100 బాకీ ఉన్నారు.. కాబట్టి, మీకు ఇప్పుడు రుణం ఇవ్వడం కుదరదు అంటూ.. ఓ వివరణ..

నిబంధనల మేరకు విద్యా రుణాలు దొరకవు.. రూ.4లక్షల్లోపు హామీ అక్కర్లేదని స్పష్టమైన ఉత్తర్వులున్నా.. ఏ బ్యాంకూ దాన్ని పట్టించుకోదు.. తనఖా లేకుంటే అప్పు పుట్టదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 'ముద్ర' అప్పు లభించడమూ కష్టమే.. ఏమన్నా అంటే.. 'బ్యాంకుల విచక్షణ', ప్రజల సొమ్ముకు భద్రత కల్పించడమే ప్రధాన లక్ష్యం అంటూ చెబుతుంటారు.. అర్హత లేకున్నా వేల కోట్ల రుణాలను ఇచ్చేప్పుడు ఈ నిబంధనలన్నీ ఎటు వెళ్తాయో బ్యాంకులకే తెలియాలి.

బ్యాంకు నిబంధనల మేరకు ఏదైనా రుణం తీసుకోవాలనుకున్నప్పుడు తనఖా పెట్టిన ఆస్తిని ఒకరు పరిశీలిస్తారు.. మరొకరు ధ్రువీకరిస్తారు. మధ్యలో ఎంతోమంది చేతుల నుంచి ఆ ప్రక్రియ ముందుకు వెళ్తుంది. చివరగా అన్నీ సరిగ్గా ఉన్నాయని తెలితేనే ఓ లక్ష రూపాయల రుణమైనా ఇస్తుంది. కానీ, కావాల్సిన వ్యక్తులు.. బడా పారిశ్రామికవేత్తలు.. కమీషన్లతో సిబ్బంది జేబులు నింపేందుకు వెనకాడని వారి విషయంలో ఈ పరిశీలనలూ.. ఇతర నిబంధనలూ ఓ ప్రహసనంగానే మారిపోతున్నాయన్నది సగటు వ్యక్తి ఆవేదన. ఒకే ఆస్తిపై రెండు బ్యాంకులు రుణాలు ఇవ్వడంలాంటి సంఘటనలు కూడా ఎన్నో..

ఇక సామాన్యుడికే రుణ చరిత్ర, క్రెడిట్ స్కోరులాంటి అడ్డంకులు.. అప్పటికే కోట్ల రూపాయలు బాకీ పడ్డా.. అవేవీ లెక్కలోకి తీసుకోకుండా.. కొత్తగా మరికొన్ని కోట్ల రూపాయలను ముట్టజెబుతూనే ఉంటాయి. ఇక్కడ ఏ స్కోరూ, చరిత్రా పరిశీలన జరగదా? జరిగినా.. బ్యాంకుల విచక్షణ.. అంటే.. కమీషన్లకు కక్కుర్తిపడ్డ ఓ ఉన్నతాధికారి లేదా అతన్ని ప్రభావితం చేసిన రాజకీయ నాయకుడి ఇష్టమేనా? చెప్పడం కష్టమే.

మానవీయ కోణాలను కూడా ప్రస్తుత బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ విస్మరిస్తోంది అనుకోవచ్చు. గతంలో ఏ చిన్న ఇబ్బంది వచ్చినా.. ఎలాంటి మార్పులు చేర్పులు చేయాల్సి వచ్చినా బ్యాంకుకు వెళ్తే సరిపోయేది. యాంత్రీకరణ, డిజిటలీకరణ పెరిగిన నేపథ్యంలో బ్యాంకుకు వెళ్లినా.. వినియోగదారుల సేవాకేంద్రానికి ఫోన్ చేయడం మినహా వేరే మార్గం లేదు. నగదు రహిత బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలో వస్తున్న విప్లవాత్మక మార్పులు సామాన్యులను 'భౌతిక' బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థకు దూరం చేస్తున్నాయనే భావించవచ్చు. సిబ్బందిని తగ్గించుకునే ప్రయత్నంలో బ్యాంకులు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు.. ఎంతో మంది సాధారణ ప్రజలను ఇబ్బందులకు గురిచేస్తూనే ఉన్నాయనే స్వరాలు గట్టిగానే వినిపిస్తున్నాయి..

ఇతర వ్యాపారాలపై దృష్టి పెట్టి..: ప్రజల నుంచి డిపాజిట్లు స్వీకరించడం.. వాటిని అవసరమైన వారికి రుణంగా ఇచ్చి, వడ్డీ వసూలు చేయడం.. సాధారణంగా బ్యాంకు ప్రాథమిక వ్యాపారం ఇదే.. కానీ, మారుతున్న పరిస్థితుల్లో బ్యాంకు కేవలం ఈ ఒక్కదానితోనే సంతృప్తి చెందడం లేదు.. బ్యాంకస్యూరెన్స్ పేరుతో అందిస్తోన్న బీమా పాలసీల విక్రయాలు బ్యాంకులకు ఇప్పుడు భారీ వ్యాపారం అయ్యింది. కచ్చితంగా ఇన్ని బీమా పాలసీలు అమ్మాల్సిందే అంటూ సిబ్బందికి లక్ష్యాలు విధిస్తున్నారు.. ఇక్కడే అవినీతికి బీజం పడుతోంది.. రూ.5లక్షలకు ఓ పాలసీ తీసుకోండి... రూ.25లక్షల రుణం ఇచ్చేస్తాం అంటూ కొత్త 'ఆఫర్లు' పుట్టుకొస్తున్నాయి. అంటే, బీమా తీసుకొని, తొలి ప్రీమియం చెల్లిస్తే చాలు.. మీ పత్రాలు కాస్త అటూఇటూగా ఉన్నా.. బ్యాంకు పెద్దగా పట్టించుకోదన్న మాట. రుణాల వసూలు కన్నా.. ప్రీమియాల వసూలుపైనే బ్యాంకు దృష్టి ఎక్కువగా పెడుతుండటంతో పారు బాకీలు పేరుకుపోయినా పట్టించుకోవడం లేదు.

రుసుములు వసూలు చేస్తూ...

బ్యాంకు ఖాతాలో కనీస నిల్వ ఉంచాల్సిందే. లేకపోతే రుసుములు భరించాలి.. అతి పెద్ద జాతీయ బ్యాంకు కనీస నిల్వ నిర్వహించని ఖాతాదారుల దగ్గర్నుంచి ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకూ దాదాపు రూ.1,771 కోట్లను రుసుముగా వసూలు చేసింది. మిగతా బ్యాంకులు వసూలు చేసినవీ పెద్ద మొత్తంలోనే ఉంటాయి.

నమ్మకమైన పునాదిపై ఏర్పడిన బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ.. ఇప్పటికే సాధారణ ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోతోందని తాజాగా ఎన్నో ఘటనలు గుర్తు చేస్తున్నాయి. ఇవి మున్ముందూ కొనసాగితే.. బ్యాంకులపై ప్రజలకు ఉండే నమ్మకం పోతే.. ఆర్థిక వ్యవస్థకూ ఇది పెద్ద శరాఘాతమే!

- ఈనాడు, హైదరాబాద్

మేం కట్టే పన్నులు ఇందుకా..

2011 నుంచి రూ.11,400 కోట్ల రుణాలు ఇచ్చుకుంటూ వచ్చారట. ఆ విషయం ఇప్పుడే వీళ్లకు తెలిసిందా? మరి ఆ మధ్యకాలంలో ఏం చేసినట్లు. నాకు అర్థం కాని విషయం ఇదే. మెరిసేవన్నింటిని వజ్రాలుగా అనుకోకూడదని మాత్రం రుజువైంది.

- రిషి కపూర్, బాలీవుడ్ దిగ్గజ నటుడు

'ఇది కుంభకోణం లేదా మోసమని పీఎన్‌బీ ఎలా అంటుంది. హామీ లేకుండా ఎల్ఓయూలు ఇవ్వడం.. ఎంత అవివేకమైన పని. మీరు డబ్బులు ఇచ్చారు.. వాళ్లు తీసుకున్నారు. ఇది మోసమా? మీరు ఎలాంటి తెలివి తక్కువ పనులు చేశారో ముందు చెప్పండి? ఆ ధైర్యం మీకుందా?'

- చేతన్ భగత్, రచయిత

'మేం 30.9% ఆదాయపు పన్ను చెల్లిస్తున్నాం. ఏ వస్తువు కొన్నా 18% జీఎస్‌టీ కడుతున్నాం. ఇప్పుడు రూ.11,000 కోట్లతో నీరవ్ మోదీ పారిపోయాడు. మా సీఏ ఏమాత్రం సంతోషంగా లేడు. మేం ఎందుకు పన్ను చెల్లించాలి. వాటిని ఎలాగో మళ్లీ ఎవరోకరు దోచుకొని పారిపోతారేమో కదా'

- రిచా చద్దా, బాలీవుడ్ నటి

పైవాళ్లకు తెలియకుండానే జరిగిందా?

ముంబయిలోని ఒక శాఖలో 1.77 బిలియన్ డాలర్ల మేర మోసపూరిత లావాదేవీలు జరిగాయంటూ.. పీఎన్‌బీ బుధవారం ఎక్స్ఛేంజీలకు తెలిపింది. 10 వాక్యాలు కూడా లేని ఆ ప్రకటన దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం రేపింది. కార్పొరేట్ పాలన సరిగ్గా లేకే ఇలా జరిగిందన్నది వాస్తవమేనని యాద్రా యిట్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ పోర్ట్‌ఫోలియో మేనేజ్‌మెంట్ సేవల అధిపతి అమిత్ కుమార్ అంటున్నారు. 'అయితే ఒక శాఖలోని కేవలం ఒకరిద్దరు జూనియర్ అధికార్లకు మాత్రమే ఈ మోసం గురించి తెలుసంటున్నారు. మిగతా పై అధికారులకెవ్వరికీ తెలియకుండా ఇది జరగడం అసాధ్యమ'ని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఏడేళ్లుగా ఆ ఒక్కడే ఈ కుంభకోణాన్ని ఎవరికీ తెలియకుండా ఎలా చేశాడని విశ్లేషకులు సైతం ప్రశ్నిస్తున్నారు. బ్యాంకు పుస్తకాల్లో సైతం స్విఫ్ట్ లావాదేవీలకు అనుమతుల విషయం కానీ.. చెల్లింపుల విషయం కానీ ప్రస్తావనకు రాలేదంటే.. బ్యాంకు సైబర్ భద్రతపైనా అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అదే సమయంలో వచ్చే త్రైమాసికంలో ఈ మోసం వల్ల బ్యాంకులపై ప్రభావం పడొచ్చు. అపుడు పునర్నిర్మాణ పథకం విఫలం కావొచ్చ'ని కుమార్ అంటున్నారు.

వామ్మో.. ఇన్ని మోసాలా..

పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్(పీఎన్‌బీ)లో బయటపడిన మోసం అందరినీ ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తిఉండొచ్చు. సమస్య ఆ బ్యాంక్ వరకే కదా అని అనుకోవచ్చు. కానీ సమస్య తీవ్రత ఇంకా ఎక్కువగా ఉందనేది ఆర్‌బీఐ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి.

గత అయిదు ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల్లో మొత్తం 8,670 మోసం కేసులు నమోదయ్యాయని తెలుస్తోంది. సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా వార్తా సంస్థ రాయిటర్స్ ఈ వివరాలను పొందింది. ఈ మొత్తం కేసుల్లోని మోసం విలువ రూ.61,200 కోట్లు(9.58 బిలియన్ డాలర్లు) కావడం గమనార్హం. ఇప్పటికే భారత బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థను మొండి బకాయిల సమస్య వేధిస్తోంటే.. తాజాగా ఈ మోసాల వల్ల కలిగే నష్టం అంతకుమించిన ఇబ్బందులను తెచ్చిపెడుతోంది. పై గణాంకాలను చూస్తుంటే సమస్య తీవ్రత ఎంతుందో అర్థమవుతుంది. బ్యాంకుల్లో నమోదైన ఈ రుణం మోసం కేసులు స్థిరంగా పెరుగుతూ ఉండడం కూడా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తోంది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం రూ.17,634 కోట్ల మేర మోసాలు జరిగాయి. 2012-13లో ఇవి రూ.6,357 కోట్లుగా ఉన్నాయి. పీఎన్‌బీకి చెందిన ఒక శాఖ నీరవ్ మోదీకి చెందిన కంపెనీలకు 1.77 బిలియన్ డాలర్ల రుణాలను అక్రమంగా ఇవ్వడం చూస్తే.. ఈ మోసాలు ఇంకా ఇతర బ్యాంకుల్లో కూడా జరిగాయా అన్న ప్రశ్న తలెత్తుతుంది.

- **గత అయిదేళ్లలో 8670 బ్యాంకు మోసం కేసులు**
- **వాటి విలువ రూ.61,200 కోట్లు**

మోసాలతో ఇబ్బందే: బ్యాంకుల్లో జరుగుతున్న మోసాలు ఆర్థిక రంగానికి ఇబ్బందిని కలిగించే అంశాల్లో ఒకటని ఆర్‌బీఐ సైతం ఇటీవలి ఆర్థిక స్థిరత్వ నివేదికలో పేర్కొంది. 'చాలా వరకు పెద్ద స్థాయి మోసాలు రుణ ప్రమాణాల్లో ఉన్న లొసుగులను చూపిస్తున్నాయ'ని అప్పట్లో పేర్కొంది. నిధులు ఎక్కడి నుంచి ఎక్కడకు వెళుతున్నాయన్న దానిపై నిరంతర పర్యవేక్షణ ఉండాలి. సాధారణ రుణ పాలనా అంశాల్లోని లోపాలను సవరించాల్సిన అవసరం ఉందని అభిప్రాయపడింది. అందుకే ఇటీవలి కాలంలో నిరర్థక ఆస్తులను దాచిపెట్టుకోవద్దని స్పష్టం చేసింది. మొండి బకాయిల రికవరీకి కఠిన నిబంధనలను తీసుకొచ్చింది. ఈ సమయంలో ఈ మోసం బయటపడడం గమనార్హం. మరో పక్క, ఆర్‌బీఐ సైతం రుణ ఎగవేతదార్లను బయటకు ప్రకటించకుండా ఉందని కొంత మంది విమర్శకులు అంటున్నారు. అయితే అలా ప్రకటించడం వల్ల న్యాయబద్ధ సమస్యలకు తోడు.. ఆ రుణాల వసూలు మరింత సంక్లిష్టమవుతుందని ఆర్‌బీఐ అభిప్రాయం ఉంది.

ఇంకా ఎక్కువ ఉండొచ్చు..

దేశవ్యాప్తంగా బ్యాంకు రుణాల మోసాల పరిమాణం మరింత ఎక్కువగా ఉండొచ్చని ఆర్‌బీఐ అంటోంది. ఆర్‌బీఐకి వచ్చే గణాంకాలు కేవలం రూ. లక్ష ఆ పైన కేసులు మాత్రమే. ఈ కేసుల విషయంలోనూ పీఎన్‌బీ అగ్రస్థానంలో ఉండడం గమనార్హం. మొత్తం రూ.6562 కోట్ల విలువైన 389 కేసులు నమోదయ్యాయని ఆర్‌బీఐ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. ఇక పీఎన్‌బీ తర్వాతి స్థానాల్లో బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా(4473 కోట్లు.. 389 కేసులు), బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా(రూ.4050 కోట్లు.. 231 కేసులు)లున్నాయి. అతిపెద్ద బ్యాంకైన ఎస్‌బీఐలో 1069 రుణ మోసం కేసులు నమోదైనట్లు తెలుస్తోంది. కాగా మొండి రుణాల సమస్యను పరిష్కరిస్తేనే సరిపోదని.. పెద్ద ఎత్తున రుణ జారీ విధానాల్లో సంస్కరణలను తీసుకురావాలని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. లేదంటే.. అప్పుడు విజయ్ మాల్యా, ఇపుడు నీరవ్ మోదీ వంటి వ్యాపారవేత్తలు ధారాళంగా రుణం పొంది ఉండేవారు కాదని వారు విమర్శిస్తున్నారు.

మోసగాళ్లను కఠినంగా శిక్షించండి

పరిశ్రమ వర్గాలు

దిల్లీ: పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకులో కుంభకోణానికి పాల్పడిన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని పరిశ్రమ వర్గాలు అంటున్నాయి. అదే సమయంలో ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల బలహీనతపైనా ఆందోళనను వ్యక్తం చేశాయి. ఒకటే శాఖ నుంచి ఇంత భారీ స్థాయిలో మోసపూరిత లావాదేవీలు జరగడాన్ని చూస్తే భారతీయ బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ ఎంతో బలహీనంగా ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చని **అసోచామ్** తెలిపింది. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల్లో ఇలాంటి పరిస్థితి నెలకొనడం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ప్రమాదంగా భావించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది. 'డిప్యూటీ మేనేజర్ స్థాయి అధికారి ఒక్కడే తన ఒంటి చేతితో దేశంలోనే రెండో అతిపెద్ద బ్యాంకునే కాదు, మరికొన్ని బ్యాంకులను ఇబ్బందిలోకి నెట్టాడు. ఈ సంస్థల్లో నష్ట నియంత్రణ చర్యలు లోపభూయిష్ఠంగా ఉన్నాయనడానికి ఇదే నిదర్శనమ'ని అభిప్రాయపడింది. 'ఓ వైపు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిమాణం విస్తరిస్తోంది. అదే సమయంలో బ్యాంకులు, ఇతర రుణ సంస్థలు పరిమాణం పెరుగుతుంది. అందువల్ల ఏదైనా మోసం చోటుచేసుకుంటే తీవ్ర మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సి వస్తుంద'ని వివరించంది. పీఎన్‌బీ వ్యవహారం తర్వాతైనా మనం కళ్లు తెరవాలని సూచించింది. లోపాలను గుర్తించి, సరిదిద్దేలా వ్యవస్థలను పటిష్ఠం చేయల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొంది. చట్టాలకు అనుగుణంగా మోసగాలను శిక్షించాలని **ఫిక్కీ** పేర్కొంది. 'దీర్ఘకాలంగా వ్యవస్థలో ఉన్న బలహీనతలను తాజా కుంభకోణం ఎత్తిచూపుతోంది. పటిష్ఠ బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థను సృష్టించాల్సిన అవసరం ఉంది. మోసానికి పాల్పడటాన్ని తీవ్రంగా పరిగణించి, కఠిన చర్యలు తీసుకుంటారని భావిస్తున్నాం. మోసం చేసిన వ్యక్తులు, కంపెనీలపై జాలి పడనక్కర్లేద'ని **సీఐఐ** అధ్యక్షురాలు శోభనా కామినేని పేర్కొన్నారు.

“ పక్కా మీ మిత్రుడిని!

“టెన్షన్ పడుతున్నారా ఏంది? ఈ దేశ ప్రధానితో మాట్లాడుతున్నామన్న విషయాన్ని కొద్దిసేపు మీరంతా మర్చిపోండి.

నేను మీ స్నేహితుడ్ని... పక్కా మీ మిత్రుడిని... ఒక రకంగా ఈ రోజు పరీక్ష మీకు కాదు... నాకు! చివర్లో పదికి నాకు ఎన్ని మార్కులేస్తారో మీరే వెయ్యండి..!! ”

పిల్లల్లో పిల్లాడిలా.. ఓ స్నేహితుడిలా మారిపోయిన ప్రధాని మోదీ.. వారిలో స్ఫూర్తిని నింపారు. పట్టుదలను రగిలించారు. ఆశలను రేకెత్తించారు. ఆత్మీయంగా అనునయించారు. మొత్తానికి... తన అనుభవాన్నంతా రంగరించి.. చదువులు, పరీక్షల కోసమే కాదు.. జీవితానికి అవసరమైన ఎన్నో మెలకువలు చెప్పారు!

పరీక్షల భయాన్ని ఎదుర్కొనేదెలా?

పరీక్షలకు ఎంత ఆత్మవిశ్వాసంతో తయారైనా భయం వీడటం లేదు.. దాన్నెలా ఎదుర్కోవాలన్నది చాలామంది వేస్తున్న ప్రశ్న. ఇది కచ్చితంగా మంచి ప్రశ్నే. మనం తక్కువేం కష్టపడం. మనతోపాటు తల్లిదండ్రులు, టీచర్లు కూడా ఎంతో శ్రమిస్తారు. అయినా భయంగా ఉంటోందంటే ఆత్మవిశ్వాసం పెంచుకోవాలని అర్థం. అది లేకపోతే ఎంత కష్టపడినా ఫలితం ఉండదు. మనం పరీక్షకు కూర్చున్నప్పుడు ఏదో పదం అవసరమవుతుంది. అది ఏ పాఠంలో, ఏ పేజీలో... ఎన్నో పంక్తిలో ఉందో గుర్తుకొస్తుంటుందిగానీ.. ఆ పదం గుర్తుకు రాదు. అవునా...? (అవునంటూ పిల్లలు పెద్దగా చప్పట్లు) వివేకానందులు ‘అహం బ్రహ్మాస్మి’ అని చెబుతుంటారు. మిమ్మల్ని మీరు తక్కువగా అనుకోవద్దు, నేనే బ్రహ్మరూపం అనుకోండనేవారు. అదే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రేరేపిస్తుంది. ఆయన చెప్పిన మరో గొప్ప మాట... ముక్కోటి దేవతలు మీపై ఆశీర్వచనాలు కురిపించినా... మీలో ఆత్మవిశ్వాసం లేకపోతే నిష్ఫలమే. ఆత్మవిశ్వాసం లేనివారిని దేవతలు కూడా ఏమీ చేయలేరు...

ఆత్మవిశ్వాసం అన్నది మందో, మూలికో కాదు. సుదీర్ఘ ప్రసంగాలు విన్నంత మాత్రాన ఆత్మవిశ్వాసం వస్తుందని చెప్పలేం. ప్రతి క్షణం మనం కష్టాన్ని నమ్ముకోవాలి. ఎప్పుడైనా మూడంతస్తులు ఎక్కాల్సి వస్తే అందరికంటే ముందు ఎక్కినవాడికి ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుంది. ఎక్కలేనివాడికి అప్పటికి రాకపోయినా మరుసటి రోజు మళ్లీ ప్రయత్నిస్తాడు. మనం ప్రయత్నం చేసేకొద్దీ ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుంది.

ఇప్పుడే ఓ వార్త నన్ను హత్తుకుంది. ప్రస్తుతం దక్షిణ కొరియాలో శీతాకాల ఒలింపిక్స్ జరుగుతున్నాయి. అందులో కెనెడా యువకుడు మార్క్ కాంస్య పతకం గెలుచుకున్నాడు. నిజానికి అతనికి శిక్షణ సమయంలో 15, 20 గాయాలయ్యాయి. 11 నెల్ల పాటు కోమాలోకి వెళ్లాడు. అయినా కాంస్యం గెలుచుకున్నాడు. అతను తన ఫేస్‌బుక్ పేజీలో- కోమాలో ఉన్న ఫోటో, కాంస్యం అందుకుంటున్న ఫోటో పక్కపక్కనే పెట్టి.. ‘ధన్యవాద్ జిందగీ’ అని రాసుకున్నాడు. ఎంత పెద్ద ఆత్మవిశ్వాసం!

మనం పరీక్ష రాస్తున్నామనీ, మనకు ఎవరో మార్కులు వేస్తున్నారన్న భావనను మనసులోంచి తీసేయండి. నాకు నేనే నాకు ఎగ్జామినర్ అనుకోండి. నా భవిష్యత్తు నిర్దేశకుడిని నేనే అనుకోండి. అప్పుడు చూడండి. ఆత్మవిశ్వాసం మీదవుతుంది.

చాలామందికి నీటి రుచి తెలిసి ఉండదు.. కారణం గటగటా తాగడమే. అలాకాకుండా నిదానంగా తాగుతూ దాని రుచి ఆస్వాదించండి... దాన్నే శ్రద్ధ అంటారు. మన జీవితాన్ని మనమే మలచుకోవచ్చు.

భావోద్వేగ సమతౌల్యానికి (ఈక్యూ) జీవితంలో పెద్ద పాత్ర ఉంటుంది. అది స్ఫూర్తినిస్తుంది. రిస్క్ తీసుకొనే సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది. ఓ ఉపాధ్యాయుడు పిల్లల జన్మదినం రోజు తల్లిదండ్రులతో కలిసి ఏదో ఒక అనాథాశ్రమానికో, ఆసుపత్రికో వెళ్లిరావాలన్న షరతు పెట్టాడు. దానివెనుక ఉన్న తర్కమేంటి? అని ఓసారి ఆయన్ను అడిగాను. అందుకు ఆయన సమాధానమిస్తూ పిల్లల ఐక్యూ పెంచడానికి స్కూల్లో నావంతు ప్రయత్నం చేస్తా. కానీ భావోద్వేగ బంధాలు.. ఎమోషనల్ బాండింగ్.. అర్థం కావాలంటే పిల్లలను కష్టాలు, కన్నీళ్లు, ఇబ్బందులున్న చోటికి తీసుకువెళ్లాలన్నారు. దానివల్ల పిల్లలు ఆ బాధలతో సహానుభూతి పొందుతారు. ఇది అందరూ చేయాలి.

ఒకే టైం టేబుల్ 365 రోజులు పనికి రాదు. సమయానుకూలంగా మారాలి. ఒక్కోసారి అనుకోకుండా వేరే పని చేయాల్సి వస్తుంది. అలాంటప్పుడు రెండింటి మధ్య సమయం సర్దుబాటు చేసుకోవాలి తప్పితే... కొత్తగా వచ్చిపడినది చేయాలా? వద్దా? అన్న సంఘర్షణ రాకూడదు.

సచిన్ ఏం చెప్పారు...

ఒకసారి నేను ‘మన్ కీ బాత్’లో సచిన్ టెండూల్కర్‌తో మాట్లాడుతుంటే ఓ పిల్లాడి ప్రశ్నకు ఆయనిలా జవాబిచ్చాడు. ‘నేను ఆడేటప్పుడు అంతకుముందు ఎలాంటి బాల్ వచ్చింది, దాన్ని కొట్టానా? లేదా? పరుగులు తీశానా లేదా? అన్నది మనసులో పెట్టుకోను... అలాగే తర్వాత బాల్ ఎలా వస్తుంది? దాన్ని ఫోర్ కొట్టాలా? సిక్స్ కొట్టాలా? అన్నదీ ఆలోచించను... అప్పుడు రాబోయే బంతి గురించే ఆలోచిస్తాను... మిగతావన్నీ మరిచిపోతాను’ అని చెప్పారు. అది పద్ధతి అంటే. వర్తమానంలో జీవించే అలవాటు చేసుకోవాలి.

ముందు పుస్తకం పెట్టుకొని చదుకుంటున్నా మనం ఆఫ్‌లైన్‌లో ఉంటే ఫలితం ఉండదు. అందువల్ల మనం ఏ పనిచేస్తుంటామో దానిపై పూర్తిగా దృష్టిపెట్టాలి. ఎప్పుడూ ఆన్‌లైన్‌లో ఉండాలి.

డాక్టరో... ఇంజనీరో కావాలనుకునప్పుడు.. అది కాలేకపోతే... నిరాశకు గురవుతారు. ‘క్రయింగ్’ అనేది ‘ట్రయింగ్’ కావాలి. ఏడుస్తూ కూర్చోకూడదు. అందువల్ల ఏదో కావాలని కాకుండా ఏదో ఒకటి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోండి. అది చేయడం మొదలుపెట్టిన తర్వాత మీకు సంతృప్తి కలగడం ప్రారంభమవుతుంది.

ఎప్పుడూ ఆఫ్‌లైన్లో వద్దు!

తల్లిదండ్రుల ఒత్తిడి తట్టుకునేదెలా?

పరీక్షల్లో 90% మార్కులు సాధించినా తల్లిదండ్రులు సంతృప్తిపడటం లేదు.. ‘వాళ్లకు క్లాస్ తీసుకోమని’ చాలామంది అడుగుతున్నారు. కానీ మనం తల్లిదండ్రుల ఉద్దేశాన్ని అనుమానించకూడదు. వారిని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి. మనం కోసం వాళ్లు జీవితాన్ని అర్పిస్తారు. వాళ్లు మన కోసమే ఆలోచిస్తున్నారు కదా అనుకుంటే వారిని అర్థం చేసుకోవడానికి మనసు తెరుచుకుంటుంది. లేదంటే నాన్న ఆఫీసు నుంచి వచ్చే టైం అయింది కాబట్టి బుక్కు తీసుకొని కూర్చుందాం అనుకుంటాం. అలాంటి వాతావరణం మంచిదికాదు. కొందరు తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల శక్తిసామర్థ్యాలను తెలుసుకోకుండానే తమ ఆశలను, తీరని కోరికలను వారి మీద రుద్దే ప్రయత్నం చేసే మాట వాస్తవమే. ఇప్పుడు చదువు సామాజిక హోదా అయిపోయింది. శుభకార్యాలకు వెళ్లినప్పుడు పిల్లలేం చేస్తున్నారో మాట్లాడుకోవడం తల్లిదండ్రులకు అలవాటైంది. వాళ్ల పిల్లలు అక్కడికెళ్లారు... వీళ్ల పిల్లలు అది చేస్తున్నారు.. నేను మావాడు ఏం చేస్తున్నాడో చెప్పలేని పరిస్థితి దాపురించిందని ఇంటికొచ్చి పెద్దలు బాధపడుతుంటారు. ఆ సమయంలో ఎదురుపడ్డామో చచ్చామే! ఖేల్‌ఖతం!! కాబట్టి మనసువిప్పి మీ ఆలోచనలను తల్లిదండ్రులతో పంచుకోండి. వాళ్లు మంచి మూడ్‌లో ఉన్నప్పుడు చెప్పండి! ఈ మాట మన దేశంలోని పిల్లలకు నేను చెప్పాల్సిన పని లేదనుకోండి.. ఎందుకంటే మన పిల్లలంతా పుట్టుకతోనే పెద్ద రాజకీయ నాయకులు! ఇంట్లో ఏ పని ఎవరితో చెబితే అవుతుందో వాళ్లకు బాగా తెలుసు. ప్రతి ఒక్కరిలో ఏదో ఒక ప్రత్యేకత ఉంటుంది. దాన్ని గుర్తించి తల్లిదండ్రులు ప్రోత్సహిస్తే పిల్లలు ఎంతస్థాయికైనా ఎదుగుతారు. పిల్లలపై ప్రేమ చూపండి... ఒత్తిడి చేయొద్దు. మార్కులు రాకపోతే ప్రపంచం మునిగిపోదు. ఒక పరీక్షే జీవితం అవుతుందా? అబ్దుల్ కలాంను చూడండి. ఆయన తొలుత పైలట్ కావాలనుకొని విఫలమయ్యాడు. అంతమాత్రాన ఆయన జీవితం అయిపోయిందా... గొప్ప శాస్త్రవేత్త కాలేదా? ఉత్తమ రాష్ట్రపతిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు.

మనసు లగ్నం ఎలా?

చాలామంది పిల్లలు ఎంత అనుకున్నా చదువుపై మనసుపెట్టలేకపోతుంటారు. నిజానికి శ్రద్ధ పెట్టడం అంటే అదేదో ప్రత్యేక పద్ధతేమో అనుకుంటుంటారు. అదేం కాదు. మీరు ప్రతి రోజూ ఏదో పని శ్రద్ధతో చేసుకుంటూ ఉంటారు. అదేమిటో గుర్తించండి. పాటలు వింటున్నప్పుడు దాని వీడియో కూడా మనసులో మెదలుతుంటుంది. ఫ్రెండ్‌తో ఫోన్లో మాట్లాడుతుంటే.. పాటలూ, చివరికి అమ్మ పిలుపులు కూడా వినపడవు. ఇలా మీరు ఏయే అంశాలపై మనసు పెట్టి పనిచేస్తున్నారో, ఎందుకు చేస్తున్నారో విశ్లేషించుకోండి. అదే కారణాలను అన్నింటికీ అన్వయించుకుంటూ నిదానంగా శ్రద్ధ పెరుగుతూ పోతుంది. కొన్ని మాటలు మనకు పదేళ్ల తర్వాతా గుర్తుంటాయి కదా! దాన్ని బట్టి మనకు జ్ఞాపకశక్తిలో లోపం లేదన్నది సుస్పష్టం. మనసును హత్తుకున్నవాటిని మరిచిపోలేం. మనస్సు, బుద్ధి, శరీరం, హృదయం, ఆత్మ అన్నింటినీ ఒకతాటిపైకి తెచ్చినప్పుడు శ్రద్ధ సాధ్యమవుతుంది. అది మీరు సాధన చెయ్యాలి.

ప్రధాని ప్రసంగ కార్యక్రమాన్ని గుడ్‌గావ్‌లోని ఓ పాఠశాలలో టీవీలో వీక్షిస్తున్న విద్యార్థులు

డీఫోకస్ నేర్వండి!

మీరు దేనిమీదైనా దృష్టి పెట్టాలనుకుంటే.. ఫోకస్ పెట్టాలనుకుంటే ముందు ‘డీఫోకస్’ ఎలాగో నేర్చుకోండి. పాతవి ఖాళీ కాకపోతే పాత్రలో కొత్తవి పట్టవు. మనం పంచభూతాలతో అనుసంధానమై ఉంటామో అప్పుడు మనలో కొత్త శక్తి వస్తుంది. ఒట్టి కాళ్లతో మట్టిపై పరుగెత్తినప్పుడు కలిగే ఆనందాన్ని అనుభవించండి.

నిరంతరం ఫోకస్ పెట్టాలనుకోవడం పెద్ద తప్పు. అలాచేస్తే గానుగెద్దుకు గంతలు కట్టినట్లు అక్కడే తిరుగుతూ ఉంటుంది. అలాంటి పరిస్థితి మనకొద్దు. మనకు మనం నచ్చినట్లు ఉందాం. సంతోషం కల్గించేది చేద్దాం. మనం డీఫోకస్ కావడం నేర్చుకున్నప్పుడే ఫోకస్ పెట్టడం సాధ్యమవుతుంది. దానివల్లే ఫలితాలు వస్తాయి.

పరీక్షా పర్ చర్చా

- చదువును ధర్మంగా స్వీకరించండి. దాన్నో సామాజిక హోదాగా భావించొద్దు.
- 24 గంటలూ చదువు గురించి కాకుండా.. బయటి ప్రపంచం గురించీ ఆలోచించండి. పంచభూతాలతో అనుసంధానమైతే మనకు కొత్త శక్తి వస్తుంది.
- పరిసరాలతో, తోటివారితో భావోద్వేగ సంధానత లేని మేధస్సు వృథా. ఐక్యూతో మీరు విజయం సాధించొచ్చు.
- ఆత్మవిశ్వాసమే కీలకం. దానికేం మాత్రలూ, మూలికల్లేవు. దాన్ని మనం నిరంతర గమనంతో నిర్మించుకోవాలి
- ఆశ వదలకుండా.. పట్టు సడలకుండా పరిశ్రమించటంలోనే ఉంది విజయం
- దేవుళ్లు, దేవతలందరి ఆశీస్సులున్నా మన మీద మనకు నమ్మకం లేకపోతే నిష్ఫలమే.
- నిన్న, రేపటి గురించి వృథ వద్దు. వర్తమానంపైన, మనం చెయ్యాల్సిన దానిపైన శ్రద్ధ పెట్టండి.
- సాటి వారితో పోటీ పడి ఒత్తిడి పెంచుకోవొద్దు. ఆ ‘ప్రతిస్పర్థ’ కన్నా మనతో మనం పోటీ పడే ‘అనుస్పర్థ’ ముఖ్యం.
- ఒత్తిడి పెడుతున్నారని తల్లిదండ్రుల ఉద్దేశాన్ని అనుమానించొద్దు. వాళ్లు మీ కోసం ఎన్నో త్యాగాలు చేస్తారు.
- దేన్ని మనసు పెట్టి చేస్తున్నారో గుర్తించండి. దాన్నే చదువులకూ అన్వయించుకుంటే అన్నీ బాగా గుర్తుంటాయి.
- ఫలితాల గురించి భయపడటం మానేసి.. శక్తి వంచన లేకుండా చదువుకుంటూ ఉండండి.

ఇప్పుడు తల్లిదండ్రులకు టీచర్లే తెలియడం లేదు. ఎప్పుడైనా పిల్లాడు వచ్చి ఫిర్యాదు చేస్తే మరుసటి రోజు తల్లిదండ్రులు టీచర్లపైకి దండెత్తిపోతున్నారు. అది మంచిది కాదు. ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత నేను నాకు చదువుచెప్పిన టీచర్లను అందరినీ ప్రజల ముందు సన్మానించాను. నా టీచర్లను గౌరవించానన్న సంతోషం కల్గింది.

పోలిక పోటీలు మనకెందుకు!

యుద్ధంలో కూడా శత్రువులను మన చోటికి తీసుకొచ్చి చంపాలంటారు! స్నేహితులతో పోటీలకు దిగొద్దు. ఎవరి ఆలోచనలు వారివి.. ఎవరి శక్తిసామర్థ్యాలు, కుటుంబ పరిస్థితులు, కలలు వారివి. ముందు మీ శక్తి మీరు తెలుసుకోండి. దాని ప్రకారం లక్ష్యం నిర్దేశించుకోండి. దాన్ని సాధించడానికి అంతా సాయం చేస్తారు. క్రీడల్లో రాణించే వారిని ఎవరైనా డిగ్రీ గురించి అడుగుతారా? వీడికేమీ చదువురాదని తోటి మిత్రులెవరైనా అంటారా? చదువుపెద్దగా రాకపోయినా టెన్నిస్‌తో ప్రపంచస్థాయికి ఎదిగినవారులేరా? అతను తనలోని శక్తిసామర్థ్యాలను గుర్తించి ఆదారిలో వెళ్లడంవల్ల పైకి ఎదిగాడు. కాబట్టి మనల్ని మనం తెలుసుకోవాలి. రెండోది... పోటీకి దిగినప్పుడు ఒత్తిడి ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. అప్పుడు మనల్ని మనం చూడకుండా ఎదుటివాడిపై దృష్టిపెడతాం. అతను నాలుగు గంటలు చదువుతున్నాడని తెలిస్తే... నేనూ నాలుగు గంటలు చదవాలనుకుంటాం. మనకు తెలియకుండా అతడే మనకు మార్గదర్శిగా తయారవుతాడు. నిన్నటికంటే ఈ రోజు రెండడుగులు ముందుకెళ్లానా? లేదా? అన్నది డైరీలో రాసుకోండి. అలా ఒకసారి ముందుకెళ్లడం నేర్చిస్తే... మన లోపలి నుంచి శక్తితన్నుకొస్తుంది! అందరూ ప్రతిస్పర్థను వదిలేసి అనుస్పర్థను నేర్చుకోండి.

ఒక పిల్లవాడి ప్రశ్న

మాకు పరీక్షలు మీకు ఎన్నికలు..

వచ్చే ఏడాది మనిద్దరికీ పరీక్షలున్నాయి. నాకు 12వ తరగతి బోర్డు పరీక్ష, మీకు సాధారణ ఎన్నికల పరీక్ష... అందుకు మీరు పూర్తి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

“నేను మీ టీచర్ అయి ఉంటే జర్నలిజంలోకి వెళ్లమని చెప్పేవాడ్ని. ఇలా తిప్పితిప్పి ప్రశ్నలు అడిగే శక్తి పాత్రికేయులకే ఉంటుంది. మీరు చదువుతూనే ఉండండి. నేర్చుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉండండి. చదువుపై పూర్తి దృష్టిపెట్టండి. లోపల విద్యార్థికి ఎంత శక్తి ఉంటుందో అంత శక్తిని పెంచుకోండి. ఇదే జీవన ధర్మంగా చేసుకొని ముందుకెళ్లండి. పరీక్షలు, ఫలితాలు.. మార్కులు.. ‘బై ప్రోడక్ట్’లు కావాలి. మీరు మీ పనిచేస్తే వచ్చే ఫలితాలు వస్తాయి. మార్కులను దృష్టిలో పెట్టుకొని పనిచేస్తే మనం చేయాలనుకున్నది చేయలేం. రాజకీయాల్లోనూ నేను ఇదే సిద్ధాంతంతో వెళ్తాను. 125 కోట్ల ప్రజల కోసం నాకున్న శక్తిసామర్థ్యాలు, సమయం, తెలివితేటలు అంకితం చేస్తాను. ప్రతీక్షణం... శరీరంలోని కణ కణం... ప్రజల కోసం ధారపోస్తా. ఎన్నికలు వస్తుంటాయి... పోతుంటాయి... అవంతా బై ప్రోడక్ట్. మీకు సంవత్సరంలో ఒకసారి పరీక్షలు వస్తాయి. మాకు 24 గంటలూ పరీక్షలే. దేశంలో ఏదో ఒక మూల మున్సిపాల్టీలో ఓడిపోతే అదే బ్రేకింగ్ న్యూస్ అవుతుంది. మోదీకి దెబ్బ అంటూ ప్రచారం చేస్తారు. ఇంకోటి... రాజకీయాల్లోకి ఆలస్యంగా వచ్చాను. ప్రస్తుతం రాజకీయాల్లో ఉన్నప్పటికీ మానసికంగా రాజకీయాల్లో లేను. నా గుణంలో అది లేదు. ఏదో ఒకటి చేయడమే నా సహజగుణం. గతంలో జన్‌సంఘ్ పేరుతో ఒక రాజకీయపార్టీ ఉండింది. దాని గుర్తు గోడలపై వేయడానిక్కూడా దాని దగ్గర డబ్బులుండేవి కాదు. గుజరాత్ ఎన్నికల్లో అది 103 అభ్యర్థులను నిలబెట్టింది. అందులో 99 మందికి డిపాజిట్లు పోయాయి. రాజకీయాల్లో డిపాజిట్లు పోవడం చాలా దారుణమైన అంశంగా భావిస్తారు. నలుగురికి డిపాజిట్లు దక్కాయి. ఆ నలుగురి డిపాజిట్ల సొమ్ము వెనక్కురావడంతో జన్‌సంఘ్ వాళ్లు పెద్ద పార్టీ చేసుకున్నారు. నిరాశపడలేదు, మిఠాయిలు పంచుకున్నారు. ఆ ఆలోచన వల్లే అక్కడి నుంచి ఇక్కడి వరకూ రావటం సాధ్యపడింది. ఓటమిని అంగీకరించండి, ప్రయత్నాన్ని వదలొద్దని అటల్‌జీ అనేవారు. ఆ నినాదం ఎంతో ప్రేరణనిస్తుంది. అది ప్రతి ఒక్కరిలో రావాలి. మీ బోర్డు పరీక్షలకు నేను శుభాకాంక్షలు చెబుతున్నా. నా పరీక్షల కోసం 125 కోట్ల ప్రజలు నన్ను ఆశీర్వదిస్తారు. అదే భరోసాతో ముందుకువెళ్తాను.

– ఈనాడు, దిల్లీ

కన్నడిగులకు కావేరి కబురు

- సుప్రీం తీర్పుపై నదీ పరీవాహక ప్రాంత ప్రజల్లో ఆనందం
- ఎవరి గెలుపూ కాదు.. ఎవరి ఓటమీ కాదు: సిద్ధరామయ్య

ఈనాడు – బెంగళూరు

సుప్రీం తీర్పు నేపథ్యంలో శుక్రవారం మండ్యలో వీధుల్లోకి వచ్చి హర్షం ప్రకటిస్తున్న కన్నడ రైతులు

కర్ణాటక- తమిళనాడు మధ్య దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలుగా నలుగుతున్న కావేరి నదీ జలాల పంపిణీ వివాదంపై అత్యున్నత న్యాయస్థానం శుక్రవారం ఇచ్చిన తీర్పు కన్నడిగులకు సంతోషాన్నిచ్చింది. ప్రత్యేకించి గొంతెండిపోతున్న రాజధాని నగరం బెంగళూరుతో పాటు కావేరి ఆయకట్టులోని మండ్య, మైసూరు, చామరాజనగర జిల్లాల రైతులు ఆనందంతో వేడుకలు చేసుకున్నారు. తమిళనాడుకు విడుదల చేసే కావేరి నదీ జలాల పరిమాణాన్ని తగ్గించటమే కాకుండా బెంగళూరు దాహాన్ని తీర్చేందుకు కావేరి జలాల్ని కేటాయించటం గమనార్హం. సుప్రీంకోర్టు త్రిసభ్య ధర్మాసనం శుక్రవారం ఇచ్చిన తీర్పును కర్ణాటకవాసులు తీపికబురుగా భావిస్తున్నారు. పొరుగు రాష్ట్రం తమిళనాడుతో చాన్నాళ్లుగా సాగుతున్న న్యాయపోరాటంలో తుదకు ఒకింత ఉపశమనం దక్కినట్లయింది. రాజధాని నగరంతో పాటు మైసూరు, మండ్య, చామరాజనగర జిల్లాల రైతులు పురవీధుల్లో విజయోత్సవాల్ని నిర్వహించారు. కనిపించిన వారందరికీ మిఠాయిల్ని పంచి సంతోషించారు. తీర్పు కర్ణాటక ప్రయోజనాలకు ముప్పుగా పరిణమించిన పక్షంలో ఆందోళనల్ని నిర్వహించేందుకు సన్నద్ధమైన రైతులు, కన్నడ యువజన సంఘాల కార్యకర్తలు.. తీర్పు వెలువడిన వెంటనే సంతోషం వ్యక్తం చేశారు.

- బెంగళూరుకు నీటి కేటాయింపు, తమిళనాడుకు విడుదల చేయాల్సిన నీటి పరిమాణంలో కోత కర్ణాటకకు ఊరట కలిగించింది. ఆరు వారాల్లోగా తుంగభద్ర బోర్డు మాదిరి కావేరి నదీ జలాల నిర్వహణ మండలిని ఏర్పాటు చేయాలని అత్యున్నత న్యాయస్థానం త్రిసభ్య ధర్మాసనం కేంద్రాన్ని ఆదేశించటం మాత్రం.. కన్నడిగులకు నిరాశ కలిగించినట్లు తెలుస్తోంది.
- కావేరి జలాల వివాదాల్ని ఇప్పటి వరకూ మండ్య, మైసూరు జిల్లాల్లో రాజకీయ లబ్ధి పొందేందుకు కొన్ని పార్టీలు సాధనంగా వినియోగించుకున్నాయి. నిర్వహణ మండలి ఏర్పాటైతే కావేరి నీటితో రాజకీయ ఆటలు సాగవనే అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

కర్ణాటకకు పరిమిత లబ్ధి చేకూరింది: సీఎం

న్యాయస్థానం తీర్పు 'ఎవరి గెలుపూ కాదు. ఎవరి ఓటమీ కాదు' అని కర్ణాటక సీఎం సిద్ధరామయ్య వ్యాఖ్యానించారు. శుక్రవారం సాయంత్రం ఆయన విధానసౌధలో మాధ్యమాల ప్రతినిధులతో మాట్లాడారు. 'కావేరి ట్రైబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పు వల్ల కర్ణాటకకు అన్యాయం జరిగింది. దీని పరిహారానికి అత్యున్నత న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించాం. తమిళనాడులోని కావేరి పరీవాహక ప్రాంతంలో ఇరవై టీఎంసీ అడుగుల భూగర్భ జలాలు పునరుత్పత్తి అవుతాయని చేసిన వాదనల్ని న్యాయస్థానం పూర్తిగా అంగీకరించలేదు. కేవలం పది మాత్రమే ఉత్పత్తవుతుందని లెక్కగట్టింది. ఆ మేరకు కర్ణాటకకు పరిమిత లబ్ధి చేకూరింది' అని వివరించారు. బెంగళూరువాసుల దాహాన్ని తీర్చేందుకు 4.75 టీఎంసీ అడుగుల నీరు కేటాయించటం కాస్త ఊరట అని సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. కరవు కాలంలో తమిళనాడుకు వాటా జలాల విడుదల గురించి ప్రశ్నించినపుడు సంక్షోభ సూత్రాన్ని అమలు చేయటం అనివార్యమని పేర్కొన్నారు.

- తీర్పు ప్రతి అందాక న్యాయ నిపుణులతో చర్చించి కార్యాచరణ రూపొందిస్తామని కావేరి నదీ జలాల పరిరక్షణ సమితి నేత జి.మాదే గౌడ మండ్యలో వెల్లడించారు.

సయోధ్యతో ముందుకెళ్లాలి..

"కావేరీ జలాల విషయంలో తమిళనాడు, కర్ణాటకలు సయోధ్యతో ముందుకెళ్లాలి. ఇది నదుల జాతీయం వంటి ఆలోచనలను ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి దోహదపడుతుంది. తమిళనాడుకు తక్కువ వాటా దక్కడం అసంతృప్తిని కలిగించింది. అయితే నదులను జాతీయ సంపదగా సుప్రీంకోర్టు పేర్కొనడం ఊరటనిస్తోంది. జాతీయ ప్రయోజనాలను మరచి కొందరు రాజకీయ నాయకులు ఓట్ల కోసం మాట్లాడుతున్నారు. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య సయోధ్య దెబ్బతింటే అందరిపైనా ఆ ప్రభావం పడుతుంది."

– కమల్ హాసన్

రివ్యూ పిటిషన్ వేయాలి..

"సుప్రీం తీర్పుతో తీవ్రఅసంతృప్తికి లోనయ్యా. నీటివాటా తగ్గడం తమిళనాడులోని రైతుల జీవితాలపై ప్రభావం చూపుతుంది. ఈమేరకు రివ్యూ పిటిషన్ దాఖలు చేసేందుకు తమిళనాడు ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నా.."

– రజనీకాంత్

రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉపశమనం

'మా ఆందోళనలను సుప్రీంకోర్టు పాక్షికంగా పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఇది రాష్ట్ర ప్రజలకు కాస్త ఉపశమనం కలిగించే విషయమే. వ్యవసాయం, తాగునీటి అవసరాలు కొంతమేరకు తీరుతాయి. తీర్పును సమగ్రంగా అధ్యయనం చేశాక వివరంగా మాట్లాడతాం'

– కర్ణాటక భాజపా అధ్యక్షుడు బి.ఎస్.యడ్యూరప్ప

చరిత్రాత్మక తీర్పు

'సుప్రీం తాజా తీర్పు చరిత్రాత్మకం. తీర్పు కోసం ఆతృతగా ఎదురుచూస్తున్న కర్ణాటక ప్రజలకు ఉపశమనం లభించింది. మా అంచనాలు ఇంతకంటే ఎక్కువగానే ఉన్నా.. బెంగళూరుకు అదనంగా 4.75 టీఎంసీల నీరు దక్కడం సంతృప్తికర విషయం'

– కేంద్ర మంత్రి అనంత్ కుమార్

కర్ణాటక–తమిళనాడు మధ్య బస్సు సర్వీసులు నిలిపివేయడంతో హోసూరులో కాలినడకన ఇరు రాష్ట్రాల సరిహద్దు దాటుతున్న ప్రయాణికులు

నీటి తగ్గింపుతో తమిళనాడుకు అన్యాయం

- రాష్ట్ర నాయకుల అసంతృప్తి

ఈనాడు డిజిటల్, చెన్నై: దశాబ్దాలుగా సాగుతున్న కావేరి నదీజలాల వివాదంపై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తాజా తీర్పుపై తమిళనాడులోని అన్ని పార్టీల నాయకులూ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. అధికార అన్నాడీఎంకేతోపాటు విపక్షాలు డీఎంకే, ఎండీఎంకే, పీఎంకే, సీపీఐ, కాంగ్రెస్‌లు పెదవి విరిచాయి. కావేరి జలాల వ్యవహారంలో సుప్రీంతీర్పు అసంతృప్తికి గురి చేసిందని ముఖ్యమంత్రి ఎడప్పాడి పళనిస్వామి ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. కావేరి జలాల్లో తమిళనాడు వాటా తగ్గించినా తీర్పులో పేర్కొన్న ఇతర అంశాలు హర్షించదగినవేనన్నారు. అంతకుముందు ఆయన చెన్నై నగర పోలీసు కమిషనర్ విశ్వనాథన్‌తో సమావేశమై అవాంఛనీయ సంఘటనలు చోటు చేసుకోకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టాల్సిందిగా సూచించినట్లు తెలిసింది. ఉపముఖ్యమంత్రి పన్నీర్‌సెల్వం కూడా తీర్పుపై అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. భాజపా రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు తమిళిసై సౌందరరాజన్ స్పందిస్తూ.. నీటి శాతం తగ్గడం బాధాకరమని, ఆ నీరు వెంటనే విడుదల అవడానికి ప్రయత్నించాలన్నారు. డీఎంకే కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు ఎంకే స్టాలిన్ ప్రభుత్వంపై విమర్శలు గుప్పించారు. వెంటనే అఖిలపక్ష సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. పుదుచ్చేరి ముఖ్యమంత్రి నారాయణస్వామి మాత్రం తీర్పును స్వాగతించారు.

తమిళనాడు, కర్ణాటకల మధ్య బస్సులు తిరిగి ప్రారంభం

తమిళనాడు: తీర్పు నేపథ్యంలో తమిళనాడు, కర్ణాటకల మధ్య రద్దు చేసిన అంతర్ రాష్ట్ర బస్సు సర్వీసులను తిరిగి ప్రారంభించినట్లు కలెక్టర్ సి.కత్తి రావన్ తెలిపారు. బస్సు సేవల్ని క్రమంగా సాధారణ స్థితికి పునరుద్ధరిస్తామని పేర్కొన్నారు. లారీలు, ఇతరత్రా వాహనాలు ఉదయం వేళల్లో కొద్దిసేపు నిలిపోయినా తర్వాత సాధారణంగానే తిరుగుతున్నాయన్నారు. కర్ణాటక సరిహద్దులు, ఇతర కీలక ప్రాంతాల్లో పోలీసులను మోహరించినట్లు పోలీసు అధికారులు వెల్లడించారు. బెంగళూరు వెళ్లే బస్సులకు పోలీసు గస్తీ ఏర్పాటు చేసినా, పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉండటంతో ఉపసంహరించుకున్నారు.

ఫిబ్రవరి 16

అంతర్రాష్ట్ర బిలిగుండ్లు డ్యామ్ నుంచి 177.25 టీఎంసీల మేర నీటిని తమిళనాడుకు విడుదల చేయాలని కర్ణాటక ప్రభుత్వానికి సుప్రీం కోర్టు ఆదేశం.

జల జగడం

కావేరీ నది వివాదం

వివాదానికి బీజాలు 1891లో

అక్టోబర్ 18, 2016: తదుపరి ఆదేశాలిచ్చే వరకూ తమిళనాడుకు రోజుకు 2వేల క్యూసెక్‌ల నీటిని విడుదల చేయాలని కర్ణాటకకు సుప్రీం కోర్టు ఆదేశం.

అక్టోబర్ 1: తీర్పును సమీక్షించాలంటూ సుప్రీం కోర్టును ఆశ్రయించిన కర్ణాటక ప్రభుత్వం. సర్వోన్నత న్యాయస్థానం లోగడ ఆదేశించిన రీతిలో 6వేల క్యూసెక్కులను ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ విడుదల చేయరాదని కర్ణాటక ప్రభుత్వంపై విపక్షాల ఒత్తిడి.

కావేరి సంగతులు

పుట్టుక: కర్ణాటకలోని కొడగు జిల్లాలోని తల కావేరిలో.

ప్రవాహం: కర్ణాటక, తమిళనాడులో 800 కిలోమీటర్ల మేర ప్రవహిస్తోంది. తమిళనాడులోని పూంపుహార్ వద్ద బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది.

కావేరి బేసిన్: 81155 (చదరపు కిలోమీటర్లు అంచనా) తమిళనాడు 43856, కర్ణాటక 34273 కేరళ 2866, పుదుచ్చేరి 160

నేపథ్యం

1970లు: కర్ణాటకలోని కొడగు జిల్లాలో హరంగి డ్యామ్ నిర్మాణం ఆరంభం. వ్యతిరేకిస్తూ కోర్టును ఆశ్రయించిన తమిళనాడు. అంతర్రాష్ట్ర నదీవివాదాల చట్టం-1956 కింద ట్రైబ్యునల్ ఏర్పాటుకు విజ్ఞప్తి.

1980లు: కేసును ఉపసంహరించుకున్న తమిళనాడు. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య చర్చలు ప్రారంభం. ఫలితం: చిక్కుముడి. 1986: ట్రైబ్యునల్ ఏర్పాటుకు సుప్రీం కోర్టును ఆశ్రయించిన తమిళనాడు.

2002: హరంగి డ్యామ్ నిర్మాణాన్ని నిలిపివేయాలంటూ మళ్లీ కోర్టును ఆశ్రయించిన తమిళనాడు.

2003-06: ట్రైబ్యునల్ పదవీకాలం 2006 వరకూ పొడిగింపు. మదింపుదారు నివేదిక మీడియాకు లీక్. 2007 ఫిబ్రవరి 5: కావేరి నదీ వివాదాల ట్రైబ్యునల్ తీర్పు. పంపకాలు (టీఎంసీల్లో).. తమిళనాడు: 419; కర్ణాటక: 270; కేరళ: 30; పుదుచ్చేరి: 7

2011-12 రోజూ 9వేల క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేయాలని కావేరి ప్రాధికార సంస్థ ఛైర్మన్ హోదాలో నాటి ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్.. కర్ణాటకను ఆదేశించారు.

2016లో

- సెప్టెంబర్ 30: తన ఆదేశాలను పదేపదే ఉల్లంఘిస్తున్న కర్ణాటకపై సుప్రీం కోర్టు ఆగ్రహం. చివరి అవకాశాన్ని ఇస్తూ.. అక్టోబర్ 1 నుంచి 6 వరకూ 6వేల క్యూసెక్కులను విడుదల చేయాలని ఆదేశం.
- అక్టోబర్ 4 కల్లా కావేరి నదీ నిర్వహణ బోర్డును ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్రానికి ఆదేశం.
- సెప్టెంబర్ 29: రెండు రాష్ట్రాల మధ్య ఒప్పందం కోసం కేంద్రం ప్రయత్నాలు. ఫలితం శూన్యం.
- సెప్టెంబర్ 27: రాష్ట్ర శాసనసభ తీర్మానం చేసినప్పటికీ.. 3 రోజుల పాటు కర్ణాటకకు 6వేల క్యూసెక్కులు విడుదల చేయాలని కర్ణాటకకు సుప్రీం కోర్టు ఆదేశం.
- సెప్టెంబర్ 5: తదుపరి 10 రోజుల పాటు రోజుకు 15వేల క్యూసెక్కులను తమిళనాడుకు విడుదల చేయాలని ఆదేశం.

నాలుగేళ్లలో నీళ్లొచ్చేది రెండేళ్లే!

- తక్కువ వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రాలు తగ్గించుకొని వాడాలి
- సుప్రీం పరిష్కారం సూచించినా.. పర్యవేక్షక కమిటీ పాత్రే కీలకం
- వాస్తవాన్ని రైతులకు చెప్పకపోతే ఎప్పటికీ సమస్యే
- కావేరీ జలాలపై రాష్ట్రాల మధ్య సహకారం తప్పనిసరి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: సుదీర్ఘకాలంగా అంతర్ రాష్ట్ర సమస్యగా ఉన్న కావేరి నదీ జలాల వివాదానికి సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఓ పరిష్కారాన్ని సూచించినా, నిర్వహణ కోసం ఏర్పాటయ్యే అథారిటీ లేదా పర్యవేక్షక కమిటీ పాత్ర కీలకం కానుంది. తమిళనాడును నొప్పించకుండానే కర్ణాటకకు కొంత అదనపు ప్రయోజనం కల్పించడం ద్వారా సుమారు మూడుదశాబ్దాల సమస్యకు ఆమోదయోగ్యమైన పరిష్కారాన్ని ఇవ్వగలిగినా, నీటి లభ్యత అంచనా కంటే తక్కువగా ఉండే సంవత్సరాలు కావేరిలో ఎక్కువ కాబట్టి ఆచరణలో ప్రతి ఏడాది ఎదురయ్యే సమస్యలను అధిగమించడం కీలకం కానుంది.

50శాతం నీటి లభ్యత ఆధారంగా కేటాయించిన ట్రైబ్యునల్

ట్రైబ్యునళ్లు నీటి కేటాయింపులు చేసేటప్పుడు 75 శాతం నీటి లభ్యతను పరిగణనలోకి తీసుకొంటాయి. ప్రతి నాలుగేళ్లలో ఒక సంవత్సరం కేటాయించిన మేరకు రాకపోవచ్చు. వరుసగా ఆరేడేళ్లు అంచనా ప్రకారం వచ్చి రెండు, మూడు సంవత్సరాలు వరుసగా తక్కువ రావచ్చు. ఇలా తక్కువ వచ్చినపుడు ఏ రాష్ట్రం ఎలా వినియోగించుకోవాలో ట్రైబ్యునళ్లు తమ తీర్పులో సూచిస్తున్నాయి. అయితే కావేరి జల వివాద ట్రైబ్యునల్ యాభై శాతం నీటి లభ్యత ఆధారంగా కేటాయింపులు చేసింది. నాలుగు రాష్ట్రాలు తమ అవసరాలు సుమారు 1200 టీఎంసీలుగా పేర్కొన్నాయి. ఇందులో తమిళనాడులోని కావేరిడెల్టా అతి పురాతనమైంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో మూడు పంటలు కూడా పండే పరిస్థితి. వీటన్నింటిని రక్షించడంతోపాటు కొత్త అవసరాలు కూడా పరిగణనలోకి తీసుకొని తమిళనాడు 566 టీఎంసీలు కోరితే, కర్ణాటక 465, కేరళ 100, పాండిచ్చేరి 9 టీఎంసీలు కోరాయి. బేసిన్‌లో రాష్ట్రాల అవసరాలు, ఆయకట్టు, నీటి లభ్యతను పరిగణనలోకి తీసుకొని యాభై శాతం నీటి లభ్యత కింద 740 టీఎంసీలు అందుబాటులో ఉంటాయని ట్రైబ్యునల్ లెక్కకట్టింది. అంటే ప్రతి నాలుగేళ్లలో రెండేళ్లు ఈ మేరకు ఉంటాయి. మిగిలిన సంవత్సరాల్లో తక్కువగా ఉంటాయి. తక్కువ వచ్చినప్పుడు దీనికి తగ్గట్లుగా ఆయా రాష్ట్రాలు తగ్గించుకొని వాడాలి. నీటి లభ్యత మెట్టూరు రిజర్వాయర్ వరకు 508 టీఎంసీలు ఉంటుందని, మెట్టూరుకు ఎగువన తమిళనాడు ప్రాంతంలో 25 టీఎంసీలు, దిగువన 232 టీఎంసీలు లభిస్తాయని ఇందులో కేరళ, పాండిచ్చేరి వినియోగం, అనివార్యంగా సముద్రంలోకి పోయేవి మినహాయిస్తే తమిళనాడుకు 237 టీఎంసీలు అందుబాటులో ఉంటాయి. మొత్తం కేటాయింపు 419 టీఎంసీలలో తమిళనాడులో లభించే 237 టీఎంసీలు పోనూ మిగిలిన నీటిని కర్ణాటక సరిహద్దులోని బిల్లిగుండులు వద్ద విడుదల చేయాల్సి ఉంటుంది. 182 టీఎంసీలు తమిళనాడుకు, పది టీఎంసీలు పర్యావరణానికి కలిపి 192 టీఎంసీలు విడుదల చేయాల్సి ఉండగా, ప్రస్తుతం సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం వల్ల కర్ణాటక 177.25 టీఎంసీలు వదలాల్సి ఉంటుంది. ఏ నెల ఎంత వదలాలో కూడా ట్రైబ్యునల్ తీర్పులో ఉండటంతో పాటు, కృష్ణరాజ సాగర్, కబిని రిజర్వాయర్ల నుంచి ఎంత విడుదల చేయాలో కూడా స్పష్టం చేసింది. దిగువన తమిళనాడులో, ఎగువన కర్ణాటకలో నీటి లభ్యత తక్కువగా ఉన్నా ఈ ప్రభావం మొత్తం కావేరిపై పడుతుంది. ఎగువన కర్ణాటకలో అధిక నీటిని తీసుకొనే చెరకు విస్తీర్ణం గణనీయంగా పెరిగింది. దిగువన వరిసాగు.. అదీఎక్కువ రోజుల వ్యవధి పంట దశాబ్దాలుగా సాగులో ఉంది. తమిళనాడులో 21.38 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును గుర్తించిన ట్రైబ్యునల్ కర్ణాటకలో 18.85 లక్షల ఎకరాలు గుర్తించింది. తక్కువ రోజుల వ్యవధి పంటల వైపు మళ్లాలని ట్రైబ్యునల్ తీర్పులో పేర్కొంది కూడా. 2016లో కావేరి ప్రాంతంలో ఉద్రిక్తతలు నెలకొన్నప్పుడు సుప్రీం కోర్టు నిపుణుల కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ అధ్యయనం ప్రకారం 1991నుంచి 2015వరకు 25 సంవత్సరాల్లో సరాసరి నీటి లభ్యతలో 51.35శాతం తక్కువ ఉంది. ఇదే సమయంలో తాగునీటి అవసరాలు మరింత పెరిగాయి. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ప్రకారం కేటాయించిన నీళ్లు కూడా ప్రతినాలుగేళ్లలో రెండేళ్లలో రావన్న వాస్తవాన్ని రైతులకు చెప్పకపోతే సమస్య నిరంతరాయంగా మిగిలిపోయే అవకాశం ఉంది.

2013లోనే ట్రైబ్యునల్ తీర్పును గుర్తించిన కేంద్రం

1991లో ఏర్పడిన కావేరి ట్రైబ్యునల్ 2007 ఫిబ్రవరి ఐదున తీర్పు ఇచ్చింది. అంతర్ రాష్ట్ర జలవనరుల చట్టంలోని సెక్షన్ 5(2) ప్రకారం మొదట ట్రైబ్యునల్ తీర్పు వచ్చిన తర్వాత దీనిపై రాష్ట్రాలు తమ అభిప్రాయాలు, అభ్యంతరాలు చెప్పడం, వీటిపై వాద ప్రతివాదనలు జరగడం, చివరకు సెక్షన్ 5(3) ప్రకారం తుది తీర్పు ఇస్తారు. దీనిని కేంద్రం గెజిట్‌లో ప్రచురిస్తే అమలులోకి వస్తుంది. అయితే కావేరిలో సెక్షన్ 5(2) ప్రకారం తీర్పు రాగానే కోర్టులకు వెళ్లడం, కేంద్రం పర్యవేక్షక కమిటీలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ జాప్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని సెక్షన్ 5(2) ప్రకారం ఇచ్చిన తీర్పునే తుది తీర్పుగా 2013 ఫిబ్రవరి 19న కేంద్రం గుర్తించింది. ఇందులోనే తీర్పు అమలుకు పర్యవేక్షక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. కేంద్రజలనరువల శాఖ కార్యదర్శి, నాలుగు రాష్ట్రాల ప్రధాన కార్యదర్శులు, కేంద్ర జలసంఘం ఛైర్మన్, జలసంఘం చీఫ్ ఇంజినీర్ సభ్యులుగా ఉన్నారు. నీటి లభ్యత తక్కువగా ఉన్నప్పుడు దీనికి తగ్గట్లుగా ఆయా రాష్ట్రాల కేటాయింపులో తగ్గించి వినియోగించుకొనేలా చూడాల్సిన బాధ్యత ఈ కమిటీదే. 2016లో నీటి కొరత తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు మళ్లీ వివాదం నెలకొంది. దీనిపై రాష్ట్రాలు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించాయి. 2007లో తీర్పు వచ్చిన తర్వాత దాఖలైన ఎస్ఎల్‌పీలు, తర్వాత దాఖలైనవి అన్నీ కలిపి ప్రస్తుతం సుప్రీం కోర్టు తుది తీర్పు వచ్చింది. రాష్ట్రాల మధ్య పరస్పర సహకారం లేకుంటే మళ్లీ వివాదాలు తలెత్తే అవకాశం ఉంది.

నీరవ్ మోదీ కేసులో ప్రధాని మోదీకి రాహుల్ చురక

దిల్లీ: పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకు కుంభకోణం కేసులో కీలక నిందితుడయిన ప్రముఖ వ్యాపారి నీరవ్ మోదీ విదేశాలకు పారిపోవడంపై ప్రధాని మోదీకి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు రాహుల్‌గాంధీ చురక వేశారు. La(Mo)+Ni(Mo)—-(with) Na(Mo)——>Bha(Go) అని ట్వీట్ చేశారు. లలిత్ మోదీ, నీరవ్ మోదీ.. నరేంద్రమోదీతో కలిస్తే పారిపోవడం అని రాహుల్ చురక ఉద్దేశం. మోదీ భారత్‌ను దోచుకుంటున్నారు అని కూడా ట్వీట్ చేశారు.

నిరసనకారులపైకి దూసుకొచ్చిన రైలు

60 మందికి గాయాలు

కోల్‌కతా: రైలు పట్టాలపై నిరసన చేపడుతున్న ఆందోళనకారులపైకి ఓ రైలు వేగంగా దూసుకొచ్చింది! ఈ ధాటికి గాయపడిన ఒకరి పరిస్థితి విషమంగా ఉంది. మరో 60 మంది చిన్నపాటి గాయాలతో తప్పించుకున్నారు. పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని జాదవ్‌పూర్ రైల్వేస్టేషన్‌లో శుక్రవారం ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. రైల్వే ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలనీ, రైల్వే కార్యకలాపాలను ప్రైవేటు పరం చేయవద్దని డిమాండ్ చేస్తూ... సీపీఐ(ఎం)కు చెందిన భారతీయ ప్రజాస్వామ్య యువజన సమాఖ్య ఈ నిరసనకు పిలుపునిచ్చింది.

ఆదాయ మూలాలూ వెల్లడించాలి

- ఎన్నికల అభ్యర్థులు, కుటుంబీకులు తమ ఆస్తులతో పాటు వాటినీ ప్రకటించాల్సిందే
- ఎన్నికల సంస్కరణలపై సుప్రీం ధర్మాసనం కీలక తీర్పు

దిల్లీ: ప్రజాస్వామ్య మనుగడకు అత్యంత కీలకమైన ఎన్నికల నిర్వహణలో పారదర్శకతను తీసుకురావటానికి, ఎన్నికల్లో ధన బలానికి అడ్డుకట్ట వేయటానికి సుప్రీంకోర్టు అత్యంత కీలకమైన తీర్పును ఇచ్చింది. ఎన్నికల ప్రక్రియను సంస్కరించటానికి పలు సూచనలు చేసింది. చట్టసభలకు పోటీ చేసే అభ్యర్థి తనతో పాటు అతని/ఆమె కుటుంబ సభ్యుల ఆస్తులను, ఆదాయ మూలాలను వెల్లడించాలని స్పష్టం చేసింది. అంతేకాకుండా ఎన్నికైన తర్వాత వారి ఆస్తుల వృద్ధి ఏ క్రమంలో సాగుతుందో నిర్దేశిత సమయం ప్రకారం సమాచారాన్ని సేకరించి, తగిన చర్యను సిఫార్సు చేసేందుకు ఓ యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచించింది. ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు, వారి కుటుంబ సభ్యుల ఆస్తులు అసాధారణంగా వృద్ధి చెందినట్లు తేలితే ఆ ఎంపీ లేదా ఎమ్మెల్యేను అనర్హుడిగా ప్రకటించేలా ప్రజాపాతినిధ్య చట్టంలో నిబంధనలు చేర్చాలని జస్టిస్ జాస్తి చలమేశ్వర్, జస్టిస్ ఎస్.అబ్దుల్ నజీర్ తమ తీర్పులో స్పష్టంచేశారు. ఆస్తులను, ఆదాయ మూలాలను వెల్లడించకపోవటాన్ని ప్రజాప్రాతినిధ్యచట్టం (1951) ప్రకారం 'అవినీతికి పాల్పడటం'గానే భావించాలని ధర్మాసనం పేర్కొంది. చట్టసభ సభ్యులు, వారి కుటుంట సభ్యుల ఆస్తులు, ఆదాయ మూలాలు వెల్లడించటాన్ని తప్పనిసరిచేస్తూ నామినేషన్ దాఖలు పత్రంలో మార్పులు చేయాలని ధర్మాసనం తన 56పేజీల తీర్పులో సూచించింది. ప్రకటిత ఆదాయానికి మించి ప్రజాప్రతినిధుల ఆస్తులు అమితంగా పెరిగిపోతుండటంపై దర్యాప్తు చేయటానికి యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ దాఖలైన పిటిషన్‌పై ధర్మాసనం ఈ తీర్పును వెలువరించింది. స్వచ్ఛంద సంస్థ లోక్ ప్రహరి ఈ పిటిషన్ వేసింది.

అడ్డుకోకపోతే అరాచకమే: చట్టసభల సభ్యులు తమ హోదాలను దుర్వినియోగం చేస్తూ విపరీతంగా ఆస్తులను కూడబెట్టుకోవటాన్ని నిరోధించకపోతే అది ప్రజాస్వామ్య విధ్వంసానికి, మాఫియా పాలనకు దారితీస్తుందని సుప్రీం కోర్టు ధర్మాసనం హెచ్చరించింది. ఇలాంటి సమస్యలను పరిష్కరించుకోవటానికి పరిణితి చెందిన ప్రజాస్వామ్య దేశాలు కొన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాయని తెలిపింది. దురదృష్టవశాత్తు మన దేశంలో పార్లమెంటు కానీ, ఎన్నికల సంఘం కానీ ఈ సమస్యపై దృష్టి సారించలేదని అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. ప్రజాప్రతినిధుల అక్రమార్జనను అవినీతి నిరోధక చట్టం ప్రకారం విచారణ జరపటం కాలం చెల్లిన విధానంగా అభిప్రాయపడింది. అక్రమాలకు పాల్పడిన వారిని అవినీతి నిరోధక చట్టం ప్రకారం విచారించక ముందే అనర్హులుగా ప్రకటించేలా ప్రజాపాతినిధ్య చట్టంలో నిబంధనను చేర్చాలని సూచించింది. ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధుల ఆస్తులు అసాధారణంగా పెరిగిపోతున్నాయని తెలిస్తే పౌరులు, ఓటర్లు అప్రమత్తమవుతారు. తద్వారా సరైన అభ్యర్థులను ఎంచుకునే అవకాశం వారికి కలుగుతుందని పేర్కొంది. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం (1951)కు సవరణ చేయాలా వద్దా అనేది ప్రభుత్వ అధికార పరిధిలోని అంశమని, ఏ న్యాయస్థానమూ సవరణ/చట్టం చేయాలని బలవంతం చేయలేదని ధర్మాసనం స్పష్టం చేసింది. అది చట్టసభల విజ్ఞతపైనే ఆధారపడి ఉంటుందని తెలిపింది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై భాజపా, కాంగ్రెస్, జేడీ(యు) తదితర పార్టీల నేతలు హర్షం వ్యక్తంచేశారు.

63 భారీ ప్రాజెక్టులకు అవకాశం

విశాఖలో భాగస్వామ్య, పారిశ్రామిక ఒప్పందాల ఫలితం

ఈనాడు, విశాఖపట్నం: రెండేళ్ల భాగస్వామ్య సదస్సుల్లో, ఇతర సందర్భాల్లోనూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాల ఫలితంగా విశాఖ పరిధిలో దాదాపు రూ.70 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు వస్తున్నాయి. ఒప్పందాల సాకారానికి కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో పారిశ్రామిక సంస్థల ప్రతినిధులు, ఉన్నతాధికారులు, పెట్టుబడిదారులతో ప్రతి నెలా సమీక్షలు నిర్వహించడం సత్ఫలితాలనిస్తోంది. దేశ తూర్పు తీరానికి మధ్యభాగాన ఉండడం, నౌకాశ్రయం, అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం అందుబాటులో ఉండడం విశాఖకు కలిసివస్తోంది.

★ రూ.1800 కోట్ల పెట్టుబడితో ఆసియన్ పెయింట్స్ చేపట్టిన పనులు ఇప్పటికే చాలా వరకు పూర్తయ్యాయి. ★ పెరల్ బేవరేజెస్ సంస్థ రూ.150 కోట్లతో బాట్లింగ్‌ప్లాంటును ఏర్పాటుచేస్తోంది. వచ్చే నెల నుంచి ఉత్పత్తి ప్రారంభించే దిశగా సన్నాహాలు చేస్తోంది. ★ దక్కన్ ఫైన్ కెమికల్స్ సంస్థ రూ.1200 కోట్లతో యూనిట్ నిర్మాణానికి ప్రభుత్వ అనుమతి పొందింది. ★ పెట్రో ఉత్పత్తుల రవాణా కోసం పారాదీప్ నుంచి హైదరాబాద్ వరకు పైపులైనును ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ నిర్మిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా అచ్యుతాపురంలో రూ.481 కోట్లతో భారీ టెర్మినల్, పంపింగ్‌స్టేషన్ ఏర్పాటుచేస్తోంది. ★ చిప్పాడలో రూ.500 కోట్లతో ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోడానికి దివీస్ సంస్థ అనుమతులు తీసుకుంది. ★ విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని 6.3 మి.టన్నుల నుంచి 7.3 మి.టన్నులకు పెంచడం, కోక్‌ఓవెన్ బ్యాటరీ-5, కేబీఆర్-2 నిర్మాణాలకు రూ.9300 కోట్లు వెచ్చించనున్నారు. ఇప్పటికే ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 7.3 మి.టన్నులకు పెరిగింది. మిగిలిన పనులు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి.

ప్రగతి సానుకూలం: రామలింగేశ్వరరాజు, జీఎం పరిశ్రమల కేంద్రం

భాగస్వామ్య సదస్సులో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలు, అంతకుముందు ప్రతిపాదనల్లో సుమారు 63 భారీ ప్రాజెక్టులు సాకారమయ్యే అవకాశాలున్నాయి. ఆయా సంస్థలు అవసరమైన అనుమతులను తీసుకోవడం, నిధుల సమీకరణ, నిర్మాణ ప్రక్రియకు సన్నాహాలు చేస్తున్నాయి. ప్రతినెలా ఆయా ప్రాజెక్టుల ప్రగతిని సమీక్షిస్తూ సాధ్యమైనంత వేగంగా నిర్మాణపనులు ప్రారంభించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి సుమారు 2,589 ప్రతిపాదనలను ఆమోదించాం. మొత్తంగా రూ.70 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చేందుకు అవకాశాలున్నాయి.

భాగస్వామ్య సదస్సు, ఇతర ఒప్పందాల సరళి

ఒప్పందాల వివరం	సంస్థలు	పెట్టుబడుల విలువ (రూ.కోట్లలో)
భాగస్వామ్య సదస్సు–2016	21	23,630.26
భాగస్వామ్య సదస్సు–2017	20	26,496.40
ఇతర పెట్టుబడి ప్రతిపాదనలు	48	30,157.19
మొత్తం	89	80,283.85

ఇల్లే ఒక ఉద్గారశాల!

- నిత్యం వాడే వస్తువులతో వాహనాల నుంచి వెలువడేంత వాయు కాలుష్యం
- కొలరాడో విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధనలో వెల్లడి

వాయు కాలుష్యం! ఈ మాట వినగానే మనకు గుర్తొచ్చేవి... వాహనాలు, పరిశ్రమలు! ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కాలుష్య నియంత్రణ పరిశోధనలన్నీ వీటి చుట్టూనే చక్కర్లు కొట్టాయి ఇప్పటిదాకా. వాహన ఇంధనాల నుంచి 75%, రసాయనోత్పత్తుల నుంచి 25% ప్రమాదకర కర్బన ఉద్గారాలు (వీవోసీ)గాలిలో కలుస్తున్నట్లు అమెరికా వాతావరణ పరిరక్షణ సంస్థ లెక్కలేసింది.

కానీ... ఇది నిజం కాదట! ఇకపై ఇది ప్రామాణికమూ కాబోదట!!

"ఇప్పటివరకూ మనం అనుకుంటున్న కాలుష్య కారకాల కంటే- రంగులు, సెంట్లు, పురుగుల మందులు తదితర వినియోగ వస్తువుల వల్లే రెండు, మూడు రెట్లు ఎక్కువగా వీవోసీ విడుదలవుతోంది" అని నిగ్గుతేల్చింది- కొలరాడో విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన బ్రియాన్ మెక్‌డోనాల్డ్ బృందం.

వాస్తవానికి 95% ముడి చమురు నుంచి ఇంధనాలు తయారవుతాయి. కేవలం 5% శుద్ధిచేసిన చమురునే పేస్టులు, జిగురు, రంగులు, పురుగులమందులు తదితర వస్తువుల తయారీలో వాడతారు. అయితేనేం... స్వచ్ఛమైన గాలిని చిత్తుచేస్తున్నది ఇవే కావడం నమ్మలేని నిజం!

వాయు కాలుష్యానికి ప్రస్తుతం గుర్తించిన కారకాలు కాకుండా... ఇంకా ఏమేం వస్తువులు కారణమవుతున్నాయన్న దానిపై బ్రియాన్ బృందం పరిశోధన సాగించింది. లాస్ ఏంజెలీస్ తదితర ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేక పరికరాలను ఉంచి ఇంటా, బయటా ఉద్గారాలను లెక్కగట్టి... అసలు విషయం తేల్చింది.

"పెట్రో ఉత్పత్తుల కంటే మనం రోజూ వాడే వస్తువుల ద్వారానే గాలిలో పెద్దమొత్తంలో కర్బన ఉద్గారాలు కలుస్తున్నాయి. ఎంతలేదన్నా... వాయు కాలుష్యానికి వాహనాలు సగం కారణమైతే, వినియోగ వస్తువులు సగం కారణం" అని పరిశోధకులు తేల్చారు.

భవిష్యత్తేమిటి?

సైన్స్ మ్యాగజీన్ పత్రిక ఈ సంచలన పరిశోధనపై తాజాగా కథనం అందించింది. 'అమెరికన్ అసోసియేషన్ ఫర్ ది అడ్వాన్స్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్' తాజా సదస్సులోనూ ఈ అధ్యయన ఫలితాలు పరిశోధకులను విస్మయపరిచాయి.

"వాహనాల తయారీ, ఇంధన వినియోగాన్ని కట్టడి చేయడం ద్వారా ఇన్నాళ్లూ గాలిని కాపాడుకున్నాం. మరి వాయు కాలుష్యానికి వ్యక్తిగత వస్తువులూ కారణమైతే... వాటి వినియోగాన్ని నియంత్రించడమే తదుపరి సవాలు" అని అభిప్రాయపడుతున్నారు నిపుణులు!

"ఇది నిజంగానే శుభవార్త. వాయు కాలుష్య నియంత్రణకు ఇన్నాళ్లూ కొన్నింటిపైనే దృష్టి పెట్టాం. ఇక అన్నింటిపైనా దృష్టి పెట్టాలి" అని మరి కొందరు నిపుణులు అంటున్నారు. ఈ పరిశోధనపై ప్రముఖ వార్తా సంస్థ బీబీసీ కూడా ప్రత్యేక కథనం అందించింది.

– ఈనాడు ప్రత్యేక విభాగం

ఉపశమన చట్టాలున్న రాష్ట్రాల్లో వడ్డీ రేటును కోర్టులు పరిశీలించొచ్చు

- సుప్రీం కోర్టు తీర్పు

దిల్లీ: గ్రామీణ రుణభారాన్ని ఎదుర్కోవడానికి రుణ ఉపశమన చట్టాలున్న రాష్ట్రాల్లో రైతుల నుంచి బ్యాంకులు వసూలు చేసే వడ్డీ రేట్లను పరిశీలించే అధికారం కోర్టులకు ఉందని సుప్రీం కోర్టు స్పష్టంచేసింది. బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ చట్టంలోని 21ఏ సెక్షన్ రాజ్యాంగ చెల్లుబాటును సవాల్ చేస్తూ దాఖలైన ప్రజాహిత వ్యాజ్యంపై ఈ మేరకు తీర్పును వెలువరించింది. వడ్డీ రేటు అధికంగా ఉందన్న కారణంతో బ్యాంకుకు, రుణగ్రహీతకు మధ్య జరిగిన లావాదేవీని తిరిగి తెరవకూడదని ఈ సెక్షన్ చెబుతోంది. బ్యాంకులు వసూలు చేసే వడ్డీ రేట్ల కారణంగా 1995 నుంచి 2010 మధ్య 2,56,913 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని సదరు ప్రజాహిత వ్యాజ్యం పేర్కొంది. అయినా 21ఏ సెక్షన్ వల్ల కోర్టులు జోక్యం చేసుకోలేకపోతున్నాయని తెలిపింది. అయితే ఈ సెక్షన్ రాజ్యాంగపరంగా చెల్లుబాటవుతుందని జస్టిస్ ఆర్.ఎఫ్. నారిమన్, జస్టిస్ నవీన్ సిన్హాలతో కూడిన ధర్మాసనం పేర్కొంది. బ్యాంకింగ్ అనేది రాజ్యాంగంలో కేంద్ర జాబితాలోకి వస్తుందని వివరించింది. వ్యవసాయ రుణ భారం అనేది రాజ్యాంగంలో రాష్ట్రాల జాబితాలోకి వస్తుందని పేర్కొంది. అందువల్ల రుణ ఉపశమన చట్టం అమల్లో ఉన్న రాష్ట్రాల్లో వడ్డీ రేట్లకు సంబంధించిన కేసులపై కోర్టులు జోక్యం చేసుకోవచ్చని వివరించింది.

జీఎంఆర్ సైక్లింపిక్స్ ప్రారంభం

ఈనాడు, దిల్లీ: జీఎంఆర్ గ్రూపు ఆధ్వర్యంలో వైమానిక బహుళ క్రీడా కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. శుక్రవారం నుంచి మూడు రోజులపాటు నిర్వహించనున్న ఈ క్రీడా సంబరాన్ని క్రీడా దిగ్గజాలు జగ్బీర్ సింగ్, హర్భజన్ సింగ్, తాన్య సచ్‌దేవ్ తదితరులు ప్రారంభించారు. క్రికెట్, అథ్లెటిక్స్, వాలీబాల్, బ్యాడ్మింటన్, ఫుట్‌బాల్, టేబుల్‌టెన్నిస్, కబడ్డీ పోటీలు నిర్వహించనున్నట్లు దిల్లీ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టు లిమిటెడ్ సీఈఓ ఐ. ప్రభాకరరావు తెలిపారు. 22 జట్ల నుంచి 924 మంది క్రీడాకారులు పాల్గొంటున్నారని తెలిపారు. ప్రపంచంలో తొలిసారి సైక్లింపిక్స్ నిర్వహించిన ఘనత జీఎంఆర్‌దేనని, రెండో ఎడిషన్ క్రీడా కార్యక్రమం కూడా విజయవంతం కానుందని ఆయన ఆకాంక్షించారు. పౌర విమానయాన రంగంలో వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో భారతదేశం ఒకటని ఆయన అన్నారు.

తప్పు ప్రభుత్వాలది.. శిక్ష ప్రజలకా!

హైదరాబాద్ ట్యాంకుబండ్ సమీపంలోని అంబేడ్కర్ విగ్రహానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పిస్తున్న జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్

జేఎఫ్‌సీ సమావేశంలో జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్

ఈనాడు, హైదరాబాద్, ఈనాడు డిజిటల్, అమరావతి: పాలకులు చేసిన తప్పుతో ప్రజలు శిక్ష అనుభవిస్తున్నారని జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్ అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విభజన చట్టంలోని హామీల అమలుపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం చెబుతున్న విషయాలు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయని... ప్రజల్ని, పార్టీలను అయోమయంలో పడేస్తున్నాయని అన్నారు. వాస్తవాలను ప్రజలకు చెప్పాలనే సదుద్దేశంతో సంయుక్త నిజనిర్ధారణ కమిటీ (జేఎఫ్‌సీ) ద్వారా ప్రయత్నం చేస్తున్నామన్నారు. ప్రత్యేకహోదా ఇస్తారా? ఇవ్వరా? లేదా దానికి ప్రత్యామ్నాయం ఏదైనా చూపిస్తారా? అనేది స్పష్టం చేయాలన్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇచ్చిన మాటకు కట్టుబడి బాధ్యతగా వ్యవహరించకపోతే దేశ సమగ్రతకే భంగమన్నారు. పౌరులకు తాము ద్వితీయశ్రేణి ప్రజలమా అన్న భావన కలిగితే దేశం దక్షిణ, ఉత్తర ప్రాంతాలుగా విడిపోవాలనే వేర్పాటువాదానికి దారి తీస్తుందని అన్నారు. జేఎఫ్‌సీ తొలిరోజు సమావేశం శుక్రవారం హైదరాబాద్‌లో జరిగింది. పవన్‌కల్యాణ్ ట్యాంక్‌బండ్ వద్ద డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ విగ్రహానికి నివాళులర్పించి సమావేశానికి వెళ్లారు. లోక్‌సత్తా వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు జయప్రకాశ్ నారాయణ్ దీనికి నేతృత్వం వహించారు. కేంద్ర హోంశాఖ మాజీ కార్యదర్శి పద్మనాభయ్య, ఏపీ మాజీ సీఎస్ ఐ.వై.ఆర్.కృష్ణారావు, మాజీ ఐఏఎస్ అధికారి చంద్రశేఖర్, సీపీఎం ఏపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి మధు, సీనియనేత వై.వెంకటేశ్వర్లు, సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణ, సీనియర్‌నేత గఫూర్, కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు గౌతం, గిడుగు రుద్రరాజు, మాజీ ఎంపీ ఉండవల్లి అరుణ్‌కుమార్, మాజీ మంత్రి కొణతాల రామకృష్ణ, ఆర్థికవేత్త అమీర్‌ఖాన్, న్యాయవాది ప్రమోద్‌రెడ్డి, సామాజికవేత్తలు తారా కృష్ణస్వామి, ఎ.శ్రీనివాస్ సహా పలువురు పాల్గొన్నారు. శనివారం కూడా సమావేశం ఉంటుంది. సమావేశం అనంతరం ప్రతినిధులు మీడియాతో మాట్లాడారు.

పవన్ ఇంకా ఏమన్నారంటే...

- ఎన్నికల అజెండాలో మత్స్యకారులను ఎస్టీల్లో చేరుస్తామని తెదేపా హామీ ఇచ్చింది. నేడు దానిని పట్టించుకోని పర్యవసానంగా మత్స్యకారులకు.. గిరిజనులకు మధ్య ఘర్షణలు జరుగుతున్నాయి.
- ఆక్వా ఫుడ్ పార్కు వచ్చినపుడు.. స్థానిక ప్రజల సమస్యల్ని పట్టించుకోకపోతే అక్కడి ప్రజలు నిరసన వ్యక్తం చేశారు. దీనిపై అక్కడున్న యువత ప్రశ్నిస్తే... ప్రభుత్వం మా మాట వినదు ఏం చేయాలో తెలియక తీవ్రవాదం వైపు వెళ్లాలని ఉంది అని నాతో అన్నారు.
- ఉద్దానంలో ప్రజల సమస్యలను పట్టించుకునేవారు లేరు. వారు నిత్యం సుదూర ప్రాంతానికి వెళ్లి చికిత్స చేయించుకోవాలి. ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చకపోవడం వల్ల ప్రజల్లో అభద్రతా భావం ఏర్పడుతుంది. అశాంతితో కూడిన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి.

బాధ్యత కేంద్రానిదే: జయప్రకాశ్ నారాయణ్

రాష్ట్ర విభజన సమయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలకు ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కేంద్రానికి పంపిన లేఖను అందజేసింది. దాన్ని విశ్లేషిస్తాం. కేంద్రం నుంచి అధికారిక సమాచారం తీసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం.

కమిటీలో ఉన్నది వీరే..

విభజన హామీల అమలుపై వాస్తవాలపై అధ్యయనం చేసేందుకు కేంద్ర హోంశాఖ మాజీ కార్యదర్శి పద్మనాభయ్య, ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధానకార్యదర్శి, ఐ.వై.ఆర్.కృష్ణారావు, మహారాష్ట్ర కేడర్‌కు చెందిన మాజీ ఐఏఎస్‌అధికారి చంద్రశేఖర్‌తో కమిటీ పనిచేస్తుంది.

అధ్యయనం చేసే అంశాలు...

- రెవిన్యూ రాబడులు
- వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల అభివృద్ధి
- పోలవరం ప్రాజెక్టు
- పన్ను రాయితీలు
- వివిధ సంస్థల ఏర్పాటు
- మౌలిక సదుపాయాలు
- నగరాలకు మెట్రో రైళ్లు
- ఓడరేవులు
- రైల్వే జోన్
- ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి లేదా ప్రత్యేక హోదా
- రాజధాని నిర్మాణం

ఐదులోపు పరిష్కరించాలి

మార్చి ఐదో తేదీన పార్లమెంట్ సమావేశం ప్రారంభమయ్యేలోపు సమస్యలను పరిష్కరించాలి. రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన ఆగ్రహావేశాలు ఉన్నాయి. ప్రజలు ఆవేదనతో ఉన్నారు. ప్రత్యేక హోదా కన్నా ప్యాకేజీ గొప్పదని నాలుగేళ్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాలయాపన చేసింది.

\- మధు, సీపీఎం ఏపీ కార్యదర్శి

ప్రతిహామీని నెరవేర్చేదాకా పోరాటం

ఏపీకి ఇచ్చిన ప్రతిహామీని నెరవేర్చేదాకా పోరాడుతాం. కేంద్రం ఏపీపై వ్యతిరేక వైఖరిని ప్రదర్శిస్తోంది. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో కూడా రాష్ట్రానికి అన్యాయం చేశారు.

\- సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణ

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే కారణం

విభజన హామీలు నాలుగేళ్లుగా అమలు కాకపోవడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే కారణం. రాష్ట్ర విభజనలో తెదేపా, వైకాపా కూడా లేఖలు ఇచ్చాయని గుర్తించాలి.

– గౌతమ్, కాంగ్రెస్ ప్రతినిధి

★ చట్టం అమలు చేయాలని పోరాటం చేయాల్సి రావడం దారుణమని మాజీ ఎంపీ ఉండవల్లి అరుణ్‌కుమార్ అన్నారు. పవన్‌కళ్యాణ్ తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం గొప్పదని ఇది శుభపరిణామమని ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి ఐ.వై.ఆర్. కృష్ణారావు అన్నారు. కేంద్రం నుంచి వస్తున్న నిధులు.. వాటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఖర్చు చేసిందో చర్చించాలని ఆయన అభిప్రాయపడినట్లు తెలుస్తోంది.

అదనంగా చెల్లించనవసరం లేదు

- వేమగిరి గ్యాస్ విద్యుత్ వివాదంలో సుప్రీం తీర్పు
- ఏపీ ట్రాన్స్‌కో వాదనలను సమర్థించిన న్యాయస్థానం
- డిస్కంలపై తగ్గనున్న స్థిర చార్జీల భారం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సహజ వాయువు వినియోగాంశంలో ఏపీ ట్రాన్స్‌కో వాదనలను సమర్థిస్తూ సుప్రీంకోర్టు శుక్రవారం తీర్పు ఇచ్చింది. ఏపీలోని వేమగిరి విద్యుత్ కేంద్రం, ఏపీ ట్రాన్స్‌కో మధ్య తలెత్తిన వివాదంపై కొంత కాలంగా సుప్రీంకోర్టులో విచారణ జరుగుతోంది. వేమగిరి గ్యాస్ విద్యుత్ కేంద్రం ఏర్పాటు చేసినప్పుడు 1997లో విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందం(పీపీఏ) చేసుకుంది. దీని ప్రకారం సహజ వాయువును విద్యుత్ ఉత్పత్తికి ఉపయోగించాలని పేర్కొన్నారు. ఆ తర్వాత సహజ వాయువు కొరత కారణంగా ఆర్ఎల్ఎన్జీ వినియోగించి తాత్కాలిక విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేశారు. ఆర్ఎల్ఎన్జీ వినియోగంతో యూనిట్ ధర రూ.4.63పైసలు చేరడంతో అదనంగా రూ.427కోట్ల భారం విద్యుత్ సంస్థల(డిస్కం)పై పడింది. అప్పట్లో విద్యుత్ కొరత కారణంగా విద్యుత్ సంస్థలు తాత్కాలికంగా కొనుగోలుకు అనుమతించాయి. పీపీఏలో తొలుత పేర్కొన్న సహజ వాయువుకు ఆర్ఎల్ఎన్జీ అనే అర్థం కూడా వస్తుందని విద్యుదుత్పత్తికి అదనంగా అయిన ఖర్చును చెల్లించాలని విద్యుత్ సంస్థలను వేమగిరి సంస్థ కోరింది. ఈ వాదనను ఏపీ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి తిరస్కరించడంతో వేమగిరి సంస్థ అప్పిలేట్ ట్రైబ్యునల్‌ను ఆశ్రయించింది. అక్కడ వేమగిరి సంస్థ వాదనను ట్రైబ్యునల్ సమర్థించింది. దీంతో ట్రైబ్యునల్ తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఏపీ ట్రాన్స్‌కో 2014లో సుప్రీంకోర్టులో సివిల్ అప్పీల్ దాఖలు చేసింది. శుక్రవారం విచారణ జరిపిన ధర్మాసనం.. ట్రాన్స్‌కో వాదనలను సమర్థిస్తూ తీర్పు ఇచ్చింది. తీర్పు నేపథ్యంలో వేమగిరి సంస్థకు ఏటా స్థిరచార్జీల రూపంలో రూ.వేయి కోట్ల వరకు చెల్లించాల్సిన అవసరం లేకుండా పోయిందని ఏపీ ట్రాన్స్‌కో ఉన్నతాధికారులు తెలిపారు. కాగా ఈ సంస్థతో 1997లో పీపీఏ చేసుకున్నప్పుడు అప్పటి ఉమ్మడి ఏపీలోని నాలుగు విద్యుత్ సంస్థలు సంతకాలు చేశాయి. తాజాగా తీర్పు కారణంగా ఏపీతో పాటు తెలంగాణ విద్యుత్ సంస్థలకు కూడా స్థిర చార్జీల(ఫిక్స్‌డ్ ఛార్జీల) చెల్లింపు భారం తప్పింది.

లక్ష్యం చేరని రుణాల పంపిణీ

- కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతున్న ఎస్సీ లబ్ధిదారులు

ఈనాడు, అమరావతి: నిరుపేద ఎస్సీల అభివృద్ధి కోసం బ్యాంకుల సహకారంతో రూ.వేల కోట్ల రుణాలు ఇవ్వాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటున్న ఎస్సీ కార్పొరేషన్ లక్ష్యాన్ని చేరుకోలేకపోతోంది. బ్యాంకర్లు సహకరిస్తుండకపోవడంతో గత మూడేళ్లలో నిర్దేశిత లక్ష్యాల మేరకు లబ్ధిదారులకు రుణాలు అందేలా చేయలేకపోయింది. దీంతో వాటికి దరఖాస్తు చేసుకున్న వారు బ్యాంకులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేస్తున్నారు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి నక్కా ఆనందబాబు ఇటీవల గుంటూరులో ఎస్సీ కార్పొరేషన్ ఈడీలతో సమీక్షా సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వారంతా రుణాల పంపిణీకి బ్యాంకులు సహకరించడం లేదని మంత్రి దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. దీంతో మార్చి 6 లోగా లక్ష్యాన్ని చేరుకోవాలని మంత్రి వారికి సూచించారు. గత మూడేళ్లకు సంబంధించి 92,468 మంది లబ్ధిదారులకు ఇంకా రూ.1503.13 కోట్ల రుణాలు అందాల్సి ఉంది.

ముక్కు పునర్నిర్మాణం

- సర్వజనాసుపత్రి ప్లాస్టిక్ సర్జరీ వైద్యుల ఘనత

సర్జరీకి ముందు ముక్కు, ముఖంపై గాయాలు

శస్త్రచికిత్స తర్వాత వెంకాయమ్మ

గుంటూరు వైద్యం, న్యూస్‌టుడే: కుక్కకాటుకు గురైన ఓ మహిళ ముక్కు కుడివైపు కొంత భాగం కోల్పోయింది. గాలి పీల్చడం కష్టమైంది. ముఖం సౌందర్యాన్ని కోల్పోయింది. రక్తమోడుతూ వచ్చిన ఆమెకు సర్వజనాసుపత్రి ప్లాస్టిక్ సర్జరీ విభాగం వైద్యులు క్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సతో ముక్కును పునర్నిర్మించారు. ఆమె పూర్తి స్వస్థతతో వార్డులో చికిత్స పొందుతోంది. వివరాలను సూపరింటెండెంట్ రాజునాయుడు శుక్రవారం ఓ ప్రకటనలో వెల్లడించారు.

గుంటూరు జిల్లా ముప్పాళ్ల మండలం లంకెలకూరపాడుకు చెందిన వెంకాయమ్మ కుక్కకాటుకు గురై తీవ్ర గాయాలతో ఈ నెల 6న సర్వజనాసుపత్రి అత్యవసర విభాగంలో చేరింది. ముఖం మీద, కంటి కింద, పెదవి పైన గాయాలతో రక్తస్రావంతో ఆస్పత్రికి వచ్చింది. ప్లాస్టిక్ సర్జరీ వైద్యులు బాధితురాలిని వార్డులో చేర్చుకుని చికిత్స ప్రారంభించారు. ఈ నెల 10న కోల్పోయిన ముక్కును సరిచేసేందుకు శస్త్రచికిత్స చేశారు. ముక్కు ఆకారాన్ని పునర్నిర్మించేందుకు ఆమె నుదుటి నుంచి సేకరించిన చర్మంతో తీసిన కండను కోల్పోయిన ముక్కు స్థానంలో అమర్చారు. ప్రక్రియకు రెండున్నర గంటల సమయం పట్టింది. శస్త్రచికిత్సను విజయవంతంగా నిర్వహించిన వైద్యులను రాష్ట్ర వైద్య విద్య సంచాలకులు సుబ్బారావుతో కలిసి శుక్రవారం జీజీహెచ్‌కు వచ్చిన వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి కామినేని శ్రీనివాస్ అభినందించారు. రోగి ఆరోగ్య పరిస్థితిని అడిగి తెలుసుకున్నారు.

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఫౌండేషన్ కోర్సులకు ప్రతిపాదన

- నియోజకవర్గానికో అత్యున్నత విద్యా కేంద్రం

ఈనాడు, అమరావతి: వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.22,803.80కోట్ల బడ్జెట్ అవసరమని పాఠశాల విద్యాశాఖ ప్రతిపాదించింది. గతేడాది కంటే రూ.4,189.37కోట్లు అదనంగా ప్రతిపాదించింది. రాష్ట్రంలోని ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక్కో అత్యున్నత విద్యా కేంద్రాన్ని(స్కూల్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్‌ను) ఏర్పాటుచేయాలని పాఠశాల విద్యాశాఖ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేసింది. ఒక్కో పాఠశాల ఏర్పాటుకు రూ.రెండు కోట్ల వరకు ఖర్చు కానున్నట్లు అంచనాలు రూపొందించింది. ఈ లెక్కన రూ.350కోట్లు అవసరం కానున్నాయని ప్రతిపాదనల్లో పేర్కొన్నారు. విశాఖపట్నంలోని చంద్రంపాలెం పాఠశాల నమూనాలో వీటిని అభివృద్ధి చేయనున్నారు. చుట్టుపక్కల ఉండే పిల్లలందరూ ఇక్కడికి వచ్చేలా ప్రత్యేక ప్రణాళిక రూపొందిస్తారు. నాణ్యమైన విద్యను అందించడం ద్వారా ప్రైవేటుకు దీటుగా వీటిని ఏర్పాటు చేయనున్నారు. దీనికి నిధుల కేటాయింపుపై ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి రావాల్సి ఉంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 650 పాఠశాలల్లో వచ్చే విద్యా సంవత్సరం నుంచి ఫౌండేషన్ కోర్సులను ప్రవేశపెట్టాలని ప్రతిపాదించారు. ఇప్పటికే పుర, నగరపాలిక పాఠశాలల్లో ఈ విధానాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. జిల్లాకు 50 పాఠశాలల్లో ఈ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయించారు.

విద్యార్థులకు అల్పాహారం: ఇప్పటికే పాఠశాలల్లో 38,50,827మంది విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనం అందిస్తున్నారు. వీరికి వచ్చే విద్యాసంవత్సరం నుంచి అల్పాహారం అందించాలని ప్రతిపాదించారు. ఉన్నత పాఠశాలల(6-10) వారికి బూట్లు, బెల్టులు ఇవ్వాలనే దానిపై ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేస్తున్నారు. పాఠశాలల్లో మౌలిక వసతులు కల్పించేందుకు రూ.1100కోట్లు అవసరం కానున్నట్లు తెలిపారు.

డీసీఎంఎస్‌ల పదవీకాలం ఆరునెలల పొడిగింపు

ఈనాడు, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని 11 జిల్లాల సహకార మార్కెటింగ్ సొసైటీల (డీసీఎంఎస్) పదవీ కాలాన్ని ఆరు నెలలు పొడిగిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాల కమిటీలను పొడిగిస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చారు.

పర్యావరణ హామీలకు మేం నిబద్ధులం

- ఇతర దేశాలూ తమ బాధ్యతలను నెరవేర్చాలి
- ప్రపంచ సుస్థిరాభివృద్ధి సదస్సులో మోదీ స్పష్టీకరణ

దిల్లీ

భారత దేశం అభివృద్ధిని విశ్వసిస్తుందని, అదే సమయంలో పర్యావరణ పరిరక్షణకూ కట్టుబడి ఉంటుందని ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ విస్పష్టం చేశారు. భావి తరాలకు స్వచ్ఛమైన, సురక్షితమైన పర్యావరణాన్ని అందించటం కోసం అవసరమైన అన్ని చర్యలను తీసుకుంటున్నామని తెలిపారు. ఇతర దేశాలు కూడా 2015 పారిస్ సదస్సులో తీసుకున్న నిర్ణయాల అమలుకు కలిసికట్టుగా ముందుకు రావాలని, తమ వంతు బాధ్యతలను అవి నెరవేర్చాలని సూచించారు. శుక్రవారం దిల్లీలో ప్రపంచ సుస్థిరాభివృద్ధి సదస్సులో ఆయన ప్రసంగించారు. ఐక్యరాజ్య సమితి నిర్దేశిత సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను 2030నాటికి చేరుకోవటానికి భారత్ శతధా యత్నిస్తుందన్నారు. కర్బన ఉద్గారాలను కట్టడి చేయటం ఒకప్పుడు అసాధ్యమైన లక్ష్యంగా ఉండేదని, కానీ భారత్ ఆ పనిలో నిలకడైన పురోగతిని సాధిస్తోందని వెల్లడించారు. 2020నాటికి ఉద్గారాల ఘాడతను క్రమంగా తగ్గించుకుంటూ 2005నాటి స్థాయికి తీసుకురావాలన్న కొపెనెహాగెన్ వాగ్దానాన్ని అమలుచేయటంలో భారత్ సరైన తోవలోనే పయనిస్తుందన్న యూఎన్ఈపీ నివేదికను ప్రధాని ప్రస్తావించారు. "ప్రపంచ సంపదకు మనం ధర్మకర్తలం మాత్రమే"నన్న మహాత్మాగాంధీ తాత్వికతను మోదీ గుర్తుచేశారు. ప్రకృతిని ఆరాధించటంలో, సమతుల్యతను పాటించటంలో భారత దేశానికి ఘనమైన చరిత్ర ఉందని తెలిపారు. జల లభ్యత సమస్యను ప్రస్తావిస్తూ దేశంలోని ప్రతి చేనుకు సాగునీరందించాలన్నది తమ అభిమతమన్నారు. "దేశంలోని ప్రతి ఇంటికీ విద్యుత్ కనెక్షన్ అందుబాటులోకి తెస్తున్నాం. పట్టణీకరణ నేపథ్యంలో రవాణా సమస్యల పరిష్కారానికి మెట్రో రైలు వ్యవస్థలను విస్తరిస్తున్నాం" అని ప్రధాని వివరించారు. పర్యావరణ మార్పుల నేపథ్యంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు ఎదుర్కొంటున్న అతిముఖ్యమైన సవాళ్ల పరిష్కారానికి కార్యాచరణపై సదస్సు చర్చిస్తోంది. సుమారు 2వేల మంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు.

'మోదీతో ట్రంప్‌నకు గట్టి సంబంధాలు'

వాషింగ్టన్: భారత ప్రధాని మోదీతో అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్‌నకు దృఢ సంబంధాలున్నాయని అమెరికా విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి హీథర్ నాయెర్ట్ చెప్పారు. ట్రంప్ కుమార్తె ఇవాంకా గత ఏడాది హైదరాబాద్ పర్యటనను బాగా ఆస్వాదించారని, రెండు దేశాల సంబంధాలు ముఖ్యమైనవని విలేకర్ల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ హీథర్ అన్నారు. అఫ్గానిస్థాన్ అభివృద్ధికి భారత్ పోషిస్తున్న పాత్రనూ ఆమె ప్రశంసించారు.

అంతర వలయ రహదారికి ముసాయిదా

- అభ్యంతరాలుంటే తెలపవచ్చన్న సీఆర్‌డీఏ

ఈనాడు అమరావతి: రాజధాని అమరావతి, విజయవాడ నగరాల చుట్టూ నిర్మించ తలపెట్టిన అంతర వలయ రహదారి (ఐఆర్‌ఆర్)కి సంబంధించిన ముసాయిదా ప్రకటనను రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ (సీఆర్‌డీఏ) శుక్రవారం విడుదల చేసింది. రాజధానిలో నిర్మిస్తున్న 27 ప్రధాన రహదారుల్ని ఐఆర్‌ఆర్‌కి అనుసంధానించేలా విస్తరించాలని, గ్రిడ్ విధానంలోనే వీటిని నిర్మించాలని నిర్ణయించిన నేపథ్యంలో...వాటిని కూడా కలిపే సీఆర్‌డీఏ ఈ ముసాయిదా ప్రతిపాదన రూపొందించింది. ఐఆర్‌ఆర్‌ని 96.16 కి.మీ.ల పొడవు, 75 మీటర్ల వెడల్పున నిర్మిస్తారు. ఐఆర్‌ఆర్ నిర్మాణం, 27 రాజధాని రహదారుల్ని ఐఆర్‌ఆర్ వరకు పొడిగించడం వల్ల 11 జోనల్ డెవలప్‌మెంట్ ప్లాన్లు, రాజధాని ప్రాంత బృహత్తర ప్రణాళికలో మార్పులు జరుగుతున్నాయని సీఆర్‌డీఏ పేర్కొంది. మొత్తం ఐఆర్‌ఆర్‌లో 11.11 కి.మీ. ప్రాంతం ఏ ప్రణాళికాలేని భాగంలో ప్రతిపాదించినట్టు తెలిపింది. ఐఆర్‌ఆర్, 27 రహదారుల్ని 41 గ్రామాలు, ఒక రక్షిత అటవీ భూభాగం పరిధిలో ప్రతిపాదించినట్టు పేర్కొంది. ప్రతిపాదించిన మార్పుల వల్ల ఎవరైనా ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ ప్రభావితమైతే... 30 రోజుల్లోగా అభ్యంతరాలు, సలహాల్ని సీఆర్‌డీఏ కమిషనర్‌కు తెలియజేయవచ్చునని, సీఆర్‌డీఏ వెబ్‌సైట్‌లోనైనా నివేదించవచ్చునని పేర్కొంది.

ఎగవేతదారుల నుంచి పన్ను వసూలుకు కార్యదళం

హైదరాబాద్: తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో ఆదాయపన్ను చెల్లించకుండా తప్పించుకు తిరుగుతున్న వారి నుంచి పన్ను రాబట్టేందుకు ఆ శాఖ 12 మంది అధికారులతో కార్యదళాన్ని(టాస్క్‌ఫోర్స్) ఏర్పాటు చేసింది. ఇందులో కొందరు పోలీసు అధికారులు కూడా ఉన్నారు. దీనికి అదనపు కమిషనర్ ర్యాంకు అధికారి నేతృత్వం వహిస్తారని ఆదాయపన్ను శాఖ శుక్రవారం ఓ ప్రకటనలో వెల్లడించింది. ఈ కార్యదళం హైదరాబాద్‌లోని సెంట్రల్ క్రైం స్టేషన్(సీసీఎస్)తో సమన్వయంతో పనిచేస్తుందని, తప్పించుకు తిరుగుతున్న పన్ను ఎగవేతదారులను గుర్తించి, వారి నుంచి బకాయిలను వసూలు చేస్తుందని ఆ ప్రకటనలో తెలిపింది.

ఇంటి దస్తావేజులను ఫోర్జరీ చేసి.. రూ.80 లక్షలకు టోకరా పెట్టి!

విశాఖపట్నం, న్యూస్‌టుడే: ఇంటి దస్తావేజులను ఫోర్జరీ చేసి వివిధ బ్యాంకుల్లో తాకట్టు పెట్టి రూ.80 లక్షల రుణం తీసుకొని చెల్లించని దంపతులకు విశాఖ రెండో మెట్రోపాలిటన్ జడ్జి సుధారాణి రెండేళ్ల జైలు శిక్ష, రూ.పది వేల జరిమానా విధించారు. విశాఖ మాధవధారలో నివసిస్తున్న దంపతులు చుక్కాల శ్రీరామ్మూర్తి, శ్రీలతలు 2010-11లో తమ ఇంటి డాక్యుమెంట్లను ఫోర్జరీ చేసి ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంక్, బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, విశాఖ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల్లో తనఖా పెట్టారు. ఒకే డాక్యుమెంట్‌ను ఫోర్జరీ చేసి, వాటి నంబర్లను మార్చి రూ.80 లక్షలు తీసుకున్నారు. వడ్డీ చెల్లించకపోవడంతో బ్యాంకు అధికారులు చేపట్టిన విచారణలో ఫోర్జరీ వెలుగుచూసింది. అందిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. శుక్రవారం కేసుకు సంబంధించి తుది తీర్పు వెలువడింది.

టెట్ పరీక్ష కేంద్రాల కేటాయింపులో వింతలు

ఈనాడు, అమరావతి: ఉపాధ్యాయ అర్హత పరీక్ష (టెట్) పరీక్ష కేంద్రం చిరునామాలోనూ అభ్యర్థులకు పరీక్ష పెట్టారు. కర్నూలు, ప్రకాశం, కృష్ణా జిల్లాలకు చెందిన పలువురు అభ్యర్థులకు కృష్ణచైతన్య ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీలో పరీక్ష కేంద్రాన్ని కేటాయించారు. ఇది చిలకలూరిపేట రోడ్డు, కేశానుపల్లి పోస్టు, నరసరావుపేట, గుంటూరు జిల్లాలో ఉన్నట్లు హాల్‌టిక్కెట్‌లో పేర్కొన్నారు. పరీక్షకు ముందే చిరునామా కోసం ఆరా తీస్తున్న అభ్యర్థులకు ఆచూకీ లభించడం లేదు. వాస్తవంగా ఈ కళాశాల ప్రకాశం జిల్లాలోని మార్కాపురంలో ఉంది. అభ్యర్థులు ఇచ్చిన ఐదు ఐచ్ఛికాల ప్రకారం గుంటూరు జిల్లాలో పరీక్ష కేంద్రాన్ని కేటాయించినట్లు పేర్కొంటున్న అధికారులు.. ఇప్పుడు ఈ పరీక్ష కేంద్రానికి చెందిన అభ్యర్థులను ప్రకాశం జిల్లాకు మార్పు చేయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పరీక్ష కేంద్రాల కేటాయింపులో జరిగిన తప్పిదం, వాస్తవ చిరునామా తెలుసుకునేందుకు అభ్యర్థులు పాఠశాల విద్యాశాఖ సహాయ కేంద్రాలకు ఫోన్లు చేస్తున్నా సమాధానాలు ఇవ్వడం లేదని కర్నూలు జిల్లాకు చెందిన రిజ్వానా, స్వప్న పేర్కొన్నారు. కృష్ణచైతన్య కేంద్రానికి చెందిన అభ్యర్థులందరికీ ఫోన్లలో సంక్షిప్త సమాచారం పంపించేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

భారత్ ఆర్థికాభివృద్ధికి పూర్తి సహకారం

- గ్యాస్, పెట్రోలియం వనరుల్లో వాటా
- ఇక్కడ భిన్నమతాలు కలిసిమెలిసి జీవిస్తున్నారు
- ముస్లింలు శాంతిదూతలుగా ఉండాలి
- హైదరాబాద్‌కు ఇరాన్‌కు పోలికలు
- మక్కామసీదులో ఇరాన్ అధ్యక్షుడు హసన్ రౌహానీ ప్రసంగం

ఈనాడు – హైదరాబాద్

విశ్వవ్యాప్తంగా భారత్ ఆర్థికాభివృద్ధికి సంపూర్ణ సహకారం అందిస్తామని ఇరాన్ అధ్యక్షుడు హసన్ రౌహానీ చెప్పారు. ఇరాన్‌కు ఉన్న గ్యాస్, పెట్రోలియం వనరులను భారత్‌తో పంచుకోవాలనుకుంటున్నామన్నారు. తమ ఓడరేవు చాహబాహర్‌ను భారత ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగిస్తున్నామని వెల్లడించారు. శతాబ్దాలుగా ఇరాన్, భారత్‌ల మధ్య స్నేహపూర్వక సంబంధాలు ఉన్నాయని. . సాంస్కృతిక, ఆర్థిక, తదితర రంగాల్లో కలిసిమెలిసి పనిచేస్తున్నాయని వివరించారు. ముస్లింలు శాంతిదూతలుగా ఉండాలని పిలుపునిచ్చారు. హైదరాబాద్‌కు ఇరాన్‌కు చాలా అంశాల్లో దగ్గరి పోలికలున్నాయని, హైదరాబాద్‌లో జీవిస్తున్న ఇరానీయులు తమ సొంతింట్లో ఉన్నట్లే భావిస్తారన్నారు. రాష్ట్ర పర్యటనకు వచ్చిన రౌహానీ శుక్రవారం మక్కామసీదును సందర్శించి ప్రార్థనల్లో పాల్గొన్నారు.

శుక్రవారం హైదరాబాద్‌లోని కుతుబ్‌షాహీ సమాధులను సందర్శించిన ఇరాన్ అధ్యక్షుడు హసన్ రౌహానీ

అనంతరం ముస్లింలను ఉద్దేశించి మాట్లాడారు. 'ప్రపంచవ్యాప్తంగా శాంతి, సామరస్యాలే గొప్ప సంపదగా అలరారుతున్నాయి. ఆసియాతోపాటు యూరప్, ఆఫ్రికాలోనూ శాంతి విలసిల్లాలి. ఇస్లాం శాంతికి చిహ్నం. ఖురాన్‌లో చెప్పినట్లుగా మహ్మద్ ప్రవక్తను అనుసరించేవారు ప్రపంచ శాంతికి, మానవాళి మేలుకు కృషి చేయాలి. ఇస్లాం ఐక్యతను దెబ్బతీసేందుకు ప్రయత్నించే వారెవరైనా ముస్లింలకు, ముస్లిం సమాజానికి దూరమైనట్లే. ముస్లింలు ఐక్యంగా ఉంటే జెరూసలెంను అమెరికా ఇజ్రాయెల్ రాజధానిగా ప్రకటించేదే కాదు. ముస్లింల్లోని షియాలు, సున్నీలు తదితర వర్గాలు ఒకరినొకరు గౌరవించుకోవాలి. భారత్‌లోని అత్యధిక ప్రజలు భిన్నమతాలకు చెందిన వారైనా పరస్పర నమ్మకం, అభిమానంతో జీవిస్తున్నారు. వారంతా మన స్నేహితులు, సోదరులు. కొన్ని పాశ్చాత్య దేశాలవారు ఇస్లాం మతం, ముస్లింలు అంటే హింస, ఉగ్రవాదమని ఆరోపిస్తున్నారు. వారి భావన చాలా తప్పు. వాస్తవానికి పాశ్చాత్య దేశాల్లోనే హింసాత్మక ధోరణులున్నాయి. అమెరికాలోని కళాశాలల్లో, పాఠశాలల్లో అక్కడివారే అక్కడి వారిని హతమారుస్తున్నారు. ముస్లింలకు వారి ప్రవర్తన, మంచి నడవడికే ఆస్తిగా భావించాలి. కేవలం ప్రార్థనలు చేసేవారిని చూసి ఒక అంచనాకు రావద్దు. వారు ఎంతవరకు నిజాయతీగా, విశ్వసనీయతతో జీవిస్తున్నారో గుర్తించాలి. మహ్మద్ ప్రవక్త బోధనలను పాటిస్తూ భవిష్యత్తును ఉజ్వలంగా చేసుకుందాం' అన్నారు. ప్రసంగం ముగింపులో రౌహానీ.. ఇరాన్ జిందాబాద్, భారత్ జిందాబాద్, ఇరాన్ వర్ధిల్లాలి, భారత్ వర్ధిల్లాలి అనే నినాదాలు చేయడంతో కరతాళధ్వనులు మార్మోగాయి.

కుతుబ్‌షాహీ సమాధుల నిర్మాణంపై ప్రశంస

అంతకు ముందు రౌహానీ తన బృందంతో కలిసి గోల్కొండలోని కుతుబ్‌షాహీ సమాధులను సందర్శించారు. వాటి నిర్మాణాలు గొప్పగా ఉన్నాయని ప్రశంసించారు. పర్షియన్, పాస్తూన్, హిందూ శైలిలను మిళితం చేసి నిర్మించిన సుల్తాన్ కులీ కుతుబ్ సమాధి ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందాయన్నారు. నాటి సంస్కృతికి, కుతుబ్‌షాహీల వారసత్వానికి ప్రతీకగా ఉన్న సమాధులను ప్రభుత్వాలు పరిరక్షిస్తున్న తీరు అభినందనీయమన్నారు.

ఘనంగా వీడ్కోలు

రెండు రోజుల రాష్ట్ర పర్యటన ముగించుకొని రౌహానీ శుక్రవారం రాత్రి దిల్లీకి బయల్దేరి వెళ్లారు. బేగంపేట విమానాశ్రయంలో ఆయనకు గవర్నర్ నరసింహన్, కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి ఆర్‌కే సింగ్, ఉపముఖ్యమంత్రి మహమూద్ అలీ, అధికారులు ఘనంగా వీడ్కోలు పలికారు.

ఛాంపియన్

ఏం ఆధిపత్యం..? ఏం సాధికారత..? ఏం పరాక్రమం..?
అది కూడా దక్షిణాఫ్రికాపై.. పైగా వారి గడ్డపై!
అక్కడ సిరీస్ గెలవడమే గొప్పంటే.. 5-1 ఆధిక్యంతో గెలుపు!
అందులోనూ గెలిచిన ప్రతి మ్యాచ్‌లోనూ తిరుగులేని ఆధిపత్యం!
ప్రత్యర్థికి కొంచెం గౌరవప్రదంగా ఓడే అవకాశమూ లేకుండా చేసి...

ప్రత్యర్థి జట్టు ఒక్క విజయం కోసం ముఖం వాచిపోయేలా చేసి..
కంటితుడుపుగా ఒక మ్యాచ్ గెలిచినా అందులోనూ సంతోషం లేకుండా
చేసి.. పేసర్ల నిలయాల్లో స్పిన్‌తో ప్రత్యర్థి బ్యాట్స్‌మెన్‌ను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి..
భీకర పేసర్లను చిత్తు కింద కొట్టి.. అన్ని రంగాల్లోనూ పైచేయి సాధించి..
దక్షిణాఫ్రికాలో దక్షిణాఫ్రికాపై సాధించిన ఈ సిరీస్ విజయం

అద్భుతం.. అసాధారణం.. చరిత్రాత్మకం!

కోహ్లినూర్

శార్దూల్ (4/52)

మళ్లీ శతకబాదిన కోహ్లి ● మెరిసిన శార్దూల్
ఆరో వన్డేలోనూ ఘనవిజయం ● సిరీస్ 5-1తో సొంతం

ఒక్క బ్యాట్స్‌మన్.. 6 మ్యాచ్‌ల్లో 558 పరుగులు.. చరిత్రలో ఎన్నడూ చూడని పరుగుల ప్రవాహం! ఇద్దరు స్పిన్నర్లు.. 6 మ్యాచ్‌ల్లో 33 వికెట్లు.. చరిత్రలోనే కాదు, భవిష్యత్తులోనూ అసాధ్యమనిపించే ఘనత! ఈ విజయాల్లో మిగతా ఆటగాళ్ల పాత్ర కూడా ఉన్నప్పటికీ.. విరాట్ బ్యాటింగ్ ఆధిపత్యం, చాహల్-కుల్‌దీప్‌ల స్పిన్ ప్రతాపమే చరిత్రలో నిలిచిపోయే ఈ జైత్రయాత్రలో అత్యంత కీలకం! నామమాత్రమైన చివరి వన్డేలోనూ ఈ ముగ్గురూ తమవంతు పాత్ర పోషిస్తే.. యువ పేసర్ శార్దూల్ ఠాకూర్ కూడా తనదైన ముద్ర వేస్తూ సఫారీ జట్టును దెబ్బ తీశాడు. దీంతో మరో భారీ విజయంతో సిరీస్‌కు ఘనమైన ముగింపునిచ్చింది టీమ్‌ఇండియా. టెస్టుల్లో సఫారీల విజయాన్ని మించేలా వన్డేల్లో నెగ్గిన భారత్.. ఆ పరాభవానికి ఘనంగా ప్రతీకారం తీర్చుకున్నట్లే. ఇక్కడికి లెక్క సమం. ఇక ఈ పర్యటనలో పైచేయి ఎవరిదో తేలేది ఆదివారం ఆరంభమయ్యే పొట్టి క్రికెట్ సమరంలో!

సెంచూరియన్

మ్యాచ్ నామమాత్రమే అయినా తీవ్రత తగ్గించలేదు కోహ్లీసేన. ఐదో వన్డేతోనే సిరీస్ సొంతమైనప్పటికీ.. చివరి వన్డేలోనూ భారత్ జోరు కొనసాగించింది. శుక్రవారం దక్షిణాఫ్రికాను 8 వికెట్ల తేడాతో చిత్తు చేసింది. 205 పరుగుల లక్ష్యాన్ని భారత్ కేవలం 32.1 ఓవర్లలోనే, 2 వికెట్లు మాత్రమే కోల్పోయి అలవోకగా ఛేదించింది. అసాధారణ పరుగుల ప్రవాహాన్ని కొనసాగిస్తూ కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లి (129 నాటౌట్, 96 బంతుల్లో 19×4, 2×6) సిరీస్‌లో మూడో సెంచరీ బాదేసి జట్టుకు భారీ విజయాన్నందించాడు. అంతకుముందు కెరీర్లో మూడో వన్డే మాత్రమే ఆడుతూ శార్దూల్ ఠాకూర్ (4/52) చెలరేగిపోగా.. బుమ్రా (2/24), చాహల్ (2/38) కూడా చక్కటి ప్రదర్శన చేయడంతో దక్షిణాఫ్రికా 46.5 ఓవర్లలో 204 పరుగులకే కుప్పకూలింది. ఆ జట్టులో జొండో (54; 74 బంతుల్లో 3×4, 2×6) టాప్‌స్కోరర్. కోహ్లి 'మ్యాన్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్'తో పాటు 'మ్యాన్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డును కూడా సొంతం చేసుకున్నాడు.

అతడికి అడ్డేదీ...: సప్త సముద్రాలీదిన వాడికి పిల్ల కాలువే ఎదురొస్తే.. అంటూ ఓ పాటలో పంక్తి ఉంటుంది. విరాట్ ఆడుతున్నపుడు 205 పరుగుల లక్ష్యం అలాంటిదేగా మరి! అసలే భీకర ఫామ్‌లో ఉన్నాడు. ఈ పర్యటనలో ప్రతికూల పరిస్థితులు ఎదురైనపుడూ చెలరేగాడు. పైగా ఛేదన అనగానే అతను రెచ్చిపోతాడు. ఇక 205 పరుగుల స్వల్ప లక్ష్యం నిలిపితే అతడి జోరెలా ఉంటుందో చెప్పేదేముంది? ఆకాశమే హద్దుగా చెలరేగిపోయాడు విరాట్. వరుస వైఫల్యాల నుంచి బయటపడి గత మ్యాచ్‌లో సెంచరీ కొట్టిన రోహిత్ శర్మ (15) తిరిగి పూర్వపు ఫామ్‌లోకి వెళ్లిపోగా.. సిరీస్‌లో చక్కటి ప్రదర్శన చేసిన ధావన్ కూడా విఫలమయ్యాడు. అయినప్పటికీ భారత్‌కు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకపోయింది. తనకంటే నాలుగు ఓవర్ల ముందు నుంచి ఆడుతున్న ధావన్ 18 పరుగులకు వెనుదిరిగేటప్పటికే.. విరాట్ 38 పరుగులు చేశాడంటే అతడెంత దూకుడుగా ఆడాడో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఏ బౌలర్‌నూ వదలకుండా బౌండరీల మోత మోగిస్తూ 36 బంతుల్లోనే అర్ధసెంచరీ, 82 బంతుల్లోనే సెంచరీ పూర్తి చేశాడు విరాట్. 23 ఓవర్లకే అతడి సెంచరీ అయిపోవడం విశేషం. ఆ వందలో 17 ఫోర్లుండటం గమనార్హం. సెంచరీ తర్వాత మరింత జోరు పెంచిన విరాట్ ఇంకో రెండు ఫోర్లు, రెండు కళ్లు చెదిరే సిక్సర్లు బాదాడు. బౌండరీల రూపంలోనే అతను 106 పరుగులు చేయడం విశేషం. ధావన్ ఔటయ్యాక క్రీజులోకి వచ్చిన రహానె (34 నాటౌట్; 50 బంతుల్లో 3×4) మరో ఎండ్‌లో కుదురుగా ఆడుతూ కోహ్లికి చక్కటి సహకారం అందించాడు. విరాట్.. ధావన్‌తో రెండో వికెట్‌కు 61 పరుగులు, రహానెతో అభేద్యమైన మూడో వికెట్‌కు 126 పరుగులు జోడించాడు.

అదే తడబాటు: సిరీస్‌లో భారత బౌలర్ల ధాటికి విలవిలలాడుతూ వచ్చిన దక్షిణాఫ్రికా.. ఈ మ్యాచ్‌లోనూ తడబాటును కొనసాగించింది. నామమాత్రమైన మ్యాచ్ కావడంతో భువనేశ్వర్‌కు విశ్రాంతినిచ్చి యువ పేసర్ శార్దూల్ ఠాకూర్‌కు భారత్ అవకాశమివ్వగా.. అతను చక్కటి ప్రదర్శనతో సఫారీ జట్టును దెబ్బ తీశాడు. శార్దూల్ ఓపెనర్లు ఆమ్లా (10), మార్‌క్రమ్ (24) పది ఓవర్లలోపే పెవిలియన్‌కు పంపేశాడు. 43/2తో ఉన్న దక్షిణాఫ్రికాను డివిలియర్స్ (30), జొండో ఆదుకున్నారు. వీళ్లిద్దరూ కుదురుకోవడం, స్కోరు వంద దాటడంతో.. ఇన్నింగ్స్ గాడిన పడ్డట్లే అనిపించింది. కానీ స్పిన్నర్ చాహల్ ఆ జట్టును గట్టి దెబ్బ తీశాడు. ప్రమాదకరంగా మారుతున్న ఏబీని బోల్తా కొట్టించాడు. ఆపై జొండోను కూడా అతనే ఔట్ చేశాడు. మధ్యలో క్లాసన్ (22)ను బుమ్రా, బెహార్డీన్ (1)ను శార్దూల్, మోరిస్ (4)ను కుల్‌దీప్ పెవిలియన్ చేర్చారు. దీంతో దక్షిణాఫ్రికా ఒక దశలో 151/7తో నిలిచింది. ఈ స్థితిలో ఫెలుక్వాయో (34), మోర్నీ మోర్కెల్ (20) పోరాడటంతో దక్షిణాఫ్రికా 200 దాటగలిగింది. ఈ భాగస్వామ్యం విడిపోయాక ఇన్నింగ్స్ ఎంతోసేపు సాగలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా ఇన్నింగ్స్: మార్‌క్రమ్ (సి) అయ్యర్ (బి) ఠాకూర్ 24; ఆమ్లా (సి) ధోని (బి) ఠాకూర్ 10; డివిలియర్స్ (బి) చాహల్ 30; జొండో (సి) పాండ్య (బి) చాహల్ 54; క్లాసన్ (సి) కోహ్లి (బి) బుమ్రా 22; బెహార్డీన్ (సి) బుమ్రా (బి) ఠాకూర్ 1; మోరిస్ (సి) ధావన్ (బి) కుల్‌దీప్ 4; ఫెలుక్వాయో (సి) అండ్ (బి) ఠాకూర్ 34; మోర్కెల్ (సి) అయ్యర్ (బి) పాండ్య 20; తాహిర్ (సి) కోహ్లి (బి) బుమ్రా 2; ఎంగిడి నాటౌట్ 0; ఎక్స్‌ట్రాలు 3 **మొత్తం:** (46.5 ఓవర్లలో ఆలౌట్) **204**

వికెట్ల పతనం: 1-23, 2-43, 3-105, 4-135, 5-136, 6-142, 7-151, 8-187, 9-192

బౌలింగ్: శార్దూల్ ఠాకూర్ 8.5-0-52-4; బుమ్రా 8-1-24-2; పాండ్య 10-0-39-1; కుల్‌దీప్ 10-0-51-1; చాహల్ 10-0-38-2

భారత్ ఇన్నింగ్స్: ధావన్ (సి) జొండో (బి) ఎంగిడి 18; రోహిత్ (సి) క్లాసన్ (బి) ఎంగిడి 15; కోహ్లి నాటౌట్ 129; రహానె నాటౌట్ 34; ఎక్స్‌ట్రాలు 10 **మొత్తం:** (32.1 ఓవర్లలో 2 వికెట్లకు) **206**

వికెట్ల పతనం: 1-19, 2-80

బౌలింగ్: మోర్నీ మోర్కెల్ 7-0-42-0; ఎంగిడి 8-1-54-2; మోరిస్ 6-0-36-0; ఫెలుక్వాయో 4-0-27-0; తాహిర్ 7.1-0-42-0

"ఈరోజు చాలా చాలా సంతోషంగా ఉన్నా. ఫ్లడ్ లైట్ల వెలుతురులో ఛేదన సులభంగా ఉంటుందని తెలిసే మొదట బౌలింగ్ ఎంచుకున్నా. దక్షిణాఫ్రికా బౌలర్లు షార్ట్ పిచ్ బంతులతో పరీక్ష పెట్టాలని చూశారు. వారి వ్యూహాన్ని తిప్పికొట్టాం. ఈ విజయం నా స్నేహితులు, సన్నిహితులదే. ముఖ్యంగా నా భార్య అనుష్క పర్యటన ఆసాంతం ఎంతో అండగా నిలిచింది. ప్రతి మ్యాచ్‌లోనూ నేనే ముందుండి నడిపించాలని కోరుకుంటా. అదో గొప్ప అనుభూతి. నా కెరీర్ మరో ఎనిమిది, తొమ్మిదేళ్లు ఉంటుందేమో. అందుకే ప్రతిరోజూ పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకోవాలని అనుకుంటున్నా. కెప్టెన్‌గా ఉండి జట్టును విజయవంతంగా నడిపించడం నాకో వరం. స్పిన్నర్లు చాహల్, కుల్‌దీప్, ఓపెనర్లు శిఖర్, రోహిత్ కీలక సమయాల్లో సత్తా చాటారు. పర్యటన ఇంకా ముగియలేదు. ఇక మా దృష్టంతా టీ20లపైనే. ఇదే జోరు కొనసాగిస్తాం"

–విరాట్ కోహ్లి

● ఛేదనలో కోహ్లీకిది 21వ సెంచరీ

4 ఈ పర్యటనలో కోహ్లి శతకాలు. వన్డే సిరీస్‌లో మూడు సెంచరీలు చేశాడు.

13 కెప్టెన్‌గా కోహ్లి శతకాలు.

35 వన్డేల్లో కోహ్లి శతకాల సంఖ్య. అత్యధిక శతకాలు సాధించిన సచిన్ (49)కు అతడికి అంతరం 14 సెంచరీలే. టెస్టుల్లో సాధించినవి కలిపితే విరాట్ సెంచరీలు 76. సచిన్ 100 సెంచరీలతో అగ్రస్థానంలో ఉన్నాడు.

ఏమిటీ ప్రవాహం?

టెస్టు సిరీస్‌లో భారత్ ఓడిపోయి ఉండొచ్చు. కానీ రెండు జట్లలో అత్యధిక పరుగులు (286) చేసిన ఆటగాడు కోహ్లి. బౌలర్ల ఆధిపత్యం సాగిన ఆ సిరీస్‌లో సెంచరీ చేసిన ఏకైక మొనగాడు అతనే. అత్యుత్తమ సగటు (47.66) అతడిదే. అత్యధిక స్కోరూ (153) అతడిదే.

ఇక వన్డే సిరీస్‌లో అతడి జోరు గురించి ఏం చెప్పాలి? 6 మ్యాచ్‌ల్లో 558 పరుగులు.. 186 సగటు.. 99.46 స్ట్రైక్ రేట్.. మొత్తంగా మూడు సెంచరీలు.. ఒక అర్ధసెంచరీ.. మూడు నాటౌట్‌లు. పరుగులు, సగటు, అత్యధిక స్కోరు.. ఇలా ఏది చూసినా అతనే నంబర్‌వన్.

గణాంకాలు ఇలా కనిపిస్తుండగా.. విరాట్ పరుగల ప్రవాహం గురించి ఇంకేమని వర్ణించాలి..? దక్షిణాఫ్రికా లాంటి బలమైన జట్టుపై, అందులోనూ వారి గడ్డపై.. బలమైన పేస్ దళాన్ని ఎదుర్కొంటూ ఇంతటి ఆధిపత్యంతో, సాధికారతతో బ్యాటింగ్ చేయడం ద్వారా తన సామర్థ్యంపై లేశమాత్రమైనా సందేహాల్లేకుండా చేశాడు విరాట్. సెంచూరియన్‌లో రెండో టెస్టులో సహచరులందరూ చేతులెత్తేసినపుడు ఒంటరి పోరాటంతో సాధించిన సెంచరీ అయినా.. తొలి వన్డేలో భారీ లక్ష్యాన్ని ఛేదించే క్రమంలో బాదిన శతకమైనా.. మూడో వన్డేలో ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో ఓపిగ్గా ఆడి సాధించిన 160 పరుగుల అజేయ ఇన్నింగ్స్ అయినా.. ఇప్పుడు సఫారీ బౌలింగ్ ఏమాత్రం లెక్క చేయకుండా బాదిన సెంచరీ అయినా.. వేటికవే సాటి. గత రెండు మ్యాచ్‌ల్లోనూ మంచి ఊపుమీదుండగా ఒకసారి చెత్త షాట్ ఆడి, మరోసారి రోహిత్‌తో సమన్వయ లోపంతో రనౌటై అనూహ్య

రీతిలో ఔటైపోయిన విరాట్.. సెంచరీ కొట్టి రెండు మ్యాచ్‌లు దాటిపోయేసరికి ఇక ఆగలేకపోయాడు. శుక్రవారం చెలరేగిపోయాడు. మళ్లీ శతక ఆకలి తీర్చేసుకున్నాడు. అతడిని దక్షిణాఫ్రికా బౌలర్లు ఏమాత్రం ఇబ్బంది పెట్టలేకపోయారు. విరాట్ సింగిల్‌తో సరిపెడితే సంతోషించే పరిస్థితి వాళ్లది. అంతలా ఆధిపత్యం చలాయించాడతను. అర్ధసెంచరీ తర్వాత ఆడిన ఒక కవర్ డ్రైవ్.. సెంచరీ ముంగిట కొట్టిన స్ట్రెయిట్ డ్రైవ్.. ఇలా విరాట్ ఆడిన కొన్ని షాట్ల అందం గురించి ఎంత వర్ణించినా తక్కువే. అటు టెస్టుల్లో, ఇటు వన్డేల్లో తిరుగులేని ఆధిపత్యం చలాయించిన విరాట్.. రాబోయే టీ20 సిరీస్‌లోనూ ఇలాగే చెలరేగి తన ఆధిపత్యాన్ని చాటుతాడేమో చూద్దాం.

– ఈనాడు క్రీడావిభాగం

ఒకే ఒక్కడు

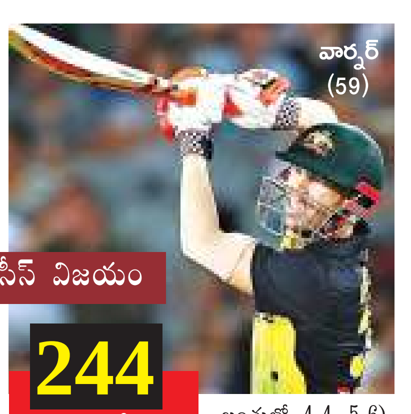
వన్డే చరిత్రలోనే ఒక ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లో 500కు పైగా పరుగులు చేసిన తొలి ఆటగాడిగా కోహ్లి రికార్డు సృష్టించాడు. ప్రస్తుత సిరీస్‌లో అతడి పరుగుల సంఖ్య 558. రోహిత్ శర్మ 2013లో ఆస్ట్రేలియాపై 491 పరుగులతో నెలకొల్పిన రికార్డును అతను అధిగమించాడు.

కోహ్లి 129 నాటౌట్

సెంచరీ నంబర్ 35

లక్ష్యం 244.. కొట్టేశారు

టీ20ల్లో రికార్డు ఛేదన ● కివీస్‌పై ఆసీస్ విజయం

వార్నర్ (59)

244 ఆస్ట్రేలియా ఛేదించిన లక్ష్యం. టీ20ల్లో ఇదే అత్యధిక ఛేదన. 2015లో దక్షిణాఫ్రికాపై వెస్టిండీస్ 232 పరుగుల లక్ష్యాన్ని ఛేదించి నెలకొల్పిన రికార్డు బద్దలైంది.

ఆక్లాండ్: ఒక్క టీ20 మ్యాచ్.. 488 పరుగులు.. 32 సిక్సర్లు.. 33 ఫోర్లు.. ఒక శతకం.. నాలుగు అర్ధశతకాలు.. రెండు సెంచరీ భాగస్వామ్యాలు.. ముక్కోణపు సిరీస్‌లో భాగంగా శుక్రవారం ఆస్ట్రేలియా-న్యూజిలాండ్ టీ20 మ్యాచ్‌లో పరుగుల ప్రవాహం ఎలా సాగిందో చెప్పడానికి ఈ గణాంకాలు చాలు. న్యూజిలాండ్ 20 ఓవర్లలో ఏకంగా 243 పరుగులు చేసి ఔరా అనిపిస్తే.. ఆస్ట్రేలియా అంత స్కోరునూ ఛేదించే చరిత్ర సృష్టించింది. మొదట గప్టిల్ (105; 54 బంతుల్లో 6×4, 9×6), మన్రో (76; 33 బంతుల్లో 6×4, 6×6) చెలరేగిపోవడంతో కివీస్ 20 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి 243 పరుగులు చేసింది. ఐతే భారీ లక్ష్యం ముందున్నా.. ఆరంభం నుంచే 12కు పైగా రన్‌రేట్‌తో పరుగులు చేయాల్సి ఉన్నా ఆసీస్ ఆశలు వదులుకోలేదు. ఓపెనర్లు వార్నర్ (59; 24 బంతుల్లో 4×4, 5×6), షార్ట్ (76; 44 బంతుల్లో 8×4, 3×6) కేవలం 8.3 ఓవర్లలోనే 121 పరుగులు జోడించి మెరుపు ఆరంభాన్నివ్వడంతో ఛేదన తేలికైపోయింది. ఆ తర్వాత మాక్స్‌వెల్ (31; 14 బంతుల్లో 3×4, 2×6), ఫించ్ (36 నాటౌట్; 14 బంతుల్లో 3×4, 3×6) కివీస్ బౌలర్లపై విరుచుకుపడటంతో ఆసీస్ 18.5 ఓవర్లలో 5 వికెట్లు కోల్పోయి లక్ష్యాన్ని ఛేదించింది.

విష్ణు జోడీకి టైటిల్

చెన్నై: చెన్నై ఓపెన్ పురుషుల డబుల్స్ టైటిల్‌ను విష్ణువర్ధన్-బాలాజీ జోడీ కైవసం చేసుకుంది. హోరాహోరీ సాగిన ఫైనల్లో విష్ణు 7-6 (7-5), 5-7, 10-5తో పెట్రోవిచ్ (క్రొయేషియా)-సిమ్ లికెల్ (టర్కీ)పై విజయం సాధించింది. పురుషుల సింగిల్స్‌లో భారత యువ ఆటగాడు యుకి బాంబ్రి చెన్నై ఓపెన్ ఫైనల్లో ప్రవేశించాడు. శుక్రవారం జరిగిన పురుషుల సింగిల్స్ సెమీఫైనల్లో యుకి 7-5, 6-2తో డక్‌హీ లీ (కొరియా)ను వరుస సెట్లలో ఓడించాడు.

అఫ్గాన్ అదరహో

● నాలుగో వన్డేలో ఘనవిజయం
● జింబాబ్వేపై సిరీస్ కైవసం

షార్జా: జింబాబ్వేతో టీ20 సిరీస్‌ను క్లీన్‌స్వీప్ చేసిన అఫ్గానిస్థాన్.. వన్డేల్లోనూ ఆధిపత్యాన్ని కొనసాగించింది. నాలుగో వన్డేలో 10 వికెట్ల తేడాతో ఘనవిజయం సాధించి ఐదు వన్డేల సిరీస్‌ను మరో మ్యాచ్ మిగిలుండగానే 3-1తో సొంతం చేసుకుంది. 16 ఏళ్ల యువ స్పిన్నర్ ముజీబ్ రెహ్మాన్ (5/50)తో పాటు మహ్మద్ నబి (2/18), రషీద్ ఖాన్ (2/28) కూడా విజృంభించడంతో మొదట జింబాబ్వే 38 ఓవర్లలో 134 పరుగులకే కుప్పకూలింది. ఇర్విన్ (54 నాటౌట్), టేలర్ (30) మినహా ఎవ్వరూ చెప్పుకోదగ్గ స్కోర్లు చేయలేదు. అనంతరం షెజాద్ (75 నాటౌట్; 74 బంతుల్లో 10×4, 3×6), ఇసానుల్లా (51 నాటౌట్; 53 బంతుల్లో 6×4, 2×6) చెలరేగడంతో జింబాబ్వే 21.1 ఓవర్లలోనే ఒక్క వికెట్టూ నష్టపోకుండా లక్ష్యాన్ని ఛేదించింది.

అమ్మాయిల మెరుపుల్

● రాణించిన మిథాలీ, మంధాన
● వరుసగా రెండో టీ20లోనూ భారత్ విజయం

మిథాలీ (76)

ఈస్ట్ లండన్: దక్షిణాఫ్రికా గడ్డపై భారత అమ్మాయిల జోరు కొనసాగుతోంది. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' మిథాలీరాజ్ (76 నాటౌట్; 61 బంతుల్లో 8×4), స్మృతి మంధాన (57; 42 బంతుల్లో 4×4, 3×6) మెరుపులతో వరుసగా రెండో టీ20లోనూ 9 వికెట్ల తేడాతో ఘన విజయం సాధించిన హర్మన్‌ప్రీత్ బృందం ఐదు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో 2-0 ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లింది. శుక్రవారం మొదట బ్యాటింగ్ దక్షిణాఫ్రికా 7 వికెట్లకు 142 పరుగులు చేసింది. లూస్ (33) టాప్ స్కోరర్. అనుజ పాటిల్ (2/37), పూనమ్ యాదవ్ (2/18) ప్రత్యర్థిని కట్టడి చేశారు. ఛేదనలో భారత్‌కు మిథాలీ, మంధాన మెరుపు ఆరంభాన్నిచ్చారు. ఈ జోడీ విజృంభించి ఆడడంతో భారత్ స్కోరు 13 ఓవర్లలోనే 100 పరుగులు దాటింది. ముఖ్యంగా మెరుపు షాట్లు ఆడిన మంధాన పన్నెండో ఓవర్లో వరుసగా రెండు సిక్స్‌లు బాదింది. మిథాలీ కూడా ధాటిగా ఆడి స్కోరుబోర్డు పరుగులెత్తించింది. ఈ జోడీ తొలి వికెట్‌కు 106 పరుగులు జత చేసి జట్టును విజయపథంలో నడిపించింది. 30 బంతుల్లో 33 పరుగుల చేయాల్సిన స్థితిలో.. హర్మన్‌ప్రీత్ (7 నాటౌట్)తో కలిసి మిథాలీ భారత్‌ను విజయతీరాలకు చేర్చింది. మిథాలీకి ఈ ఫార్మాట్‌లో ఇది వరుసగా నాలుగో అర్ధసెంచరీ కావడం విశేషం. ఆదివారం జొహానెస్‌బర్గ్‌లో మూడో టీ20 జరుగుతుంది.

విశాఖలో రెండు 5నక్షత్రాల హోటళ్లు

- సబ్‌మెరైన్ పార్క్
- విజయవాడ భవానీద్వీపంలో సీలయన్, మొసళ్ల పార్క్
- అనుమతించిన పర్యాటక సాంస్కృతిక వారసత్వ బోర్డు

ఈనాడు - అమరావతి

విశాఖపట్నంలో రెండు 5 నక్షత్రాల హోటళ్లు, ఒక రిసార్టు, గోల్ఫ్ కోర్సుతోపాటు...సబ్‌మెరైన్ పార్క్‌ను ఏర్పాటు చేసేందుకు రాష్ట్ర పర్యాటక సాంస్కృతిక వారసత్వ బోర్డు ఆమోదం తెలిపింది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని ఈ కమిటీ శుక్రవారం సచివాలయంలో సమావేశమైంది. పలు ప్రతిపాదనలను పరిశీలించిన కమిటీ కొన్నింటి అమలుకు ఆమోదముద్ర వేసింది. పర్యాటకశాఖ మంత్రి అఖిలప్రియ, ఆ శాఖ కార్యదర్శి ముకేష్‌కుమార్ మీనా, కమిషనర్ హిమాన్షు శుక్లా, విశాఖ నుంచి తూర్పు నౌకాదళ అధికారులు సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. బోర్డు అనుమతించివాటిలో.

★ విశాఖ మధురవాడలో మోహమ్ ఇన్‌ఫ్రా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్(ఎంఐపీఎల్) ఆధ్వర్యంలో రాడిసన్ హోటల్, రిసార్ట్ గోల్ఫ్ కోర్సు ఏర్పాటు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా అత్తిలి మండలం ఉరదాల్లపాలెంనకు చెందిన 4ఏళ్ల చిన్నారి దాసం పవన్ కార్తీక్ తల్లిదండ్రులు. అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న తమ కుమారుడిని ఆదుకోవాలని కోరారు. సీఎం చంద్రబాబు స్పందించి బాలుడి ఎముకమజ్జ మార్పిడికిగాను రూ. పది లక్షలు మంజూరు చేశారు.

మూడు దశల్లో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తారు. మొదటి దశలో రూ.100 కోట్ల పెట్టుబడితో 10 ఎకరాల్లో 120 గదులతో రిసార్టు ఏర్పాటు. రెండో దశలో రూ.50కోట్లతో మరో 10 ఎకరాల్లో గోల్ఫ్ కోర్సు నిర్మాణం. మూడో దశలో 2.20 ఎకరాల్లో కన్వెన్షన్ సెంటర్ ఏర్పాటుతోబాటు మొదటిదశలో ఏర్పాటు చేసే రిసార్టులో మిగిలిన 80 గదులనూ అందుబాటులోకి తీసుకువస్తారు. 250మందికి ఈ ప్రాజెక్టుతో ఉద్యోగాల కల్పన.

★ విశాఖ తొట్లకొండలో కర్మాండూకు చెందిన వైశాలీ హైడ్రో ప్రాజెక్ట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఆధ్వర్యంలో రూ.105 కోట్ల పెట్టుబడితో 225 గదుల సామర్థ్యంతో రిసార్టు ఏర్పాటు.

★ తూర్పునౌకాదళ స్వర్ణోత్సవాల సందర్భంగా విశాఖలోనే రూ.20కోట్లతో సబ్‌మెరైన్ వారసత్వ మ్యూజియంను ఏర్పాటు చేసేందుకు సిద్ధమని తూర్పు నౌకాదళ అధికారులు సీఎం దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. చర్చ తర్వాత ఆమోదం తెలిపారు.

★ విజయవాడ భవానీ ద్వీపంలో సీ లయన్, మొసళ్ల పార్కులను ఏర్పాటు.

విశాఖలో 2500 గదులే ఉన్నాయి

వచ్చే అయిదేళ్లలో విశాఖపట్నంలో జరగనున్న పర్యాటకాభివృద్ధి నేపథ్యంలో 25వేల హోటల్ గదులు అవసరమవుతాయి. ఇప్పటివరకూ అక్కడ కేవలం 2,500 గదులే అందుబాటులో ఉన్నాయి. గదుల కొరత పరిష్కారం దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి అధికారులను ఆదేశించారు. విశాఖలో భూమి తీసుకుని ప్రాజెక్టును ప్రారంభించని ఒక సంస్థతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని రద్దు చేసేందుకు బోర్డు అనుమతించింది.

విజయవాడలో బౌద్ధ విహారం!

ఈనాడు అమరావతి: విజయవాడలో బౌద్ధ విహారాన్ని ఏర్పాటుకు చర్యలు తీసుకోవాలని బౌద్ధ గురువులు ధమ్మధజ భంతేజీ, విజయవాడ బుద్ధ విహార ప్రతినిధి గోళ్ల నారాయణరావు తదితరులు మంత్రి అఖిలప్రియను కోరారు. సచివాలయంలో మంత్రిని కలిసిన వారు బుద్ధవిహార ఏర్పాటుపై వివరించారు. విజయవాడతోపాటు భట్టిప్రోలు, ఘంటశాల వంటి క్షేత్రాలకూ బౌద్ధుల రాక పెరుగుతోందని మంత్రి వారితో చర్చించారు. ఈ నేపథ్యంలో విజయవాడలో బౌద్ధవిహారం ఏర్పాటుకు కృషి చేస్తామన్నారు. హైదరాబాద్‌లో ఫెడరేషన్ ఆఫ్ తెలంగాణఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ ఇండస్ట్రీ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 28నుంచి 30వరకు నిర్వహించనున్న పర్యాటక సమావేశానికి హాజరుకావాలని ఫెడరేషన్ డైరెక్టర్ పి.వైదేహి మంత్రిని ఆహ్వానించారు.

ఖర్చు చేశాకే అదనపు నిధులు: యనమల

ఈనాడు అమరావతి: ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో అదనపు బడ్జెట్ కింద నిధులను కోరవద్దని ఆర్థికమంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు అధికారులకు సూచించారు. కీలక ప్రాజెక్టులు ఉంటేనే బడ్జెట్లో పెట్టాలని పేర్కొన్నారు. చివరి త్రైమాసికంలో అదనపు బడ్జెట్ కింద నిధులను కోరాలని అధికారులకు తెలియజేశారు. సచివాలయంలో వివిధ శాఖల బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలపై మంత్రి సమీక్ష జరిపారు. ఈ సందర్భంగా విడుదల చేసిన ప్రకటనలో.."బడ్జెట్‌లో స్థిరాస్తి ఖర్చులు పెంచుతాం. కేటాయించినవి ఖర్చుచేశాకే అదనపు నిధులు కోరాలి. ప్రతి శాఖ ముఖ్యమంత్రి హామీలను, ఇంటింటికి తెదేపా కార్యక్రమంలో ప్రజల నుంచి వచ్చిన ఫిర్యాదులకు సంబంధించిన పనులను తప్పక పూర్తిచేయాలి. అవసరమైన నిధులిస్తాం. "..అని పేర్కొన్నారు.

జనాభాకు అనువుగా.. పంచాయతీల్లో 80% సీసీ రోడ్లు పూర్తిఅయినట్లు పంచాయతీరాజ్, ఐటీ మంత్రి లోకేష్ చెప్పారు. పాతికేళ్లలో పెరిగే జనాభా అవసరాల మేరకు తాగునీటి పథకాలను రూపొందిస్తున్నామన్నారు. ఐటీ విభాగంలో వచ్చే కొత్త ప్రాజెక్టులకు జీఎస్టీ, విద్యుత్తు, ఉత్పత్తి ప్రోత్సాహకాలు, రాయితీలు ఇవ్వాల్సి ఉన్నందున అదనంగా నిధులు కేటాయించాలని కోరారు. చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఖరీఫ్‌లో కోటి ఎకరాలకు నీరందించినట్లు జలవనరుల మంత్రి దేవినేని ఉమా చెప్పారు. రాయలసీమకు 160టీఎంసీలు, కొత్త ఆయకట్టు 70వేల ఎకరాలకు 40టీఎంసీల నీరందించినట్లు వివరించారు.

రూ.2.09 లక్షల కోట్లతో కర్ణాటక బడ్జెట్

ఈనాడు, బెంగళూరు: ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న తరుణంలో కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య శుక్రవారం విధానసభకు రూ.2,09,181 కోట్ల బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల్ని సమర్పించారు. లోటు రూ.251 కోట్లుగా పేర్కొన్నారు. ప్రజలపై పన్ను భారాన్ని మోపకపోవడం ఈసారి ప్రత్యేకత. అబ్కారి సుంకాన్ని ఎనిమిది శాతం పెంచినందున మద్యం ధరలు పెరగనున్నాయి. రైతులు, మహిళలు, విద్యా రంగాలకు ప్రాధాన్యమిచ్చారు. 163 పుటల బడ్జెట్ ప్రసంగాన్ని ఏకధాటిగా నాలుగు గంటల ఐదు నిముషాల పాటు చదివారు. ఇది ఆయనకు ఆర్థిక మంత్రిగా 13వ బడ్జెట్. త్వరలో విధానసభ ఎన్నికలు సమీపిస్తున్నందున సమాజంలోని అన్ని వర్గాలు, అన్ని ప్రాంతాల వారికీ ఏదో ఒక ప్రయోజనం కలిగేలా బడ్జెట్‌ను రూపొందించారు. వచ్చే ఏడాది ఆఖరుకు రాష్ట్ర రుణ భారం రూ.2,86,790 కోట్లకు చేరుకోనుంది. ఆర్థిక లోటు రూ.35,127 కోట్లుగా, రెవెన్యూ మిగులు రూ.127 కోట్లుగా పేర్కొన్నారు.

★ బడ్జెట్ పట్ల విపక్షాలు పెదవి విరిచాయి. 'ఇది అశాస్త్రీయమైనది' అని భాజపా నేత, సాగునీటి మాజీ మంత్రి బసవరాజ బొమ్మై వ్యాఖ్యానించారు.

తుంగభద్ర నీటిని కర్ణాటకలోని దావణగెరె, చిత్రదుర్గం జిల్లాల్లోని 84 చెరువులకు మళ్లించేందుకు బడ్జెట్‌లో రూ.635 కోట్లను కేటాయించారు. ఈ ప్రతిపాదన కార్యరూపం దాలిస్తే తుంగభద్రలోని మరో 10 టీఎంసీల నీటికి ఎసరురానుంది. ఈ అంశం తుంగభద్ర ఆయకట్టు రైతుల గుండెల్లో గుబులు రేపుతోంది.

అవినీతి పాలనకు తెరదించాలి

- వైకాపా అధ్యక్షుడు జగన్ వ్యాఖ్య
- ప్రకాశం జిల్లాలోకి ప్రవేశించిన పాదయాత్ర

ఈనాడు డిజిటల్-ఒంగోలు: రాష్ట్రంలోని తెదేపా అవినీతి పాలనకు తెరదించాలని వైకాపా అధ్యక్షుడు జగన్మోహన్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. ప్రజా సంకల్పయాత్ర శుక్రవారం ప్రకాశం జిల్లాలోని లింగసముద్రం మండలం రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు వద్ద జిల్లాలోకి ప్రవేశించింది. ఈ సందర్భంగా రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు పరిధిలోని రైతులు జగన్‌ను కలిశారు. దీర్ఘకాలంగా ప్రాజెక్టు పూర్తికాలేదంటూ తమ సమస్యలు చెప్పుకొన్నారు. తాము అధికారంలోకి వచ్చిన మూడు నెలల్లో ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తామని జగన్ వారికి హామీ ఇచ్చారు. రైతులతో కలిసి ప్రాజెక్టును సందర్శించారు. అనంతరం జంపాలవారిపాలెం, లింగసముద్రం మీదుగా యాత్ర కొనసాగింది. పాదయాత్ర 1200 కిలోమీటర్లు పూర్తయిన సందర్భంగా లింగసముద్రం సమీపంలో మొక్కను నాటారు. బలిజపాలెం, రామకృష్ణాపురంలో తనను కలిసిన మహిళలతో జగన్ మాట్లాడారు. డ్వాక్రా రుణాలు రద్దు చేస్తానని చెప్పిన చంద్రబాబు మహిళలను మోసం చేశారని ఆరోపించారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే పిల్లల చదువులకు ఏటా రూ.15 వేలు, వృద్ధులకు రూ.2 వేల పింఛను అందిస్తామన్నారు. గొర్రెల పెంపకందారులకు రాయితీలిచ్చి, వివిధ పథకాల ద్వారా ఆదుకుంటామని హామీ ఇచ్చారు. మీ ప్రాంతంలో ఎవరికి టిక్కెట్ ఇస్తే బాగుంటుంది? ఎవరికి మీ మద్దతు? అని తనను కలిసిన కొందరు మహిళలను జగన్ ప్రశ్నించారు. ఎంపీలు మేకపాటి రాజమోహన్ రెడ్డి, వైవీ సుబ్బారెడ్డి, మాజీ మంత్రి బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు జంకె వెంకటరెడ్డి, సురేష్, నియోజకవర్గాల సమన్వయకర్తలు జగన్ వెంట నడిచారు.

జగన్‌కు వరికంకులు చూపి సమస్యలను వివరిస్తున్న రైతులు

Editor: Ramoji Rao, Printed and Published by him on behalf of Ushodaya Publications; a division of Ushodaya Enterprises Private Limited and Printed at EENADU Press, Gudavalli Village & Panchayat, Vijayawada Rural Mandal, Krishna District, A.P and EENADU Press, Patamatalanka, Vijayawada AND Published at EENADU Press, Patamatalanka, Vijayawada-520 010. Phones: 2494900 (4 Lines), Fax-2470000. Regd. No. VJ/013/2018-20 RNI No. 32238/78. Air surcharge extra. Mumbai, Kolkata, Goa. Re.1-00, Portblair Rs.10-00

విజేత

మీ గురించి మూడు ముక్కల్లో..
నిరాడంబరత్వం, నిజాయితీ, క్రమశిక్షణ

నాన్న కలను నెరవేర్చాను

దక్షిణాఫ్రికాలో విరాట్ కోహ్లి విన్యాసాలే పతాక శీర్షికలవుతున్నాయి. కానీ అక్కడే మరో క్రికెటర్ బ్యాటుతో పరుగుల వరద పారిస్తోంది. స్మృతి మంధాన మామూలుగా చెలరేగలేదు. ప్రపంచకప్‌లో సూపర్ ప్రదర్శనతో అందరినీ ఆకట్టుకున్న ఈ మహరాష్ట్ర అమ్మాయి.. దక్షిణాఫ్రికాపై ఓ సూపర్ శతకం, ఓ భారీ ఇన్నింగ్స్‌తో భారత్ మూడు మ్యాచ్‌ల వన్డే సిరీస్ గెలవడంలో కీలక పాత్ర పోషించింది. మహిళల క్రికెట్లో వేగంగా ఎదుగుతున్న మంధానతో కాసేపు సరదా సంభాషణ.

క్రికెట్‌తో మీ పరిచయం..

అన్న, నాన్న ఆడడం... చూడడంతో క్రికెట్‌తో నా అనుబంధం మొదలైంది. నాలుగైదేళ్ల వయసులో.. క్రికెట్ సాధనకు వెళ్తున్న మా అన్నతో నేను కూడా సరదాగా వెళ్లడం మొదలెట్టా. క్రమంగా నాలో కూడా ఆసక్తి మొదలైంది. నేర్చుకోవడం ప్రారంభించా. బ్యాటింగ్ అంటే ఇష్టం పెరిగింది. ఆసక్తికర విషయమేంటంటే మా అన్న కూడా ఎడమచేతి వాటం బ్యాట్స్‌మనే. అదే నాకు అలవడింది. క్రికెట్లోనే నాది ఎడమచేతి వాటం. మూమూలుగా నాది కుడిచేతి వాటమే. మేమిద్దరం భారత జట్టుకు ఆడాలన్నది మా నాన్న కల. మా అన్న క్రికెట్లో కొనసాగలేదు. నాన్న కలను నెరవేర్చినందుకు నాకు సంతోషంగా ఉంది.

క్రికెట్ అంటే మీకు..

సర్వస్వం. నా జీవితంలో గత 10-15 ఏళ్లలో నేను సాధించిందంతా కేవలం క్రికెట్లోనే. నాకు ఇతర వ్యక్తిగత జీవితమేమీ లేదు. నాకు అంతా క్రికెట్టే.

మైదానంలో మీ చిరస్మరణీయ సందర్భం..

ప్రపంచకప్ ఫైనల్ కోసం మైదానంలో అడుగుపెట్టిన క్షణం. కిక్కిరిసిపోయిన స్టేడియంలో ఆడడం మాకు అదే మొదటిసారి.

ఇష్టమైన ఆహారం..

అన్నీ తింటా. నియమాలేమీ పెట్టుకోను. కానీ భేల్‌పురి నా ఫేవరెట్.

ఖాళీ దొరికితే..

సినిమాలంటే ఇష్టం. ఏ మాత్రం సమయం దొరికినా సినిమా చూస్తా. అర్జిత్ సింగ్ పాటలు వింటా.

మైదానంలో మీరు ఆదర్శంగా భావించే ముగ్గురు..

మా అన్న, మాథ్యూ హేడెన్, సచిన్ తెందుల్కర్

ప్రపంచకప్‌లో మీ ఫేవరెట్ మ్యాచ్..

ఆస్ట్రేలియాతో మేము ఆడిన సెమీఫైనల్. హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్ ఇన్నింగ్స్ నా దృష్టిలో ప్రపంచకప్‌కే హైలైట్

మంధాన గురించి ఇంకా..

- సొంతూరు మహరాష్ట్రలోని సాంగ్లి
- తండ్రి శ్రీనివాస్, అన్న శ్రవణ్..ఇద్దరూ క్రికెటర్లే. శ్రీనివాస్ జిల్లా స్థాయిలో, శ్రవణ్ అండర్-19లో స్థాయిలో ఆడారు
- 12 ఏళ్ల వయసులోనే మహారాష్ట్ర అండర్-19 జట్టుకు ఎంపికైంది
- వెస్ట్‌జోన్ అండర్-19 వన్డే టోర్నీ (2013)లో డబుల్ సెంచరీ (150 బంతుల్లో 224) చేయడం ద్వారా తొలిసారి అందరి దృష్టిని ఆకర్షించింది. అప్పటికి ఆమె వయసు 17 సంవత్సరాలే. రాహుల్ ద్రవిడ్ ఇచ్చిన బ్యాటుతో ఆమె ఈ ద్విశతకం చేయడం విశేషం. ఆ బ్యాటును షోకేస్‌లో భద్రంగా దాచుకుంది.
- 2013లో వన్డేల్లో, 2014లో టెస్టుల్లో అరంగేట్రం చేసింది
- మహిళల బిగ్‌బాష్ లీగ్‌లో బ్రిస్బేన్ హీట్స్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించింది

నయా క్రీడ

మొగుల్స్... గుండె గుబుల్స్

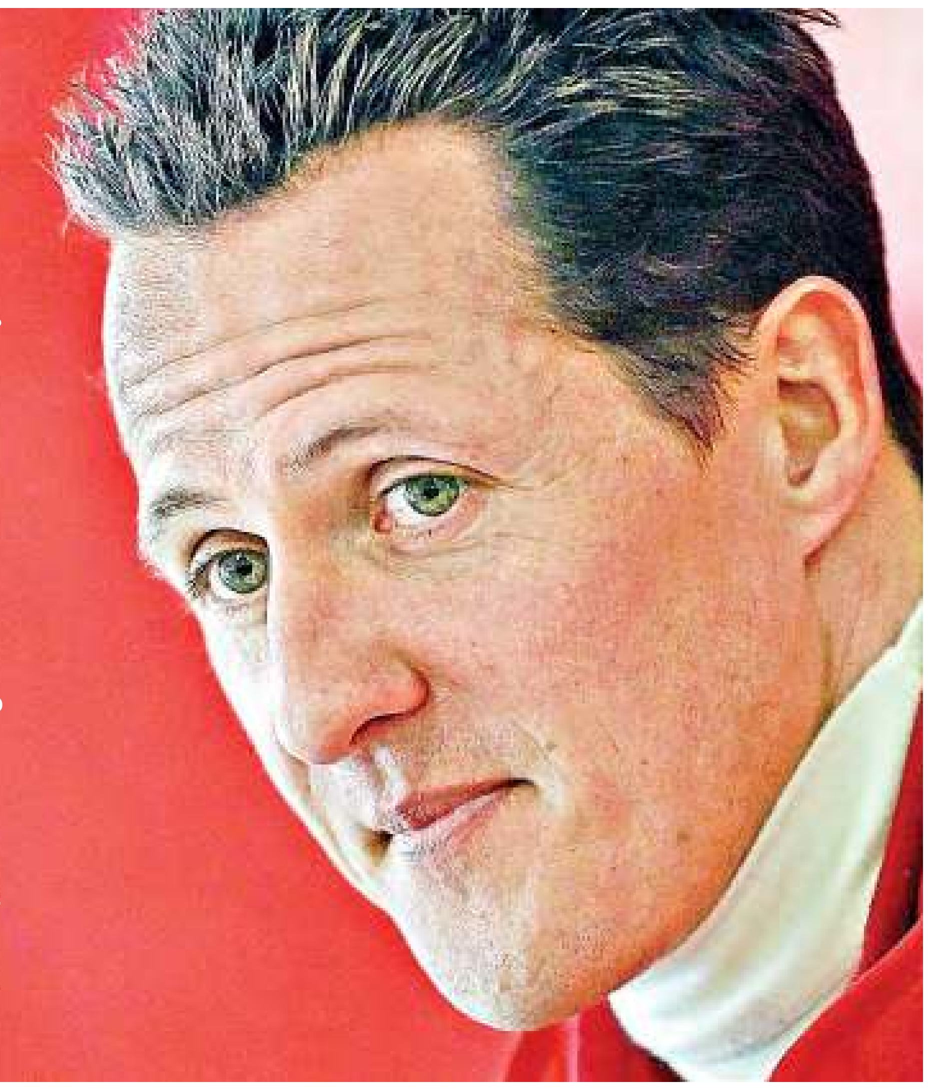
మంచులో స్కేటింగ్ చేసేటప్పుడు నేరుగా దూసుకెళ్లడమే సులభం కాదు. అలాంటిది హర్డిల్స్‌ను దాటుకుంటూ గాల్లోకి అంతెత్తున ఎగురుతూ.. పల్టీలు కొడుతూ.. అటు ఇటూ వంకర టింకర్లు పోతూ స్కేటింగ్ చేయాలంటే!! వినడానికే కష్టంగా ఉంది కదా! అయితే తమకిదేం కొత్త కాదు అన్నట్లు అథ్లెట్లు మంచులో ఈ ఆటను ఆస్వాదిస్తున్నారు. వింటర్ ఒలింపిక్స్‌లో అందరి ఆకర్షిస్తున్న ఆ క్రీడే మొగుల్స్. కాళ్లకు స్కేటింగ్ చక్రాలు.. చేతిలో రెండు కర్రలు.. ఒంటి నిండా రక్షణ కవచాలు... ఏదో సాహస యాత్రకు వెళ్తున్నట్లే ఉంటుంది మొగుల్స్ ఆడుతుంటే. ఎత్తైన ప్రాంతం నుంచి కిందకు దూసుకెళ్లడం.. మధ్యలో ఉండే హర్డిల్స్ మీద నుంచి దూకుతూ గాల్లో పల్టీలు కొట్టడం... అంతే వేగంగా ముందుకెళుతూ అటు ఇటు వంకరగా స్కేటింగ్ చేయడం ఇవన్నీ ఆ ఆటలో భాగం. వేగం, అథ్లెట్ తిరిగే వంపులను బట్టి మార్కులు ఇస్తారు. వింటర్ ఒలింపిక్స్‌లో ఈ ఆటను క్లిష్టమైందిగా చెబుతారు. అథ్లెట్లు గాల్లో తిరిగే టర్నింగ్స్, హర్డిల్ జంపింగ్‌ల మీదే ఎక్కువ మార్కులు స్కోరు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ ఆట ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుందో అంతే ప్రమాదకరం కూడా.

రీప్లే

పిసినారి బాబోయ్!

ఓ బౌలర్ వరుసగా రెండు మూడు ఓవర్లు మెయిడెన్లు వేస్తేనే ఆశ్చర్యంగా చూస్తాం. అలాంటిది ఓ బౌలర్ ఓ టెస్టు మ్యాచ్‌లో వరుసగా 21 మెయిడెన్లు వేశాడంటే నమ్మడం కష్టం. కానీ ఇది నిజం. ఇప్పటికీ నిలిచి ఉన్న ఆ రికార్డును సృష్టించిన బౌలర్ భారతీయుడే. రమేశ్‌చంద్ర గంగారాం బాపు నాద్‌కర్ణి అంటే ఇప్పటివాళ్లకు తెలియకపోవచ్చు. కానీ తన ఎడమచేతి వాటం స్పిన్‌తో 1960ల్లో క్రికెట్ అభిమానులను ఉర్రూతలూగించాడు. బాపు నాద్‌కర్ణిగా సుపరిచితుడైన అతడు.. 1964 జనవరిలో పర్యాటక జట్టు ఇంగ్లాండ్‌తో సిరీస్ తొలి మ్యాచ్‌లో ఈ మెయిడెన్ల రికార్డు సృష్టించాడు. నాద్‌కర్ణి 32-27-5-0తో తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో బౌలింగ్‌ను ముగించాడు. ఎకానమీ రేటు 0.15 మాత్రమే. నాద్‌కర్ణి రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 1.0 ఎకానమీ రేటుతో రెండు వికెట్లు పడగొట్టాడు. ఆ మ్యాచ్ డ్రా ముగిసింది.

గాలిని కూడా చీల్చుకుని వెళ్లే వేగం అతడిది. డ్రైవర్ సీటులో అతనుంటే కారుకే కొత్త ఉత్సాహం వస్తుంది. హద్దుల్లేని వేగంతో అది దూసుకెళ్లిపోతుంది. రేసు ఏదైనా.. ట్రాక్ ఎలా ఉన్నా.. ప్రత్యర్థులెవరైనా.. అతడి వేగం అతడిదే! చాలా ఏళ్ల పాటు ఆ వేగాన్నందుకోవడం మిగతా రేసర్లకు సాధ్యపడలేదు! ఎన్ని విజయాలు.. ఎన్ని ఘనతలు.. ఎన్ని రికార్డులు..? రెండు దశాబ్దాలకు పైగా ఉజ్వలంగా సాగిన కెరీర్లో ఎన్నెన్ని మెరుపులు!

కానీ..

అప్పుడు వేగానికి చిరునామాగా ఉన్న అతడు.. ఇప్పుడు నిశ్చలంగా మారిపోయాడు. గేరు మారుస్తూ.. ఎక్సలేటర్ తొక్కుతూ.. ఫార్ములావన్ కారును అలవోకగా నియంత్రిస్తూ.. అనితర సాధ్యమైన వేగంతో అద్భుత విజయాలు సాధించిన అతడు.. ఇప్పుడు లేచి నిలబడనూ లేడు. తన చక్రాల కుర్చీని కదల్చనూ లేడు. జీవం ఉందన్న మాటే కానీ.. ఇప్పుడు అతడీ లోకంలోనే లేడు. నాలుగేళ్లయింది అతను జీవచ్ఛవంగా మారి. అప్పట్నుంచి అతడిని మళ్లీ మామూలు మనిషిగా చూసేందుకు నిరీక్షణ కొనసాగుతూనే ఉంది.

ఇదీ మైకేల్ షుమాకర్ విషాద గాథ!

మా ప్రపంచంలోకి మళ్లీ రావా

1992 ఆగస్టు 30..

అది బెల్జియం గ్రాండ్ ప్రి ఫార్ములావన్ రేసు.. అందరి కళ్లు గ్రేట్ బ్రిటన్ డ్రైవర్ నిగెల్ మాన్సెల్ మీదే ఉన్నాయి. అంతకుముందు జరిగిన నాలుగు ఎఫ్-1 రేసుల్లో మూడుసార్లు అతనే విజేత. ఈసారి కూడా రేసు అతడిదే అన్నది అంచనా. కానీ రేసు ముగిసేసరికి అందరిలోనూ ఆశ్చర్యం! 23 ఏళ్ల జర్మనీ యువ డ్రైవర్ పోడియంపై నిగెల్‌ను వెనక్కి నెట్టి టైటిల్ ఎగరేసుకుపోయాడు. ఆ ఏడాది ఎఫ్-1 ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో అతడిది మూడో స్థానం. రెండేళ్లు తిరిగేసరికి అతనే ఛాంపియన్. తర్వాతి ఏడాదీ ఛాంపియన్‌షిప్ అతడిదే. 2000-2005 మధ్య వరుసగా ఐదేళ్ల పాటు అతనే ప్రపంచ ఛాంపియన్. ఫార్ములావన్ చరిత్రలోనే ఇలా వరుసగా ఐదేళ్లు ప్రపంచ ఛాంపియన్‌గా నిలిచిన డ్రైవరే లేడు. కెరీర్లో అత్యధిక ఎఫ్-1 రేసు విజయాలు అతడివే. ఒకే సీజన్లో అత్యధిక విజయాలతడివే.. అత్యధికసార్లు పోడియంపై నిలిచింది అతనే. వరుసగా అత్యధిక రేసులు గెలిచిన రేసర్ అతడే. ఇలా గణాంకాల్లో కొలిస్తే అతడికి సాటి వచ్చే రేసర్ ఎఫ్-1 చరిత్రలోనే కనిపించడు. ఇక అతడి డ్రైవింగ్ నైపుణ్యం.. వేగం.. అసాధారణ, ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లోనూ అద్భుతంగా కారు నడిపే సామర్థ్యం గురించి ఎఫ్-1 నిపుణులు కథలు కథలుగా చెబుతారు. వందల కోట్ల ప్రైజ్‌మనీ, వేల కోట్ల అదనపు ఆదాయం ఆర్జించి.. అంతకంటే విలువైన అభిమానాన్ని సంపాదించి.. ఫార్ములావన్‌లోనే కాక ప్రపంచ క్రీడా చరిత్రలోనే దిగ్గజాల్లో ఒకడిగా గుర్తింపు తెచ్చుకుని.. ఐదేళ్ల కిందట తనకెంతో ఇష్టమైన ఎఫ్-1 రేసింగ్‌కు టాటా చెప్పాడు మైకేల్.

2013 డిసెంబరు 13..

షుమాకర్‌కు ఎఫ్-1 రేసింగ్ కెరీర్ అయితే.. మంచు పర్వతాల్లో స్కీయింగ్ చేయడం అభిరుచి. స్నేహితులతో, కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి అప్పటికే ఎన్నోసార్లు ఈ సరదా తీర్చుకున్నాడు. ఎఫ్-1కు టాటా చెప్పేయడంతో 2013 నుంచి కుటుంబ సభ్యులతో మరింత ఎక్కువ సమయం గడిపే అవకాశం వచ్చిందతడికి. ఆ రోజు తన కొడుకు మిక్ షుమాకర్, మరికొందరు మిత్రులతో కలిసి ఫ్రాన్స్‌లోని ఆల్ప్స్ పర్వతాలకు వెళ్లాడు మైకేల్. ఎప్పట్లాగే ఉత్సాహంగా స్కీయింగ్ చేస్తున్న అతడు.. ఒకచోట అదుపు తప్పాడు. ఎగిరి పడ్డాడు. తల వెళ్లి ఒక బండ రాయికి తగిలింది. హెల్మెట్ ఉన్నప్పటికీ ఆ వేగానికి తల పగిలింది. ఇంకా ఒంట్లో ఎన్నో తీవ్ర గాయాలు. షుమాకర్ స్పృహ కోల్పోయాడు. కాసేపటికే హెలికాప్టర్ వచ్చింది. ఆసుపత్రికి తరలించారు. పరిస్థితి విషమమని తేలింది. మైకేల్ ప్రాణం కాపాడటానికి వైద్యులు చేయాల్సిన ప్రయత్నమంతా చేశారు. రెండు పెద్ద శస్త్రచికిత్సలు చేశారు. కృత్రిమ కోమాలో ఉంచి అతడికి చికిత్స అందించారు. షుమాకర్ పరిస్థితేంటో తెలియక ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోట్లాదిమంది అభిమానులు తల్లడిల్లిపోయారు. ఐతే అతడికి ప్రాణాపాయం తప్పిందని, కానీ షుమాకర్ మామూలు స్థితికి ఎప్పుడొస్తాడో తెలియదని వైద్యులు ప్రకటించారు. నాలుగు నెలల తర్వాత కోమా నుంచి బయటికి వచ్చాడు మైకేల్. ఇంకా కొన్ని నెలల పాటు ఆసుపత్రిలోనే చికిత్స కొనసాగింది.

ఇప్పుడంతా ఆమే..

షుమాకర్ ప్రమాదానికి గురైన కొంత కాలానికి భార్య కారినా అతడి వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని తన చేతుల్లోకి తీసుకుంది. షుమాకర్ ఆస్తి విలువ దాదాపు రూ.5800 కోట్లని అంచనా. భర్తకు వైద్యంతో పాటు ఇంటి, ఆర్థిక వ్యవహారాలన్నీ ఆమే చూస్తోంది. మైకేల్ కొడుకు నిక్ షుమాకర్ తండ్రి బాటలో రేసింగ్‌లోకే అడుగుపెట్టాడు. అతను ఎఫ్-1 రేసుల్లో పోటీపడుతున్నాడు. షుమాకర్ కూతురు జినా మారియా.. తల్లి వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తూ గుర్రపు పందేల్లోకి దిగింది.

2014 సెప్టెంబరు 9..

దాదాపు పది నెలలు ఆసుపత్రిలోనే ఉన్న షుమాకర్ ఇంటికి చేరుకున్నాడు. కానీ అతనేమీ మామూలు మనిషి కాలేదు. ఇక ఆసుపత్రిలో ఉన్నా ప్రయోజనం లేదని తేలింది. ఇంటిదగ్గరే చికిత్స తీసుకుంటూ, వివిధ రకాల థెరపీలు చేయించుకోమని వైద్యులు సలహా ఇచ్చారు. అప్పట్నుంచి షుమాకర్‌ను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకుంటోంది కుటుంబం. అతడికి చికిత్స కొనసాగుతూనే ఉంది. వైద్యులు ఎప్పటికప్పుడు అతడిని పర్యవేక్షిస్తూనే ఉన్నారు. కానీ షుమాకర్ పరిస్థితి మెరుగైనట్లు వార్తలేవీ బయటికి రాలేదు. ప్రమాదం జరిగి నాలుగేళ్లు దాటింది. అతడి పరిస్థితేంటో అధికారికంగా బయటి ప్రపంచానికి తెలియదు. ట్రాక్ మీద మెరుపు వేగంతో దూసుకెళ్తూ.. రేసులో గెలిచి జయజయధ్వానాలు చేస్తూ.. ఎప్పుడూ చిరునవ్వుతూ కనిపించే ఛాంపియన్ ఇప్పుడు జీవచ్ఛవంలా మారి చక్రాల కుర్చీకి పరిమితమై ఎలా మారిపోయాడో.. ఇప్పుడతను ఏ రూపంలో ఉన్నాడో తెలియట్లేదు అభిమానులకు!

2018 ఫిబ్రవరి 17..

షుమాకర్ పక్షవాతానికి గురై, లేచి నిలబడే పరిస్థితిలో లేడు.. అతను చక్రాల కుర్చీకే పరిమితమయ్యాడు.. ఇదీ ఈ రోజుకున్న సమాచారం. ఏమీ మాట్లాడలేని మైకేల్.. మనుషుల్నీ గుర్తించట్లేదట. 24 గంటలూ అతడిని ఓ మనిషి చూసుకుంటూ ఉండాలట. మైకేల్ కుటుంబం అతడి గురించి ఏ సమాచారాన్నీ పంచుకోవడానికి ఇష్టపడట్లేదు. షుమాకర్ ఎప్పటికీ ఒకప్పటి స్థితికి రాలేడంటున్నారట వైద్యులు! అందుకే షుమాకర్ ఇష్టంగా కొనుక్కున్న జెట్ విమానాన్ని, విహారం కోసం కొనుక్కున్న ఓ విలాసవంతమైన ఇంటిని రెండేళ్ల కిందటే అమ్మేసింది అతడి భార్య. ఫార్ములావన్‌లో ఎన్నో ప్రమాదాలు జరుగుతుంటాయి. రేసర్లు తీవ్ర గాయాల పాలవుతుంటారు. ప్రాణాలు కూడా పోతుంటాయి. అందులో రెండు దశాబ్దాలకు పైగా పెద్ద ప్రమాదాలేవీ లేకుండా సాగిపోయిన షుమాకర్.. తాను సరదా కోసం చేసే స్కీయింగ్‌లో అంత పెద్ద ప్రమాదానికి గురై ఈ స్థితికి చేరుకోవడమే వైచిత్రి! తలకు, మెదడుకు తీవ్ర గాయాలై అచేతనంగా మారిన రోగులు నాలుగేళ్ల తర్వాత కోలుకునే అవకాశాలు 30-40 శాతం ఉంటాయంటూ ఇటీవలే వచ్చిన ఒక తాజా అధ్యయనం మైకేల్ అభిమానుల్లో ఆశ రేకెత్తిస్తోంది. షుమాకర్‌ను మెరుగైన చికిత్స కోసం అమెరికాకు తరలిస్తారని, అక్కడి వైద్యులు అత్యుత్తమ చికిత్స అందించగలరని.. త్వరలోనే షుమాకర్ కుటుంబ సభ్యులు ఈ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకుంటారని కొన్ని రోజులుగా ప్రచారం జరుగుతోంది. వైద్య చరిత్రలో అప్పుడప్పుడూ కొన్ని అద్భుతాలు జరుగుతుంటాయి. మరి అలాంటి అద్భుతమే జరిగి మైకేల్ ఎప్పటికైనా మళ్లీ మన ప్రపంచంలోకి వస్తాడేమో చూద్దాం!

- తిమ్మాపురం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి

ఈనాడు సినిమా

మా కుటుంబం గర్వపడుతోంది!

"కొత్త ఆలోచనలతో కూడిన దర్శకులు ప్రవేశిస్తుండడంతో తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమ కొత్త పుంతలు తొక్కుతోంది. మన దగ్గర మంచి సినిమాలు రూపొందుతున్నాయని పొరుగు పరిశ్రమలు సైతం మాట్లాడుకొంటున్నాయంటే కారణం అదే" అన్నారు ప్రముఖ కథానాయకుడు చిరంజీవి. ఆయన శుక్రవారం 'తొలి ప్రేమ' చిత్రబృందాన్ని తన నివాసానికి ఆహ్వానించి అభినందించారు. వరుణ్‌తేజ్, రాశీ ఖన్నా జంటగా నటించిన చిత్రమిది. వెంకీ అట్లూరి దర్శకత్వం వహించారు. బి.వి.ఎస్.ఎన్.ప్రసాద్ నిర్మించారు. చిత్రబృందాన్ని శాలువ, పుష్పగుచ్ఛంతో సన్మానించిన అనంతరం చిరంజీవి మాట్లాడుతూ "ఊళ్లో లేకపోవడంతో సినిమాని ఆలస్యంగా చూశా. నా సోదరుడు కల్యాణ్ నటించిన 'తొలి ప్రేమ' పేరుతోనే వస్తున్న చిత్రం కావడంతో ఎలా ఉంటుందో అని ఆత్రుతగా ఉండేది. చూసిన తర్వాత చాలా తృప్తి కలిగింది. వర్తమాన ప్రేమకథ ఇది. కథ కంటే కూడా సందర్భానుసారం ఆసక్తికరమైన సన్నివేశాలతో ఆద్యంతం వినోదం పంచుతుంది. ఇలాంటి సినిమాని తీయడం దర్శకుడికి ఓ పెద్ద సవాల్. చాలా చక్కగా తెరపై చూపించాడు వెంకీ అట్లూరి. ఈ సినిమా ఇంత తాజాగా ఉందంటే, దర్శకుడి ఆలోచనలే కారణం. ఇలాంటి దర్శకులు పరిశ్రమకి కావాలి. వరుణ్ తేజ్, రాశీ ఖన్నా కొత్త నటులు కాదు. వాళ్లు తెరపై కొత్తగా కనిపించారు. ఈ సినిమాతో వరుణ్ చాలా పరిణితి చెందాడు. సున్నితమైన భావోద్వేగాల్ని చక్కగా పలికించాడు. మనవాడిని తెరపై చూస్తున్నట్టు కాకుండా, ఒక యువకుడిని... అతని ప్రేమ కథనే చూస్తున్న అనుభూతి కలిగింది. మా కుటుంబమంతా గర్వపడేలా మంచి అభినయం ప్రదర్శించాడు వరుణ్. తన ఎత్తుకి డ్యాన్సులు ఎంత వరకు కుదురుతాయో అని లోలోపల అనుమానంగానే ఉంటుంది. ఈ సినిమాకి వచ్చేసరికి తన హావభావాలకి తగ్గట్టుగా డ్యాన్సులు, గ్రేస్ చక్కగా కుదిరాయి. నాగబాబు గర్వపడే సమయమిది. నటుడిగా తనకి ఏదైనా లోటు ఉందంటే, దాన్ని వరుణ్‌తేజ్ ఈ విజయంతో తీర్చాడు. వాళ్ల నాన్నకి మంచి బహుమతి ఈ చిత్రం. తమన్ సంగీతం చాలా బాగా చేశాడు. ప్రతి పాట హుషారుగా ఉంది. జార్జ్ కెమెరా పనితనం చాలా బాగుంది. మా కుటుంబానికి ఇష్టమైన నిర్మాత బి.వి.ఎస్.ఎన్. ప్రసాద్. అనుకొన్న సమయానికే పూర్తయిన ఈ సినిమా నిర్మాణం పరంగా కూడా ట్రెండ్ సెట్టరే" అన్నారు. వరుణ్‌తేజ్ మాట్లాడుతూ "కథానాయకుడు కావాలనే ఆలోచన వచ్చిందంటే దానికి కారణం చిరంజీవి. ఇప్పుడు డాడీ మా సినిమా గురించి చెబుతుంటే చాలా ఆనందంగా ఉంది. చూసిన వాళ్లంతా సినిమా చాలా బాగుందని చెబుతుంటే ఎంతో సంతోషం కలుగుతోంది" అన్నారు. దర్శకుడు మాట్లాడుతూ "నా చిన్నప్పుడు 'స్టూవర్టుపురం పోలీస్ స్టేషన్' చిత్రీకరణ సమయంలో చిరంజీవిని చూశా. ఇన్నాళ్లకి ఇలా ఆయన పక్కన కూర్చోవడం మాటల్లో చెప్పలేనంత ఆనందం కలుగుతోంది. ఆయనకి మా సినిమా నచ్చడం, మమ్మల్ని పిలిచి అభినందించడం ఎప్పటికీ మరిచిపోలేను" అన్నారు. బి.వి.ఎస్.ఎన్.ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ "33 యేళ్ల కిందట మద్రాస్‌లో చిరంజీవి ఇంటికి వెళ్లి కలిశా. ఒక నిర్మాతగా కంటే అభిమానిగానే మా ఇద్దరికీ అనుబంధం. ఆయన కుటుంబంలో రామ్‌చరణ్, పవన్ కల్యాణ్, అల్లు అర్జున్, వరుణ్‌తేజ్‌లతో సినిమాలు చేసే అవకాశం లభించడం, ఆ చిత్రాలు ఘన విజయం సాధించడం ఎంతో సంతోషాన్నిస్తోంది" అన్నారు. తమన్ మాట్లాడుతూ "చిరంజీవి అభిమానిని నేను. ఆయనకి మా సినిమా నచ్చడం ఎంతో తృప్తినిచ్చింది" అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో బాపినీడు పాల్గొన్నారు.

నేను స్టూల్ ఎక్కాల్సిందే

చిరంజీవి 'తొలిప్రేమ' చిత్రబృందాన్ని అభినందించే క్రమంలో సరదా సన్నివేశం చోటు చేసుకొంది. ఒక్కొక్కరికీ శాలువా వేసి, పుష్పగుచ్ఛం అందిస్తూ వచ్చిన చిరంజీవి... వరుణ్‌తేజ్ దగ్గరికి రాగానే ఆయన ఎత్తు చూసి 'నీకు శాలువా వేయాలంటే, నేను స్టూల్ ఎక్కాల్సిందే' అనేసరికి అక్కడ నవ్వులు విరిశాయి.

ఎప్పటికీ మారనిది అదే

చిత్రసీమలో ఒక స్థాయికి ఎదిగాక కష్టాలేం ఉంటాయనేవాళ్లు చాలామందే. ఇక స్టార్ అనిపించుకొన్నాక వాళ్లకి తిరుగు ఉండదని భావిస్తుంటారు. సమంత మాత్రం ఆ అభిప్రాయం తప్పు అంటోంది. ఏ స్థాయిలో కష్టాలు ఆ స్థాయిలో తప్పవని చెబుతోందామె. "కథానాయికగా నిలదొక్కుకొనేందుకు పెద్ద పోరాటమే చేశా. వరుసగా విజయాలు అందుకొన్నాక... గుర్తింపు వచ్చాక అందరిలాగే నేనూ ఇక నా ప్రయాణం సాఫీగా సాగుతుందనుకొన్నా. కానీ అది తప్పని తెలియడానికి ఎంతో సమయం పట్టలేదు. ఏం చేసినా... అంతకంతకు పెరిగిపోయే అంచనాలు... కొత్తగా ఏం చేస్తుందనే తీక్షణ పరిశీలన... వీటన్నిటితో చాలాసార్లు ఉక్కిరిబిక్కిరిగా అనిపించేది. అప్పుడే అర్థమైంది... నటిగా ఏ స్థాయికి చేరినా మన పోరాటం మారదని! ఇప్పుడూ అంతే. ఒక కొత్త సినిమా చేస్తున్నానన్నా.. చేసిన సినిమా విడుదలవుతోందన్నా, ఫలితం ఎలా ఉంటుందో? మన పనితీరుపై ఎవరెలా స్పందిస్తారో? అని ఒత్తిడికి గురవుతుంటా. అయితే స్టార్ అనిపించుకొన్నాక సౌలభ్యం ఏంటంటే కథల్ని, టీమ్‌ని ఎంపిక చేసుకొని సినిమాలు చేసే వెసులుబాటు! అంతే... అంత కుమించి నా కష్టంలో మార్పేమీ రాలేద"ని చెప్పుకొచ్చింది సమంత.

ఇలా చూడలేదు!

నాగార్జున కథానాయకుడిగా రామ్‌గోపాల్ వర్మ దర్శకత్వంలో ఓ చిత్రం తెరకెక్కుతోంది. 'శివ', 'అంతం', 'గోవిందా గోవిందా' తర్వాత ఆ కలయికలో రూపొందుతున్న చిత్రమిది. మైరా శరీన్ కథానాయికగా నటిస్తోంది. ఒక ట్రెండ్ సెట్టర్ చిత్రంగా ఇప్పటికీ గుర్తుచేసుకొనే 'శివ'ని మొదలుపెట్టి శుక్రవారంతో 29 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి. ఆ రోజును మరోసారి గుర్తు చేసుకొంటూ నాగార్జున తన కొత్త చిత్రంలోని స్టిల్స్‌ని ట్విట్టర్ ద్వారా విడుదల చేశారు. "ఆటని మార్చేసిన 'శివ' చిత్రంలాగా మరోసారి అదరగొట్టే సమయమిది" అంటూ నాగ్ ట్వీట్ చేశారు. "25 ఏళ్ల అన్వేషణ తర్వాత నాగార్జున అనే ఓ కొత్త కథానాయకుడు దొరికాడు. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ చూడని హీరోలాగా సహజ సిద్ధమైన యాక్షన్ సన్నివేశాలు చేస్తున్నాడు" అంటూ రామ్‌గోపాల్ వర్మ ట్వీట్ చేశారు. యాక్షన్ ప్రధానంగా సాగే ఈ చిత్రానికి పలు పేర్లు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం శరవేగంగా చిత్రీకరణ జరుగుతోంది.

'కుంగ్ ఫ్యూరీ'లో ఆర్నాల్డ్

మార్షల్ ఆర్ట్స్ నేపథ్యంగా హాలీవుడ్‌లో తెరకెక్కిన లఘు చిత్రం 'కుంగ్ ఫ్యూరీ'. ఈ సినిమాకి మంచి ప్రేక్షకాదరణ దక్కింది. ఇప్పుడు దీనికి సీక్వెల్‌గా ఓ ఫీచర్ చిత్రం తెరకెక్కుతోంది. విశేషం ఏంటంటే ఇందులో ఓ కీలక పాత్రలో ప్రముఖ హాలీవుడ్ యాక్షన్ హీరో ఆర్నాల్డ్ ష్వార్జ్‌నెగ్గర్ నటించనున్నారు. డేవిడ్ సాండ్‌బర్గ్ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కుతోన్న ఈ చిత్రంలో మైఖేల్ ఫాస్‌బెండర్, డేవిడ్ హస్సెల్‌హాఫ్ కీలక పాత్రలో నటించనున్నారు. పోలీస్ అధికారి కుంగ్ ఫ్యూరీ చుట్టూ తిరిగే కథ ఇది. దర్శకుడు సాండ్ బర్గ్ కూడా ఈ చిత్రంలో ఓ కీలక పాత్రలో నటించనున్నారు. ఈ వేసవిలో ఈ చిత్రం సెట్స్‌పైకి వెళ్లనుంది.

పంచ్ డైలాగ్

నారు నాటితే వరి పెరుగుతుంది.
మాట జారితే గొడవ పెరుగుతుంది.

చిత్రం: పెదరాయుడు
- పంపినవారు: కె. కిశోర్ కుమార్, కాకినాడ

చెన్నై చిన్నోడి స్వరాలాపన

జి.వి ప్రకాశ్ కుమార్, రక్షిత

జి.వి ప్రకాశ్ కుమార్ హీరోగా నటిస్తూ స్వరాలందించిన తమిళ చిత్రం 'చెన్నై చిన్నోడు'గా ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తోంది. వీడి లవ్‌లో అన్నీ చిక్కులే.. అనేది ఉపశీర్షిక. వి.జయంత్ కుమార్ తెలుగులోకి అనువదిస్తున్నారు. నిక్కీ గల్రానీ, రక్షిత కథానాయికలు. ఎం.రాజేశ్ దర్శకుడు. ఈ చిత్రంలోని పాటలను హైదరాబాద్‌లో విడుదల చేశారు. తెలంగాణ చలన చిత్ర వాణిజ్య మండలి ఛైర్మన్ ప్రతాని రామకృష్ణ గౌడ్ తొలిసీడీని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ "జీవి ప్రకాశ్ హీరోగా నటిస్తూ మంచి మ్యూజిక్ చేశారు. పాటలు, ట్రైలర్ బాగున్నాయి" అన్నారు. నిర్మాత మాట్లాడుతూ "ఆద్యంతం నవ్వించే కామెడీ ఎంటర్‌టైనర్ ఇది. ప్రకాశ్‌రాజ్ పోలీస్ పాత్ర సినిమాకు ప్రధాన ఆకర్షణ. హీరో జీవా అతిథి పాత్రలో కనిపిస్తారు. పూర్ణచారి మంచి సాహిత్యం అందించార"న్నారు. కార్యక్రమంలో పసుపులేటి రామారావు, సంపత్, సాయి మాధవ్, మౌనికా రెడ్డి, మాల్య కందూరి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గీతోపదేశం

స్నేహబంధము ఎంత మధురము
చెరిగిపోదు తరిగిపోదు జీవితాంతము
ఒకే ఆత్మ ఉంటుంది రెండు శరీరాలలో
ఒకే పాట పలుకుతుంది వేరు వేరు గుండెల్లో

గీతం: స్నేహబంధము ఎంత మధురము...
చిత్రం: స్నేహబంధము, రచన: ఆత్రేయ
- పంపినవారు: ముంగర కృష్ణప్రసాద్, జట్లపాలెం

మీకు నచ్చిన సినిమా పంచ్ డైలాగ్‌లు, పాటల్లోని సందేశాలను మాకు రాసి పంపించండి.

చిరునామా: సినిమా డెస్క్,
ఈనాడు కార్యాలయం,
రామోజీ ఫిలింసిటీ,
హైదరాబాద్ - 501512

ప్రణాళికలు వేసుకొంటే అంతే సంగతులు!

'టైగర్ జిందా హై' విజయంతో ఉత్సాహంగా దూసుకుపోతోంది బాలీవుడ్ భామ కత్రినా కైఫ్. బాలీవుడ్ స్టార్ హీరోలు సల్మాన్‌ఖాన్, షారుఖ్ ఖాన్, అక్షయ్‌కుమార్... ఇలా అందరితోనూ కలిసి నటించింది. అనుభవమున్న నటులతో కలిసి పనిచేయడం చాలా కలిసొచ్చే అంశమని చెబుతోంది కత్రినా. "నేను చాలా అదృష్టవంతురాల్ని. కెరీర్ తొలినాళ్లలోనే ఎంతో అనుభవమున్న నటులతో కలిసి పని చేసే అవకాశం దక్కింది. ఇలాంటి అవకాశం అందరికీ రాదు. దీంతో వాళ్ల నుంచి ఎన్నో విషయాలు నేర్చుకోగలిగాను. అనుభవమున్న నటులతో నటించడమే కాదు వాళ్లను దగ్గరగా గమనించినా చాలా విషయాలు వాటంతట అవే వచ్చేస్తాయి" అని చెప్పింది. కత్రినా ఇక్కడి అమ్మాయి కాకపోయినా స్టార్ హీరోయిన్‌గా ఎదిగింది. దీని వెనుక భారీ ప్రణాళిక ఉంటుంది అనుకుంటారు. కానీ ప్రణాళిక వేసుకొని ఉంటే ఎదిగేదాన్ని కాదంటోంది కత్రిన. "జీవితం అలా ఉండాలి... ఇలా ఉండాలి అంటూ ప్రణాళికలు వేసుకోకూడదనే విషయాన్ని ఎప్పుడో నేర్చుకున్నాను. ప్లాన్స్ వేసుకోవడానికే సమయం అంతా కేటాయిస్తే జీవితం అంతే సంగతులు. నిజాయతీగా పనిచేస్తే ఆ దేవుడే అన్నీ చూసుకుంటాడు"అని చెప్పింది కత్రినాకైఫ్.

శాంతి గీతమా?... యుద్ధ సన్నద్ధమా?

ఆస్కార్ బరి

ఈ ఏడాది ఆస్కార్ బరిలో ఆరు నామినేషన్లు సాధించి సత్తా చాటింది బ్రిటిష్ చిత్రం 'డార్కెస్ట్ అవర్'. ఉత్తమ చిత్రం, ఉత్తమ నటుడు సహా ఛాయాగ్రహణం, ప్రొడక్షన్ డిజైన్, కాస్ట్యూమ్ డిజైన్, మేకప్ లాంటి సాంకేతిక విభాగాల్లో ఆస్కార్ పురస్కారం కోసం పోటీపడుతోంది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో బ్రిటన్ ప్రధాని విన్‌స్టన్ చర్చిల్ పోషించిన కీలక భూమిక ఆధారంగా ఈ చిత్రం తెరకెక్కింది. చర్చిల్‌గా ప్రముఖ నటుడు గ్యారీ ఓల్డ్‌మ్యాన్ నటించారు. జో రైట్ ఈ చిత్రాన్ని తెరకెక్కించారు. గ్యారీ ఓల్డ్‌మ్యాన్‌కు ఆస్కార్ ఖాయమని సినీ విమర్శకులు బలంగా చెబుతున్న నేపథ్యంలో ఆ చిత్ర విశేషాలు చూద్దాం.

రెండో ప్రపంచ యుద్ధ నేపథ్యంలో తెరకెక్కిన రెండు చిత్రాలు ఈసారి ఆస్కార్ ఉత్తమ చిత్రం పురస్కారం కోసం బరిలో నిలిచాయి. అవే క్రిస్టఫర్ నోలన్ తెరకెక్కించిన 'డంకర్క్', బ్రిటిష్ చిత్రం 'డార్కెస్ట్ అవర్'. బాక్సాఫీసు వద్ద 'డార్కెస్ట్ అవర్' ఘన విజయం సాధించడంతో పాటు విమర్శకుల మెప్పు పొందింది. ముఖ్యంగా చర్చిల్ పాత్రలో గ్యారీ ఓల్డ్‌మ్యాన్ నటనకు సర్వత్రా ప్రశంసలు వెల్లువెత్తాయి. తన అభినయంతో గోల్డెన్ గ్లోబ్, స్క్రీన్ యాక్టర్స్ గిల్డ్ పురస్కారాలు గెలుచుకున్నారు ఓల్డ్‌మ్యాన్. బాఫ్టా పురస్కారాల్లో ఈ చిత్రానికి తొమ్మిది నామినేషన్లు దక్కాయి. 30 మిలియన్ డాలర్లతో తెరకెక్కిన ఈ చిత్రానికి 124 మిలియన్ డాలర్లకు పైగా వసూళ్లు వచ్చాయి.

కథేంటి: రెండో ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో అడాల్ఫ్ హిట్లర్ సారథ్యంలోని నాజీ సేనలు యూరప్ దేశాలను భయకంపితులను చేస్తుంటాయి. విస్తరణ కాంక్షతో రగిలిపోతున్న నాజీలు పశ్చిమ యూరప్ వైపు దూసుకొస్తుంటారు. పశ్చిమ యూరప్ భవితవ్యం అందులోని కీలక దేశమైన బ్రిటన్ తీసుకునే నిర్ణయంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. అటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో బ్రిటన్ కొత్త ప్రధానిగా బాధ్యతలు స్వీకరిస్తాడు చర్చిల్. హిట్లర్‌తో శాంతి చర్చలు జరపడమా? లేదా తమ దేశ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల కోసం, సిద్ధాంతాల కోసం యుద్ధానికి సన్నద్ధం కావడమా? ఏదో ఒకటి తేల్చుకోవాల్సిన అవసరం చర్చిల్‌కు వస్తుంది. అప్పుడు ఆయన ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకున్నాడు? ఆయన ప్రదర్శించిన రాజనీతి ఎలాంటిది? అన్న విషయాలు 'డార్కెస్ట్ అవర్'లో ఆసక్తికరంగా ఆవిష్కరించారు.

విశేషాలు: ● ఒక ఏడాది పాటు చర్చిల్ గురించి అధ్యయనం చేసి ఓల్డ్‌మ్యాన్ తన పాత్రకు సిద్ధమయ్యాడట. సినిమా చిత్రీకరణ జరిగినన్నాళ్లూ చర్చిల్ పాత్రలో లీనమైపోయాడట. పేకప్ చెప్పాక ఇంటికెళ్లినా చర్చిల్‌లాగే ప్రవర్తించేవాడట. దీని గురించి ఓల్డ్‌మ్యాన్ భార్య గిసెలె 'రోజూ రాత్రి మా ఇంటికి చర్చిల్ వస్తాడు. లేచేసరికి ఓల్డ్‌మ్యాన్‌గా మారిపోయుంటాడు' అని సరదాగా వ్యాఖ్యానించింది.

● 2012లో వచ్చిన 'టింకర్ టైలర్ సోల్జర్ స్పై' చిత్రానికి తొలిసారి ఆస్కార్ ఉత్తమ నటుడి నామినేషన్ అందుకున్నారు ఓల్డ్‌మ్యాన్. అయితే అప్పుడు పురస్కారం దక్కలేదు. ఇప్పుడు 'డార్కెస్ట్ అవర్'తో రెండో నామినేషన్ సాధించాడు. ఈసారి మాత్రం పురస్కారం ఖాయమని విమర్శకులు చెబుతున్నారు.

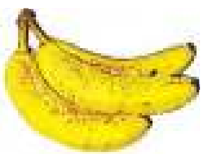
రక్తహీనతకు బీట్‌రూట్!

మనదేశంలో రక్తహీనత బారిన పడేవారి సంఖ్య డెబ్భైశాతం కన్నా ఎక్కువే ఉంటుంది. శరీరంలో తగినంత ఇనుము లేకపోవడం, పోషకాహారం తీసుకోకపోవడం వంటి కారణాల వల్ల ఈ సమస్య ఎదురవుతుంది. ఎందుకు అని ఆలోచించడం కన్నా.. దాన్నుంచి బయటపడేందుకు ఏం చేయాలనేది చూద్దాం.

బీట్‌రూట్... దీనిలో అధిక మొత్తంలో ఇనుము ఉంటుంది. ఇది హిమోగ్లోబిన్ శాతాన్ని పెంచుతుంది. శరీరంలోని మలినాలను తొలగిస్తుంది. ప్రతిరోజూ బీట్‌రూట్ రసం తాగడం వల్ల మీ శరీరానికి ఎంతోకొంత ఇనుము అందుతుంది. దీన్ని సలాడ్‌గా, ఇతర కూరగాయలతో కూడా కలిపి తీసుకోవచ్చు.

అరటిపండు... ఇందులోనూ పోషకాలు ఎక్కువ. వాటిలో ఇనుము ఒకటి. ప్రతిరోజూ అరటిపండును తేనెతో కలిపి తీసుకుంటే ఎర్రరక్త కణాల సంఖ్య పెరుగుతుంది.

ఖర్జూరాలు... వీటిలో కూడా విటమిన్ సి అధికంగా ఉంటుంది. రాత్రిపూట గ్లాసు వేడిపాలలో రెండుమూడు ఖర్జూరాలను నానబెట్టి ఉదయంపూట పరగడుపునే తాగడం వల్ల మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

దానిమ్మ... ఇందులో విటమిన్-సి ఎక్కువ. ఇది ఇనుమును గ్రహించడంలో ముఖ్యపాత్ర పోషిస్తుంది. దాల్చిన చెక్క పొడీ, తేనెతో కలిపి ప్రతిరోజూ ఉదయంపూట దానిమ్మ రసాన్ని తీసుకోవడం వల్ల రక్తంలో హిమోగ్లోబిన్ పరిమాణం పెరుగుతుంది. దానిమ్మను నేరుగా తీసుకున్నా మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

ఆకుకూరలు... పాలకూరా, మెంతీ, తోటకూర ... ఇలా ఆకు కూరలన్నింటిలో ఇనుము పుష్కలంగా ఉంటుంది. దీంతోపాటు విటమిన్-బీ12, ఫోలిక్ యాసిడ్, ఇతర శక్తిని ఇచ్చే పోషకాలు ఉంటాయి. ఇవన్నీ రక్తహీనతను తరిమికొడతాయి. కాబట్టి మీ ఆహారంలో ప్రతిరోజూ ఆకుకూరలు ఉండేలా చూసుకోవాలి.

తలస్నానం తప్పటం లేదా...?

కొంతమందికి తలస్నానం చేసిన తరువాతి రోజే జుట్టు జిడ్డుగా మారుతుంటుది. దాంతో రోజూ తలస్నానం చేయాల్సిన పరిస్థితి. కానీ దాని వల్ల జుట్టు పొడిబారొచ్చు. మరెలా అంటారా...

- మాడులో సహజ నూనెలు ఎక్కువగా విడుదల కాకుండా వంటసోడాను ప్రయత్నించి చూడండి. లీటర్ నీళ్లలో రెండు టేబుల్ స్పూన్ల వంటసోడా కలిపాలి. షాంపూతో తలస్నానం చేశాక ఆ నీటిని తలపై పోసుకుని కాసేపు అలా వదిలేయాలి. ఇలా వారానికి రెండు సార్లు చేస్తే ఫలితం ఉంటుంది.
- కలబందలో ఉండే విటమిన్లూ, ఖనిజాలు మాడుపై పేరుకుపోయిన మలినాలు తొలిగిస్తాయి. అప్పుడే తీసిన కలబంద గుజ్జుకు కొన్ని చుక్కల నిమ్మరసం కలపాలి. తలస్నానం చేసేందుకు పదినిమిషాల ముందు ఈ మిశ్రమాన్ని జుట్టుకు పట్టించాలి. సమయం లేదనుకుంటే షాంపూలోనే కలబంద గుజ్జును కలిపి తలస్నానం చేసేయొచ్చు.
- ఓట్స్‌లో కాసిని నీళ్లు కలిపి ముద్దలా చేసి తలకు పట్టించి ఇరవై నిమిషాల తరువాత చల్లని నీళ్లతో కడిగేయాలి. ఇలా వారానికి రెండు సార్లు చేస్తుంటే మార్పు కనిపిస్తుంది. ఓట్స్‌కు మలినాలను ఎక్కువగా పీల్చుకునే తత్వం ఉంటుంది.
- చెంచా చొప్పున సెనగపిండీ, మెంతిపొడిని పావుకప్పు కొబ్బరి పాలలో కలిపి మాడుకు మర్దనా చేయాలి. గంట తరువాత తలస్నానం చేస్తే సరిపోతుంది. ఇలా వారానికి కనీసం ఒక్కసారి చేస్తే మార్పు కనిపించొచ్చు.

కుర్తా... చొక్కా... లెహెంగా... అనార్కలీ... ఇలా ఏవి కుట్టినా.. ఎంతో కొంత వస్త్రం వృథా అయి చెత్తలోకి వెళ్తుంది. ఇంకా చెప్పాలంటే భారత్, చైనా, బంగ్లాదేశ్ కలిపి... దుస్తులు తయారు చేసే కంపెనీలన్నింటి నుంచీ ఏటా దాదాపు 80 బిలియన్ చదరపు మీటర్ల వస్త్రం వృథాగా మారుతోందట. ఇదంతా బయట చెత్త కుప్పలా పేరుకుపోయేదే. ఆ చెత్తనే మళ్లీ డిజైను చేసి ఏకంగా ఒక కొత్త బ్రాండ్ సృష్టించింది కృతీ తుల. అంతేనా... ఆ దుస్తులను ల్యాక్మే ఫ్యాషన్ వీక్‌లోనూ ప్రదర్శించింది. వ్యాపార శిశువుగా ఉన్న తన సంస్థ అక్కడిదాకా చేరడానికి ఆమె చేసిన ప్రయాణం, ప్రయత్నం గురించి వసుంధరతో ఇలా చెప్పుకొచ్చింది.

వృథా నుంచి అదిరే దుస్తులు...

పెద్ద పెద్ద సంస్థలు ప్రింట్లలో చిన్న తప్పులు దొర్లాయనీ, లేదంటే చిన్న రంధ్రాలున్నాయని 0.09 శాతం, కటింగుల్లో తేడాలొచ్చి 16.37 శాతం వస్త్రాన్ని పక్కన పెట్టేస్తాయి. దాంతోపాటే కొత్తగా ఆర్డర్లు రావచ్చని అవసరానికి మించి 5-10 శాతం అదనంగా దుస్తుల్ని సిద్ధం చేసుకుంటారు. ఒకవేళ ఆ ఆర్డరు రాకపోతే అవి నిరుపయోగమే. ఇంతకముందు కొన్ని ప్రింటింగ్ యూనిట్లలో, వస్త్ర పరిశ్రమల్లో ఉద్యోగం చేసినప్పుడు ఇదంతా ప్రత్యక్షంగా చూశా. ఒక షర్ట్ కుట్టాలంటే దీర్ఘచతురస్రాకారంలో ఉన్న ఫ్యాబ్రిక్‌ను ఎంచుకుంటాం. కానీ మనకు కావల్సింది కట్‌షర్ట్. అంటే దాదాపు మొత్తం వస్త్రం పరిమాణంలో ఇరవై శాతం అక్కడే వృథా అవుతుంది. అలాంటి షర్టులు రోజుకు లెక్కలేనన్ని తయారుచేస్తారు. ఇవే నా వ్యాపార ఆలోచనకు ఊతమిచ్చాయి. మాది దిల్లీ. పైగా నా చదువులు కూడా డిజైనింగ్‌కు సంబంధించినవే కావడంతో ఈ రంగంలోకి రావడం సులువైంది. నేను వేసుకున్న ఆ లెక్కలూ, పర్యావరణానికి మేలు చేయాలనే ఆలోచనలు.. నన్ను ఇటువైపు నడిపించాయి.

మళ్లీ చదివా...

ఆలోచన రాగానే సరిపోదు. దాన్ని ఆచరణలో ఎలా పెట్టాలో తెలుసుకోవడం ముఖ్యం. అసలు ఏ కంపెనీలకు వెళ్లాలి...? నా ఆలోచన ఎవరికి చెప్పాలన్న విషయం మొదట్లో నాకొక చిక్కుముడి. 2012లో నేను బ్రాండ్ పేరును డూడ్ లేజ్‌గా రిజిస్టర్ చేయించా. కానీ.. నా పనులేవీ అంత సులువుగా మొదలుకాలేదు. కంపెనీలకు వెళ్లి.. మీ దగ్గర మిగిలిపోయిన వస్త్రం ఇవ్వమంటే సులువుగా ఇచ్చేయరు కదా.. వాళ్లకి నా ఆలోచన గురించి చెప్పి ఒప్పించడం పెద్ద సమస్యే. కానీ, కొన్ని రోజులకు నా ఆలోచన అర్థమై మంచి స్పందనే వచ్చింది. అయితే, వృథా దుస్తులు సేకరించినా కూడా... ఎలాంటి డిజైన్‌లు తయారు చేయాలీ... అతుకుల బొంతలా కాకుండా ఆధునికంగా, ట్రెండీగా ఉండేలా కనిపించాలంటే ఎలా డిజైను చేయాలి.. ఇలా ఎన్నో రకాలుగా ఆలోచించేదాన్ని. వాటన్నింటికీ పరిష్కారం దొరకడానికి నాకు ఏకంగా రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఆ సమయంలో ఖాళీగా ఉండకుండా డిజైనింగ్‌లోనే ఎంఏ పూర్తి చేసేశా. 2014 కల్లా... చిన్న స్థాయి పరిశ్రమల నుంచి వృథాగా ఉన్న వస్త్రాల్ని సేకరించడం మొదలుపెట్టా. ఇప్పుడు మా దగ్గరున్న దుస్తుల్లో తొంభై శాతం అలా సేకరించిన వాటి నుంచి తయారైనవే. ఇక వీటిని మార్కెటింగ్ చేయడం మరో సమస్య. మొదట్లో తక్కువ సంఖ్యలో దుస్తులు తయారుచేయడంతో ప్రత్యేకంగా ఒక దుకాణం అయితే ప్రారంభించలేం. అందుకే దగ్గర్లో ఉన్న బ్రాండ్ స్టోర్లతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నా. అక్కడ ఒక్కసారి కొనుగోలు చేసిన వాళ్లు... మా బ్రాండ్ దుస్తుల గురించి మళ్లీ అడిగేవారు. దాంతో ఆర్డర్లు ఎక్కువగా రావడం మొదలైంది. ఇలా క్రమంగా చాలా నగరాల్లో బ్రాండ్ స్టోర్లతో ఒప్పందం కుదుర్చుకుని వ్యాపారం విస్తరించా. ఇప్పుడు దేశం మొత్తం దాదాపు నలభై స్టోర్లలో మా దుస్తులు అమ్ముతున్నాం. హైదరాబాద్‌లోనూ అనానిమ్, ఓగాన్, తామర, ది ప్రాజెక్ట్ లాంటి స్టోర్లలో ఇవి అందుబాటులో ఉంటాయి.

వాటినీ ఉపయోగిస్తున్నాం...

మేం సేకరించిన వృథా నుంచి దుస్తులు తయారుచేశాక కూడా చాలా వస్త్రమే వృథా అయ్యేది. దాన్నలా వదిలేస్తే నేను అనుకున్న లక్ష్యం మధ్యలో మిగిలిపోయినట్లే. అందుకే అలా మిగిలిన వాటితో బ్యాగులూ, యాక్సెసరీలూ, స్టేషనరీ తయారుచేస్తున్నాం. ఒక్కటని కాదు.. ఏం చేయడానికి వీలుంటే అది తయారు చేయడమే నా, నాతో పనిచేసే వారి లక్ష్యంగా మారింది. మొదట్లో కేవలం అమ్మాయిల దుస్తులే తయారుచేసేవాళ్లం. ఇప్పుడు అబ్బాయిల కోసం కూడా ప్రత్యేక శ్రేణిని అందుబాటులో ఉంచుతున్నాం. చాలా సంస్థలు పర్యావరణానికి మేలు చేయాలనే ఉద్దేశంతో అనేక మార్గాలు అనుసరిస్తున్నాయి. సహజ రంగులు వాడటం, కాటన్‌కు ప్రత్యామ్నాయాలు కనుక్కోవడం, తొందరగా భూమిలో కలిసిపోయే వస్త్రా విష్కరణలు... ఇలా చాలా చేస్తున్నాయి. పూర్తిగా వృథా అనుకున్న వస్త్రాల ముక్కల నుంచి దుస్తులు తయారుచేస్తున్నది మాత్రం కొందరే. ఇదొక్కటే కాదు అరటీ, వెదురు పీచుతో తయారుచేసిన వస్త్రాన్నే ఎక్కువగా ఉపయోగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం.

ఎలా చేస్తామంటే...

మా దగ్గరికి పెద్ద మొత్తంలో ముడిసరుకు వచ్చి చేరుతుంది. వాటి నుంచి కాస్త ఒకే రకం, రంగులో ఉన్న వస్త్రాల్ని ఎంచుకోవడం కష్టమైన పనే. వాటిని ఎంపిక చేశాక ఎలాంటి డిజైను రూపొందించొచ్చనేది చర్చిస్తాం. అవసరమైన వాటికి ఎంబ్రాయిడరీలూ, ప్యాచ్‌లు చేయిస్తాం. మేం తయారు చేసే ఏ రెండు డ్రెస్సులు ఒకే రకంగా ఉండవు. అందుకే నా సంస్థ పేరు డూడ్‌లేజ్ అని ఎంపిక చేశా. మామూలుగా ఏ రెండు డూడుల్స్ ఒకేలా ఉండవు. కానీ వేటి ప్రత్యేకత వాటిదే. ఇదే మేం తయారుచేసే దుస్తులకూ వర్తిస్తుంది. ఆన్‌లైన్‌లోనూ వీటిని అందుబాటులో ఉంచితే ఎక్కువ మందిని చేరుకోవచ్చనే ఆలోచనతో ఈ మధ్యే వెబ్‌సైట్‌ను కూడా ప్రారంభించా. 1400 రూపాయల నుంచి 14000 రూపాయల వరకు యాక్సెసరీలూ, దుస్తులు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మా నాన్న బ్లేజర్‌తో మొదలు...

లాక్మే ఫ్యాషన్ వీక్‌లోనూ మా దుస్తులను ప్రదర్శించే అవకాశం నాకు అనుకోకుండా వచ్చింది. ఆ రోజు ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను. నా కష్టానికి వచ్చిన గుర్తింపది. నా ప్రయాణం మా నాన్నకు చాలా ఇష్టమైన ఒక లెదర్ బ్లేజర్‌తో ప్రారంభమైంది. అది ఆయన దాదాపు పది సంవత్సరాల నుంచి జాగ్రత్తగా దాచిపెట్టుకున్నారు. ఇప్పుడాయనకు అది నప్పక.. వేసుకోలేక చాలా బాధ పడేవారు. దాన్ని నేను జాకెట్‌గా మార్చేసి వేసుకున్నా. అదే నేను మార్చిన మొదటి డ్రెస్. భవిష్యత్తులో ఒక వెడ్డింగ్ డ్రెస్ కూడా ఇలా మిగిలిన వస్త్రంతో తయారు చేయాలనేది నా కోరిక..!

– కౌటిక్ ప్రణయశ్రీ, ఈనాడు డిజిటల్

మొక్కల మీద ఇష్టం ఉన్నప్పటికీ, ఎక్కువ సమయం, స్థలం కేటాయించలేని వారికీ, ఓపికా లేనివారికి చక్కని ఎంపిక పెడిలాంథస్. ఇది సక్యులెంట్ జాతికి చెందింది. దీని శాస్త్రీయనామం పెడిలాంథస్ తితైమలాయిడిస్. మొక్క ఆకారాన్ని బట్టి దీన్ని 'డెవిల్స్ బాక్‌బారన్', 'జిగ్‌జాగ్ ప్లాంట్', 'రిక్‌రాక్ ప్లాంట్', 'జాకబ్స్ ల్యాడర్' అని పలు రకాల పేర్లతో పిలుస్తారు. అలాగే పూల ఆకారాన్ని బట్టి దీనికి 'రెడ్ బర్డ్ ఫ్లవర్', పర్షియన్ లేడీ స్లిప్పర్', 'జపనీస్ పాయిన్ సెట్టియా' అని కూడా పేర్లున్నాయి.

పెరట్లోకి తెచ్చేద్దాం... పెడిలాంథస్!

పెడిలాంథస్‌ను పెంచడం చాలా సులభం. ఇది 2-3 అడుగుల ఎత్తు వరకు పెరుగుతుంది. ఎలాంటి పనికిరాని నేలలోనైనా పెరుగుతుంది. దీని కాండం జిగ్‌జాగ్‌గా ఉంటుంది. పూర్తి ఆకుపచ్చ ఆకులతో కంటే తెలుపు వరిగేషన్ ఉన్న రకాలు అందంగా ఉంటాయి. పూర్తి ఎండ లేకపోయినా ప్రకాశమంతమైన వెలుతురైనా ఉండాలి. వెలుతురు బాగా ఉన్నప్పుడు తెలుపు వరిగేషన్ ఆకుల మీద అందమైన లేత గులాబీ ఛాయ కనిపిస్తుంది. వెలుతురు చక్కగా ఉన్నప్పుడు చిన్న చిన్న ముదురు గులాబీ రంగులో ఉన్న పూలు వస్తాయి. ఇది హమ్మింగ్ పిట్టలకు మంచి ఆకర్షణ.

భిన్న ఛాయలు–విభిన్న రకాలు... వెలుతురు తక్కువైతే పూలు రావడం అరుదు. అయినా ఆకులూ, కొమ్మలు అందంగా ఉండటం, పెంచడం సులువు కావడంతో వరండాల్లో, బాల్కనీల్లో కూడా దీన్ని ఎక్కువగానే పెంచుతారు. పెడిలాంథస్‌లో ఇప్పుడు పొట్టి రకాలూ, వేలాడే తొట్లలో పెంచుకోవడానికి వీలయ్యే రకాలూ, వెరిగేషన్‌లోనే భిన్న

ఛాయలున్న రకాలు... ఇలా ఎన్నో వచ్చాయి. వీటిని పెంచుకునేటప్పుడు నీరు నిలవని సారవంతమైన మట్టి మిశ్రమాన్ని ఎంచుకోవడం మంచిది. పెడిలాంథస్‌ను ఇతర సక్యులెంట్ రకాలైన కాలంచో, అలో, యూఫోర్బియా లాంటి మొక్కలతో కలిపి నాటుకుంటే బాగుంటుంది. కుండీల్లోనూ నాటుకుని చుట్టూ తెల్లనిరాళ్లతో నింపినా ఆ అందమే వేరు. దీన్ని రాకరీలోనూ, బోర్డరుగానూ నాటుకోవచ్చు. చిన్నకుండీలోనూ చక్కగా పెంచుకోవచ్చు.

బయోడీజిల్ తయారీలో... ఈ మొక్కకు చీడపీడల భయం లేదు. ఎరువులు కూడా పెద్దగా అవసరం లేదు కానీ కొత్తగా వచ్చిన హైబ్రిడ్ రకాలకు మాత్రం 2-3 నెలలకొకసారి కొద్దిగా 17:17:17 లాంటి సమగ్ర ఎరువును వేస్తూ, 5-6 నెలలకొకసారి మట్టి మిశ్రమంలో కొద్దిగా వర్మికంపోస్టు లేదా పశువుల ఎరువును కలిపితే చాలు. ఇది ఆస్తమా, నోటి అల్సర్లూ, కాలిన గాయాలకు మంచి మందుగా పనిచేస్తుంది. పంటి నొప్పికీ, హెర్నియాకు కూడా బాగా పనిచేస్తుంది. బయోడీజిల్ తయారీలో కూడా దీన్ని వాడతారు.

పెడిలాంథస్ కొమ్మల్నీ లేదా ఆకులను తుంచినప్పుడు పాలు కారతాయి. అవి విషపూరితం కాబట్టి చిన్నపిల్లలూ, పెంపుడు జంతువులు ఉన్నవాళ్లు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. పురుగులు కుట్టిన దద్దుర్ల మీద ఈ పాలు రాస్తే వెంటనే ఉపశమనం ఉంటుంది. పెడిలాంథస్‌ను కొమ్మ, శీర్ష కత్తిరింపులను 5-6 అంగుళాల పొడవుతో తీసుకుని పాలు కారడం ఆరిన తరువాత నాటితే సులువుగా వేళ్లూనుకుంటాయి.

– బోడెంపూడి శ్రీదేవి, లాండ్‌స్కేప్ కన్సల్టెంట్

పొట్ట ఉబ్బరం... క్యాన్సర్ సంకేతమా?

మా పిన్ని ఏడాదిగా అన్నం సరిగ్గా తినడం లేదు. దాంతో బరువు తగ్గింది. పైగా పొట్ట ఉబ్బరంగా ఉంటోందని చెబుతోంది. డాక్టర్ దగ్గరకు వెళ్తే.. అల్ట్రాసౌండ్ స్కాన్ చేసి.. పొట్టలో నీరు చేరిందని చెప్పారు. రక్త పరీక్ష కూడా చేసి సీఏ125 స్థాయులు ఎక్కువగా ఉన్నాయన్నారు. తరువాత మరి కొన్ని పరీక్షలు చేసి... అండాశయ క్యాన్సర్ అన్నారు. శస్త్రచికిత్సతో పాటూ మూడుసార్లు కీమోథెరపీ చేయించుకోవాలని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆమె చికిత్స చేయించుకోవడానికి భయపడుతోంది. దీనికి ఏదయినా ప్రత్యామ్నాయం ఉందంటారా...

- ఓ సోదరి

డియర్ వసుంధర

డా॥ గీతానాగశ్రీ
క్యాన్సర్ శస్త్రచికిత్సా నిపుణురాలు

సాధారణంగా అండాశయ క్యాన్సర్‌ని చివరి దశలోనే ఎక్కువగా గుర్తిస్తారు. లక్షణాలు సరిగ్గా కనిపించకపోవడమే ప్రధాన కారణం. ముఖ్యంగా పొట్ట ఉబ్బరం, బరువు తగ్గడం.. లాంటి లక్షణాలను తేలిగ్గా తీసుకోకూడదు. పైగా ఆ సమస్యల్ని అజీర్తి అనుకుని నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. ఎక్కువరోజులు ఆ సమస్యలుంటే వైద్యుల్ని సంప్రదించాలి. మీరు చేసిన పొరపాటు అదే. ఒకవేళ ఈ క్యాన్సర్ మూడూ, నాలుగు దశలకు చేరుకుంటే గనుక...పొత్తికడుపునకూ వ్యాపించి అక్కడ నీరు చేరొచ్చు. మీ పిన్నిగారి సమస్య కూడా అదే. ఏడాదిగా సరైన పోషకాహారం తీసుకోకపోవడం వల్ల నీరు చేరింది. పైగా సీఏ125 స్థాయులు ఎక్కువగా ఉన్నాయనీ అంటున్నారు కాబట్టి... శస్త్ర చికిత్సతోపాటూ కీమోథెరపీ చేయించుకోవాలి. శస్త్రచికిత్సలో భాగంగా వ్యాపించిన క్యాన్సర్ కణుతుల్ని తొలగిస్తారు. పరిస్థితీ, క్యాన్సర్ కణాలను బట్టీ ముందు శస్త్రచికిత్స చేయాలా లేక కీమోథెరపీ తరువాత శస్త్రచికిత్సా అనేది వైద్యులు నిర్ణయిస్తారు. సాధారణంగా అయితే... ముందు శస్త్రచికిత్స చేస్తేనే మంచిది. దశ మారేకొద్దీ సమస్య తీవ్రత ఇంకా పెరుగుతుంది కాబట్టి.. ఆలస్యం కాకుండా వైద్యుల్ని సంప్రదించి, వాళ్లు చెప్పినట్లు చేయడం మంచిది.

బంగారం వెండి
16 న ముగింపు-క్రితం

	హైదరాబాద్		విజయవాడ	
బంగారం(24క్యా)	31,810	31,060	31,500	31,500
ఆర్నమెంట్	29,710	29,055	29,150	29,250
వెండి (కిలో)	39,922	39,900	40,000	40,000

	ప్రొద్దుటూరు		రాజమండ్రి	
బంగారం(24క్యా)	30,140	31,450	31,440	31,250
ఆర్నమెంట్	29,070	29,000	29,400	29,250
వెండి (కిలో)	39,800	40,000	39,300	39,200

	విశాఖపట్నం		తమిళనాడు	
బంగారం(24క్యా)	31,450	31,450	-------	-------
ఆర్నమెంట్	29,250	29,250	2,940	2,925 గ్రా
వెండి (కిలో)	39,900	39,900	41.90	41.80 గ్రా

నాన్న కల... నీట్‌తో సాధించా!

'నువ్వు డాక్టర్ కావాలమ్మా...' అంటూ ఆ తండ్రి ఆశలన్నీ కూతురు మీదే! అందుకే... స్టెతస్కోప్ చేతిలో పట్టుకోవాలని ఆ అమ్మాయి కూడా అనుకుంది. కానీ అది నెరవేరకుండానే... తండ్రి కన్నుమూశాడు. అయినా ఆ ఆశయాన్ని బతికించుకోవాలని రాత్రింబవళ్లూ కష్టపడి చదివింది. దానికి ఫలితమే నీట్‌లో జాతీయ స్థాయి (వైద్య విభాగం)లో పదహారో ర్యాంకు, తెలుగు రాష్ట్రాల్లో మొదటి ర్యాంకుతో నిలబడింది. అలా విజేతగా నిలిచిన ఉమామహేశ్వరి కన్నీటి కష్టం ఆమె మాటల్లోనే!

మాది ఒంగోలు జిల్లా దర్శి. మా అమ్మానాన్నలిద్దరూ ఉపాధ్యాయులు. మేం ముగ్గురం ఆడపిల్లలం. అయినా నాన్న మమ్మల్ని చిన్న చూపు చూడలేదు. మగపిల్లలతో సమానంగా చదివించాలనుకున్నారు. ఎందుకో తెలియదు.. ఎప్పుడూ నాతో 'నువ్వు డాక్టర్ అవ్వాలమ్మా... అది నా కల' అనేవారు. నాన్నకి ఎందుకు అలా అనిపించిందో తెలియదు... కానీ అప్పట్నుంచీ అదే ఆశయంగా మార్చుకున్నా.

ఎమ్‌సెట్‌లో 2వ ర్యాంకు: పదో తరగతి, ఇంటర్‌లో మంచి మార్కులు వచ్చాయి. 2011లో ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రంలో ఎంసెట్‌లో రెండో ర్యాంకు తెచ్చుకున్నా. అదే నాన్న చూసిన మొదటి విజయం. ఎంతో సంతోషంగా అనిపించింది. ఆ ఆనందం ఎన్నో రోజులు లేదు. అందరూ అమ్మానాన్నల్ని పొగుడుతుంటే సంతోషంగా అనిపించేది కానీ... అదే సమయంలో నాన్నకి క్యాన్సర్ అని తేలింది. భరించలేనంత బాధ. దురదృష్టం ఏంటంటే.. అప్పటికే సమస్య చివరి దశకు చేరుకుతుంది. ఫలితం లేదని వైద్యులు చెప్పారు. ఇంతలో నాకు ఉస్మానియా వైద్య కళాశాలలో సీటు వచ్చింది. హైదరాబాద్‌లో అక్క దగ్గరకు వచ్చేశా. కాలేజీలో చేరిన పదిరోజులకే నాన్న చనిపోయారు. నామీద ఆ ప్రభావం బాగానే పడిపోయింది. అమ్మ ఒంటరి అయిందనే బాధ ఒకవైపు.. నాన్న నన్ను డాక్టర్‌గా చూడలేకపోయారనే దుఃఖం మరో వైపు కలచి వేసేవి. ఎంత ప్రయత్నించినా చదవలేకపోయేదాన్ని. మరో వైపు నాన్న అనుకున్న లక్ష్యం నన్ను వెనక అడుగు వేయకుండా చూసేది.

నేను చదవడానికంటే రాయడానికే ప్రాముఖ్యతనిచ్చేదాన్ని. నాకు నేను పరీక్షలు పెట్టుకునేదాన్ని. చదివిన దానిలో తప్పుల్లేకుండా రాసే వరకూ పరీక్షలు పెట్టుకుంటూనే ఉండేదాన్ని. రాసింది మాత్రం బుర్రలో నాటుకుపోయేది. సిలబస్‌ను విడగొట్టి.. ఏ రోజు ఏం చదవాలో ప్రణాళిక వేసుకునేదాన్ని. ఇక నేను కేవలం పుస్తకాల పురుగును కాలేదు. మధ్యలో ఫేస్‌బుక్, నెట్, వాట్సాప్ చూస్తుండేదాన్ని. చాలామంది పరీక్షలు వస్తే వాటికి దూరంగా ఉండాలి అంటారు. అది వాస్తవమే కానీ.. పూర్తిగా పక్కన పెడితే మనసు లాగుతుంది. అందుకే సామాజిక మాధ్యమాల్లో కూడా చదువుకు సంబంధించినవి చూస్తే వినోదం, విజ్ఞానం రెండూ సొంతమవుతాయని నేను భావిస్తా.

మూడేళ్లకి కోలుకున్నా...: బాధలోంచి తేరుకుని బయటకు రావడానికి మూడేళ్లు పట్టింది. ఎంబీబీఎస్ చాలా కష్టమైన చదువే. డిప్రెషన్‌లోంచి బయటకు వచ్చి సబ్జెక్టును మనసుకు ఎక్కించుకుని చదవడానికి నాకు చాలా సమయమే పట్టేది. ఎలాగైతేనేం 74 శాతం మార్కులతో గట్టెక్కా. వైద్య విద్యలో పీజీ చేస్తే నా లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. అందుకే పీజీ ప్రవేశ పరీక్ష నీట్ రాయదల్చుకున్నా. అందుకోసం గతేడాది ఏప్రిల్ నుంచి కసరత్తు మొదలుపెట్టా. ఏడు నెలల పాటు శిక్షణ తీసుకున్నా. ఆ తరవాత హైదరాబాద్‌లో ఉండే చదవడం మొదలుపెట్టా. దాదాపు రోజుకు పదిగంటలకు పైనే కష్టపడేదాన్ని. ఉదయం తొమ్మిదికి కూర్చుంటే రాత్రి ఒంటిగంట వరకూ చదువుతూనే ఉండేదాన్ని. మధ్య మధ్యలో విరామం తీసుకునేదాన్ని అనుకోండి. జనవరిలో పరీక్ష జరిగింది. రెండు వారాల క్రితం ఫలితాలను స్కోరు రూపంలో తెలిపారు. ఫిబ్రవరి 15న ర్యాంకులకు సంబంధించి సమాచారం ఇచ్చారు. అప్పుడు తెలిసింది రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో మొదటి స్థానం.. జాతీయ స్థాయిలో పదహారో ర్యాంకు అని. నేను పరీక్ష రాసింది తెలంగాణ నుంచి కాబట్టి ఈ విజయం రెండు రాష్ట్రాలది. నాకు చాలా గర్వంగా ఉంది. ఇక నాకు దిల్లీలో చదువుకునే అవకాశం లభిస్తుందనుకుంటున్నా. జనరల్ మెడిసిన్ లేదా రేడియాలజీ సబ్జెక్టుగా తీసుకుని చదవాలనుకుంటున్నా. ఇప్పుడు నా బాధ ఒకటే... ఎంత సాధించినా చూడ్డానికి నాన్న లేరు కదా!

- మానెం శ్రీనివాసరావు, ఈనాడు డిజిటల్ ఒంగోలు

నీళ్లపై 'సైకిల్' ప్రయాణం

వెరైటీ

నీళ్లపై తిరిగే కార్లు, బస్సులు చూశాం. సముద్రాలు, నదులపై దిగే విమానాల గురించి విన్నాం. మరి వీటిల్లో ప్రయాణించాలంటే ఖర్చు చాలా ఎక్కువ. తక్కువ ఖర్చుతో అందరికీ అందుబాటులో ఉండి... నీటిపై నడిచే సైకిల్ ఉంటే ఎంత బాగుంటుంది. హాయిగా చెరువులు, కాలువలు దాటేయొచ్చు. మరి అలాంటి ఆలోచనతోనే ముందుకొచ్చాడో యువకుడు ఫ్రాంకో డార్క్. విద్యార్థులు రోజూ పాఠశాలకు వెళ్లడానికి చెరువులు, కాలువలు దాటాలంటే ఎంత కష్టం? తమ దేశంలో ఇలాంటి పరిస్థితులను గమనించిన ఘనాలోని టాక్‌రాడికి చెందిన ఫ్రాంకో నీటిపై నడిచే సైకిల్‌ను తయారు చేశాడు. 6 నెలలు కష్టపడి రూ.6500 వ్యయం చేసి దీన్ని రూపొందించాడు. బెండ్లు, అల్యూమినియం, చెక్క ఉపయోగించాడు. బెండ్లు సైకిల్‌ను నీటిపై తేలేలా చేస్తే.... రిమ్ముకు ఉండే తెడ్డులాంటి ప్రొపెల్లర్లు వాహనాన్ని ముందుకు కదిలేలా చేస్తాయి. చెరువులు, కుంటలు, కాలువలు ఎదురైనా ఈ సైకిల్ తొక్కుకుంటూ అవతలి గట్టుకు చేరుకోవచ్చు. దీన్ని ఇంకొంచెం మెరుగుపరచాల్సి ఉందని, ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలిస్తే... ఇలాంటి సైకిళ్లను మా దేశంలో కష్టపడుతున్న విద్యార్థులందరికీ అందిస్తానని చెబుతున్నాడు ఫ్రాంకో డార్క్. దుస్తులు, పుస్తకాలు మోసుకుంటూ... నీళ్లలో తడుచుకుంటూ ప్రమాదకర పరిస్థితుల మధ్య బడికి వెళ్లే మన దేశంలోని పిల్లలకూ ఇది ఎంతో ఉపయోగం కదూ!

కాలేజీ చదువుల్లో... కార్పొరేటు జాబుల్లో... కుర్రోళ్లకు ఖాళీ సమయం దొరికితే ఏం చేస్తారు? హాయిగా ఐమ్యాక్స్‌కో... గ్రూపుగా హ్యాంగ్ అవుట్స్‌కో వెళ్లడం సహజం! కానీ, ఈ యువకులు అలా కాదు!

పదేళ్లుగా శ్మశానంలో పని చేస్తున్న మహిళలను కలుస్తారు.. రోడ్డు పక్కన బొండాలు అమ్మే తాతతో ముచ్చటిస్తారు... సంద్రంలో చేపలు పట్టే జాలర్లతో అల్లరి చేస్తారు... ఇలా చుట్టూ ఉన్న కామన్ మ్యాన్‌తో దోస్తీ కడతారు.. వారి జీవితాల్లోని ప్రేరణ గ్రహిస్తారు... వారినో సెలబ్రిటీలుగా ప్రపంచానికి పరిచయం చేస్తారు! అయితే, ఏంటి? మేమూ రోజూ చాలా మందిని చూస్తాం అంటారా? మీరు చూసే కోణం వేరు... వీరి కథలు వేరు!!

మరి, 'స్టోరీస్ ఆఫ్ కామన్ మ్యాన్' వెనకున్న స్టోరీని తెలుసుకుంటే... మీరూ భాగస్వాములవ్వొచ్చు!!

వీరికి సగటు మనిషే ప్రేరణ!

శక్తిస్వరూప్...

తాత చేతిలో కొడవలి వణుకుతోంది. అయినా బొండం కొట్టడంలో పట్టుపోలేదు. ముడతల్లో మునిగిన కళ్లలో... మునిపంటి బిగువులో నాకేదో హోప్ కనిపించింది. పుస్తకాల్లో... ప్రముఖుల వ్యాసాల్లో దొరకని 'లైఫ్‌కిక్' ఆ క్షణం దొరికింది. తాత వణికిన చేతులే నా చేత 'స్టోరీస్ ఆఫ్‌కా మన్‌మ్యాన్' రాసేలా చేశాయి. ఎంటెక్ చేశా. మొదట్లో వికీపీడియాకి రాసేవాడిని. పాశ్చాత్య పోకడలకు అతీతంగా ఈ ప్రయత్నం చేశా. దీనికి నాన్న రఘునాథ్ ప్రోత్సాహం మరువలేనిది. నేను ప్రజా సేవకుడిగా మారాలనే సంకల్పం నాన్న పెంపకం నుంచి పుట్టిందే.

ఇష్టం... సగటు మనుషులు

లక్ష్యం... సివిల్స్‌లో విజయం

జాయ్ సోలామాన్

సముద్రం వారికున్న ఏకైక హోప్. ఆటుపోట్ల మధ్య ఒడిసిపట్టి వల విసరడమే తెలుసు వారికి. చేపలెన్ని పడినా ఏ పూటకాపూటే ఆదాయం... ఖర్చు సమం చేస్తారు. ఈ రోజే మనదనే జీవిత సత్యం వారి మాటల్లో చూశా. సోషల్ మీడియా సందడే తెలిసిన నాకు సముద్రపు హోరు లాంటి వారి హుషారులో ఏదో కిక్కుందనిపించింది. ఎంటెక్ చదివా. వ్యాసాలు రాయడం నాకో హాబీ. నేను వృత్తి పరంగా మ్యూజిక్ డైరెక్టర్‌ని. ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్‌లో మ్యూజిక్ టీచర్‌గా పని చేస్తున్నా. ప్రత్యేక మ్యూజిక్ ఆల్బమ్స్ చేస్తున్నా. కొన్ని షార్ట్‌ఫిల్మ్‌లకు మ్యూజిక్ అందించా. అలాగే, 'కామన్‌మ్యాన్ స్టోరీస్'కి సంబంధించిన పరిచయ వీడియోకి నేనే మ్యూజిక్ చేశా.

ఇష్టం... మ్యూజిక్, ఫొటోగ్రఫీ, రైటింగ్

లక్ష్యం... మ్యూజిక్ డైరెక్టర్

- కాయా కష్టం చేసి కొడుకుని ఇంజినీరింగ్ జాయిన్ చేస్తారు తల్లిదండ్రులు. ఉన్నత చదువులతో ఉద్ధరిస్తాడనుకుంటే ఒత్తిడిని తట్టుకోలేకపోతున్నానంటూ ఉరేసుకుని చనిపోవడం...
- ఇంట్లో నాన్న ఎన్ని సార్లు తిట్టినా పట్టించుకోని కొలువు చేసే కుర్రకారు. ఆఫీస్‌లో బాస్ తిట్టాడని బెంగపెట్టుకోవడం... తెగ బాధపడిపోవడం...

ఇలా చిన్న చిన్న కారణాలతోనే జీవితాన్ని అంధకారం చేసుకునే వారికి కామన్‌మ్యాన్ జీవితం ఓ పాఠం అవ్వాలని భావించారో ఇద్దరు మిత్రులు... శక్తి స్వరూప్, జాయ్ సోలామాన్. ఎంటెక్ చదువులు ముగించుకుని కొలువుల్లో కొనసాగుతూ నెట్టింట్లో కలిశారు. ఇద్దరి నేపథ్యాలు, లక్ష్యాలు వేరు. కానీ, ఆలోచనలు కలిశాయి. స్వరూప్‌కొచ్చిన ఆలోచనకి జాయ్ తోడయ్యాడు. మరో ఇద్దరు మిత్రులు విహారి, విజయ్‌లు సాంకేతిక సహకారం ఇవ్వడంతో బ్లాగుల్లో మొదలైన ప్రయత్నం ఏడాది కాలంలో వెబ్‌సైట్ నుంచి మొబైల్ ఆప్ వరకూ చేరింది. సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అవుతూ ఇతర రాష్ట్రాల విద్యార్థులకూ ఈ 'కామన్‌మ్యాన్' కథలు దగ్గరయ్యాయి. బెంగళూరు నుంచి కృతిక పరప్పా, చెన్నై నుంచి అమ్రిత వర్షిణి, కేరళ నుంచి కృష్ణ కోపిక, పుదుచ్చేరి నుంచి లక్ష్మీ బాలన్.. పలు రాష్ట్రాల నుంచి సగటు మనిషి కథల్ని ప్రపంచానికి చెబుతున్నారు. దాతల నుంచి విరాళాలు సేకరించి అర్హులైనవారికి సాయం అందిస్తూ ఆర్థిక స్థితిని మెరుగుపరుస్తున్నారు. పలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకొచ్చి సాయం అందిస్తున్నాయి కూడా. వీరి ప్రయాణానికి కొందరు పెద్దలు, ప్రముఖులు ప్రోత్సాహం అందించారు. మైక్రోసాఫ్ట్ సంస్థ యువ పారిశ్రామికవేత్తల్ని ప్రోత్సహించేందుకు నెలకొల్పిన 'బిజ్‌స్పార్క్'ని మెప్పించి సుమారు రూ.3 లక్షల విలువ చేసే అప్లికేషన్ సాఫ్ట్‌వేర్ సపోర్ట్‌ను ఉచితంగా పొందారు.

దేశ వ్యాప్తంగా...

తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనే కాకుండా దేశంలోని 20 రాష్ట్రాల్లో 18 మందికి పైనే కామన్‌మ్యాన్ కథల్ని రాస్తున్నారు. అందరూ సోషల్ వేదికల నుంచి స్వచ్ఛందంగా ముందుకొచ్చినవారే. వారాంతంలో ఒకటి లేదా రెండు చొప్పున ఇప్పటికి వెబ్‌సైట్, మొబైల్ ఆప్‌లో 79 కామన్‌మ్యాన్ స్టోరీలను పబ్లిష్ చేశారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో విద్యార్థుల్ని ప్రోత్సహించేలా ఇంటర్న్‌షిప్‌లు చేస్తున్నారు. ఈ మధ్యే 'ఐఐటీ జోధ్‌పూర్ పరివర్తన్ క్లబ్'తో జట్టుకట్టి కామన్‌మ్యాన్‌కి కథల్ని పెంచేందుకు సిద్ధం అవుతున్నారు. మొత్తంగా 22 మంది బృందంగా కలిసి పని చేస్తూ సగటు మనిషిలోని సక్సెస్ ఫార్ములాని చెబుతున్నారు. ముంబయికి చెందిన ఆసరా స్వచ్ఛంద సంస్థ కామన్‌మ్యాన్ కథల్ని తీసుకుని మానసిక ఒత్తిడితో ఉన్నవారికి చూపి ఉపశమనం కలిగిస్తున్నారు. విద్యార్థుల్లో రచనా నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించేలా 'లిటరరీ ఫెస్ట్'లను నిర్వహిస్తున్నారు. 'కామన్ స్టోరీస్' పేరుతో పుస్తకాన్ని అందుబాటులో ఉంచారు. అమెజాన్ నుంచి ఈ-పుస్తకాన్ని డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

వెబ్‌సైట్: http://storiesofcommonman.in

తనకోసం తాను ఆలోచించటం సహజం.
ఇతరులకోసం ఆలోచించటానికి ఉదాత్తగుణముండాలి.

ఈ కోవలోకి చెందిన కుర్రాడు కార్తీక్ నరాలశెట్టి. రక్తం ఇస్తే ఒకరి ప్రాణం నిలబడుతుంది. దాతల నుంచి రక్తం ఇప్పించగలిగితే ఎంతో మంది ప్రాణాలు నిలుస్తాయని నమ్మాడు. ఎందరి మధ్యో 'రక్త' సంబంధాలు ఏర్పరుస్తున్నాడు ఈ గుంటూరు జిల్లా వేటపాలెం యువకుడు. రెండుసార్లు ఫోర్బ్స్ మ్యాగజైన్ సూపర్ 30 జాబితాలో అంకుర పారిశ్రామిక వేత్తగా అవతరించిన కార్తీక్ ఎందరికో 'ప్రాణ' మిత్రుడయ్యాడు.

నెట్టింట్లో... 'ప్రాణ' మిత్రుడు

అది 2011. బెంగళూరు. 'మా అమ్మాయికి రక్తానికి సంబంధించిన జబ్బు ఉంది. నెలకు 30 మంది రక్తదాతలు కావాలి' ఓ ఆంగ్ల దిన పత్రికలో వచ్చిన వార్త తన మనసును కుదిపేసింది. ఆలోచింపజేసింది. పది మంది స్నేహితులకు ఫోన్ చేశాడు. ఐదుగురు స్పందించారు. ఇంకా పాతికమంది రక్తదాతలు ఎక్కడ దొరుకుతారో తెలియలేదు. చాలా మథన పడ్డాడు. ఇలా ప్రతిరోజూ ఎంత మందికి... ఎన్ని చోట్ల... ఎంత రక్తం అవసరముందో? ఎన్ని ప్రాణాలు రక్తదాతల కోసం ఎదురుచూస్తున్నాయో? అనే ప్రశ్నలు మెదడును చుట్టుముట్టాయి. ప్రశ్నల నుంచే పరిష్కారాలు పుట్టుకొస్తాయి. అప్పుడప్పుడే ఫేస్‌బుక్ ప్రాచుర్యం పొందుతోంది. ఫేస్‌బుక్ చూస్తుండగా మెరిసిందే ఈ పరిష్కారం. ఇందులో శోధించి రక్తదాతలను వెతకొచ్చు అనిపించింది. గ్రూపుల వారీగా ఏ, బీ, ఏబీ, ఓ బ్లడ్‌గ్రూపులతో ఫేస్‌బుక్ ఖాతాలు తెరిచాడు. వందల సంఖ్యలో స్పందించారు. సభ్యులయ్యారు. ఆ పేజీల్లో రక్తం అవసరమని ఎవరైనా మెసేజ్ పెడితే ఎంతో మంది ముందుకొచ్చేవారు. ఇలా బెంగళూరులో అనేక మందికి రక్తం లభించడం సులువైంది.

ఆలోచన ఆకాశమంతైందిలా...

బెంగళూరు నుంచే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి రక్తం కోసం ఫేస్‌బుక్ గ్రూపుల్లో వినతులు(రిక్వెస్ట్‌లు) వచ్చాయి. శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, బ్రెజిల్.. లాంటి దేశాలనుంచీ అవే సంక్షిప్త సందేశాలు. దీంతో సమస్య బెంగళూరులోనే కాదు ప్రతిచోటా ఉందని తెలుసుకున్నాడు. ఈ లోపే అతని ఆలోచనకు గుర్తింపు వచ్చింది. ఓ అవార్డూ దక్కింది. ఈ ఆలోచనను మరింత విస్తరించాలనే ఉద్దేశంతో అమెరికా వెళ్లాడు కార్తీక్.. రక్తదాతలను ఒక వేదిక మీదికి తెచ్చే సంస్థను నెలకొల్పాలనే ఆశయాన్ని స్నేహితులకు వివరించాడు. వాళ్లు ప్రోత్సహించారు. అలా 2011లో 'సోషల్ బ్లడ్.ఇంక్' పేరుతో ఓ స్టార్టప్‌ను స్థాపించాడు.

మనసుంటే మార్గం..

తొలుత 'సోషల్ బ్లడ్' పేరుతో డెస్క్‌టాప్ యాప్‌ను క్రియేట్ చేశాడు. ఆ తర్వాత ఆసుపత్రుల వెంట తిరిగాడు. 'ఎవర్నికైనా రక్తం కావాలంటే.. మా యాప్‌లో రిక్వెస్ట్ చేయవచ్చ'ని అడిగాడు. చాలా వరకు ఆసుపత్రుల్లో రక్తం వ్యాపారమయం కావటంతో వాళ్లు పెద్దగా స్పందించలేదు. కొందరైతే ఆలోచన బావుందని పిలిపించేవారు. ప్రజెంటేషన్ విన్నాక.. 'చూద్దాం' అని చెప్పేవారు. కొందరైతే సొంతంగా ఇలాంటి ప్రోగ్రాం చేయడానికి ప్రయత్నించారు. కార్తీక్ పక్కనుండే డెవలపర్స్‌నూ ఆకర్షించారు. కార్తీక్ ఎక్కడా బెదరలేదు. ఎందరో మనసున్న వాళ్ల కదలికతో బెంగళూరుతో పాటు హైదరాబాద్, ముంబై ప్రాంతాల్లో 'సోషల్‌బ్లడ్' జనంలోకి వెళ్లింది. తర్వాత మొబైల్ యాప్‌ను క్రియేట్ చేశాడు. నగరాల్లో యాప్ త్వరగా సేవలందించింది. హైదరాబాద్‌లోని యశోద ఆసుపత్రిలో.. ఓ మూడేళ్ల చిన్నారికి నాలుగు బాటిళ్ల రక్తం అవసరమని వైద్యులు చెప్పారు. ఆ చిన్నారి నాన్న సోషల్ బ్లడ్ యాప్‌లో రక్తం కావాలని రిక్వెస్ట్ చేశాడు. గంటలోపే ఆ చిన్నారికి రక్తం అందింది. 'నాలుగు బాటిళ్ల రక్తం సాయం చేయమని అడిగితే.. 150 మంది ఫోన్ చేసి రక్తం ఇస్తామన్నారు' అంటూ ఉద్వేగంతో ఫోన్ చేసి కార్తీక్‌కు కృతజ్ఞతలు చెప్పాడా తండ్రి. ఇలాంటిదే మరో సంఘటన మర్చిపోలేనంటారు. ఓ బంగ్లాదేశీ తన భార్యకు ప్రసవ సమయంలో రక్తం అవసరమైంది. తన చిన్నఫోన్‌లో సోషల్ బ్లడ్ యాప్‌లో రిక్వెస్ట్ పంపాడంతే. పదుల సంఖ్యలో ఫోన్స్ వచ్చాయతనికి. తన భార్య, పండంటి బిడ్డను చూసుకుని మురిసిపోయాడట. ఎల్లలు లేని సేవంటే ఇదేనేమో!

అదే మమ్మల్ని నడిపించింది

2013లో సేకరించిన ఫండ్ అయిపోయింది. ఆ సమయంలో నా భార్య జీతంలోంచి డబ్బులు తీసుకుని డెవలపర్స్‌కి జీతం ఇచ్చాను. "కొందరు కాల్ చేసి 'మీ వల్లే నా కూతురు బతికింది. మా నాన్నకు ప్రాణం పోశారు' అంటూ చెబుతారు. అలాంటి మాటలు విన్నప్పుడు ఎన్ని కష్టాలున్నా.. యాప్‌ను ఆపెయ్యకూడదని అనిపించేది. రక్తగ్రహీతల ఆనందమే మమ్మల్ని నడిపించేది. నా ఆలోచన దాదాపు నెరవేరినట్లే. ఇప్పటికే మన దేశంలో ఫేస్‌బుక్ బ్లడ్ డొనేషన్ సేవలకు ఊపిరిపోసింది. త్వరలో బంగ్లాదేశ్‌లో ఈ ఆప్షన్‌ను ప్రారంభించబోతోంది. ఆ తర్వాత బ్రెజిల్.. ఇలా అన్ని దేశాలకూ వెళ్తుంది. ప్రస్తుతం మేం ట్విట్టర్‌తో మనదేశంతో పాటు బ్రెజిల్‌లో బ్లడ్ డొనేషన్ ఆప్షన్‌ను లాంచ్ చేయటానికి మాట్లాడుతున్నాం.. 'సోషల్ బ్లడ్' అనే నా ఆలోచన విశ్వవ్యాప్తం కావటం కంటే ఆనందమేముంటుంది?'

– కార్తీక్ నరాలశెట్టి

ఫేస్‌బుక్ భాగస్వామ్యం

దీన్ని నిత్యం నడపాలంటే భవిష్యత్తులో నిధులు సరిపోకపోవచ్చు. డెవలపర్స్ ఇలాగే ఉంటారని నియమం లేదు. ఈ ఆలోచన రాగానే మళ్లీ పరిష్కారం కావాల్సి వచ్చింది. ఫేస్‌బుక్ ఒక్కటే శరణ్యమనిపించింది. ఈ పెద్ద ప్లాట్‌ఫామ్‌ను ఉపయోగించుకుంటే ఎవరి అవసరం లేకుండా ఈ రక్త సేవ కొనసాగుతుందనిపించింది. ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగా భారత్‌లో ఫేస్‌బుక్‌ను మరింత దూకుడుగా జనంలోకి తీసుకెళ్లాలంటే ఏం చేయాలో చెప్పమని ఆ సంస్థ వ్యవస్థాపకులు జుకర్‌బర్గ్ కార్తీక్‌కి ఫోన్ చేశారు. అరగంట మాట్లాడారు. ఆ తర్వాత 2015లో బార్సిలోనాలో జరిగిన వరల్డ్ మొబైల్ కాన్ఫరెన్స్‌కి ఆహ్వానించారు. అక్కడ జుకెన్‌బర్గ్‌తో పాటు ఆ సంస్థ సీనియర్లతో మాట్లాడే అవకాశం వచ్చింది. 'బ్లడ్ డొనేషన్ ఆప్షన్‌ను భారత దేశానికి ఎప్పుడు తీసుకొస్తారు?' అని వారిని ప్రశ్నించాడు. బ్లడ్ డొనేషన్‌కి సంబంధించిన పలు సమస్యలను ప్రస్తావించాడు. ఆ తర్వాత మొత్తానికి 2017 సెప్టెంబర్‌లో 'బ్లడ్ డొనేషన్' ఆప్షన్‌ను ఫేస్‌బుక్ తీసుకొచ్చింది. బ్లడ్ కావాలన్నా, ఇవ్వాలనుకున్నా ఆండ్రాయిడ్ యాప్‌లో ఫేస్‌బుక్ వాడే యూజర్లు ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటిలిజెన్స్ తోడ్పాటుతో సులభంగా ఈ ప్రక్రియను పూర్తి చేయవచ్చు.

మూడు లక్షలమందికి..

ఆండ్రాయిడ్ యూజర్లు socialblood ఆప్‌ని గూగుల్ ప్లే నుంచి డౌన్‌లోడ్ చేయాలి. తెరవగానే లొకేషన్ డివైజ్ చెక్ చేసుకుంటుంది. ఆ తర్వాత ఫోన్ నంబర్‌తో లాగిన్ అడుగుతుంది. ఫోన్ నంబర్ టైప్ చేశాక ఓటీపీ వస్తుంది. దాన్ని టైప్ చేస్తే సరి సోషల్‌బ్లడ్ యాప్ డౌన్‌లోడ్ పూర్తి అయినట్లే. యాప్ తెరవగానే కావాల్సిన బ్లడ్‌ను సెలక్ట్ చేసుకోవాలి. ఎంటర్ లొకేషన్‌లో స్థలాన్ని టైప్ చేస్తే సరి.. ఆ ప్రదేశంలోని బ్లడ్ డోనర్ల నంబర్లు కనిపిస్తాయి. హైదరాబాద్, విజయవాడ, బెంగుళూరు, ముంబయి, చెన్నై..లాంటి నగరాల్లో ఈ యాప్‌లో రిజిస్టర్ అయిన వారి సంఖ్య ఎక్కువే. మీరూ సభ్యులై రక్తదాతలుగా మారొచ్చు. ఇప్పటివరకూ మన దేశంలో ఈ యాప్ ద్వారా మెట్రో నగరాల్లోనే మూడు లక్షల మంది రక్తగ్రహీతలున్నారు.

తనే సోల్‌మేట్ అవుతుందా?

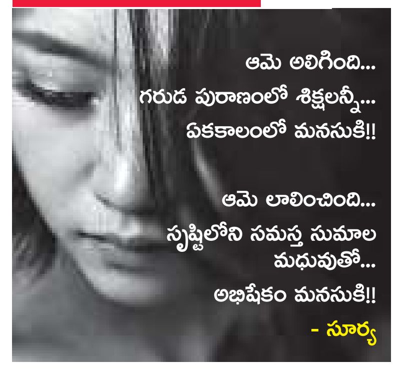

మనసులో మాట

ధర్మవరం రైల్వేస్టేషన్ కిక్కిరిసి ఉంది. రైలు వస్తున్నట్లు అనౌన్స్‌మెంట్ ఇచ్చారు. గుంతకల్లు నుంచి తిరుపతికి వెళ్లే ప్యాసింజర్ రైలు అది. నేను ధర్మవరంలోని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో చదువుతున్నా. వారానికి ఒకసారి ముదిగుబ్బకు వెళ్లేవాణ్ణి. అది నా సొంతూరు. నాలాగే ధర్మవరం నుంచి కదిరికి వెళ్లొచ్చేది ఒక అమ్మాయి. పేరు ఫక్రుమా. పెద్ద కళ్లు. చెవులకు ఊగే జుంకీలు. చేతులకు వెడల్పాటి రబ్బరు గాజులు. భుజాన మట్టికలరు హ్యాండ్‌బ్యాగు. నవ్వుముఖం ఆమెది. ఆమెను చూసిన అరగంటలో ఇరవైఐదు నిమిషాలు ముఖం మీద చెరగని చిరునవ్వు కనిపించేది. నేనొక రోజు రైలు వస్తూనే.. కిటికీలో చేతిరుమాలు వేశాను. అదే సీట్లో ఆమె కూర్చుంది. నావైపు చూసి నవ్వింది. పరిచయం అయ్యింది. చాలా క్లోజ్ అయ్యాం. ఒక రోజు నాతో ఏదో చెప్పాలని టెన్షన్ పడుతోంది. 'నీళ్లు తాగుతారా' అంటూ బాటిల్ చేతికి ఇచ్చింది. మిగిలిన సగం బాటిల్ నీళ్లు ఆమె తాగింది. ఖాళీ బాటిల్‌ను కిటికీలోంచి విసిరేసింది. అప్పటికి చిన్నేకుంటపల్లి రైల్వేస్టేషన్ దగ్గరుంది రైలు. 'మీ ఫోన్ నెంబర్ ఇస్తారా' అనడిగాను. కనుగుడ్లు ఓ వైపునకు తిప్పి సొట్ట నవ్వు నవ్వింది. ముదిగుబ్బలో రైలు దిగేప్పుడు 'నీకు నా ఫోన్ నెంబర్ కావాలంటే.. అక్కడ పడేసిన ఖాళీ వాటర్ బాటిల్ మీద రాశాను. కావాలంటే వెళ్లి వెతుక్కో' అంది. ఆ కొంటెతనంలో నా పట్ల చిన్న ఇష్టం ఉందని తెలిసింది. కళ్లింతలు చేసుకుని వెళుతున్న రైలు వంకే చూస్తూ ఉండిపోయాను. మరుసటి రోజు ఇంకో రైలుకు వెళ్లి.. చిన్నేకుంటపల్లి రైల్వేస్టేషన్‌లో దిగాను. ఖాళీ ప్లాస్టిక్ బాటిళ్లన్నీ వెతుక్కుంటూ పోయాను. ఒక్కటీ దొరకలేదు. రైల్వేలైన్ కంకర మీద ఒక బాటిల్ పడుంది. దాన్ని తీసుకుని తిప్పి తిప్పి చూశా. బాల్‌పెన్‌తో ఒక చోట.. 'ఐ లవ్ యు రైల్‌మేట్' అని రాసుంది. తను చెప్పినట్లు ఫోన్ నెంబర్ లేదు. కానీ, మనసు లోపల మాత్రం ఇది ఆ అమ్మాయి రాసిందేనన్న నమ్మకం బలంగా ఉంది. మరో ఆదివారం రైలు ఎక్కినప్పుడు అదే బాటిల్‌లో నీళ్లు పోసుకుని వెళ్లాను. 'తాగుతారా..' అంటూ ఇచ్చాను. బాటిల్‌ను చేతికి తీసుకున్న ఆమె.. దాని వంకే తెగ చూసింది. 'ఏంటి ఇలా రాసుకున్నారు' అంది. 'అబ్బే నేను కాదు. నా రైల్‌మేట్ రాసింది..' అన్నాను నవ్వుతూ. తల అటూఇటూ ఊపుతూ.. 'మీరు చాలా తెలివైన వాళ్లు' అంది. ఇద్దరం ఒకేసారి ఫక్కున నవ్వాం. మా ఇద్దరి కళ్లలో ఒకే భావం. ఎన్నో ఏళ్ల నుంచి ఒకరి కోసం మరొకరం పుట్టామేమోనన్న ఫీలింగ్. నాకెంతో మంది క్లాస్‌మేట్‌లు ఉన్నారు. ఫ్రెండ్‌షిప్‌లో సోల్‌మేట్స్ ఉన్నారు. కానీ, మనసులో బెర్తును కన్‌ఫార్మ్ చేసుకున్న రైల్‌మేట్ మాత్రం ఎవరూ లేరు. మా రైలు ప్రయాణం ఇప్పటికైతే ఒక బోగీకి మరో బోగీ పెనవేసుకున్నంత బలంగా ముడిపడింది. ఇంట్లో చెబితే మతాంతర వివాహానికి ఒప్పుకుంటారా? మా ప్రేమ ప్రయాణం ఏ స్టేషన్‌లో ఆగుతుంది? రెడ్ సిగ్నల్ పడుతుందా లేదంటే గ్రీన్ సిగ్నల్‌తో సుఖాంతం అవుతుందా? ఏమీ తెలీదు. అంత వరకు ఈ రైల్‌మేట్‌తోనే నా ప్రయాణం.

– ఎం.నారాయణస్వామి, ముదిగుబ్బ, అనంతపురం జిల్లా

పంచుకుందాం

చీమావతార్

మొండి చీమ–	adamANT
పొగరబోతుచీమ–	arrogANT
వణికించే చీమ–	vibrANT
పుడ్డు పెట్టే చీమ–	restaurANT
బిజినెస్ చీమ–	merchANT
ముఖ్యమైన చీమ–	significANT
ఓపికున్న చీమ–	tolerANT
సరైన చీమ–	relevANT

– అశోక్ కుమార్, హైదరాబాద్